

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟ ΕΤΟΣ 2019-2020

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	3
1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	3
2. Παρουσίαση του Τμήματος	7
3. Προγράμματα Σπουδών	16
4. Διδακτικό έργο	69
5. Ερευνητικό έργο	86
6. Σχέσεις με κοινωνικούς /πολιτιστικούς/ παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς.....	97
7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης.....	103
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές.....	107
9. Συμπεράσματα.....	Error! Bookmark not defined.
10. Σχέδια βελτίωσης	125

Εισαγωγή

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Η Ενότητα αυτή περιλαμβάνει μια σύντομη περιγραφή, ανάλυση και κριτική αξιολόγηση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης που εφαρμόστηκε στο Τμήμα, καθώς και ενδεχόμενες προτάσεις για τη βελτίωσή της.

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1 Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜΕΑ;

Η Συνέλευση του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων έχει δηλώσει ομόφωνα σε όλες τις σχετικές αποφάσεις της ότι η διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου και των υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης των σπουδών αποτελεί πρωταρχικό στόχο και δέσμευση του Τμήματος.

Μετά από Συνέλευση του Τμήματος συγκροτήθηκε η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) ως εξής: Ε. Κεχρής, καθηγήτης, ως Πρόεδρος, Β. Βράνα, καθηγήτρια, Α. Μουζά, καθηγήτρια, και ο εκπρόσωπος των φοιτητών, ως μέλη. Στην ίδια Συνέλευση αποφασίστηκε η ΟΜ.Ε.Α. να υποστηρίζεται στο έργο της από επικουρική ομάδα εργασίας που αποτελείται από τους: Γ. Φραγκίδη, επίκουρο καθηγητή, Ξ. Χαψά, επίκουρη καθηγήτρια και Μ. Τσουρέλα, επίκουρη καθηγήτρια. Ενεργό ρόλο στη διαδικασία έχουν, λόγω της θέσης τους, και ο Πρόεδρος του Τμήματος και οι Διευθυντές των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών. Επιπλέον, τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στη λειτουργική υποστήριξη του έργου της ΟΜ.Ε.Α., ιδίως σε σχέση με την αξιολόγηση των μαθημάτων από τους φοιτητές, και γι' αυτό το λόγο ένας εκπρόσωπός τους θα καλείται να παρακολουθεί και να συμμετέχει στις συνεδριάσεις της. Οι αποφάσεις αυτές κοινοποιήθηκαν σε όλα τα μέλη Δ.Ε.Π., τους επιστημονικούς συνεργάτες, τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π., το διοικητικό προσωπικό και τους εκπροσώπους των φοιτητών του Τμήματος.

1.1.2 Με ποιους και πώς συνεργάστηκε η ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Η ΟΜ.Ε.Α., ως υπεύθυνη για τη διεξαγωγή της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης, παρακολούθησε τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, ενημέρωσε τα όργανα και τα μέλη του Τμήματος για τα αποτελέσματα και τις συζητήσεις που έγιναν με διδάσκοντες και φοιτητές και συγκέντρωσε όλα τα απαραίτητα σχετικά στοιχεία.

Η διαμόρφωση της έκθεσης στηρίχθηκε κατά κύριο λόγο στις σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις της ΕΘ.Α.Α.Ε. και είναι το αποτέλεσμα συλλογικής και συστηματικής προσπάθειας του συνόλου της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματός μας. Επίσης, υπήρξε στενή συνεργασία με το γραφείο υποστήριξης της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. που λειτουργεί στην Πανεπιστημιούπολη Σερρών, καθώς και με επιμέρους διοικητικές μονάδες του ΔΙ.ΠΑ.Ε. της Πανεπιστημιούπολη Σερρών (κυρίως των Ε.Λ.Κ.Ε. και το Γραφείο Διεθνών & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων).

Τα μέλη της ΟΜ.Ε.Α. είχαν την ευθύνη του συντονισμού της όλης προσπάθειας, της ενημέρωσης των υπολοίπων μελών του Τμήματος για την πορεία ολοκλήρωσης του έργου και της συγγραφής των τελικών κειμένων. Πέραν απ' αυτούς, όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος, οι φοιτητές, τα μέλη Δ.Ε.Π., οι Επιστημονικοί Συνεργάτες, τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. και το διοικητικό προσωπικό, συνέβαλαν στην προσπάθεια αυτή. Όλους αυτούς τους ευχαριστούμε θερμά για την προσφορά και το ενδιαφέρον τους.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε το προσωπικό της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος σε κεντρικό επίπεδο και στην Πανεπιστημιούπολη Σερρών για την πολύτιμη συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξή τους στη χρήση του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. για τη συλλογή

και επεξεργασία των πρωτογενών δεδομένων και τη συμπλήρωση των σχετικών πινάκων.

1.1.3 Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;

Το έργο της Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος ολοκληρώθηκε στη διάρκεια δύο διαδοχικών χρονικά φάσεων. Η πρώτη φάση επικεντρώθηκε στη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων και πληροφοριών. Σε δεύτερη φάση έγινε ο έλεγχος, η επιλογή, η σύνθεση και η επεξεργασία των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν και η σύνταξη της τελικής έκθεσης, σύμφωνα με τη δομή και τις ενότητες των κριτηρίων αξιολόγησης που υποδεικνύονται στο πρότυπο της ΕΘ.Α.Α.Ε..

Ειδικότερα, οι εργασίες διενεργήθηκαν ως εξής:

- (α) Ο συντονιστής του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. καταχώρησε τις αναθέσεις των μαθημάτων στο διδακτικό προσωπικό του Τμήματος, το οποίο κλήθηκε να συμπληρώσει ηλεκτρονικά το Απογραφικό Δελτίο Μαθήματος για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών. Στις περιπτώσεις μαθημάτων που εμπλέκονται περισσότεροι του ενός διδάσκοντες (όπως π.χ. στις περιπτώσεις εργαστηριακού σκέλους ή άσκησης πράξης), την ευθύνη για τη συμπλήρωση την έχει ο διδάσκων του θεωρητικού μέρους του μαθήματος, σε συνεργασία με τους υπόλοιπους διδάσκοντες. Το μέρος του απογραφικού δελτίου που απαιτεί τα στατιστικά στοιχεία της επίδοσης των φοιτητών παρελθόντων ετών συμπληρώνεται αυτόματα από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. μέσω της διασύνδεσής του με το πληροφοριακό σύστημα της Ηλεκτρονικής Γραμματείας.
- (β) Διευκρινίζεται ότι για το χρονικό διάστημα από τα τέλη του 2014 μέχρι τις αρχές του 2018 περίπου το πληροφοριακό σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. δεν λειτουργούσε κανονικά κατά περιόδους, λόγω υποχρηματοδότησης, αδυναμίας έγκαιρης ανανέωσης των συμβάσεων και έλλειψης μόνιμου προσωπικού στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας. Το σύστημα δεν λειτουργούσε κανονικά επίσης από τον Οκτώβριο του 2019, λόγω της επανασύστασης του ΔΙ.ΠΑ.Ε. και της συνακόλουθης ανάγκης ενοποίησης των πληροφοριακών συστημάτων. Συνέπεια αυτού είναι ότι σε περιόδους που το σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. δεν λειτουργούσε κανονικά δεν έγινε ορισμένες φορές (π.χ. ιδίως όταν η αδυναμία λειτουργίας του συστήματος συνέπιπτε με την περίοδο που γίνεται η αξιολόγηση από τους φοιτητές) αξιολόγηση μαθημάτων από τους φοιτητές και αναβλήθηκε η συμπλήρωση των Απογραφικών Δελτίων Μαθήματος και Διδάσκοντος (από τους διδάσκοντες ζητήθηκε να τα συμπληρώσουν αργότερα, με την επαναλειτουργία του συστήματος). Ωστόσο, η αναστάτωση αυτή είχε ως αποτέλεσμα σε ορισμένες περιόδους να έχουν υποβληθεί Απογραφικά Δελτία Διδασκόντων σε ποσοστό 60%-80% μόνο.
- (γ) Για τη σύνταξη της παρούσας Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης, καθώς η ΟΜ.Ε.Α. διαπίστωσε ότι δεν είχε το σύνολο των στοιχείων για όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. από τα Απογραφικά Δελτία Διδασκόντων, ζήτησε με την αποστολή μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος να της γνωστοποιήσουν τα στοιχεία για το ερευνητικό τους έργο, την αναγνώριση του έργου τους και τις υπόλοιπες ατομικές ερευνητικές τους δραστηριότητες για την περίοδο που καλύπτει η παρούσα Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.
- (δ) Οι φοιτητές του Τμήματος καλούνται να συμπληρώσουν τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και του διδάσκοντος σε κάθε μάθημα (εργαστηριακό, θεωρητικό ή άσκησης πράξης) στη διάρκεια της 8ης ή 9ης εβδομάδας των μαθημάτων. Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, εκτός από τη χρήση έντυπων ερωτηματολογίων που συμπληρώνονται στην αίθουσα την ώρα του μαθήματος, η διαδικασία της αξιολόγησης από τους φοιτητές διεξάγεται και ηλεκτρονικά και τη χρήση κουπονιών συμμετοχής. Ο διδάσκων κάθε μαθήματος παρέχει σχετικές οδηγίες προς τους φοιτητές για τη διαδικασία συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων. Στη συνέχεια, στην περίπτωση συμπλήρωσης έντυπων ερωτηματολογίων, ο διδάσκων αποχωρεί από την αίθουσα, οι φοιτητές συμπληρώνουν τα ερωτηματολόγια, τα βάζουν σε φάκελο, τον οποίο σφραγίζει και υπογράφει εξωτερικά ομάδα τριών φοιτητών, η οποία αναλαμβάνει την παράδοση του φακέλου απευθείας στα χέρια ενός μέλους Ε.Ε.ΔΙ.Π.. Στην περίπτωση ηλεκτρονικής συμπλήρωσης, ο διδάσκων διανέμει τα κουπόνια συμμετοχής στους

φοιτητές και καταγράφει τον συνολικό αριθμό τους. Η είσοδος του φοιτητή στο πληροφοριακό σύστημα γίνεται από το σπίτι του με τον ιδρυματικό του λογαριασμό και με την καταχώρηση του κουπονιού συμμετοχής για την αξιολόγηση του συγκεκριμένου μαθήματος, ώστε να διασφαλίζεται ότι συμμετέχουν μόνο οι φοιτητές που έχουν δικαίωμα. Η ανωνυμία των συμμετεχόντων διασφαλίζεται από το σχεδιασμό του συστήματος με τρόπο ώστε να ελέγχει, αλλά να μην διατηρεί τα στοιχεία ταυτότητας των συμμετεχόντων.

- (δ) Οι πίνακες που περιλαμβάνονται στο πρότυπο της ΕΘ.Α.Α.Ε. και περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, το προσωπικό, τους φοιτητές, τους αποφοίτους, τη διάρκεια των σπουδών, το ερευνητικό έργο, κ.ο.κ., συμπληρώθηκαν υπό την επίβλεψη και τον συντονισμό της Ο.Μ.Ε.Α.. Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα Έκθεση αντλήθηκαν από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π., από το αρχείο αποφάσεων συλλογικών οργάνων που τηρείται από τη Γραμματεία του Τμήματος και από το σύστημα της Ηλεκτρονικής Γραμματείας του Τμήματος.

1.1.4 Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;

Τα μέλη της Ο.Μ.Ε.Α. και ο Πρόεδρος ενημερώνουν και συζητούν με τους εκπροσώπους των φοιτητών και τα υπόλοιπα μέλη του προσωπικού του Τμήματος για την πορεία ολοκλήρωσης του έργου. Η αρχική έκθεση κοινοποιήθηκε σε όλα τα μέλη του Τμήματος και ζητήθηκαν τα σχόλιά τους με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων, τη διατύπωση πορισμάτων κοινής αποδοχής, τη δημιουργική σύνθεση διαφορετικών απόψεων και εκτιμήσεων και γενικά την προαγωγή της συμμετοχικής στη λήψη αποφάσεων. Στη συνέχεια έγινε Συνέλευση Τμήματος στην οποία παρουσιάστηκε το αναδιαμορφωμένο σχέδιο του κειμένου της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης, συζητήθηκε και εγκρίθηκε ομόφωνα στην παρούσα τελική του μορφή.

Τα παραπάνω αποδεικνύουν τη θετική στάση και τη συνέπεια του Τμήματος έναντι του θεσμού της αξιολόγησης. Κοινά αποδεκτή από όλους είναι η σημασία της αξιολόγησης για τη δυνατότητα των ίδιων των μελών του Τμήματος να έχουν πλήρη γνώση του έργου που επιτελείται και των αποτελεσμάτων που αυτό επιφέρει, όπως επίσης και για τη διαφάνεια της λειτουργίας του Τμήματος και για την προβολή του έργου που επιτελείται.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Τα θετικά στοιχεία που της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης ήταν τα εξής:

- Η οργανωτική υποστήριξη της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης από την ΕΘ.Α.Α.Ε., που παρέχει σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις, το προτεινόμενο ενιαίο Πρότυπο Σχήμα για τις εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης, όπως επίσης και τα υποδείγματα των πινάκων, των ερωτηματολογίων και των απογραφικών δελτίων. Το υλικό αυτό υπήρξε πράγματι μια ισχυρή μεθοδολογική βάση και ήταν πολλαπλά χρήσιμο για την υποστήριξη της όλης προσπάθειας. Εντούτοις, υπάρχουν και αδυναμίες στο πρότυπο για την αξιολόγηση, τα οποία συζητούνται παρακάτω.
- Η ενίσχυση της συνοχής του Τμήματος, με την ενεργοποίηση και τη συμμετοχή του συνόλου της ακαδημαϊκής κοινότητας για την αποτελεσματική ολοκλήρωση της διαδικασίας.
- Η τεκμηριωμένη ανάδειξη των επιτευγμάτων του Τμήματος, καθώς επίσης και η επισήμανση των σημείων που χρήζουν βελτίωσης και ο προσδιορισμός των απαιτούμενων βελτιωτικών ενεργειών.
- Το αποτέλεσμα της διαδικασίας και η ίδια η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης με τα στοιχεία που περιέχει. Μέσω της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης το Τμήμα διαθέτει μια πλήρη εικόνα της υφιστάμενης κατάστασής του, του εκπαιδευτικού και του ερευνητικού του έργου, καθώς και των μέσων και των δυνατοτήτων του για να ανταποκριθεί στην αποστολή και τους στόχους του.

Οι κύριες δυσκολίες που παρουσιάστηκαν ήταν οι εξής:

- Το μεγάλο πλήθος των στοιχείων που έπρεπε να συγκεντρωθούν και να αξιολογηθούν, ιδίως αν ληφθούν υπόψη οι ελλείψεις διοικητικής/ γραμματειακής υποστήριξης μέσα στο Τμήμα.
- Το Πρότυπο Σχήμα για τις εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης είναι ιδιαίτερα λεπτομερές, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις ζητούνται εξηγήσεις για τα ίδια ζητήματα σε διαφορετικές ενότητες, ή ακόμη και στην ίδια ενότητα θέτονται τα ίδια λίγο πολύ ερωτήματα με διαφορετική διατύπωση. Το πρότυπο θα μπορούσε να γίνει πιο λιτό, ουσιαστικό και ευέλικτο, ώστε οι εκθέσεις να βασίζονται στα σημαντικά ζητήματα για την αποτελεσματική αξιολόγηση της επίδοσης των Τμημάτων, ενώ παράλληλα τα Τμήματα θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύσσουν τις θέσεις τους για επιπλέον ζητήματα που τα αφορούν και θέλουν να θίξουν, κατά την κρίση τους και ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τους στόχους τους.
- Ο μικρός αριθμός των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος και του προσωπικού διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, που είχαν το βάρος της υποστήριξης του συνόλου της διαδικασίας.
- Η υπολειπτικότητα του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π για ορισμένα διαστήματα ακαδημαϊκά είχαν ως αποτέλεσμα την αδυναμία καταχώρισης όλων των απαιτούμενων πληροφοριών, γεγονός που κατέστησε ιδιαίτερα δύσκολη την άντληση του συνόλου των πληροφοριών που απαιτούνται και την ανάγκη πρωτογενούς συλλογής και επεξεργασίας των στοιχείων από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

1.3. Προτάσεις του Τμήματος για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Αναγνωρίζεται ότι η σύσταση της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. ως κεντρικής μονάδας που συντονίζει τις επιμέρους δράσεις των Τμημάτων έχει συνεισφέρει σημαντικά στο έργο της ΟΜ.Ε.Α.. Η ΜΟ.ΔΙ.Π. υποστηρίζεται από καταρτισμένα στελέχη, με τα οποία έχει αναπτυχθεί άριστη συνεργασία, ωστόσο, η υποχρηματοδότηση και έλλειψη μόνιμου προσωπικού κατά τα παρελθόντα έτη έχει οδηγήσει στην αδυναμία άντλησης των συνολικών πληροφοριών που αναφέρονται στο ερευνητικό έργο και στα υπόλοιπα δεδομένα. Θεωρούμε αναγκαία την ενίσχυση της ΜΟ.ΔΙ.Π. με:

- στελέχη με μόνιμη σχέση εργασίας, που θα έχουν τη δυνατότητα για μια ακόμη πιο συστηματική και ενεργό υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης των Τμημάτων.
- επιπλέον χρηματοδότηση για την αναβάθμιση του Πληροφοριακού της Συστήματος, ώστε να είναι δυνατή η ενσωμάτωση όλων των απαραίτητων στοιχείων (όπως π.χ. από το Τμήμα Προσωπικού ή την Οικονομική Υπηρεσία) της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης.

Οι εργασίες της παραλαβής, κατάταξης και επεξεργασίας των στοιχείων που έχουν καταγραφεί στα δελτία, καθώς και η τελική σύνθεση όλων των απαραίτητων κειμένων από την ΟΜ.Ε.Α. αποτελεί μια εξαιρετικά απαιτητική και χρονοβόρα διαδικασία, η υλοποίηση της οποίας θα πρέπει να υποστηρίζεται από τους αναγκαίους ανθρώπινους πόρους. Ήδη το Τμήμα προχώρησε στη σύσταση επικουρικής ομάδας εργασίας της ΟΜ.Ε.Α., ώστε να επιμερίζεται ο ιδιαίτερα μεγάλος φόρτος εργασίας. Ωστόσο, οι ανάγκες διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης παραμένουν μεγάλες και απαιτείται η ενίσχυση της στελέχωσης του Τμήματος στους τομείς της διοικητικής (Γραμματεία Τμήματος) και της τεχνικής υποστήριξης (πληροφορικός που θα έχει στην αρμοδιότητά του την ανάπτυξη, διαχείριση και συντήρηση των πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών του Τμήματος).

Σημειώνεται ότι η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης μπορεί να συντάσσεται κάθε δύο χρόνια, αλλά οι ποικίλες εργασίες που αφορούν την συγκέντρωση, την επεξεργασία και την προετοιμασία των στοιχείων λαμβάνουν χώρα κάθε εξάμηνο. Επίσης, η σύνταξη της Έκθεσης, με τον πλούτο των στοιχείων που περιλαμβάνει και των σχολίων που απαιτεί, απαιτεί εργασία της ΟΜ.Ε.Α. και των λοιπών άμεσα εμπλεκόμενων που διαρκεί σχεδόν δύο μήνες. Υπό τις τρέχουσες συνθήκες στελέχωσης του Τμήματος, η τήρηση των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας και η σύνταξη της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης κινδυνεύουν να γίνουν βραχνάς για το Τμήμα, αντί να αποτελούν ευκαιρία αναγνώρισης δυνατοτήτων και επίλυσης προβλημάτων για τη συνεχή βελτίωση και ανάπτυξη του Τμήματος.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

Η Ενότητα αυτή παρουσιάζει συνοπτικά το Τμήμα και τις κύριες παραμέτρους λειτουργίας του.

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, καταναμημένο σε μια πόλη κλπ).

Το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ο.Δ.Ε.) του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (Δι.ΠΑ.Ε.) εδρεύει στην πόλη των Σερρών, πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού. Η πόλη των Σερρών έχει πληθυσμό 60.000 κατοίκων περίπου σύμφωνα με την απογραφή του 2011 και είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Μακεδονίας. Απέχει 89 χιλιόμετρα από τη Θεσσαλονίκη.

Ο νομός Σερρών βρίσκεται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και συνορεύει, ανατολικά, με τους νομούς Δράμας και Καβάλας, δυτικά με τους νομούς Θεσσαλονίκης και Κιλκίς, ενώ στα βόρεια συνορεύει με τη Βουλγαρία και με τη Βόρεια Μακεδονία. Έχει πληθυσμό 202.000 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011. Η οικονομία του νομού είναι κυρίως αγροτική, ενώ υπάρχει σημαντική βιομηχανική και μεταποιητική δραστηριότητα που εντοπίζεται κυρίως στη ΒΙ.ΠΕ. Σερρών και ενισχύεται από το γεγονός ότι ο νομός θεωρείται ακριτικός ως προς τα επενδυτικά κίνητρα.

Η Πανεπιστημιούπολη Σερρών εκτείνεται σε έκταση 82.000 τ.μ. Δημιουργήθηκε το 1993 και βρίσκεται στις παρυφές της πόλης των Σερρών, περίπου 1,5 χλμ. από το κέντρο της πόλης.

Όλες οι εγκαταστάσεις και υποδομές του Τμήματος (αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, γραφεία του εκπαιδευτικού προσωπικού και η Γραμματεία του Τμήματος) βρίσκονται εντός της Πανεπιστημιούπολης, όπως επίσης και οι υπόλοιπες διοικητικές υπηρεσίες του Δι.ΠΑ.Ε., η βιβλιοθήκη, το φοιτητικό εστιατόριο, η φοιτητική λέσχη, η φοιτητική εστία που διατίθεται σε εισερχόμενους φοιτητές Erasmus, το γυμναστήριο και χώροι αθλοπαιδιών, το κέντρο υπολογιστών, το ινστιτούτο δια βίου εκπαίδευσης και το συνεδριακό κέντρο, που περιλαμβάνει 2 αμφιθέατρα και αίθουσα συνεδριάσεων για την εξυπηρέτηση διεθνών και πανελληνίων συνεδρίων, όπως και καλλιτεχνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Το Τμήμα Ο.Δ.Ε. εντάσσεται στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του Δι.ΠΑ.Ε. που περιλαμβάνει συνολικά 8 Τμήματα. Στην Πανεπιστημιούπολη Σερρών εδρεύει επίσης το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών. Τα υπόλοιπα Τμήματα εδρεύουν στην Θεσσαλονίκη (3 Τμήματα), στην Καβάλα (2 Τμήματα) και την Κατερίνη (1 Τμήμα).

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).¹ Σχολιάστε.

Το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων ιδρύθηκε με τον Νόμο 4610 (ΦΕΚ Α 70/07-05-2019) από τη μετεξέλιξη του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας.

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας λειτούργησε για πρώτη φορά το 1979 ως Κ.Α.Τ.Ε.Ε. Σερρών. Με το Νόμο 1404/83 εντάχθηκε στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του νεοσύστατου Τ.Ε.Ι. Σερρών. Το έτος 2001-2002 το Τμήμα λειτούργησε με νέο Πρόγραμμα Σπουδών που ανταποκρινόταν στις ρυθμίσεις του Νόμου 2916/2001. Στη συνέχεια, το Τμήμα αναμόρφωσε το πρόγραμμα σπουδών του τρεις φορές: τα έτη 2007-2008, 2011-2012 και 2014-2015, ώστε να ανταποκρίνεται στις επιστημονικές εξελίξεις στο χώρο της οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων και να ενσωματώνει τις εκάστοτε επικρατούσες τάσεις στην αγορά εργασίας και στην εκπαίδευση επιχειρηματικών στελεχών. Το 2013 (ΦΕΚ 136/Α'/5.6.2013) το Τ.Ε.Ι. Σερρών μετονομάστηκε σε Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και αναδιοργανώθηκε, ενώ στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων θεσμοθετήθηκαν δύο κατευθύνσεις σπουδών προχωρημένου (5ου) εξαμήνου: α) η

¹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον πίνακα 1.

κατεύθυνση «Management» (Διοίκηση Επιχειρήσεων) και β) η κατεύθυνση «Μάρκετινγκ». Στο Τμήμα υπηρετούν σήμερα 15 μέλη Δ.Ε.Π., 3 μέλη Ε.Ε.Δ.Ι.Π. (2 μέλη Ε.Δ.Ι.Π. και 1 μέλος Ε.Τ.Ε.Π.) και 1 μέλος προσωπικού διοικητικής υποστήριξης που στελεχώνει τη Γραμματεία του Τμήματος. Ο αριθμός των μελών Δ.Ε.Π. παραμένει σχετικά σταθερός τα τελευταία χρόνια. Η τελευταία πρόσληψη και προσθήκη νέου μέλους Δ.Ε.Π. έγινε το 2016, ενώ δεν υπήρχαν αποχωρήσεις μελών Δ.Ε.Π. κατά την τελευταία πενταετία. Σημειώνεται ότι στο Τμήμα έχει δοθεί πρόσφατα μία ακόμη θέση Δ.Ε.Π. που αναμένεται να προκηρυχθεί εντός του 2021.

Η κατανομή των μελών Δ.Ε.Π. σε βαθμίδες έχει ως εξής:

- Καθηγητές: 7
- Αναπληρωτές Καθηγητές: 2
- Επίκουροι Καθηγητές: 6

Όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. είναι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου σπουδών, εκτός από 1 μέλος, που υπηρετεί σε προσωποπαγή θέση Επίκουρου Καθηγητή (πρόκειται να συνταξιοδοτηθεί εντός του 2021).

Τα γνωστικά αντικείμενα των μελών Δ.Ε.Π. καλύπτουν όλες τις βασικές επιμέρους γνωστικές περιοχές της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (διοικητική επιστήμη, οικονομική ανάλυση, διαχείριση οργανωσιακών πόρων, διαχείριση ανθρώπινων πόρων, πληροφοριακά συστήματα, ψηφιακές τεχνολογίες και τεχνολογίες διαδικτύου, μάρκετινγκ, πωλήσεις, λογιστική, χρηματοοικονομική διοίκηση, κ.α.).

Η κατανομή των μελών Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Δ.Ι.Π. στους τρεις Τομείς του Τμήματος είναι σχεδόν ισομερής:

- Τομέας Πληροφορικών Συστημάτων και Επιχειρησιακής Έρευνας: 6 μέλη Δ.Ε.Π. και 1 μέλος Ε.Ε.Δ.Ι.Π..
- Τομέας Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ: 6 μέλη Δ.Ε.Π. και 1 μέλος Ε.Ε.Δ.Ι.Π..
- Τομέας Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής: 3 μέλη Δ.Ε.Π. (και επιπλέον η υπό προκήρυξη νέα θέση) και 1 μέλος Ε.Ε.Δ.Ι.Π. (κατηγορίας Ε.Τ.Ε.Π.).

Αν λάβουμε υπόψη τον μεγάλο αριθμό των φοιτητών (σύμφωνα με τα στοιχεία για το ακαδ. έτος 2019-2020 υπάρχουν 3166 εγγεγραμμένοι φοιτητές, από τους οποίους οι 1700 (55%) φοιτούν σε κανονικό εξάμηνο σπουδών (δηλαδή το διπλάσιο της τυπικής διάρκειας των σπουδών)), διαπιστώνουμε ότι η στελέχωση του Τμήματος δεν είναι ικανοποιητική, ιδίως ως προς τα μέλη Δ.Ε.Π. και τα μέλη προσωπικού διοικητικής υποστήριξης. Ειδικότερα:

- Η αναλογία φοιτητών προς μέλη Δ.Ε.Π. διαμορφώνεται στο 113 λαμβάνοντας υπόψη τους φοιτητές που βρίσκονται εντός του κανονικού ορίου φοίτησης και θεωρούνται απολύτως ενεργοί. Ο αριθμός αυτός είναι 2,5 φορές μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο μέσο όρο των ελληνικών πανεπιστημίων (45 φοιτητές ανά μέλος Δ.Ε.Π.) και σχεδόν πενταπλάσιος από τον αντίστοιχο μέσο όρο των πανεπιστημίων διεθνώς (25 φοιτητές ανά μέλος Δ.Ε.Π.).
- Τα μέλη Δ.Ε.Π. έχουν φόρτο διδασκαλίας που υπερβαίνει το υποχρεωτικό κατά 50% περίπου (9,2 ώρες διδασκαλίας ανά εξάμηνο). Σε αυτό συντελεί και το γεγονός ότι το Τμήμα υποστηρίζει την περίοδο αυτή τόσο το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Δι.ΠΑ.Ε. για τους νεοεισερχόμενους φοιτητές, όσο και το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς επίσης και τη διδασκαλία μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα για τους εισερχόμενους φοιτητές εισερχόμενους φοιτητές Erasmus.
- Λαμβάνοντας υπόψη τις συνολικές ανάγκες διδασκαλίας και τις λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, υπολογίζεται ότι ο ελάχιστος αριθμός μελών Δ.Ε.Π. που είναι απαραίτητος για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών αναγκών του Τμήματος πρέπει να είναι περίπου 25 μέλη Δ.Ε.Π.
- Η αποτελεσματική λειτουργία της Γραμματείας του Τμήματος δεν μπορεί να επιτευχθεί με ένα μόνο μέλος διοικητικής υποστήριξης, που καλείται να παρέχει υπηρεσίες στους φοιτητές, στα μέλη Δ.Ε.Π. και να υποστηρίζει τη λειτουργία των οργάνων του Τμήματος.
- Η πρόσφατη εμπειρία της αναγκαστικής εφαρμογής μεθόδων τηλεκπαίδευσης λόγω των έκτακτων συνθηκών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού κατέδειξε τη σημασία στελέχωσης

του Τμήματος με ειδικό και έμπειρο τεχνικό προσωπικό για την υποστήριξη των πληροφοριακών υποδομών και των ψηφιακών διαδικασιών του Τμήματος.

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.² Σχολιάστε.

Το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων λειτουργεί τα ακόλουθα προγράμματα σπουδών:

- Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών στην Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων. Επίσης, λειτουργεί το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας ως ότου αποφοιτήσουν οι φοιτητές που έχουν εισαχθεί σε αυτό.
- Τρία μεταπτυχιακά προγράμματα (με δίδακτρα): α) το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων, β) το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση, και γ) το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Μονάδων Φιλοξενίας και Τουρισμού.
- Πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών: η έναρξη του έχει προγραμματιστεί για το ακαδ. έτος 2020-2021.

Ο αριθμός και η κατανομή των εγγεγραμμένων και των εισερχομένων φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας σημειώνονται στους πίνακες 2 και 3 στο Παράρτημα. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι:

- Στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών είναι εγγεγραμμένοι σήμερα 3166 φοιτητές, από τους οποίους οι 1300 περίπου (41%) φοιτούν στο τυπικό τους εξάμηνο σπουδών (δηλαδή ως το 4ο έτος - ν) και 1700 περίπου (55%) βρίσκονται σε κανονικό εξάμηνο σπουδών (δηλαδή ως το 8ο έτος - νΧ2). Σημειώνεται ότι οι αριθμοί αυτοί είναι ελαφρώς παραμορφωμένοι από το γεγονός ότι δεν έχει γίνει ορκωμοσία αποφοιτησαντων φοιτητών από το 2019 ως σήμερα (αρχικά εξ αιτίας της ένταξης στο Δι.ΠΑ.Ε. και της ανάγκης αλλαγής των διαδικασιών και των πτυχίων, γιατί αρκετοί φοιτητές επέλεξαν να αξιοποιήσουν την ευκαιρία που τους δίνει ο νόμος να μην πάρουν πτυχίο Τ.Ε.Ι., αλλά να συνεχίσουν τις σπουδές τους και να αποκτήσουν το πτυχίο του Δι.ΠΑ.Ε., και τέλος λόγω των έκτακτων μέτρων προστασίας από τον κορονοϊό). Υπολογίζεται ότι περίπου 300 φοιτητές έχουν αποφοιτήσει από το 2019 ως σήμερα, αλλά δεν έχουν πάρει πτυχίο και παραμένουν ενεργοί στο σύστημα της Ηλεκτρονικής Γραμματείας.
- Κατά το τελευταίο ακαδ. έτος (2019-2020), που είναι το πρώτο έτος που έχουμε εισακτέους στο Π.Π.Σ. του Δι.ΠΑ.Ε., εισήχθησαν 236 φοιτητές μέσω των πανελλήνιων εξετάσεων, 32 φοιτητές από κατατακτήριες εξετάσεις και 38 από άλλες κατηγορίες, ενώ το ισοζύγιο των μετεγγραφέντων φοιτητών είναι ελαφρά θετικό.
- Ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών βαίνει ελαφρά αυξητικός τα τελευταία χρόνια. Αυτό φανερώνει την αξία που έχουν οι σπουδές στο γνωστικό πεδίο της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, παρά τη χαμηλή βάση εισαγωγής, που σε μεγάλο βαθμό είναι αποτέλεσμα του «στιγματισμού» των Τ.Ε.Ι.. Τονίζεται ότι το Τμήμα καλύπτει και μάλιστα υπερβαίνει τον αριθμό των θέσεων που προσφέρει ανά έτος, το οποίο αποτελεί ενδεικτικό στοιχείο της ελκυστικότητας του Τμήματος.
- Ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών αυξάνεται σημαντικά από τις μετεγγραφές φοιτητών και τις κατατακτήριες εξετάσεις πτυχιούχων, το οποίο αποτελεί επιπλέον ενδεικτικό στοιχείο της ελκυστικότητας του Τμήματος.

Στα μεταπτυχιακά πρόγραμμα σπουδών φοιτούν συνολικά κατά το τελευταίο ακαδ. έτος (2019-2020) 119 φοιτητές, κατανομημένοι ως εξής:

- Στο Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Επιχειρήσεων, 28 φοιτητές.
- Στο Π.Μ.Σ. στη Δημόσια Διοίκηση, 80 φοιτητές (είναι διατμηματικό πρόγραμμα που διεξάγεται σε δύο Τμήματα, στις Σέρρες και την Κατερίνη - στις Σέρρες φοιτούν οι μισοί

² Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τους πίνακες 2 και 3.

φοιτητές).

- Στο Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Μονάδων Φιλοξενίας και Τουρισμού, 11 φοιτητές.

Παρόμοια είναι τα στοιχεία για όλα τα προηγούμενα έτη, όπως φαίνεται στους σχετικούς πίνακες (4.1, 4.2 και 4.3) στο Παράρτημα.

Το Π.Μ.Σ. στη Δημόσια Διοίκηση δέχεται μεγάλο αριθμό αιτήσεων (108 για το ακαδ. έτος 2019-2020) και καλύπτει εξ ολοκλήρου τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων. Το Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Επιχειρήσεων δέχεται ικανοποιητικό αριθμό αιτήσεων (30 για το ακαδ. έτος 2019-2020) και καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος του αριθμού των διαθέσιμων θέσεων (28 από τις 35). Το Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Μονάδων Φιλοξενίας και Τουρισμού δέχεται περιορισμένο αριθμό αιτήσεων και καλύπτει μέρος μόνο από το σύνολο των προσφερόμενων θέσεων.

Το Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Μονάδων Φιλοξενίας και Τουρισμού είναι ένα εξειδικευμένο μεταπτυχιακό που απευθύνεται σε όσους ενδιαφέρονται να ασχοληθούν στον κλάδο του τουρισμού. Για το λόγο αυτό ο αριθμός των αιτήσεων είναι χαμηλότερος και ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών υπολείπεται σημαντικά των προσφερόμενων θέσεων. Ωστόσο, το Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Μονάδων Φιλοξενίας και Τουρισμού παραμένει βιώσιμο οικονομικά και εκπαιδευτικά. Γίνεται αντιληπτό ότι θα πρέπει να αναζητηθούν νέοι τρόποι οργάνωσης της εκπαιδευτικής διδασκαλίας και πιο αποτελεσματικοί τρόποι προβολής για την προσέλκυση ενδιαφερόμενων φοιτητών.

Αντίστοιχα, νέοι τρόποι οργάνωσης της εκπαιδευτικής διδασκαλίας και πιο αποτελεσματικοί τρόποι προβολής και προσέλκυσης φοιτητών θα πρέπει να αναζητηθούν και για το Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Επιχειρήσεων, γιατί ο αριθμός των αιτήσεων βαίνει μειούμενος τα τελευταία χρόνια.

Σημαντικό για το Τμήμα είναι το γεγονός ότι τα Π.Μ.Σ. προσελκύουν αιτήσεις από αποφοίτους πολλών και διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων, καθώς ένα πολύ μικρό ποσοστό (περίπου 5% - 10%) προέρχεται από πτυχιούχους του Τμήματος. Αυτό αποτελεί ένδειξη της ελκυστικότητας και της ευρύτερης αποδοχής που έχουν οι σπουδές στα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία.

Ωστόσο, η προσέλκυση περισσότερων πτυχιούχων του Τμήματος αποτελεί ευκαιρία που θα πρέπει να αξιοποιήσει το Τμήμα. Σημειώνεται ότι ο μικρός αριθμός αιτήσεων από πτυχιούχους του Τμήματος οφείλεται κυρίως στο ότι το Π.Μ.Σ. στη Δημόσια Διοίκηση απευθύνεται κυρίως σε δημόσιους υπαλλήλους, ενώ οι πτυχιούχοι του Τμήματος προτιμούν να κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές σε ένα πιο εξειδικευμένο ή σε ένα συμπληρωματικό γνωστικό πεδίο, παρά να κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές πάλι στη Διοίκηση Επιχειρήσεων, για λόγους διαφοροποίησης και καλύτερης διαμόρφωσης του επαγγελματικού τους προφίλ.

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος

2.3.1. Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;

Στο Νόμο 4610 (ΦΕΚ Α 70/07-05-2019) με τον οποίο δημιουργήθηκε το Τμήμα δεν υπάρχουν διατυπωμένοι σκοποί και στόχοι του Τμήματος. Ωστόσο, ο σκοπός και οι στόχοι του Τμήματος εκφράστηκαν στην Μελέτη Βιωσιμότητας – Σκοπιμότητας για την ένταξη και επανίδρυση του Τμήματος στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης του ΔΙ.ΠΑ.Ε.. Ο Νόμος 4610, στην παράγραφο 6 του άρθρου 1, έθετε ως πρώτη προτεραιότητα για την εφεξής λειτουργία του Τμήματος την ανάπτυξη του νέου προγράμματος σπουδών. Στο πρόγραμμα σπουδών, που δημιουργήθηκε κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος (αρ. απόφασης 1/2019) που εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. με τη σύμφωνη γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε., εκφράζονται η αποστολή, ο σκοπός και οι στόχοι του Τμήματος ως εξής:

Το Τμήμα Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων του ΔΙ.ΠΑ.Ε. έχει ως αποστολή την ανάπτυξη ικανών επιστημόνων στο αντικείμενο της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Σκοπός του Τμήματος είναι η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης, της έρευνας και

της διδασκαλίας στα γνωστικά αντικείμενα που εντάσσονται στο επιστημονικό πεδίο της Οργάνωσης και Διοίκησης των Επιχειρήσεων.

Το Τμήμα φιλοδοξεί να εκπαιδεύσει νέους επιστήμονες που θα είναι ικανοί να ανταπεξέλθουν στις σύνθετες απαιτήσεις του σύγχρονου, δυναμικού και ταχέως μεταβαλλόμενου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, αξιοποιώντας τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που θα αποκτήσουν κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους. Μέσω της επιστημονικής έρευνας στα σύγχρονα ζητήματα της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, το Τμήμα φιλοδοξεί επίσης να συμβάλλει στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και στην προσπάθεια ενίσχυσης της ελληνικής οικονομίας, την ανάπτυξη της περιφέρειας και την προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Η επίτευξη αυτών των στόχων συμπληρώνεται από την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών σε μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο και την ανάπτυξη πολλαπλών ερευνητικών δραστηριοτήτων στους τομείς εξειδίκευσης και επιστημονικού ενδιαφέροντος των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

Αναφορικά με το προγενέστερο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, σημειώνεται ότι στο ΦΕΚ της ίδρυσής του (ΠΔ 689, ΦΕΚ Α, 201/1-9-1979) δεν υπάρχουν επίσης διατυπωμένοι οι σκοποί και οι στόχοι του, ενώ στην υπ' αριθμό 93364/Ε5 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 1457/3-10-2006) αναφέρονται τα εξής:

Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της Διοικητικής Επιστήμης με εξειδίκευση εφαρμογής στις επιχειρήσεις γενικά τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα. Με την ίδια υπουργική απόφαση προσδιορίζεται ότι: 'Το Τμήμα έχει ως αποστολή την ανάπτυξη και μετάδοση των γνώσεων και τη θεωρητική και εφαρμοσμένη έρευνα στην επιστήμη της Διοίκησης των Επιχειρήσεων και την παροχή στους σπουδαστές του απαραίτητου θεωρητικού και πρακτικού υποβάθρου που θα εξασφαλίζει τη σφαιρική κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

2.3.2. Πώς αντιλαμβάνεται σήμερα η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Η αποστολή, ο σκοπός και οι στόχοι του Τμήματος αναπτύχθηκαν πρόσφατα από τα μέλη του Τμήματος στο πλαίσιο της ανάπτυξης του νέου Προγράμματος Σπουδών, έπειτα από πολλές συνεδριάσεις στους Τομείς και τη Συνέλευση του Τμήματος, στις οποίες συζητήθηκαν διεξοδικά όλες οι προτάσεις που κατατέθηκαν και οι απόψεις που διατυπώθηκαν. Η Συνέλευση του Τμήματος κατέληξε ομόφωνα στη συνεδρίαση της 20ης Ιουνίου 2019 (αρ. 1/2019) στην εισήγηση προς τη Σύγκλητο του Ιδρύματος του νέου Προγράμματος Σπουδών, στην οποία διατυπώνονται η αποστολή, ο σκοπός και οι στόχοι του Τμήματος. Επομένως, είναι σαφές, καθότι η απόφαση λήφθηκε πρόσφατα και ομόφωνα, ότι η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος ενστερνίζεται την αποστολή, το σκοπό τους στόχους του Τμήματος, οι οποίοι για τους ίδιους λόγους ανταποκρίνονται στις τρέχουσες συνθήκες λειτουργίας, τη φυσιολογία και την ιδιοσυγκρασία του Τμήματος.

Επιπροσθέτως, η ανάπτυξη του Νέου Προγράμματος Σπουδών βασίζεται στην κοινή αντίληψη που έχουν τα μέλη του Τμήματος ότι η εκπαίδευση στην Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων αποσκοπεί στην ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε θέματα οργάνωσης επιχειρήσεων και διαχείρισης των επιχειρηματικών ζητημάτων, έχει κυρίως πρακτικό προσανατολισμό και αποσκοπεί πρωτίστως στην ανάπτυξη και εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης για την κατανόηση των προκλήσεων, την επίλυση των προβλημάτων και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Έχοντας κατανοήσει τη πολυπλοκότητα και τη μεταβλητότητα του σύγχρονου

οικονομικού περιβάλλοντος και παρακολουθώντας τη δυναμική των εξελίξεων στην επιστήμη, τη διεθνή οικονομία και την τεχνολογία, η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος ανέπτυξε ένα σύγχρονο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών που ενσωματώνει τις διεθνείς τάσεις στη διδασκαλία της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, παρέχει ευελιξία στις ανάγκες των φοιτητών και σύγχρονες γνώσεις και ικανότητες που προετοιμάζουν τα νέα διοικητικά στελέχη να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις και να αναπτύξουν επιτυχή καριέρα.

2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Δεν υπάρχει τέτοια απόκλιση. Οι στόχοι που αναφέρθηκαν στην παράγραφο 2.3.1 είναι αυτοί που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει.

1.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Το Τμήμα ανταποκρίνεται στην αποστολή του με τρόπο ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι που θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει. Ειδικότερα:

- Το πρόγραμμα σπουδών είναι σύγχρονο, ευέλικτο, λειτουργικό και ανταποκρίνεται στις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας. Μάλιστα θεσπίζοντας τη δυνατότητα απόκτησης κύριας και δευτερεύουσας κατεύθυνσης σπουδών, το πρόγραμμα σπουδών θα μπορούσε να θεωρηθεί και «καινοτόμο» ως προς αυτό το σημείο για τα ελληνικά δεδομένα.
- Στο ακαδημαϊκό δυναμικό του Τμήματος υπάρχει η νοοτροπία της συνεχούς βελτίωσης του προγράμματος σπουδών, δεδομένου ότι στην ιστορική διαδρομή του Τμήματος διενεργείται βελτιωτική ή ριζική αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών ανά πενταετία περίπου, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες εξελίξεις στην επιστήμη της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και τις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας.
- Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα Πανεπιστήμια δίνει στο Τμήμα νέες ευκαιρίες για δράσεις και νέες προοπτικές ανάπτυξης, τόσο σε σχέση με τη διδασκαλία, όσο και με την ανάπτυξη ερευνητικού έργου. Ως προς τη διδασκαλία, το πρόγραμμα σπουδών μπορεί να αναπτύσσεται πιο ευέλικτα (χωρίς τους αφόρητους περιορισμούς και τις δυσπραγίες των προγραμμάτων σπουδών των Τ.Ε.Ι.) και το τυπικό ωράριο διδασκαλίας των μελών Δ.Ε.Π. προφέρεται για ερευνητικές και λοιπές επιστημονικές δραστηριότητες. Ως προς το ερευνητικό έργο, δεν υφίσταται ο περιορισμός για τη διεξαγωγή αποκλειστικά εφαρμοσμένης έρευνας, όπως ίσχυε για την έρευνα στα Τ.Ε.Ι., ενώ παρέχεται και η δυνατότητα οργάνωσης κύκλου διδακτορικών σπουδών.
- Υφίστανται και εφαρμόζονται διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου, με την καθιέρωση μηχανισμών αξιολόγησης της επίδοσης φοιτητών και διδασκόντων στα μαθήματα, την πρακτική άσκηση και την πτυχιακή εργασία.
- Τα όργανα του Τμήματος λειτουργούν δημοκρατικά, με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, που ενθαρρύνονται να εισηγούνται προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του Τμήματος και την αναπροσαρμογή των στόχων του.
- Τα μέλη Δ.Ε.Π. συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα και αναπτυξιακά προγράμματα, μέσω των οποίων επιτυγχάνεται τόσο η ανάπτυξη έρευνας υψηλού επιπέδου, όσο και η συνεργασία με άλλους φορείς.
- Γίνονται αγωνιώδεις προσπάθειες για την αξιοποίηση κάθε ευκαιρίας χρηματοδότησης από έργα και προγράμματα ώστε να επιτυγχάνεται η διατήρηση σύγχρονου και λειτουργικού εργαστηριακού και ερευνητικού εξοπλισμού.

Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το Τμήμα λειτουργεί μόλις ένα έτος με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα Πανεπιστήμια, χρονικό διάστημα που δεν είναι αρκετό για να αξιολογηθούν επαρκώς τα αποτελέσματα της λειτουργίας του και να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα. Ωστόσο, ανασχετικοί

<p>παράγοντες για τη λειτουργία του Τμήματος και την επίτευξη των στόχων του φαίνεται να είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το «σφιχτό» θεσμικό πλαίσιο και η ουσιαστική έλλειψη αυτονομίας στη λήψη αποφάσεων σε σχέση με οργανωτικά, διοικητικά και εκπαιδευτικά ζητήματα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το Τμήμα να συναντά εμπόδια στην προσπάθεια να διαμορφώσει στρατηγικές ανάπτυξης και διαφοροποίησης, να αναπτύξει νέες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και να πειραματιστεί με καινοτομίες. Πέρα από τους θεσμικούς και οργανωτικούς παράγοντες, η έλλειψη επαρκών μέσων και η ελλιπής χρηματοδότηση αποτελούν πρόσθετους ανασχετικούς παράγοντες. • Η υπερβολική γραφειοκρατία στη λειτουργία των Πανεπιστημίων γενικά και στη διαχείριση έργων και προγραμμάτων ειδικότερα. Η κατάσταση αυτή λειτουργεί πολλές φορές παραλυτικά και αποθαρρυντικά ή αναβλητικά για την ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων. • Ο μικρός αριθμός μελών Δ.Ε.Π., σε συνδυασμό με το επιβαρυνόμενο διδακτικό έργο και τα αυξημένα διοικητικά καθήκοντα, που συχνά αφορούν ανούσιες και γραφειοκρατικές διαδικασίες (για παράδειγμα, συμμετοχή σε πλήθος επιτροπών διενέργειας διαγωνισμών προμηθειών παντός είδους, σε επιτροπές παραλαβής υλικών, σε επιτροπές ενστάσεων, κοκ.). • Η ελλιπής διοικητική και τεχνική υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων. • Ο ανεπαρκής ή απαρχαιωμένος τεχνολογικός και λοιπός εξοπλισμός, σε ορισμένες περιπτώσεις, και η δυσκολία ανανέωσης/ εκσυγχρονισμού, συντήρησης και ανανέωσής του, κυρίως λόγω γραφειοκρατικών/ διοικητικών δυσχερειών και έλλειψης ή ανεπάρκειας χρηματοδότησης. • Η έλλειψη μηχανισμών παροχής κινήτρων για διδασκαλία υψηλού επιπέδου. • Η έλλειψη επαρκών και ευέλικτων μηχανισμών υποστήριξης της έρευνας.
<p>2.3.4. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;</p>
<p>Όχι. Όπως αναφέρθηκε, η δημιουργία του Τμήματος βασίστηκε σε αναλυτική Μελέτη Βιωσιμότητας – Σκοπιμότητας, που συντάχθηκε τον Μάρτιο του 2019 και εξέτασε πλήθος παραγόντων για την ορθή οργάνωση και την αποτελεσματική λειτουργία του. Η διατύπωση της αποστολής, του σκοπού και των στόχων του Τμήματος έγινε πολύ πρόσφατα (άνοιξη του 2019) από την ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος, ομόφωνα, στο πλαίσιο της ανάπτυξης του νέου Προγράμματος Σπουδών, έπειτα από πολλές συνεδριάσεις στους Τομείς και τη Συνέλευση του Τμήματος, στις οποίες συζητήθηκαν διεξοδικά όλες οι προτάσεις που κατατέθηκαν και οι απόψεις που διατυπώθηκαν.</p>
<p>2.4. Διοίκηση του Τμήματος.</p> <p>2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;</p> <p>Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Ν. 4485/2017 θεσμοθετημένα όργανα του Τμήματος είναι: α) η Συνέλευση του Τμήματος, β) το Διοικητικό Συμβούλιο και γ) ο Προέδρος του Τμήματος. Επίσης, στο πλαίσιο λειτουργίας των Τομών του Τμήματος, τα θεσμοθετημένα όργανα λειτουργίας είναι: α) η Γενική Συνέλευση Τομέα και β) ο Διευθυντής Τομέα.</p> <p>Τα συλλογικά όργανα του Τμήματος λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4485/2017, με τη συμμετοχή και εκπροσώπων των φοιτητών, του διοικητικού και του ειδικού επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού.</p> <p>Στο Τμήμα λειτουργούν οι ακόλουθες επιτροπές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης. • Συντονιστική Ομάδα Πιστοποίησης προγράμματος Σπουδών. • Επιτροπή Αναμόρφωσης Προγράμματος Σπουδών. • Συντονιστική επιτροπή διδακτορικού προγράμματος σπουδών. • Συντονιστική επιτροπή μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών (ξεχωριστή για κάθε

<ul style="list-style-type: none"> • μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών). • Επιτροπή αξιολόγησης των αιτήσεων υποψήφιων διδασκτόρων. • Επιτροπή αξιολόγησης των αιτήσεων υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών. • Διάφορες επιτροπές που ορίζονται ad hoc για την επιλογή και πρόσληψη επιστημονικών συνεργατών που αναλαμβάνουν διδακτικό έργο. • Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης <p>Επιπλέον επιτροπές που το Τμήμα θεωρεί σημαντικό να θεσπίσει σύντομα είναι οι ακόλουθες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιτροπή για την επιμέλεια κατάρτισης και έκδοσης οδηγού σπουδών. • Επιτροπή προβολής και εξωστρέφειας του Τμήματος. • Επιτροπή διατήρησης επαφής με αποφοίτους και παρακολούθησης της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των αποφοίτων.
<p>2.4.2. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;</p>
<p>Το Τμήμα διαθέτει νέο Κανονισμό Λειτουργίας, ο οποίος συντάχθηκε το 2019 σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις των νόμων 4009/2011 και 4485/2017, και ρυθμίζει όλα τα κύρια ζητήματα της λειτουργίας του Τμήματος, όπως α) η οργάνωση των μαθημάτων, το ωρολόγιο πρόγραμμα η οργάνωση της διδασκαλίας και η διάρκεια διδασκαλίας μαθημάτων, β) η διδασκαλία ξένων γλωσσών, γ) οι εξεταστικές περιόδους, το πρόγραμμα εξετάσεων, η διαδικασία διεξαγωγής των εξετάσεων, η βαθμολογία, δ) η διαδικασία εκπόνησης εργασιών, ε) η ανακήρυξη πτυχιούχων, οι τίτλοι σπουδών και το Παράρτημα Διπλώματος, στ) η αναγνώριση μαθημάτων λόγω μετεγγραφής ή κατάταξης και οι φιλοξενούμενοι φοιτητές, ζ) η Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας και η διαδικασίες αυτό-αξιολόγησης, κ.α.</p> <p>Το Τμήμα διαθέτει επίσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, ξεχωριστό για κάθε μεταπτυχιακό, ο οποίος έχει δημοσιευτεί στο ΦΕΚ ίδρυσης του κάθε μεταπτυχιακού. • Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, οποίος έχει δημοσιευτεί σε ΦΕΚ (Β' ΔΦ 15/12672 3663/2-9-2020). <p>Για τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων σχετικά με τη διεξαγωγή των εξετάσεων εξ αποστάσεως, λόγω του κορονοϊού, στις εξεταστικές περιόδους του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου του 2020, το Τμήμα ανέπτυξε κανονισμό προφορικών και γραπτών εξ αποστάσεως εξετάσεων, καθώς επίσης και οδηγίες προς καθηγητές για τη διεξαγωγή των εξετάσεων και αντίστοιχα προς φοιτητές για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις.</p> <p>Τέλος το Τμήμα διαθέτει Οδηγό Σπουδών, Οδηγό Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας και άλλους οδηγούς και κανονισμούς που περιγράφονται στις οικείες παραγράφους.</p>
<p>2.4.3. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;</p>
<p>Το Τμήμα είναι οργανωμένο σε τρεις Τομείς, ως εξής:</p> <p>(α) Τομέας Πληροφορικών Συστημάτων και Επιχειρησιακής Έρευνας, (β) Τομέας Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ, και (γ) Τομέας Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής.</p> <p>Κάθε Τομέας έχει στην αρμοδιότητά του τη διδασκαλία μέρους των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.</p> <p>Η διάρθρωση του Τμήματος σε αυτούς τους Τομείς ανταποκρίνεται στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή και τους στόχους του, καθώς οι τρεις Τομείς αποτελούν αντίστοιχα και τις τρεις κατευθύνσεις του προγράμματος σπουδών, που προσφέρονται ως κύρια και δευτερεύουσα επιλογή, για την εξειδίκευση των γνώσεων των φοιτητών.</p> <p>Τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού ανήκουν σε ένα από τους τρεις Τομείς, ως εξής:</p>

(α) Τομέας Πληροφορικών Συστημάτων και Επιχειρησιακής Έρευνας: 6 μέλη Δ.Ε.Π.

- Κεχρής Ευάγγελος (Καθηγητής),
- Δημητριάδης Σωτήριος (Καθηγητής)
- Βράνα Βασιλική (Καθηγήτρια)
- Φραγκίδης Γαρύφαλος (Επίκουρος Καθηγητής, Υπεύθυνος Τομέα)
- Χαψιά Ξανθίππη (Επίκουρη Καθηγήτρια)
- Καρακίτσιου Αθανασία (Επίκουρη Καθηγήτρια)

(β) Τομέας Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ: 6 μέλη Δ.Ε.Π.

- Πασχαλούδης Δημήτριος (Καθηγητής)
- Μουζά Άννα (Καθηγήτρια)
- Γιοβάνης Νικόλαος (Αναπληρωτής Καθηγητής)
- Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης (Αναπληρωτής Καθηγητής, Υπεύθυνος Τομέα)
- Τσουρέλα Μαρία (Επίκουρη Καθηγήτρια)
- Οικονόμου Χαράλαμπος (Καθηγητής Εφαρμογών)

(γ) Τομέας Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής: 6 μέλη Δ.Ε.Π.

- Αθανάσιντας Αθανάσιος (Καθηγητής),
- Παντελίδης Παναγιώτης (Καθηγητής)
- Καρανάσιος Νικόλαος (Επίκουρος Καθηγητής, Υπεύθυνος Τομέα)

3. Προγράμματα Σπουδών

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών), απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Ανάλυση Κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων».

Για κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει να απαντηθούν και να σχολιασθούν τα ακόλουθα τουλάχιστον σημεία:
(α) Ποιά, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

(β) Ποιές ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ποιούς ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.1.1 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών δημιουργήθηκε το 2019 με την ένταξη του Τμήματος στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. και λειτούργησε για πρώτη φορά το ακαδ. έτος 2019-2020. Τα μέλη του Τμήματος θεωρούν ότι ανταποκρίνεται στην αποστολή, το σκοπό και τους στόχους του Τμήματος, καθώς και τις απαιτήσεις της οικονομίας και της κοινωνίας.

Το Πρόγραμμα Σπουδών στην Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων παρέχει μέσα από τα υποχρεωτικά μαθήματα ένα ευρύ φάσμα γνώσεων που καλύπτει όλους τους τομείς της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, έτσι ώστε οι φοιτητές να αποκτούν τα αναγκαία επιστημονικά εφόδια που απαιτούνται από τους σύγχρονους μάνατζερ, τους επιστήμονες και τους ειδικούς της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων. Παράλληλα, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν περαιτέρω τις γνώσεις και τις ικανότητές τους επιλέγοντας κύρια και δευτερεύουσα κατεύθυνση σπουδών, κάνοντας πρακτική άσκηση ως μέρος των σπουδών προκειμένου να αποκτήσουν επαγγελματική εμπειρία και εκπονώντας διπλωματική εργασία για να ολοκληρώσουν την επιστημονική τους κατάρτιση.

Σημειώνεται ότι η ομάδα εξωτερικών αξιολογητών που επισκέφθηκε το Τμήμα τον Ιανουάριο 2010, στα πλαίσια της εξωτερικής του αξιολόγησης με βάση τις οδηγίες της ΑΔΙΠ, θεώρησε ότι το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνεται στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα στην έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης (σελ. 9) σημειώνεται ότι:

«Based on the information received about employment of graduates and as far as the Committee was able to establish, the curriculum does meet its goals. From testimonials by alumni interviewed by the Committee, nearly all of the graduates are successfully employed; mostly in the private sector. This is additionally highlighted in the internal evaluation report where some information is given regarding graduate destination statistics. Furthermore, the opinion of graduates interviewed suggests that the Greek employment market appreciates the knowledge and values the skills they have acquired in this programme».

Και παρακάτω (σελ. 10):

«Overall the Committee believes that the current curriculum meets the international standards for Economic and Business programmes as it is evident not only from our own experience but from the fact that graduates are able to successfully compete in the employment market or progress their studies in a number of Greek and other European Institutions».

3.1.1.1. Διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Για την ανάπτυξη του Νέου Προγράμματος Σπουδών λήφθηκαν υπόψη οι σύγχρονες τάσεις που διαμορφώνονται στη διδασκαλία, την επιστήμη και την έρευνα στους τομείς της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και μελετήθηκαν τα αντίστοιχα προγράμματα σπουδών άλλων Τμημάτων Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων Ελληνικών Πανεπιστημίων και Πανεπιστημίων της αλλοδαπής, όπως αυτά αποτυπώθηκαν στην μελέτη Σκοπιμότητας – Βιωσιμότητας του Τμήματος στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης του Δι.ΠΑ.Ε.. Επίσης, λήφθηκαν υπόψη ο αριθμός και η επιστημονική ειδικευση των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, καθώς και άλλοι πιθανοί λειτουργικοί και οργανωτικοί παράγοντες και περιορισμοί.

Επίσης, το Τμήμα έχει διενεργήσει στο παρελθόν έρευνα στις ελληνικές επιχειρήσεις με σκοπό να προσδιορίσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που κατά τη γνώμη των επιχειρήσεων πρέπει να συγκεντρώνουν οι πτυχιούχοι του Τμήματος. Η έρευνα αυτή έγινε πριν από 13 χρόνια και τα αποτελέσματα της μπορούν να θεωρηθούν ενδεικτικά, αλλά δεν είναι πλέον έγκυρα. Το Τμήμα έχει στόχο να διενεργήσει νέα έρευνα που θα αποτυπώνει την σημερινή κατάσταση, ωστόσο διάφοροι παράγοντες (ενδεικτικά αναφέρονται η γραφειοκρατία και οι έκτακτες καταστάσεις που ανακύπτουν αναπάντεχα σχεδόν καθημερινά κατά την άσκηση διοικητικού έργου και η εργώδης προσπάθεια που απαιτείται για τη διεξαγωγή τέτοια έρευνας, σε συνδυασμό με το μικρό αριθμό μελών Δ.Ε.Π. και το μεγάλο φόρτο εργασίας τους, ιδίως υπό το καθεστώς λειτουργίας του Τ.Ε.Ι.) αναβάλουν αυτήν την πρωτοβουλία. Στόχος του Τμήματος είναι να διενεργήσει νέα έρευνα εντός της επόμενης τριετίας, η οποία θα τροφοδοτήσει με επίκαιρα στοιχεία την επόμενη αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών.

3.1.1.2. Διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών.

Το Τμήμα έχει προχωρήσει από το 2000 κι έπειτα σε δύο ριζικές αναθεωρήσεις του προγράμματος σπουδών (το 2001 και το 2019) και τρεις αναμορφώσεις περιορισμένης κλίμακας (2007, 2011 και 2014). Επομένως, το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται περίπου κάθε πενταετία. Θεωρούμε ότι το διάστημα αυτό είναι κατάλληλο ώστε να επιτυγχάνεται τόσο η αξιολόγηση του ισχύοντος προγράμματος σπουδών όσο και ο έγκαιρος εκσυγχρονισμός του. Πρόθεση του Τμήματος είναι να εξακολουθήσει την ίδια τακτική ως προς την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών και να προβαίνει σε βελτιωτική ή ριζική αναδιάρθρωση, ανάλογα με τις συνθήκες που διαμορφώνονται και τις απαιτήσεις που αναπτύσσονται, περίπου ανά πενταετία.

Το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Έπειτα από νομοθετικές πρωτοβουλίες ή Υπουργικές αποφάσεις. Για παράδειγμα, το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών αναπτύχθηκε με το Νόμο 4610 για την αναδιάρθρωση του Δι.ΠΑ.Ε. Το προηγούμενο πρόγραμμα σπουδών, όταν το Τμήμα λειτουργούσε στο πλαίσιο του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, αναδιαμορφώθηκε σύμφωνα με το Π.Δ. 136/5-6-2013 (γνωστό και ως «Σχέδιο ΑΘΗΝΑ»).
- Έπειτα από εσωτερικές διεργασίες, ως αποτέλεσμα της αναγνώρισης της ανάγκης διενέργειας αλλαγών από τα μέλη Δ.Ε.Π., ώστε τα μαθήματα να ανταποκρίνονται καλύτερα στα νέα επιστημονικά δεδομένα και τις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας, ή γιατί διαπιστώνεται διάσταση με τις μαθησιακές ανάγκες και τις προσδοκίες των φοιτητών. Αυτή αναντιστοιχία συνήθως γίνεται αντιληπτή μέσα από την αλληλεπίδραση διδασκόντων και φοιτητών στις εκπαιδευτικές διαδικασίες και μέσα από τη διαδικασία αξιολόγησης των μαθημάτων από τα μέλη Δ.Ε.Π. (Απογραφικά Δελτία Μαθήματος) και τους φοιτητές (Αξιολόγηση Μαθήματος).

Η διαδικασία της αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών ρυθμίζεται από το νόμο. Η διαδικασία που εφαρμόζεται περιγράφεται σε γενικές γραμμές ως εξής: Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει την έναρξη των διαδικασιών αναθεώρησης και δύναται να ορίσει εισηγητική επιτροπή, που συνήθως αποτελείται από εκπροσώπους των τριών Τομέων. Στις διεργασίες της Συνέλευσης συμμετέχουν σύμφωνα με το νόμο εκπρόσωποι των φοιτητών και των

μελών ειδικού επιστημονικού και διδακτικού προσωπικού. Τα μέλη Δ.Ε.Π. και όλοι οι συμμετέχοντες στις διεργασίες της Συνέλευσης μπορούν να εκφράσουν τις απόψεις τους και να καταθέσουν προτάσεις. Στο τέλος διαδοχικών συνεδριών της Συνέλευσης, έπειτα από εξαντλητικό διάλογο με σκοπό την ανάδειξη των πλεονεκτημάτων και των ελαττωμάτων των επιμέρους απόψεων και τη σύνθεσή τους – κατά το δυνατόν, τα μέλη της Συνέλευσης αποφασίζουν και ψηφίζουν το νέο Πρόγραμμα Σπουδών. Σημειώνεται ότι στο Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων όλες οι αποφάσεις αναθεώρησης και αναμόρφωσης των Προγραμμάτων Σπουδών έχουν ληφθεί με ομοφωνία.

3.1.1.3. Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών.

Το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος, <http://ba.ihu.gr>.

Επίσης, στην ιστοσελίδα του Τμήματος δημοσιεύονται οι τυχόν μεταβατικές διατάξεις, τα περιγράμματα των μαθημάτων και οποιαδήποτε άλλη πληροφορία είναι χρήσιμη και σχετική με το Πρόγραμμα Σπουδών.

Το Πρόγραμμα Σπουδών ενσωματώνεται στον Οδηγό Σπουδών, ο οποίος επίσης αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

3.1.2 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;³

Εν συντομία, το πρόγραμμα σπουδών αναπτύσσεται σε 8 εξάμηνα μαθημάτων:

- Στα πρώτα δύο έτη σπουδών (εξάμηνα Α' ως Δ') διδάσκονται μαθήματα γενικής υποδομής (ΜΓΥ) και μαθήματα ειδικής υποδομής (ΜΕΥ) που είναι υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές.
- Στο τρίτο έτος σπουδών (Ε' εξάμηνο) οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν υποχρεωτικά την κατεύθυνση σπουδών της εξειδίκευσής τους. Προσφέρονται οι ακόλουθες επιλογές κατεύθυνσης σπουδών: α) Οικονομική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση, β) Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ, και γ) Πληροφοριακά Συστήματα και Επιχειρησιακή Έρευνα. Η επιλογή της κύριας και ενδεχομένως της δευτερεύουσας κατεύθυνσης σπουδών (βλέπε στη συνέχεια) αναγράφεται στην αναλυτική βαθμολογία και το συμπλήρωμα διπλώματος του φοιτητή.
- Στα εξάμηνα Ε' ως Η' οι φοιτητές διδάσκονται: α) μαθήματα ειδικής υποδομής (ΜΕΥ), που είναι υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές, ανεξάρτητα από την κατεύθυνση που έχουν επιλέξει, β) 8 μαθήματα εξειδίκευσης (ΜΕ) ως επιλεγόμενα από την κύρια κατεύθυνση σπουδών που έχουν επιλέξει, και γ) 4 μαθήματα εξειδίκευσης (ΜΕ) ως επιλεγόμενα από την δευτερεύουσα κατεύθυνση (εφόσον και τα 4 αυτά μαθήματα επιλέγονται όλα από μία μόνο κατεύθυνση σπουδών) ή ως ελεύθερης επιλογής (όταν τα 4 αυτά μαθήματα επιλέγονται και από τις δύο άλλες κατευθύνσεις σπουδών).
- Προβλέπεται η προαιρετική διενέργεια Πτυχιακής, η οποία αντιστοιχεί σε ένα (1) μάθημα εξειδίκευσης (ΜΕ) της κύριας κατεύθυνσης από το 8ο εξάμηνο. Προβλέπεται επίσης προαιρετική Πρακτική Άσκηση διάρκειας δυο (2) μηνών, η οποία αντιστοιχεί σε ένα (1) μάθημα εξειδίκευσης (ΜΕ) της κύριας κατεύθυνσης του 8ου εξαμήνου. Η Πρακτική Άσκηση μπορεί να γίνει μετά το 6ο εξάμηνο κατά το διάστημα των θερινών διακοπών.

Για τη λήψη του πτυχίου οι φοιτητές του Τμήματος πρέπει να παρακολουθήσουν και να επιτύχουν στην αξιολόγηση 50 μαθημάτων συνολικά, που αντιστοιχούν σε 240 ECTS, εκ των οποίων 38 είναι υποχρεωτικά (Υ) και 12 Επιλογής Υποχρεωτικά (ΕΥ).

Η δομή, η συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του νέου Προγράμματος Σπουδών κρίνονται ικανοποιητικές και ανταποκρίνονται σε σημαντικό βαθμό στους στόχους του Τμήματος, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

³ Συμπληρώστε τους πίνακες 12.1 και 12.2.

3.1.2.1 Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει συνολικά 79 Μαθήματα, εκ των οποίων:

- Υποχρεωτικά (Υ): 38 μαθήματα (48% στο σύνολο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και 76% στο σύνολο των 50 μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου).
Διακρίνονται σε:
 - α) Μαθήματα Γενικής Υποδομής (ΜΓΥ): 14 (18% στο σύνολο των μαθημάτων και 28% στο σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου). Διδάσκονται στα Α' και Β' εξάμηνα σπουδών και περιλαμβάνουν 2 μαθήματα αγγλικής γλώσσας.
 - β) Μαθήματα Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ): 24 (30% στο σύνολο των μαθημάτων και 48% στο σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου). Διδάσκονται στα εξάμηνα Γ' ως Η'.
- Επιλογής Υποχρεωτικά (ΕΥ): προσφέρονται συνολικά 41 μαθήματα (52% του συνόλου των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών), από τα οποία φοιτητές επιλέγουν τα 12 (24% στο σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου).
Αφορούν σε:
 - α) Μαθήματα Ειδίκευσης (ΜΕ) κύριας κατεύθυνσης (υποχρεωτική): 8 μαθήματα (16% στο σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου) που επιλέγονται στα εξάμηνα Ε' ως Η'. Από τα μαθήματα αυτά, εφόσον το επιθυμεί και το επιλέξει ο φοιτητής, 1 μάθημα μπορεί να υποκατασταθεί από τη διενέργεια Πτυχιακής και ακόμη ένα μάθημα μπορεί να υποκατασταθεί από τη διενέργεια Πρακτικής Άσκησης.
 - β) Μαθήματα Ειδίκευσης (ΜΕ) δευτερεύουσας κατεύθυνσης (προαιρετική) ή ελεύθερης επιλογής από τις δύο άλλης κατευθύνσεις: 4 μαθήματα (8% στο σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου) που επιλέγονται στα εξάμηνα Ε' ως Η'.

3.1.2.2 Πόσα μαθήματα ελεύθερης επιλογής προσφέρονται;

Προσφέρονται συνολικά 41 μαθήματα, που αντιστοιχούν στο 52% του συνόλου των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Οι φοιτητές επιλέγουν τα 12 από αυτά, δηλαδή το 24% του συνόλου των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.

Περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν στην ενότητα 3.1.2.1, στην οποία περιγράφεται ολοκληρωμένα η δομή του προγράμματος σπουδών.

3.1.2.3 Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

- Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ): 38, δηλαδή 48% στο σύνολο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και 76% στο σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.
- Μαθήματα Επιλογής Υποχρεωτικά (ΕΥ): 24, δηλαδή 30% στο σύνολο των μαθημάτων και 48% στο σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.
 - Μαθήματα Ειδίκευσης της κύριας κατεύθυνσης: 8 μαθήματα (16% στο σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου)
 - Μαθήματα Ειδίκευσης της δευτερεύουσας κατεύθυνσης ή ελεύθερης επιλογής: 4 μαθήματα (8% στο σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου)

Περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν στην ενότητα 3.1.2.1, στην οποία περιγράφεται ολοκληρωμένα η δομή του προγράμματος σπουδών.

3.1.2.4 Ποια είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Στο Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνονται οι ακόλουθες κατηγορίες μαθημάτων: α) Μαθήματα Γενικής Υποδομής, β) Μαθήματα Ειδικής Υποδομής, και γ) Μαθήματα Ειδικότητας. Περισσότερες

πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία υπάρχουν στην ενότητα 3.1.2.1, στην οποία περιγράφεται ολοκληρωμένα η δομή του προγράμματος σπουδών.

Δεν υπάρχει σαφής κατηγοριοποίηση των μαθημάτων σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στην ερώτηση αυτή. Σύμφωνα με το Πρότυπο Περίγραμμα Μαθήματος του συστήματος ECTS, τα μαθήματα μπορούν να έχουν σύνθετα μαθησιακά αποτελέσματα που σχετίζονται με περισσότερα από ένα από τα κριτήρια που αναφέρονται στην ερώτηση αυτή.

3.1.2.5 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Στα Μαθήματα Γενικής και Ειδικής Υποδομής η κατανομή των ωρών διδασκαλίας έχει ως εξής:

- Θεωρητική διδασκαλία: 105/136, ή 77%.
- Ασκήσεις: 30/136, ή 22%.
- Εργαστήρια: 1/136, ή 1%.

Στα Μαθήματα Ειδίκευσης η κατανομή των ωρών διδασκαλίας έχει ως εξής:

- Θεωρητική διδασκαλία: 131/139, ή 94%.
- Ασκήσεις: 6/136, ή 4,5%.
- Εργαστήρια: 2/139, ή 1,5%.

Η βασική προσέγγιση για την ανάπτυξη του νέου προγράμματος σπουδών έδωσε έμφαση στη θεωρητική διδασκαλία και την προσωπική μελέτη των φοιτητών, μέσα από εργασίες και άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που αφορά σε ασκήσεις και εργαστήρια περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία, κυρίως γιατί εκτιμήθηκε -πιστεύουμε βάσιμα- από τα μέλη της Συνέλευσης ότι είναι πολύ πιθανό να μην υπάρξουν οι αναγκαίοι εκπαιδευτικοί, χρηματοδοτικοί και υλικοί πόροι για τη διοργάνωση πολλών ασκήσεων και εργαστηρίων. Ειδικότερα:

α) Οι ασκήσεις και τα εργαστήρια έχουν νόημα όταν γίνονται σε μικρές ομάδες φοιτητών. Τα υφιστάμενα εργαστήρια του Τμήματος έχουν χωρητικότητα 25 θέσεων εργασίας περίπου. Επομένως, η διδασκαλία στο εργαστήριο απαιτεί τη διοργάνωση πολλών επιμέρους ομάδων (για παράδειγμα, αν πρόκειται να παρακολουθήσουν ένα εργαστήριο και οι 300 περίπου εισακτέοι ανά έτος, τότε πρέπει να γίνουν 12 ομάδες) και επιφέρει ένα τεράστιο φόρτο στο διδακτικό έργο. Το Τμήμα έχει ξεκινήσει ενέργειες για την αναδιαμόρφωσή των χώρων και την προμήθεια επίπλων και εξοπλισμού για τη δημιουργία ενός νέου, μεγάλου εργαστηρίου που θα έχει χωρητικότητα 50-60 θέσεων εργασίας. Η δημιουργία αυτού του νέου εργαστηρίου θα μειώσει σημαντικά το φόρτο διδακτικού έργου που απαιτείται για τη διεξαγωγή εργαστηριακής διδασκαλίας.

β) Ο ορισμός εργαστηριακού σκέλους στη δομή της διδασκαλίας ενός μαθήματος δεν είναι ευέλικτος και πρακτικός, καθώς η διδασκαλία θα πρέπει να λαμβάνει χώρα κάθε εβδομάδα στους χώρους των εργαστηρίων. Για το λόγο αυτό, πολλά μέλη Δ.Ε.Π. επέλεξαν τον τύπο της θεωρητικής διδασκαλίας και των ασκήσεων ως κύριο τρόπο διδασκαλίας, σκεπτόμενοι ότι μικρός αριθμός ωρών διδασκαλίας θα μπορεί να λαμβάνει χώρα στους χώρους των εργαστηρίων, όποτε αυτό είναι αναγκαίο (για παράδειγμα, για την επίδειξη ενός λογισμικού και την εισαγωγική πρακτική εξάσκηση των φοιτητών σε αυτό για την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων. Στη συνέχεια οι φοιτητές που θέλουν να εμβαθύνουν και να αναπτύξουν περισσότερες δεξιότητες θα μπορούν να αναλαμβάνουν εργασίες, οι οποίες θα εκπονούνται με χρήση αυτού του λογισμικού σε ώρες προσωπικής μελέτης και εξάσκησης στους χώρους των εργαστηρίων).

γ) Οι εκπαιδευση των φοιτητών του Τμήματος με σκοπό την ανάπτυξη πρακτικών γνώσεων και ικανοτήτων μπορούν να καλυφθούν σε μεγάλο βαθμό μέσα από ασκήσεις (για παράδειγμα, μελέτες περίπτωσης), που μπορούν να διεξαχθούν και στις αίθουσες

διδασκαλίας, αποφεύγοντας του περιορισμούς των εργαστηρίων που αναφέρθηκαν προηγουμένων. Οι ανάγκες πραγματικής και ουσιαστικής εργαστηριακής εκπαίδευσης των φοιτητών του Τμήματος είναι πολύ συγκεκριμένες.

δ) Ενώ η λειτουργία των Τ.Ε.Ι. βασιζόταν στην πρόσληψη μεγάλου αριθμού εξωτερικών συνεργατών, κυρίως για τη διεξαγωγή των εργαστηριακών μαθημάτων, και προέβλεπε μηχανισμούς για τις προσλήψεις αυτές, το θεσμικό πλαίσιο για την πρόσληψη εξωτερικών συνεργατών στα Πανεπιστήμια είναι πιο περιορισμένο (ουσιαστικά πρόκειται για το Π.Δ. 407/1980). Ενδεικτικά είναι τα στοιχεία του πίνακα 1 που δείχνουν ότι οι προσλήψεις επιστημονικών συνεργατών έχουν μειωθεί κατά 40% μόνο την τελευταία πενταετία (παρότι το Τμήμα συνεχίζει να λειτουργεί το πρόγραμμα σπουδών του Τ.Ε.Ι.).

Σημειώνεται ότι το προηγούμενο πρόγραμμα σπουδών (του Τ.Ε.Ι.) είχε υπερβολικά μεγάλο αριθμό μεγάλο ασκήσεων και εργαστηρίων, εις βάρος της θεωρητικής διδασκαλίας, ως απόρροια της επικρατούσας εκπαιδευτικής φιλοσοφίας που μετουσιώθηκε σε νομοθετική επιβολή για τα Τμήματα. Η συζήτηση για την ορθότητα αυτής της προσέγγισης, δηλαδή πόσο εφικτό και μαθησιακά αποτελεσματικό είναι να προσπαθείς να αναπτύξεις πρακτικές δεξιότητες που δεν εδράζονται σε στέρεες θεωρητικές γνώσεις για τα φαινόμενα και οι αρχές που τα διέπουν, και ιδίως για τους πτυχιούχους που θα λειτουργήσουν σε ένα πρωτόγνωρο ψηφιακό περιβάλλον, είναι πέρα από τους στόχους αυτού το κείμενου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία κατανομής του διδακτικού έργου από την προηγούμενη έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης για το πρόγραμμα σπουδών του Τ.Ε.Ι.: α) θεωρητική διδασκαλία 52,5%, β) ασκήσεις 30,2%, και γ) εργαστήρια 17,3%. Τα μέλη του Τμήματος θεωρούσαν σε γενικές γραμμές ότι η ανισορροπία αυτή αποτελούσε στοιχείο αναποτελεσματικότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τροχοπέδη στην μαθησιακή διαδικασία.

Η εφαρμογή του τρέχοντος προγράμματος σπουδών θα καταδείξει την ορθότητα ή μη της νέας προσέγγισης στο τρέχον πρόγραμμα σπουδών και, σε συνδυασμό με τις λοιπές απαιτήσεις και τους διαθέσιμους εκπαιδευτικούς πόρους και υποδομές, θα οδηγήσει πιθανόν σε βελτιώσεις σε επόμενη αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών.

3.1.2.6 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Παρατηρείται επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Τα περιγράμματα των μαθημάτων έχουν αναπτυχθεί σύμφωνα με το Πρότυπο του Συστήματος ECTS. Σε αυτά περιλαμβάνονται οι στόχοι, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα και η περιγραφή της ύλης, μέσα από τον προγραμματισμό της διδασκαλίας. Υπεύθυνος για τη σύνταξη των περιγραμμάτων είναι ο εκάστοτε υπεύθυνος του μαθήματος (για τα μαθήματα η διδασκαλία των οποίων ανατίθεται αποκλειστικά σε εξωτερικούς συνεργάτες το περίγραμμα μαθήματος συντάσσεται από μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος που έχει γνωστικό αντικείμενο συναφές και πλησίον του γνωστικού αντικείμενου του μαθήματος). Ο Διευθυντής Τομέα αναπτύσσει συντονιστικό ρόλο στην ανάπτυξη των περιγραμμάτων των μαθημάτων που αφορούν τον κάθε Τομέα, ώστε αφενός να καλύπτονται ευρύτερα τα γνωστικά πεδία και αφετέρου μην υπάρχουν αχρείαστες επικαλύψεις της ύλης.

Τα περιγράμματα όλων των μαθημάτων συζητούνται και εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος και στη συνέχεια αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος. Επομένως, όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. λαμβάνουν γνώση της διδασκαλίας στα άλλα μαθήματα του προγράμματος σπουδών και μπορούν να τα συμβουλευτούν ανά πάσα στιγμή.

Τα μέλη Δ.Ε.Π. έχουν τη δυνατότητα να αναμορφώσουν μερικώς και σε μικρή έκταση τα περιγράμματα σπουδών αν, κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, διαπιστώσουν την ανάγκη για αυτό (για παράδειγμα, μπορούν να εντάξουν εκπαιδευτική ύλη από ένα νέο αξιολογικό σύγγραμμα, να αναπροσαρμόσουν την ύλη του μαθήματος ώστε να ανταποκρίνεται στη νεότερη έκδοση του κύριου εκπαιδευτικού εγχειριδίου ή ανάλογα με τον τρόπο που ανταποκρίνονται οι φοιτητές στη

διδασκαλία και τη μάθηση, ή ακόμη και να επαναδιατυπώσουν ορισμένους στόχους του μαθήματος). Αυτού του είδους οι μερικές αναμορφώσεις εγκρίνονται από τη Συνέλευση, αλλά παραμένουν άτυπες, ως την επόμενη γενική αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών.

Οι διδάσκοντες συντάσσουν στο τέλος κάθε εξαμήνου απογραφικό δελτίο μαθήματος για κάθε μάθημα που έχουν διδάξει. Από την επεξεργασία αυτών των απογραφικών δελτίων προκύπτει ότι επικάλυψη της ύλης συμβαίνει σε πολύ λίγα μαθήματα (περίπου 5%-10%) και αφορά μέρος του μαθήματος μόνο. Στα σχόλιά τους οι διδάσκοντες δηλώνουν ότι αυτής της έκτασης η επικάλυψη δεν είναι πρόβλημα και ότι είναι αναμενόμενη, καθώς οι ίδιες έννοιες ή φαινόμενα αποτελούν αντικείμενο μελέτης διαφορετικών γνωστικών πεδίων και διαφορετικών μαθημάτων, αντίστοιχα. Ουσιαστικά, η μικρής κλίμακας επικάλυψη της ύλης σε διαφορετικά μαθήματα συμβάλει στο να παρουσιάζονται μέσα από διαφορετικές οπτικές ορισμένες έννοιες και φαινόμενα και να φωτίζονται οι διαφορετικές πτυχές τους.

3.1.2.7 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι; Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων που εντάσσονται στο σύστημα;

Το Τμήμα δεν εφαρμόζει σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων. Η απόφαση αυτή λήφθηκε πρώτη φορά κατά την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών το ακαδ. έτος 2007-2008 και εφαρμόζεται έκτοτε. Ο κύριος λόγος είναι ότι είναι πολύ μικρός ο αριθμός των μαθημάτων στα οποία είναι πραγματικά αναγκαία η προγενέστερη γνώση ή οι δεξιότητες που έχουν αποκτηθεί μέσα από τη διδασκαλία μαθημάτων προηγούμενων εξαμήνων. Ακόμη και σε ορισμένα μαθήματα στα οποία φαίνεται να υπάρχει αλληλουχία στη φοίτηση (ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις των μαθημάτων Στατιστική Ι και ΙΙ και Ποσοτικές Μεθόδοι Ι και ΙΙ), στην πραγματικότητα η ύλη που διδάσκεται στο μάθημα που ακολουθεί διαφέρει σε μεγάλο βαθμό και δεν προϋποθέτει ουσιαστικά και μεγάλης έκτασης προγενέστερη γνώση ή δεξιότητες. Σε άλλα μαθήματα που υπάρχει σαφής συσχέτιση (ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις Μάρκετινγκ και Συμπεριφορά Καταναλωτή, ή Εισαγωγή στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική Λογιστική), αν και το μάθημα που ακολουθεί κάνει χρήση σε ένα βαθμό εννοιών που αναφέρθηκαν σε προηγούμενο μάθημα, εντούτοις δεν θεωρείται ότι οι φοιτητές δεν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του μαθήματος που ακολουθεί αν δεν έχουν περάσει το προγενέστερο μάθημα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι φοιτητές του Τμήματος είναι ανέκαθεν σφόδρα αντίθετοι στη θέσπιση συστήματος προαπαιτούμενων μαθημάτων, γιατί αυτό επιβάλλει χρονικούς περιορισμούς στην παρακολούθηση των μαθημάτων και θέτει εμπόδια στην φοίτηση, με αποτέλεσμα να προκαλείται συχνά καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των σπουδών τους. Κατά τις διαδικασίες αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών η Συνέλευση λαμβάνει υπόψη τις διάφορες απόψεις και απαιτήσεις όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος, επομένως και των φοιτητών, προκειμένου να καταλήξει σε ένα πρόγραμμα σπουδών που καλύπτει τις ανάγκες και τις επιδιώξεις όλων. Από τη στιγμή που η άποψη των μελών Δ.Ε.Π. συγκλίνει στο ότι η θέσπιση προαπαιτούμενων μαθημάτων δεν θεωρείται πραγματικά αναγκαία, για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω, η Συνέλευση του Τμήματος κρίνει ότι απόφαση να μην υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα συμβάλλει στη λειτουργικότητα του προγράμματος σπουδών και της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Να σημειωθεί ότι οι διδάσκοντες τονίζουν στους φοιτητές ότι η δομή και η διάρθρωση του προγράμματος σπουδών εφαρμόζει συγκεκριμένη λογική και τους κάνει ισχυρή σύσταση να δηλώνουν, να παρακολουθούν και να εξετάζονται επιτυχώς κατά προτεραιότητα τα μαθήματα του τρέχοντος εξαμήνου σπουδών και τα μαθήματα προηγούμενων εξαμήνων που δεν έχουν περάσει και να αποφεύγουν να δηλώνουν μαθήματα επόμενων εξαμήνων.

3.1.2.8 Πόσα μαθήματα προσφέρονται από άλλα και πόσα σε άλλα προγράμματα σπουδών; Ποια είναι αυτά;

Δεν υπάρχουν μαθήματα που προσφέρονται από άλλα προγράμματα σπουδών. Η δυνατότητα για την ανάπτυξη ενός τέτοιου συστήματος αποτελεί διαρκή σκέψη των μελών του Τμήματος και

πρόθεση να το εφαρμόσουν, όταν οι συνθήκες θεωρηθούν ώριμες για αυτό. Πρακτικά αυτό μπορεί να γίνει με το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών και ίσως σε μικρή κλίμακα με το Τμήμα Πληροφορικής. Το ζήτημα θα πρέπει να απασχολήσει εκ νέου τη Συνέλευση του Τμήματος καθώς η δυνατότητα αυτή αυξάνει τις δυνατότητες απόκτησης πρόσθετων γνώσεων και δεξιοτήτων από τους φοιτητές του Τμήματος.

Το Τμήμα προσφέρει μαθήματα σε άλλα Τμήματα. Πρόκειται ιδίως για μαθήματα σχετικά με τις αρχές διοίκησης επιχειρήσεων, την επιχειρηματικότητα και τη διοίκηση ανθρώπινων πόρων, τα οποία μπορούν να τα επιλέξουν και να τα παρακολουθούν φοιτητές από τα Τμήματα Πληροφορικής και Μηχανολόγων Μηχανικών.

3.1.2.9 Ποιες ξένες γλώσσες διδάσκονται στο Τμήμα; Είναι υποχρεωτικά τα σχετικά μαθήματα;

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει 2 μαθήματα Αγγλικής Γλώσσας (ΜΓΥ), τα οποία οι φοιτητές πρέπει να περάσουν για να λάβουν πτυχίο, αλλά αυτά δεν φέρουν μονάδες ECTS και δεν συνυπολογίζονται στο βαθμό του πτυχίου. Η αξιολόγηση των φοιτητών στις εξετάσεις της Αγγλικής Γλώσσας θα φέρει τον χαρακτηρισμό «Επιτυχής Εξέταση» ή «Αποτυχία». Οι φοιτητές μπορούν επίσης να περάσουν τα μαθήματα Αγγλικής Γλώσσας προσκομίζοντας Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας ή άλλο αντίστοιχο δίπλωμα αναγνωρισμένο από το Α.Σ.Ε.Π. ως εξής: α) επιπέδου Β2 (τουλάχιστον) για το μάθημα Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων Ι, και β) επιπέδου Γ2 για το μάθημα Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων ΙΙ. Η επιτυχής εξέταση στην Αγγλική Γλώσσα αναγράφεται στην αναλυτική βαθμολογία και το συμπλήρωμα διπλώματος του φοιτητή.

Στο Τμήμα δεν διδάσκονται άλλα μαθήματα γιατί στην Πανεπιστημιούπολη Σερρών δεν λειτουργεί Κέντρο Ξένων Γλωσσών, ώστε να υπάρχει προσωπικό για να διδάξει τα μαθήματα. Σημειώνεται ότι η ανάθεση της διδασκαλίας των μαθημάτων αγγλικής γλώσσας γίνεται μέσω της πρόσληψης συνεργάτη με τις διαδικασίες του Π.Δ. 407/80.

3.1.3 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Με τη λήξη κάθε εξαμήνου ακολουθεί μία εξεταστική περίοδος (Α' εξεταστική περίοδος του χειμερινού εξαμήνου και Α' εξεταστική περίοδος του εαρινού εξαμήνου). Τον Σεπτέμβριο διεξάγεται η Β' (επαναληπτική) εξεταστική περίοδος για το χειμερινό και για το εαρινό εξάμηνο. Το σύστημα των εξετάσεων, αν και κρίνεται γενικά ως ικανοποιητικό, βρίσκεται υπό διαρκή παρακολούθηση ώστε να βελτιώνεται συστηματικά, τόσο ως προς το περιεχόμενο (ποιότητα, βαθμός δυσκολίας θεμάτων, καλλιέργεια κριτικής σκέψης κ.λπ.), όσο και ως προς τις μεθόδους, την αντικειμενικότητα και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών. Τα επί μέρους χαρακτηριστικά του εξεταστικού συστήματος, περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια.

3.1.3.1 Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του Τμήματος, η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους παρακάτω τρόπους: α) γραπτή εξέταση με την ολοκλήρωση του εξαμήνου, β) προφορική εξέταση με την ολοκλήρωση του εξαμήνου, γ) αξιολόγηση γραπτής εργασίας που εκπονείται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, δ) αξιολόγηση σεμιναριακής ή εργαστηριακής εργασίας που εκπονείται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ε) αξιολόγηση γραπτής ή προφορικής προόδου ή άλλου τύπου ενδιάμεσης δοκιμασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, στ) αξιολόγηση της συμμετοχής στο πλαίσιο θεωρητικών, σεμιναριακών ή εργαστηριακών μαθημάτων, ζ) συνδυασμός δύο ή και περισσότερων από τις παραπάνω μεθόδους. Ο καθορισμός του τρόπου και της διαδικασίας αξιολόγησης σε κάθε μάθημα αποτελεί αποκλειστικά ευθύνη του διδάσκοντα του μαθήματος.

Στην πράξη, η μέθοδος της γραπτής εξέτασης στο τέλος του εξαμήνου αποτελεί παραδοσιακά τον κυρίαρχο αξιολόγησης των φοιτητών στο Τμήμα. Από τα περιγράμματα των μαθημάτων προκύπτει ότι οι γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου εφαρμόζονται σε περίπου το 95% του συνόλου

των μαθημάτων. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται κι άλλοι τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών. Ειδικότερα:

- α) η διενέργεια γραπτής εργασίας κατ'οίκον περιλαμβάνεται στα μισά μαθήματα περίπου,
- β) η διενέργεια εργασίας κατ'οίκον που παρουσιάζεται εντός της αίθουσας διδασκαλίας γίνεται στο ένα τέταρτο περίπου των μαθημάτων,
- γ) η αξιολόγηση μέσω της επίλυσης ασκήσεων και εξετάσεις στο εργαστήριο έχουν τα περισσότερα μαθήματα που περιλαμβάνουν ασκήσεις και εργαστηριακές συνεδρίες ως μέρος της διδασκαλίας,
- δ) άλλοι τρόποι αξιολόγησης προβλέπονται στο 5% των μαθημάτων περίπου.

Στις περισσότερες περιπτώσεις μαθημάτων οι εργασίες ή οι ασκήσεις έχουν προαιρετικό χαρακτήρα και ο βαθμός τους προστίθεται στο βαθμό των φοιτητών από τις γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Σε λίγα μόνο μαθήματα επιλογής (περίπου 5%) προβλέπεται απαλλακτική εργασία.

Παραδοσιακά το Τμήμα δεν εφαρμόζει ενδιάμεση εξέταση («πρόοδο») και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου – παρά μόνο στις περιπτώσεις φοιτητών που παρουσιάζουν βεβαιωμένα από τις αρμόδιες ιατρικές αρχές μαθησιακά προβλήματα. Δεν υπάρχει επίσημη απόφαση για αυτό, αλλά οι διδάσκοντες φαίνεται ότι κρίνουν ότι αυτές οι μορφές εξέτασης δεν εξυπηρετούν ιδιαίτερα τους μαθησιακούς στόχους.

Ωστόσο, έπειτα από την εμπειρία που απέκτησε το Τμήμα από τη διεξαγωγή εξετάσεων με εξ αποστάσεως μεθόδους λόγω των έκτακτων μέτρων προφύλαξης λόγω του κορονοϊού (κυρίως εφαρμόστηκαν οι μέθοδοι της εξέτασης με κουίζ και άλλες συναφείς μορφές ερωτήσεων σε ηλεκτρονικό περιβάλλον, προφορικές εξετάσεις μέσω συστήματος τηλεδιάσκεψης και εξετάσεις με απαλλακτικές εργασίες) θεωρείται πιθανό να εμπλουτιστούν στο μέλλον οι μέθοδοι εξέτασης της επίδοσης των φοιτητών και να προστεθούν εναλλακτικοί και ευέλικτοι τρόποι αξιολόγησης της μαθησιακής επίδοσης των φοιτητών.

3.1.3.2 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών διασφαλίζεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- α) Στα θέματα των εξετάσεων (ή στις περιγραφές και τις οδηγίες των εργασιών) αναγράφεται η βαθμολογική βαρύτητα κάθε θέματος. Επομένως, οι φοιτητές γνωρίζουν τον τρόπο που θα αξιολογηθούν οι απαντήσεις/ εργασίες τους και τον αναμενόμενο βαθμό που θα λάβουν.
- β) Τα αποτελέσματα των εξετάσεων καταχωρούνται στο πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας από τον διδάσκοντα. Αλλαγή των ήδη καταχωρημένων βαθμών μπορεί να γίνει από τη Γραμματεία, έπειτα από έγγραφο αίτημα του διδάσκοντα, που κοινοποιείται στη Συνέλευση.
- γ) Οι φοιτητές ενημερώνονται μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής γραμματείας για το βαθμό που πέτυχαν. Κάθε φοιτητής μπορεί να δει τη δική του επίδοση μόνο, όχι των υπολοίπων. Αν και αυτή η πρακτική μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν συντελεί στη διαφάνεια της διαδικασίας, ωστόσο είναι επιβεβλημένη για την προάσπιση μιας ανώτερης αξίας, της ιδιωτικότητας των προσωπικών δεδομένων.
- δ) Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων οι φοιτητές μπορούν να ζητήσουν από κάθε διδάσκοντα να δουν το γραπτό τους και να λάβουν διευκρινήσεις για τον τρόπο που βαθμολογήθηκαν οι απαντήσεις τους. Το δικαίωμα αυτό ισχύει για διάστημα έξι μηνών μετά τις εξετάσεις.
- ε) Σε περίπτωση που ο φοιτητής, μετά τη συζήτηση με τον διδάσκοντα και την παροχή διευκρινίσεων, διατηρεί επιφυλάξεις για την ορθότητα της αξιολόγησης του γραπτού του, έχει τη δυνατότητα να ζητήσει αναβαθμολόγηση, η οποία διεξάγεται σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14 του Ν. 3549/2007.

Η διαδικασία της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών θεωρείται ότι προάγει τη διαφάνεια και δεν έχουν εκφραστεί παράπονα από την πλευρά των φοιτητών. Ενδεικτικό είναι ότι κανείς φοιτητής δεν έχει ζητήσει αναβαθμολόγηση τα τελευταία 15 χρόνια, τουλάχιστον.

3.1.3.3 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Στο Τμήμα υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία διενέργειας των εξετάσεων που περιγράφεται αναλυτικά στον Κανονισμό Λειτουργίας του Τμήματος. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- α) Η εξεταστική διαδικασία οργανώνεται, συντονίζεται και εκτελείται υπό την επίβλεψη του Προέδρου του Τμήματος, ο οποίος έχει και τη γενική ευθύνη για την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων.
- β) Ορίζονται ιδιαίτεροι ρόλοι ευθύνης, όπως ο Επόπτης Εξετάσεων (μέλος Δ.Ε.Π.) και ο Βοηθός Επόπτη Εξετάσεων (μέλος Ε.Ε.Δ.Ι.Π.). Επίσης, ορίζονται Επιτηρητές σε κάθε εξεταζόμενο μάθημα, ανάλογα με τον αριθμό των φοιτητών που δήλωσαν το μάθημα.
- γ) Οι διαδικασίες των εξετάσεων περιγράφονται αναλυτικά στον κανονισμό Λειτουργίας του Τμήματος. Δίνονται σαφείς οδηγίες στον Επόπτη Εξετάσεων και τους Επιτηρητές για τη διεξαγωγή των εξετάσεων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Τμήματος.
- δ) Τηρείται αρχείο θεμάτων για τις εξετάσεις σε κάθε μάθημα.

Η αξιολόγηση της εξεταστικής διαδικασίας γίνεται άτυπα, με τους ακόλουθους τρόπους:

- α) Αν προκύψουν προβλήματα κατά τη διεξαγωγή των εξετάσεων, επιλαμβάνονται διαδοχικά ο Επόπτης ή ο Πρόεδρος του Τμήματος για την άμεση επίλυσή τους και την απρόσκοπτη συνέχιση της εξεταστικής διαδικασίας.
- β) Τα προβλήματα που ενδεχομένως προκύψουν συζητούνται στη Συνέλευση του Τμήματος και λαμβάνονται αποφάσεις επίλυσης και βελτιωτικές πολιτικές.

Επισημαίνεται ότι σπάνια προκύπτουν προβλήματα για τη διεξαγωγή των εξετάσεων, καθώς και παράπονα φοιτητών.

3.1.3.4 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της πτυχιακής/ διπλωματικής εργασίας;

Στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών η πτυχιακή εργασία είναι προαιρετική για τους φοιτητές, εκπονείται στο 8ο εξάμηνο σπουδών, έχει 5 ECTS και αντιστοιχεί σε ένα μάθημα επιλογής. Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμη Κανονισμός Πτυχιακής Εργασίας για τους φοιτητές που παρακολουθούν το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών (εισακτέοι στο ΔΙ.ΠΑ.Ε.), καθώς για αυτούς τους φοιτητές μόλις έχει ολοκληρωθεί το πρώτο έτος σπουδών.

Για τους φοιτητές που παρακολουθούν το Πρόγραμμα Σπουδών του Τ.Ε.Ι. η πτυχιακή εργασία αποτελεί υποχρεωτικό μάθημα και διεξάγεται με την επίβλεψη εκπαιδευτικού προσωπικού. Η πτυχιακή εργασία εκπονείται από τον φοιτητή εφόσον αυτός έχει ολοκληρώσει το 6ο εξάμηνο σπουδών και έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον 160 μονάδες ECTS. Για τους φοιτητές που παρακολουθούν το πρόγραμμα σπουδών του Τ.Ε.Ι. υπάρχει αναλυτικός οδηγός εκπόνησης πτυχιακής εργασίας που διατίθεται στον ιστοχώρο του Τμήματος.

Η διαδικασία ανάθεσης πτυχιακής εργασίας περιγράφεται συνοπτικά ως εξής:

- α) Ο φοιτητής που έχει επιλέξει τη θεματική περιοχή της πτυχιακής εργασίας έρχεται σε απευθείας επικοινωνία με το διδάσκοντα που θεραπεύει την εν λόγω θεματική περιοχή, ο οποίος αναλαμβάνει επιβλέπων καθηγητής, συζητούν και προσδιορίζουν από κοινού το θέμα και λαμβάνει κατευθυντήριες οδηγίες.
- β) Ένας φοιτητής που δεν έχει επιλέξει συγκεκριμένη θεματική περιοχή δηλώνει τα ευρύτερα ενδιαφέροντά του σε ένα μέλος Ε.Ε.Δ.Ι.Π., έπειτα από σχετική ανακοίνωση – πρόσκληση. Οι δηλώσεις ενδιαφέροντος των φοιτητών συγκεντρώνονται, συζητούνται στη Συνέλευση και ορίζεται ο κατάλληλος επιβλέπων καθηγητής.

Η διαδικασία εξέτασης της πτυχιακής εργασίας περιγράφεται συνοπτικά ως εξής:

α) Ο φοιτητής που έχει ολοκληρώσει την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας, αφού έχει λάβει προηγουμένως τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή, στέλνει ηλεκτρονικό αντίγραφο της τελικής πτυχιακής εργασίας σε ένα μέλος Ε.Ε.Δ.Ι.Π. που διενεργεί έλεγχο λογοκλοπής. Το Τμήμα χρησιμοποιεί το σύστημα Turnitin και το μέγιστο αποδεκτό όριο λογοκλοπής έχει τεθεί στο 25%.

β) Οι εξετάσεις πτυχιακών εργασιών διενεργούνται μία φορά κάθε μήνα. Το Τμήμα ανακοινώνει τις ημερομηνίες διεξαγωγής των εξετάσεων. Ο φοιτητής οφείλει κατ' ελάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία της εξέτασης να δηλώσει την πρόθεσή του στην Γραμματεία και να καταθέσει τα εκτυπωμένα αντίγραφα, καθώς και ηλεκτρονικό αντίγραφο στην Βιβλιοθήκη για το Αποθετήριο Πτυχιακών Εργασιών.

γ) Ο Πρόεδρος του Τμήματος συντάσσει τριμελείς εξεταστικές επιτροπές για τις πτυχιακές εργασίες που θα παρουσιαστούν. Σε κάθε εξεταστική επιτροπή συμμετέχει ο επιβλέπων καθηγητής της πτυχιακής που παρουσιάζεται και δύο ακόμη διδάσκοντες με συναφές γνωστικό αντικείμενο. Κάθε μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής λαμβάνει ένα αντίγραφο από τις πτυχιακές εργασίες που πρόκειται να εξεταστούν. Συνήθως η ίδια τριμελής εξετάζει περισσότερες από μία πτυχιακές εργασίες. Συντάσσεται το πρόγραμμα εξετάσεων (μέρα, ώρα, τόπος) και ανακοινώνεται.

δ) Οι πτυχιακές εξετάζονται σε δημόσιο χώρο και είναι δυνατή η παρακολούθηση της διαδικασίας από το σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος, καθώς και από εξωτερικό κοινό. Η εξέταση/ παρουσίαση κάθε πτυχιακής διαρκεί 15-20 λεπτά και ακολουθούν ερωτήσεις από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και, ενδεχομένως, ερωτήσεις και διάλογος με το παρευρισκόμενο κοινό.

ε) Μετά την εξέταση της πτυχιακής εργασίας συντάσσεται πρακτικό από τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, στο οποίο κάθε μέλος θέτει ξεχωριστά το βαθμό επίδοσης του φοιτητή. Ο τελικός βαθμός είναι ο απλός μέσος όρος της βαθμολογίας των μελών της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

3.1.3.5 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για την πτυχιακή/ διπλωματική εργασία;

Ο οδηγός εκπόνησης πτυχιακής εργασίας περιλαμβάνει οδηγίες και προδιαγραφές ποιότητας που πρέπει να τηρούνται για τη συγγραφή της. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- Περιγράφεται ο σκοπός της διενέργειας πτυχιακής εργασίας.
- Παρέχεται συγκεκριμένο πρότυπο για την εμφάνιση και τη δομή της πτυχιακής εργασίας.
- Παρέχονται οδηγίες για το περιεχόμενο κάθε τυπικής ενότητας πτυχιακής εργασίας (για παράδειγμα, τι γράφουμε στην Εισαγωγή, κλπ).
- Παρέχονται οδηγίες για τον τρόπο που γράφουμε τις αναφορές και τη βιβλιογραφία.
- Προσδιορίζεται ενδεικτικό μέγεθος της πτυχιακής εργασίας.
- Περιγράφεται η διαδικασία εξέτασης της πτυχιακής εργασίας και δίνονται γενικές οδηγίες για την παρουσίαση.

Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη ενότητα:

- Ο επιβλέπων καθηγητής αποφασίζει ότι η πτυχιακή εργασία εκπληρώνει τους στόχους της, ανταποκρίνεται στα ποιοτικά κριτήρια του Τμήματος και εγκρίνει την παρουσίασή της.
- Αντίγραφο κάθε πτυχιακής εργασίας κατατίθεται στο ηλεκτρονικό αποθετήριο που διατηρεί η Βιβλιοθήκη.
- Κάθε πτυχιακή εργασία υποβάλλεται πριν την εξέτασή της σε έλεγχο λογοκλοπής. Το Τμήμα χρησιμοποιεί το σύστημα Turnitin και το μέγιστο αποδεκτό όριο λογοκλοπής έχει τεθεί στο 25%.

3.1.4 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

3.1.4.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στην εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματος μέσω του προγράμματος κινητικότητας ακαδημαϊκού προσωπικού Erasmus+. Οι επισκέψεις αυτές συνήθως διαρκούν πέντε ημέρες και οι φιλοξενούμενοι καθηγητές προσφέρουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες διάρκειας πέντε ωρών (τουλάχιστον).

Την τελευταία διετία συμμετείχαν 4 μέλη Δ.Ε.Π. από συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού στην εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματος, ενώ την τελευταία πενταετία έλαβαν χώρα 5 τέτοιες επισκέψεις συνολικά.

Αντίστοιχα, μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματός μας συμμετείχαν στο πρόγραμμα κινητικότητας ακαδημαϊκού προσωπικού Erasmus+ και δίδαξαν σε συνεργαζόμενα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Το θεσμικό πλαίσιο των επισκέψεων για διδασκαλία στο εξωτερικό είναι το ίδιο, όπως και αυτό των επισκέψεων καθηγητών από το εξωτερικό (επίσκεψη τουλάχιστον πέντε ημερών και διδασκαλία τουλάχιστον πέντε ωρών). Την τελευταία πενταετία έλαβαν χώρα 5 τέτοιες επισκέψεις συνολικά.

Από τις απολογιστικές εκθέσεις που υποβάλλουν τα μέλη Δ.Ε.Π. που διενεργούν τέτοιες εκπαιδευτικές επισκέψεις προκύπτει ότι:

- Ο βασικός περιορισμός για τη συχνότερη συμμετοχή ή τη συμμετοχή περισσότερων μελών Δ.Ε.Π. είναι ο περιορισμένος προϋπολογισμός από το Ι.Κ.Υ..
- Η αποζημίωση των μετακινούμενων είναι χαμηλή και υπολείπεται σημαντικά των συνολικών εξόδων που γίνονται
- Οι όροι των μετακινήσεων είναι άκαμπτοι και δυσχεραίνουν τις μετακινήσεις (π.χ. ημέρες αναχώρησης, διαμονής και επιστροφής).
- Μία τέτοια επίσκεψη συνοδεύεται από αυξημένες υποχρεώσεις των διδασκόντων (π.χ. προετοιμασία υλικού διδασκαλίας στην ξένη γλώσσα, ανάγκη αναπλήρωσης των μαθημάτων που χάνονται στο πρόγραμμα του Τμήματος μας, ανάγκη αναπλήρωσης όλων των άλλων υποχρεώσεων που έμειναν πίσω λόγω της απουσίας, κ.λπ.).

3.1.4.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Αλλοδαποί φοιτητές συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του Τμήματος με το πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus+. Την τελευταία διετία συμμετείχαν 23 φοιτητές από συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού στην εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματος και την τελευταία πενταετία συμμετείχαν 53 φοιτητές. Επίσης, παρατηρείται μία σταθερή ανοδική τάση στην προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών.

Οι επιδόσεις αυτές κρίνονται ικανοποιητικές, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Σέρρες δεν είναι ένας γνωστός προορισμός στο εξωτερικό, και είναι το αποτέλεσμα των μακροχρόνιων και συστηματικών προσπαθειών του Τμήματος και του Ιδρύματος να προσελκύσει ξένους φοιτητές και να τους προσφέρει υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικές και λοιπές υπηρεσίες (διαμονής, ψυχαγωγίας, κλπ.). Ο αυξητικός αριθμός εισερχόμενων φοιτητών αποτελεί ένδειξη της σχετικής ικανοποίησής τους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Επισημαίνεται ότι στους φοιτητές από το εξωτερικό διδάσκονται μαθήματα στην αγγλική γλώσσα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

Φοιτητές του Τμήματός μας συμμετείχαν στο πρόγραμμα φοιτητικής κινητικότητας Erasmus+, αλλά η συμμετοχή αυτή είναι πολύ μικρή. Συνολικά 21 φοιτητές διενήργησαν ένα ή δυο εξάμηνα σπουδών σε συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού κατά την τελευταία πενταετία, ενώ κανείς φοιτητής δεν συμμετείχε κατά την τελευταία τριετία. Στις ανεπαρκείς επιδόσεις του Τμήματος συντελούν διάφοροι παράγοντες, όπως οικονομικοί παράγοντες (οι υποτροφίες του ΙΚΥ δεν επαρκούν να καλύψουν τα βασικά έξοδα μετακίνησης και διαβίωσης των φοιτητών, ιδίως σε πιο ακριβές πόλεις ή χώρες), η νοοτροπία των φοιτητών του Τμήματος (περιμένουν να φτάσουν σε μεγαλύτερο εξάμηνο σπουδών, και όταν αυτό συμβεί δίνουν προτεραιότητα στο να μην καθυστερήσουν άλλο τις σπουδές τους, έχουν φόβο μήπως δεν μπορέσουν να ανταποκριθούν στις

απαιτήσεις φοίτησης σε ξένη γλώσσα, έχουν φόβο μήπως αποτύχουν στις εξετάσεις και τους ζητηθεί να επιστρέψουν πίσω τη χρηματοδότηση που έλαβαν, κ.λπ.), οι οργανωτικές/ διοικητικές ανεπάρκειες του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας στην υποστήριξη της διεθνούς κινητικότητας τα προηγούμενα χρόνια, κ.λπ.

Το Τμήμα θα εντείνει τις προσπάθειες προσέλκυσης αλλοδαπών φοιτητών και ενθάρρυνσης Ελλήνων φοιτητών να συμμετάσχουν σε προγράμματα φοιτητικών ανταλλαγών με σκοπό να βελτιώσει περισσότερο τις επιδόσεις του σε αυτόν τον τομέα.

3.1.4.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Μαθήματα που διδάσκονται σε ξένη γλώσσα και προσφέρονται στους φοιτητές Erasmus είναι τα ακόλουθα:

- Business Information Systems (Autumn)
- Databases (Spring)
- 3. Human Resource Management (Spring)
- Digital Marketing (Spring/ Autumn)
- Consumer Behaviour (Spring/ Autumn)
- Innovation & Technology Management (Spring)
- E-commerce (Spring)
- Corporate Social Responsibility & Ethics (Autumn)
- European Union Policies (Spring/ Autumn)
- Business Planning & Entrepreneurship (Spring/ Autumn)
- Business Strategy (Spring/ Autumn)
- Research Project (Spring/ Autumn)
- Undergraduate thesis (Spring/ Autumn)

Τα μαθήματα αυτά μπορούν να τα παρακολουθήσουν και Έλληνες φοιτητές, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις με τους φοιτητές Erasmus (δηλαδή παρακολούθηση, μελέτη και εξετάσεις στα αγγλικά). Μικρός αριθμός Ελλήνων φοιτητών έχει αξιοποιήσει αυτή τη δυνατότητα (περίπου 40-50 άτομα την τελευταία πενταετία), γιατί θεωρούν ότι η φοίτηση στην αγγλική γλώσσα είναι δυσκολότερη. Σημειώνεται ότι αρκετοί από τους φοιτητές αυτούς είχαν ήδη συμμετάσχει ή είχαν την πρόθεση να συμμετάσχουν στο μέλλον στο πρόγραμμα Erasmus+ ως εξερχόμενοι φοιτητές. Σημειώνεται επίσης ότι μερικά μέλη Δ.Ε.Π. έχουν εκφράσει την πρόθεση να διδάξουν ορισμένα μαθήματα εξειδίκευσης (επιλογής) του Νέου Προγράμματος Σπουδών αποκλειστικά στην αγγλική γλώσσα – και για τους Έλληνες φοιτητές.

3.1.4.4 Σε πόσα (και ποιά) προγράμματα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας (π.χ. ERASMUS, LEONARDO, TEMPUS, ALPHA) σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών συμμετέχει το Τμήμα;

Το Τμήμα έχει συμμετάσχει στο πρόγραμμα ERASMUS, στο έργο LMPT: Licence, Master professionnels en formation ouverte et à distance pour le développement du tourisme durable en Chine, au Vietnam et au Kirghizstan - ERASMUS+ LMPT n°573897-EPP-1-2016-BG-EPPKA2-CBHE-JP που είχε τριετή διάρκεια (2016-2019). Το έργο αποσκοπούσε στη μεταφορά τεχνογνωσίας στους εταίρους του έργου από το Βιετνάμ, το Κιργιστάν και την Κίνα και την ανάπτυξη κοινών ή διπλών προγραμμάτων σπουδών στο πεδίο του βιώσιμου τουρισμού. Ο ρόλος του Τμήματος ήταν να υποστηρίξει και να καθοδηγεί τα Πανεπιστήμια του Ανόι και του Χούε από το Βιετνάμ να αναπτύξουν προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στον τουρισμό.

Το Τμήμα έχει συμμετάσχει και στην υποβολή κι άλλων προτάσεων στο πρόγραμμα ERASMUS κατά την τελευταία πενταετία (και παλαιότερα, ιδίως στο πρόγραμμα TEMPUS), χωρίς ωστόσο να λάβει έγκριση. Ειδικότερα, κατά την τελευταία πενταετία συμμετείχε στην πρόταση με τίτλο "Technology Entrepreneurship Academic Management Model (TEAM)" που υποβλήθηκε στο Erasmus+/Strategic Partnership, με συντονιστή εταίρο το Mondragon University/ Ισπανία.

3.1.4.5 Υπάρχουν συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Το Τμήμα έχει συνεργασία με τα ακόλουθα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού:

- South-Eastern Finland University of Applied Sciences (Χαμκ) (Φιλανδία),
- Politécnico do Porto (Πορτογαλία),
- Instituto Politécnico do Cávado e do Ave (Πορτογαλία),
- ISG-Instituto Superior De Gestao (Πορτογαλία),
- Technical University of Lodz (Πολωνία),
- University of Bielsko-Biala (Πολωνία),
- University of Economics in Katowice (Πολωνία),
- Universita Deglj Studi della Calabria (Ιταλία),
- Universita Degli studi de Bologna (Ιταλία),
- Universita Degli studi di Bari (Ιταλία),
- Jade University of Applied Sciences (Wilhelmshaven, Γερμανία),
- Wismar University of Applied Sciences (Γερμανία),
- Zittau Görlitz University of Applied Sciences (Γερμανία),
- Mittelhessen University of Applied Sciences (Giessen, Γερμανία)
- Mannheim University of Applied Sciences (Γερμανία)
- IUT/ Universite de Marne la Valle (Γαλλία),
- Mondragon University (Ισπανία),
- International Business Academy (Δανία),
- VIVES University of Applied Sciences (Βέλγιο),
- University of Plovdiv (Βουλγαρία),
- American University of Bulgaria (Βουλγαρία),
- South-West University "Neofit Rilski" (Βουλγαρία),
- University of Agribusiness and Rural Development (Βουλγαρία),
- Liepaja University (Λετονία),
- Ventspils University College (Λετονία),
- Vilnius Gediminas Technical University (Vilnius, Λιθουανία),
- University of Utena (Λιθουανία),
- Mucolas Romeris University (Vilnius, Λιθουανία),
- TTK University of Applied Sciences (Tallin, Εσθονία).
- University "Ștefan Cel Mare" SUCEAVA (Ρουμανία).

Νέες συνεργασίες την περίοδο 2017-2018 & 2018-2019 είναι οι ακόλουθες:

- Mittelhessen University of Applied Sciences (Giessen, Γερμανία)
- Mannheim University of Applied Sciences (Γερμανία)

3.1.4.6 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών.

3.1.4.7 Εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS);

Το Τμήμα εφαρμόζει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσώρευσης και Μεταφοράς Διδακτικών Μονάδων (ECTS). Τα περιγράμματα των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών βασίζονται στο Πρότυπο Περιγραφή Μαθήματος της ΕΘ.Α.Ε.Ε., το οποίο έχει ενσωματώσει τις αρχές του Ευρωπαϊκού Συστήματος Συσώρευσης και Μεταφοράς Διδακτικών Μονάδων.

Επιπλέον, το Τμήμα εφαρμόζει τις διατάξεις για το Συμπλήρωμα Διπλώματος (Diploma Supplement) και απονέμει Συμπλήρωμα Διπλώματος σε όλους τους πτυχιούχους του.

3.1.4.8 Υπάρχουν και διανέμονται ενημερωτικά έντυπα εφαρμογής του συστήματος ECTS;
Το Τμήμα διαθέτει Οδηγό Εφαρμογής του Συστήματος ECTS για φοιτητές, τον οποίο έχει αναρτήσει στο διαδικτυακό του χώρο.
Επίσης, στην ιστοσελίδα για τους εξερχόμενους φοιτητές Erasmus έχει αναρτηθεί ο οδηγός για φοιτητές Erasmus που έχει αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3.1.5 Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

3.1.5.1 Υπάρχει ο θεσμός της πρακτικής άσκησης των φοιτητών; Είναι υποχρεωτική η πρακτική άσκηση για όλους τους φοιτητές;

Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης υπάρχει στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος ως δυνατότητα των φοιτητών, οι οποίοι μπορούν να επιλέξουν να κάνουν προαιρετικά πρακτική άσκηση με σκοπό την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας.

Σημειώνεται ότι στο πρόγραμμα σπουδών του Τ.Ε.Ι., που «τρέχει» παράλληλα έως ότου το παρακολουθήσει το σύνολο των εισακτέων φοιτητών σε αυτό, το τελευταίο (8ο) τυπικό εξάμηνο περιλαμβάνει την υποχρεωτική πρακτική άσκηση διάρκειας 6 μηνών.

3.1.5.2 Αν η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική, ποιο ποσοστό των φοιτητών την επιλέγει; Πώς κινητοποιείται το ενδιαφέρον των φοιτητών;

Δεν υπάρχουν στοιχεία, καθώς μόλις έχει ολοκληρωθεί το 1ο έτος του προγράμματος σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε..

Το ενδιαφέρον των φοιτητών θα αναπτυχθεί με τη διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων σε επίπεδο Τμήματος για την προβολή της δυνατότητας διεξαγωγής πρακτικής άσκησης και των ωφελειών που έχουν να αποκομίσουν οι φοιτητές και με την προσωπική επικοινωνία των ενδιαφερόμενων φοιτητών με τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ιδίως με τα μέλη της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης και τον προσωπικό τους Σύμβουλο Σπουδών.

Αντίστοιχες εκδηλώσεις διοργανώνει σήμερα (με αποδέκτες τους φοιτητές του Τ.Ε.Ι.) το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Ιδρύματος, το οποίο αναμένεται να συνεχίσει να λειτουργεί με τον ίδιο ή ανάλογο τρόπο, ώστε να υποστηρίζει και τις ανάγκες της πρακτικής άσκησης για τα προγράμματα σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε..

3.1.5.3 Πώς καλλιεργείται το ενδιαφέρον των φοιτητών σε περίπτωση που η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική;

Οι φοιτητές του Τ.Ε.Ι. δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον και συνήθως επικεντρώνονται στις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να κάνουν πρακτική άσκηση, τις υποχρεώσεις που έχουν και τις επιχειρήσεις στις οποίες μπορούν να απασχοληθούν. Ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης δέχεται όλους τους φοιτητές στο γραφείο του σε ωράριο το οποίο είναι αναρτημένο (2 ώρες την εβδομάδα). Σκοπός των συναντήσεων είναι η καθοδήγηση των φοιτητών στις καταλληλότερες για την προσωπικότητα και τις δεξιότητές τους θέσεις πρακτικής άσκησης.

3.1.5.4 Πώς έχει οργανωθεί η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος; Ποια είναι η διάρκειά της; Υπάρχει σχετικός εσωτερικός κανονισμός;

Στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να κάνουν προαιρετικά πρακτική άσκηση με σκοπό την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας. Σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών του Τμήματος η πρακτική άσκηση έχει διάρκεια δύο μήνες και μπορεί να διενεργείται κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών μεταξύ του τρίτου και τέταρτου έτους σπουδών, ή μετά το τέταρτο έτος σπουδών, αλλά πριν τη λήψη πτυχίου. Η πρακτική άσκηση έχει 5 ECTS και γίνεται στη θέση του 4ου Μαθήματος Ελεύθερης Επιλογής. Σε κάθε περίπτωση η πρακτική άσκηση διενεργείται σύμφωνα με όσο ορίζονται στον κανονισμό του Ιδρύματος και τις εκάστοτε απαιτήσεις και προϋποθέσεις που έχουν τα τυχόν χρηματοδοτούμενα προγράμματα ενίσχυσης της πρακτικής άσκησης στα Α.Ε.Ι..

Δεν έχει συνταχθεί ακόμη οδηγός πρακτικής άσκησης για τους φοιτητές του ΔΙ.ΠΑ.Ε.. Ο οδηγός αυτός θα συνταχθεί προσεχώς, πριν από την έναρξη της δυνατότητας διενέργειας πρακτικής άσκησης από τους φοιτητές, βάσει της εμπειρίας που έχει αποκτήσει το Τμήμα από την εφαρμογή της πρακτικής άσκησης ως υποχρεωτική εκπαιδευτική δραστηριότητα για τους φοιτητές του Τ.Ε.Ι.. Στο πρόγραμμα σπουδών του Τ.Ε.Ι. στο τελευταίο τυπικό εξάμηνο σπουδών εκπονείται υποχρεωτικά πρακτική άσκηση διάρκειας 6 μηνών, η οποία αρχίζει μόνο εφόσον ο φοιτητής έχει συγκεντρώσει 180 Διδακτικές Μονάδες. Η πρακτική άσκηση των φοιτητών πραγματοποιείται σε φορείς του ιδιωτικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Μέσω του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης ενημερώνονται οι φοιτητές για τις διαθέσιμες θέσεις πρακτικής άσκησης. Αναλυτικές οδηγίες σχετικά με την διάρκεια και τον εσωτερικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος (<http://ba.ihu.gr/>).

3.1.5.5 Ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει το Τμήμα στην οργάνωση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών;

Η ενότητα αυτή αφορά τις δυσκολίες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το Τμήμα ως προς την πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τ.Ε.Ι., καθώς η αντίστοιχη δυνατότητα για τους φοιτητές του ΔΙ.ΠΑ.Ε. θα ενεργοποιηθεί από το τέλος του τρίτου έτους του προγράμματος σπουδών. Οι δυσκολίες αυτές αναφέρονται κυρίως στα εξής:

- Η έγκαιρη ενημέρωση και προετοιμασία των φοιτητών για την ολοκλήρωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών που προηγούνται της έναρξης της πρακτικής άσκησης.
- Η συγκέντρωση θέσεων πρακτικής άσκησης των φοιτητών από τους φορείς της οικονομίας.
- Η κατάλληλη αντιστοίχιση θέσεων πρακτικής άσκησης με τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητες των φοιτητών.
- Η παρακολούθηση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών, ώστε αυτή να είναι ουσιαστική και ωφέλιμη και να μην καταντάει αγγαρεία για τους φοιτητές.

3.1.5.6 Σε ποιες ικανότητες εφαρμογής γνώσεων στοχεύει η πρακτική άσκηση; Πόσο ικανοποιητικά κρίνετε τα αποτελέσματα; Πόσο επιτυχής είναι η εξοικείωση των ασκουμένων με το περιβάλλον του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Σκοπός της πρακτικής άσκησης είναι η εμπέδωση και πρακτική εφαρμογή των γνώσεων που έχουν αποκτηθεί μέσα από το πρόγραμμα σπουδών, η δυνατότητα ανάπτυξης πρωτοβουλιών και ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων, η ανάπτυξη ικανοτήτων συνεργασίας και η λειτουργία σε ομάδες εργασίας. Η πρακτική άσκηση διευκολύνει τους φοιτητές να εφαρμόσουν στην πράξη τις γνώσεις τους σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον, να αναπτύξουν δεξιότητες και να αποκτήσουν την πρώτη τους επαγγελματική εμπειρία. Οι υπεύθυνοι της Πρακτικής Άσκησης καταβάλλουν προσπάθεια ώστε οι φοιτητές να μάθουν να αναζητούν τη θέση πρακτικής τους άσκησης που τους ταιριάζει με βάση τα παραπάνω κριτήρια.

Τα αποτελέσματα της διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης από τους φοιτητές του Τμήματος κρίνονται σε γενικές γραμμές ικανοποιητικά. Ασφαλώς υπάρχουν περιπτώσεις που οι φοιτητές είναι πολύ ικανοποιημένοι την εμπειρία και τις γνώσεις που αποκόμισαν, όπως και περιπτώσεις που η συνολική εμπειρία κρίθηκε ανεπαρκής και κατώτερη των προσδοκιών τους.

3.1.5.7 Συνδέεται το αντικείμενο απασχόλησης κατά την πρακτική άσκηση με την εκπόνηση πτυχιακής / διπλωματικής εργασίας;

Δεν υπάρχει αυτή η απαίτηση, υποχρεωτικά, ωστόσο το Τμήμα ενθαρρύνει να επιδιώκεται η σύνδεση μεταξύ πρακτικής άσκησης και πτυχιακής, όταν αυτό είναι εφικτό. Επίσης, το Τμήμα αναγνωρίζει τη σημασία της διασύνδεσης μεταξύ πρακτικής άσκησης και πτυχιακής και σκοπεύει να αναλάβει σύντομα πρωτοβουλία συνεργασίας με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών προς αυτήν την κατεύθυνση.

3.1.5.8 Δημιουργούνται με την πρακτική άσκηση ευκαιρίες για μελλοντική απασχόληση των πτυχιούχων;

Ναι, υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις φοιτητών που με την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης και τη λήψη του πτυχίου τους προσλήφθηκαν από τις επιχειρήσεις. Δεν διατηρούνται στοιχεία για αυτές τις περιπτώσεις, ωστόσο εκτιμούμε ότι αυτό συμβαίνει στο 5% περίπου των φοιτητών που κάνουν πρακτική άσκηση (σημειώνεται ότι τα στοιχεία αφορούν τους φοιτητές του ΤΕΙ, για τους οποίους η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική και επομένως διενεργείται από το σύνολο των φοιτητών).

3.1.5.9 Έχει αναπτυχθεί δίκτυο διασύνδεσης του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή παραγωγικούς φορείς με σκοπό την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Η δημιουργία και διατήρηση σχέσεων με παραγωγικούς, κοινωνικούς και άλλους φορείς είναι η κατεξοχήν αποστολή του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης, που λειτουργεί σε επίπεδο Ιδρύματος. Σε επίπεδο Τμήματος, ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης διατηρεί σχέσεις και διενεργεί δράσεις ενημέρωσης των μελών του Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Σερρών σε εξαμηνιαία ή σε ετήσια βάση. Επίσης, όπως αναφέρθηκε στην ενότητα 3.1.5.7, το Τμήμα θα αναλάβει πρωτοβουλία για τη διασύνδεση της πρακτικής άσκησης και της πτυχιακής σε συνεργασία με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών.

3.1.5.10 Ποιες πρωτοβουλίες αναλαμβάνει το Τμήμα προκειμένου να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης φοιτητών (σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο);

Οι πρωτοβουλίες αυτές αναλαμβάνονται πρωταρχικά από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης, που λειτουργεί σε επίπεδο Ιδρύματος. Σε συνεργασία με τα Τμήματα αναπτύσσει μητρώο επιχειρήσεων που ικανοποιούν το περίγραμμα Πρακτικής Άσκησης. Στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης γίνεται η συγκέντρωση και καταχώρηση όλων των στοιχείων που αφορούν στην εκδήλωση ενδιαφέροντος των παραγωγικών φορέων και οργανισμών για την απασχόληση σπουδαστών. Η τήρηση μητρώου και αρχείου είναι απαραίτητη και οι βάσεις δεδομένων ενημερώνονται καθημερινά από το προσωπικό του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης. Σε επίπεδο Τμήματος, ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης αναπτύσσει παράλληλα παρόμοιες πρωτοβουλίες, κυρίως σε συνεργασία με το Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών και το Κέντρο Επιχείρησης & Καινοτομίας (BIC) Σερρών, το οποίο είναι μέλος του ευρωπαϊκού δικτύου BIC.

3.1.5.11 Υπάρχει στενή συνεργασία και επαφή μεταξύ των εκπαιδευτικών / εποπτών του Τμήματος και των εκπροσώπων του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Οι εκπαιδευτικοί/ επόπτες του Τμήματος συνεργάζονται στενά με τον φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης με σκοπό την παρακολούθηση της διενέργειας της πρακτικής άσκησης των φοιτητών και τη διασφάλιση ότι αυτή προάγει τους εκπαιδευτικούς στόχους που επιδιώκονται. Η συνεργασία αυτή μπορεί να βασίζεται σε τηλεφωνική επικοινωνία σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως στην αρχή, το μέσο και το τέλος της περιόδου της πρακτικής άσκησης) ή να γίνεται επιτόπια επίσκεψη στις εγκαταστάσεις του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης (όταν υπάρχουν κονδύλια του ΕΣΠΑ που διατίθενται για το σκοπό αυτό).

3.1.5.12 Υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και απαιτήσεις για τη συνεργασία του Τμήματος με τους φορείς εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης; Ποιες;

Το αντικείμενο απασχόλησης των ασκούμενων φοιτητών θα πρέπει να είναι σχετικό με τα μαθήματα που προγράμματος σπουδών και εν γένει με τα γνωστικά πεδία που συγκροτούν το επιστημονικό πεδίο της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων. Επίσης, η πρακτική άσκηση θα πρέπει να εξυπηρετεί τους στόχους που περιεγράφηκαν στην ενότητα 3.1.5.6.

3.1.5.13 Πώς παρακολουθούνται και υποστηρίζονται οι ασκούμενοι φοιτητές;

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος παρακολουθείται και ελέγχεται από τους υπευθύνους πρακτικής άσκησης. Για κάθε ασκούμενο φοιτητή υπάρχει ένας επόπτης πρακτικής άσκησης που είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

Ο Επόπτης της Πρακτικής Άσκησης έχει ως βασικές αρμοδιότητες: α) να επισκέπτεται και να ελέγχει κατά διαστήματα τους χώρους υλοποίησης της Πρακτικής Άσκησης, το αντικείμενο εργασίας και την πρόοδο του ασκούμενου σπουδαστή και τον καθοδηγεί για την καλύτερη διεξαγωγή της, και β) να συνεργάζεται με τον επόπτη του φορέα για την καλύτερη εκπαίδευση του σπουδαστή.

Επομένως, η παρακολούθηση και έλεγχος της επίδοσης του φοιτητή στη διάρκεια της πρακτικής του άσκησης γίνεται τόσο στο φορέα, από το αντίστοιχο μέλος του (Επόπτης Πρακτικής Άσκησης του Φορέα), που ορίζεται ως υπεύθυνος και καταγράφει την παρουσία και την επίδοση του φοιτητή, όσο και από το Τμήμα, μέσω του επόπτη της πρακτικής άσκησης, ο οποίος επίσης αξιολογεί το φοιτητή.

Σημειώνεται ότι στην ιστοσελίδα του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης (<http://praktiki.teicm.gr>) υπάρχει πλούσιο πληροφοριακό υλικό και οδηγοί των φοιτητών για διάφορα ζητήματα που σχετίζονται με την εκπόνηση πρακτικής άσκησης. Συνολικά, όλες οι προσφερόμενες υπηρεσίες και δράσεις του Γραφείου Πρακτικής στοχεύουν στην ολοκληρωμένη υποστήριξη και εξυπηρέτηση των φοιτητών του Ιδρύματος και των επιχειρήσεων των περιοχών της Β. Ελλάδος για πιο αποτελεσματικές και ποιοτικές υπηρεσίες στον τομέα της Πρακτικής Άσκησης με τους παρακάτω βασικούς στόχους:

- Ουσιαστική αμφίδρομη ανάδραση μεταξύ της Ανώτατης Εκπαίδευσης & των παραγωγικών φορέων.
- Ποιοτική αναβάθμιση, επέκταση και ενίσχυση των προγραμμάτων της Πρακτικής Άσκησης
- Ενσωμάτωση των νέων τάσεων & αναγκών της αγοράς εργασίας και της ζήτησης για συγκεκριμένες ειδικότητες και δεξιότητες των αποφοίτων στα προγράμματα σπουδών που προσφέρονται τα Τμήματα του ΔΙ.ΠΑ.Ε..

3.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών⁴
Στο Τμήμα λειτουργούν τρία Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) που περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια:
<ul style="list-style-type: none"> • το Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Επιχειρήσεων • το Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και τουρισμού και το • το Π.Μ.Σ. στη Δημόσια Διοίκηση
3.2.1 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων
<p>Από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 λειτουργεί στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων αυτοδύναμο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Διοίκηση Επιχειρήσεων», σύμφωνα με την υπ' αριθμό 81017/Ε5 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 2012/17-09-2009) και τις διατάξεις του νόμου 3685/2008 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η παραγωγή και η μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών, λειτουργικών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο της διοίκησης επιχειρήσεων, με έμφαση στους τομείς των πληροφοριακών συστημάτων επιχειρήσεων, της κοστολόγησης και της ελεγκτικής. Σκοποί του Π.Μ.Σ. είναι:</p> <p>(α) Η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σε συναφείς επιστημονικές περιοχές της διοίκησης επιχειρήσεων, με έμφαση στους τομείς των πληροφοριακών συστημάτων επιχειρήσεων, της κοστολόγησης και της ελεγκτικής.</p> <p>(β) Η παροχή των απαραίτητων υψηλού επιπέδου γνώσεων για την ανάπτυξη εξειδικευμένων επιστημόνων και διοικητικών στελεχών, ικανών να στελεχώσουν τις παραγωγικές και διοικητικές λειτουργίες επιχειρήσεων και οργανισμών στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.</p> <p>(γ) Η προετοιμασία στελεχών με τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και αξίες, ώστε να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των ελληνικών επιχειρήσεων και της ελληνικής οικονομίας γενικότερα, προκειμένου να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις σύγχρονες προκλήσεις.</p> <p>(δ) Η προετοιμασία εξειδικευμένων στελεχών που γνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις στους τομείς της διοίκησης επιχειρήσεων και της τεχνολογίας και η καλλιέργεια αναλυτικών, ερμηνευτικών και συνθετικών ικανοτήτων, ώστε να είναι σε θέση να αναπτύξουν καινοτόμες προσεγγίσεις στην αξιοποίηση ευκαιριών και την επίλυση προβλημάτων.</p>
3.2.1.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
<p>Το Π.Μ.Σ. έχει τον τίτλο «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων» και απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) σε τρεις κατευθύνσεις σχετικές με διακριτά γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων:</p> <p>(α) ΜΔΕ στη <i>Διοίκηση Επιχειρήσεων (γενικό MBA)</i>.</p> <p>(β) ΜΔΕ στη <i>Διοίκηση Επιχειρήσεων με κατεύθυνση στα Πληροφοριακά Συστήματα Επιχειρήσεων</i>.</p> <p>(γ) ΜΔΕ στη <i>Διοίκηση Επιχειρήσεων με κατεύθυνση στην Κοστολόγηση και Ελεγκτική</i>.</p>
3.2.1.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. ⁵
<p>Το Π.Μ.Σ. οργανώνεται αυτοδύναμα στην Πανεπιστημιούπολη Σερρών από το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων. Στην εκπαιδευτική διαδικασία συμμετέχουν ως διδάσκοντες του</p>

⁴ Στην περίπτωση που στο Τμήμα λειτουργούν περισσότερα από ένα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών η ενότητα αυτή πρέπει να επαναληφθεί για καθένα από τα ΠΜΣ.

⁵ Συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση λειτουργίας Διατηρηματικού ή Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Π.Μ.Σ. μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, άλλων Τμημάτων του ΔΙ.ΠΑ.Ε και άλλων Πανεπιστημίων.

3.2.1.3 Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

3.2.1.3.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι; Δεν υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του Π.Μ.Σ. στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας. Εντούτοις αξίζει να σημειωθούν τα εξής:

- Η φιλοσοφία του Π.Μ.Σ. είναι να εξασφαλίσει για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερά θεμέλια, γνώσεις, μεθόδους και βασικές αρχές που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκμάθηση και προσωπική βελτίωση. Η δημιουργία του Π.Μ.Σ. έγινε με γνώμονα αφενός τις στρατηγικές και τις δυνατότητες του Τμήματος και αφετέρου τις εκτιμώμενες ανάγκες των φοιτητών του Π.Μ.Σ., της κοινωνίας και της οικονομίας. Ο στόχος του Τμήματος είναι η ανάπτυξη ενός αυτόνομου Π.Μ.Σ. πάνω στο κύριο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος, το οποίο είναι άλλωστε από τη φύση του ευρύ και πολυθεματικό. Στο πλαίσιο αυτό, βασική επιδίωξη ήταν η δημιουργία εξειδικεύσεων σπουδών, οι οποίες αφενός θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των φοιτητών και της κοινωνίας και αφετέρου θα μπορούν να υποστηρίζονται και να εξυπηρετούνται (κυρίως) από το εκπαιδευτικό προσωπικό του Ιδρύματος.
- Η ομάδα εξωτερικών αξιολογητών που επισκέφθηκε το Τμήμα στα πλαίσια της εξωτερικής του αξιολόγησης με βάση τις οδηγίες της ΑΔΙΠ, σημειώνει στην σχετική έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης στη σελ. 20 ότι:

“The postgraduate programme offered has been designed in line with similar programmes in other European and international Universities”.

- Τα στοιχεία αυτά είναι απολύτως συμβατά και με την ικανοποιητική απήχηση που έχει το πρόγραμμα όπως αυτή αποτυπώνεται στον αριθμό των αιτήσεων που υποβάλλονται κάθε χρόνο και πάντα υπερκαλύπτουν τον αριθμό των προσφερόμενων θέσεων: Πιο συγκεκριμένα κατά τον α' χρόνο λειτουργίας του προγράμματος κατατέθηκαν 189 αιτήσεις υποψηφίων (ποσοστό υπερπενταπλάσιο των διαθέσιμων θέσεων), από τους οποίους περίπου το 40% δήλωσαν ως τόπο κατοικίας τους το νομό Σερρών, 40% το νομό Θεσσαλονίκης και το υπόλοιπο 20% νομούς κυρίως της Βόρειας Ελλάδας. Το δεύτερο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 110 και το 50% δήλωσαν ως τόπο κατοικίας τους το νομό Σερρών, 30% το νομό Θεσσαλονίκης και το υπόλοιπο 20% νομούς κυρίως της Βόρειας Ελλάδας, ενώ το τρίτο έτος λειτουργίας υποβλήθηκαν 75 αιτήσεις και τα ποσοστά διαμορφώθηκαν σε 55%, 35% και 10% αντίστοιχα. Στη συνέχεια και λόγω αφενός μεν της οικονομικής κρίσης αφετέρου δε του μεγάλου αριθμού μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που ιδρύθηκαν από άλλα Πανεπιστήμια της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής, ο αριθμός των αιτήσεων έχει σταθεροποιηθεί σε χαμηλότερα επίπεδα (περίπου στις 40-50 αιτήσεις).

3.2.1.3.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι διαδικασίες αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πραγματοποιούνται με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους φοιτητές. Μέσω των απαντήσεων των ερωτηματολογίων και αξιολόγησης των αναγκών της αγοράς εργασίας θα πραγματοποιηθεί η αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών, όταν αυτό κριθεί απαραίτητο.

3.2.1.3.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι διαθέσιμο από την ιστοσελίδα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων στη διεύθυνση <http://mba-serres.ihu.gr>.

3.2.1.3.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Το Τμήμα θα εξετάσει το ενδεχόμενο να διεξάγει έρευνα αναφορικά με την επαγγελματική πορεία των αποφοίτων του ΠΜΣ.

Σημειώνεται εδώ ότι υπάρχουν σχετικές μελέτες που καταδεικνύουν τις θετικές προοπτικές των επαγγελματιών που σχετίζονται με τα γνωστικά αντικείμενα του συγκεκριμένου Π.Μ.Σ. Κοινό χαρακτηριστικό τους είναι ότι συγκλίνουν σε ορισμένες βασικές διαπιστώσεις και διαμορφώνουν ισχυρές γενικές τάσεις στην αγορά εργασίας. Για παράδειγμα, σε επαγγελματικό επίπεδο, σύμφωνα με την ετήσια έρευνα του καθ. Θ. Κατσανέβα για τα επαγγέλματα αιχμής, τόσο τα επαγγέλματα της πληροφορικής, όσο και ο ευρύτερος κλάδος των οικονομικών επαγγελματιών εξακολουθούν να εμφανίζουν θετικές προοπτικές (με ιδιαίτερα καλές προοπτικές για τα λογιστικά επαγγέλματα). Επίσης, πρόσφατη έρευνα του CEDEFOP, που αναλύει τις τάσεις στην αγορά εργασίας για την δεκαετία του 2020, αναδεικνύει τα επαγγέλματα που συνδέονται με την πληροφορική και τις Νέες Τεχνολογίες γενικότερα (αναλυτές, σχεδιαστές, προγραμματιστές και σύμβουλοι με ειδίκευση στην τεχνολογία) ως τις πλέον περιζήτητες ειδικότητες.

3.2.1.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;⁶

3.2.1.4.1 Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το Π.Μ.Σ. λειτουργεί ως πρόγραμμα πλήρους φοίτησης και ως πρόγραμμα μερικής φοίτησης. Οι σπουδές πλήρους φοίτησης διαρκούν τρία εξάμηνα σπουδών και αντιστοιχούν σε 90 μονάδες ECTS. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τα δυο πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Οι σπουδές μερικής φοίτησης διαρκούν πέντε εξάμηνα σπουδών και αντιστοιχούν σε 90 μονάδες ECTS. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τα τέσσερα πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

Τα μέλη του Τμήματος θεωρούν ότι είναι ότι το Π.Μ.Σ. αποτελεί ένα συνεκτικό και λειτουργικό πρόγραμμα σπουδών. Το πρώτο εξάμηνο περιλαμβάνει μόνο μαθήματα κορμού, που καλύπτουν σφαιρικά το γνωστικό αντικείμενο της διοίκησης επιχειρήσεων, δημιουργούν ένα γνωσιακό υπόβαθρο και παρέχουν επαρκείς γνώσεις και δεξιότητες σε κάθε φοιτητή. Στο δεύτερο εξάμηνο δίνεται έμφαση στις παραγωγικές διαδικασίες στη βιομηχανία και σε συστήματα παροχής υπηρεσιών, ενώ παράλληλα οι φοιτητές επιλέγουν την εξειδίκευση που θα ακολουθήσουν. Τα τρία μαθήματα κάθε εξειδίκευσης καλύπτουν συνολικά και σε βάθος τις κρίσιμες έννοιες και ζητήματα που παρουσιάζονται εκεί. Το πρόγραμμα είναι αρκετά απαιτητικό ιδιαίτερα για κάποιον φοιτητή που δεν έχει προγενέστερες σπουδές οικονομικής κατεύθυνσης ή επαγγελματική εμπειρία σχετική με τη διοίκηση επιχειρήσεων. Ωστόσο, πρόκειται για Π.Μ.Σ., που θα πρέπει να εμβαθύνει και να αναλύσει επαρκώς τις έννοιες της διοίκησης των επιχειρήσεων και των εξειδικεύσεων, που προσφέρονται. Για το λόγο αυτό, επισημαίνονται στους υποψήφιους από την αρχή οι δυσκολίες που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν (π.χ. κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης, κατά την πρώτη εβδομάδα προσανατολισμού στο Π.Μ.Σ., κλπ.).

Η φυσιγνωμία του προγράμματος έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες τάσεις στην έρευνα και την επιστήμη, τις εξελίξεις στην εκπαίδευση διοικητικών στελεχών, τις γενικές προδιαγραφές των αντίστοιχων προγραμμάτων ελληνικών και ξένων Α.Ε.Ι. και την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου και της λειτουργίας του προγράμματος στα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας.

Το αναλυτικό περιεχόμενο του συνόλου των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. είναι διαθέσιμο ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://mba-serres.ihu.gr/curriculum-content/> ενώ περισσότερες πληροφορίες για

⁶ Συμπληρώστε τους Πίνακες 13.1 και 13.2.

τη δομή και τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. περιέχονται στις ιστοσελίδες του δικτυακού τύπου <http://mba-serres.ihu.gr>.

3.2.1.4.2 Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Στο περιεχόμενο του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται οι παρακάτω κατηγορίες μαθημάτων, που περιγράφονται συνοπτικά στη συνέχεια:

- (α) Μαθήματα υποχρεωτικά/ κορμού : Είναι συνολικά έξι (6) μαθήματα, που διαμορφώνουν το υπόβαθρο του προγράμματος ειδίκευσης στη διοίκηση επιχειρήσεων. Εδώ περιλαμβάνονται τα ακόλουθα μαθήματα: (α) Οικονομική για Διοικητικά Στελέχη (Διοικητική Οικονομική), (β) Βελτιστοποίηση στη Λήψη Διοικητικών Αποφάσεων, (γ) Μάρκετινγκ και Οργάνωση Πωλήσεων, (δ) Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης, (ε) Γενική Λογιστική και Λογιστική Εταιρειών, (στ) Διοίκηση Παραγωγικών Συστημάτων και Συστημάτων Παροχής Υπηρεσιών και (ζ) Οργανωσιακή Θεωρία και Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων. Τα μαθήματα (α) – (ε) διδάσκονται στο Α' εξάμηνο σπουδών ενώ τα (στ) και (ζ) στο Β' εξάμηνο σπουδών του προγράμματος πλήρους φοίτησης. Κάθε υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (β) Μαθήματα κατεύθυνσης/ επιλογής : Είναι τα υπόλοιπα τρία (3) μαθήματα του προγράμματος σπουδών, που εξειδικεύουν τις τρεις κατευθύνσεις που παρέχονται. Οι φοιτητές που θα επιλέξουν την κατεύθυνση στα *Πληροφοριακά Συστήματα* ή στην *Κοστολόγηση και Ελεγκτική*, θα πρέπει να παρακολουθήσουν υποχρεωτικώς όλα (και τα τρία) μαθήματα της κατεύθυνσης αυτής, που σημειώνονται αναλυτικά παρακάτω. Οι φοιτητές, που θα επιλέξουν τη γενική κατεύθυνση στη *Διοίκηση Επιχειρήσεων*, έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν ελεύθερα τρία συνολικά από τα μαθήματα των δύο άλλων κατευθύνσεων. Η κατεύθυνση *Πληροφοριακά Συστήματα Επιχειρήσεων* έχει τα ακόλουθα μαθήματα κατεύθυνσης: (α) Τεχνολογίες Βάσεων Δεδομένων, (β) Τεχνολογίες Διαδικτύου και (γ) Ηλεκτρονικές Επιχειρήσεις. Η κατεύθυνση *Ελεγκτικής και Κοστολόγησης* έχει τα ακόλουθα μαθήματα κατεύθυνσης: (α) Διοικητική Λογιστική, (β) Ελεγκτική, και (γ) Εφαρμοσμένη Κοστολόγηση. Κάθε μάθημα κατεύθυνσης/ επιλογής ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (γ) Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία : Εκπονείται από όλους τους φοιτητές υποχρεωτικώς στο τελευταίο (τρίτο ή πέμπτο για τους φοιτητές πλήρους ή μερικής φοίτησης, αντίστοιχα) εξάμηνο σπουδών και ισοδυναμεί με 30 μονάδες ECTS.

3.2.1.4.3 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Δεν κρίνεται απαραίτητη και για αυτό το λόγο δεν υπάρχει επιπρόσθετη κατηγοριοποίηση σε μαθήματα υποβάθρου, μαθήματα επιστημονικής περιοχής, μαθήματα γενικών γνώσεων και μαθήματα ανάπτυξης δεξιοτήτων.

3.2.1.4.4 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Το Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει μόνο θεωρητική διδασκαλία. Εντούτοις στα πλαίσια των θεωρητικών διαλέξεων πραγματοποιούνται και ώρες εργαστηρίου, ιδίως στα μαθήματα που σχετίζονται με τα πληροφοριακά συστήματα και τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, όταν τα αντικείμενα της διδασκαλίας αντιστοιχούν σε γνώσεις και δεξιότητες που μπορούν να αναπτύξουν καλύτερα οι φοιτητές μέσα από την πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο. Στην περίπτωση αυτή, συνήθως γίνονται δύο τμήματα εργαστηρίων, ώστε ο διδάσκων να μπορεί να εστιάσει στις εξειδικευμένες ανάγκες κάθε φοιτητή.

3.2.1.4.5 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Η οργάνωση και ο συντονισμός της ύλης πραγματοποιείται με γνώμονα τόσο το πρόγραμμα σπουδών όσο και τον διδάσκοντα – υπεύθυνο του μαθήματος. Δεν παρατηρείται επικάλυψη της ύλης μεταξύ των μαθημάτων. Στα ίδια πλαίσια δεν παρατηρούνται κενά ύλης και η ύλη των μαθημάτων κρίνεται ορθολογική. Η επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης γίνεται ανά έτος από τον διδάσκοντα, αφενός με την προσωπική του κρίση, αφετέρου με βάση τις απαντήσεις από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών.

3.2.1.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

3.2.1.5.1 Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Σε κάθε μάθημα διενεργούνται γραπτές εξετάσεις μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων. Στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται δύο εξεταστικές περιοδοί, στο τέλος κάθε εξαμήνου. Για όσους φοιτητές αποτύχουν στις εξετάσεις κάποιου μαθήματος, προβλέπεται μία επαναληπτική εξεταστική περίοδος τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με συνεκτίμηση του βαθμού της τελικής εξέτασης και του βαθμού σε ερευνητικές ή άλλες εργασίες που τους έχουν ανατεθεί.

3.2.1.5.2 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Ο διδάσκων είναι υποχρεωμένος με την έναρξη των μαθημάτων να γνωστοποιεί στους φοιτητές τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσής τους. Επίσης, οι διδάσκοντες διατηρούν αρχείο με τις επιδόσεις των φοιτητών σε όλες τις εργασίες που αξιολογούνται και είναι υποχρεωμένοι να ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με την επίδοσή τους σε αυτές, σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη διεξαγωγή των εργασιών ή των λοιπών δραστηριοτήτων.

3.2.1.5.3 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών, τα είδη της αξιολόγησης και η βαρύτητα καθενός στον τελικό βαθμό, προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα, που είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει πριν από την έναρξη των μαθημάτων σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σχετικά με τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών. Όσον αφορά τις γραπτές εξετάσεις, οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να εκδίδουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημερομηνία της γραπτής εξέτασης. Τα αποτελέσματα προσκομίζονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και περιλαμβάνουν τον τελικό βαθμό και ανάλυση του τρόπου που αυτός προέρχεται από τις τελικές εξετάσεις και τις εργασίες. Ο οδηγός σπουδών του Π.Μ.Σ. περιγράφει αναλυτικά το εξεταστικό σύστημα, περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με τη δυνατότητα επανεξέτασης του φοιτητή σε μάθημα στο οποίο απέτυχε και αναβαθμολόγησης/θεραπείας, σε περίπτωση που θεωρεί ότι αδικήθηκε.

3.2.1.5.4 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Η ολοκλήρωση του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, προϋποθέτει την επιτυχή διεκπεραίωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του οδηγού του προγράμματος. Η συγγραφή της εργασίας αυτής αποτελεί μία σημαντικότερη πρόκληση ποιότητας επιστημονικού έργου για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα αφενός και, αφετέρου μία μοναδική ευκαιρία για τους υποψηφίους να αποδείξουν την ικανότητά τους στη χρήση και εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων, που απέκτησαν κατά την διάρκεια των σπουδών τους, με την καθοδήγηση και έλεγχο επιβλέποντα καθηγητή. Ο επιβλέπων καθηγητής οριοθετεί και ελέγχει την συγκεκριμένη μορφή και φύση της μεταπτυχιακής εργασίας, την οποία και πραγματοποιεί εξ ολοκλήρου ο συγκεκριμένος φοιτητής.

3.2.1.5.5 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες πρέπει να έχουν ουσιαστικό επιστημονικό περιεχόμενο, ώστε να συνεισφέρουν στην εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση, προβάλλοντας έτσι το έργο και την ποιότητα του Π.Μ.Σ. του Τμήματος. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αποτελείται από το θεωρητικό επιστημονικό υπόβαθρο και την εφαρμοσμένη – «πειραματική» ανάλυση συγκεκριμένου τεχνικοοικονομικού θέματος. Η εργασία περιλαμβάνει επίσης μεθοδολογική ανάπτυξη, επιστημονικές παραδοχές, βιβλιογραφική ανασκόπηση με διεθνείς προδιαγραφές αναφορών, όπως και παραρτήματα, όπου απαιτείται. Τα απαιτούμενα επιστημονικά αποτελέσματα από την εργασία αυτή πρέπει να απαντούν στα ακόλουθα ερωτήματα: ποια είναι η σημασία της μελέτης από ακαδημαϊκή και πρακτική επιχειρησιακή πλευρά και ποια είναι τα οφέλη από τα επιστημονικά αποτελέσματα της εργασίας, για την επιστημονική κοινότητα και τον επιχειρηματικό κόσμο της Ελλάδας. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες διενεργούνται ατομικά και μόνο. Όσον αφορά στη βαθμολογική αξιολόγηση της εργασίας, αυτή αντιστοιχεί σε 30 ΔΜ οι οποίες αντιπροσωπεύουν φόρτο εργασίας ενός εξαμήνου πλήρους φοίτησης. Ο οδηγός εκπόνησης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του Π.Μ.Σ., που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά (<http://mba-serres.ihu.gr/thesis-guide/>) στην ιστοσελίδα του Τμήματος και περιγράφει αναλυτικά τις οδηγίες τόσο για την διαδικασία ανάθεσης, εξέτασης και τις συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας της διπλωματικής εργασίας.

Ερευνητικές εργασίες που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο Διπλωματικών Εργασιών του Μεταπτυχιακού αυτού Προγράμματος επελέγησαν για δημοσίευση και παρουσίαση σε διεθνή συνέδρια και επιστημονικά περιοδικά:

- Kiorpes, C., Vrana, V., Karavasilis, I. & Paschaloudis, D. 2017. 'Citizen Satisfaction from Local Government: Assessment in a Greek Municipality'. The Journal of American Academy of Business, Cambridge, Vol. 23, Num. 1, September
- Tsanidis, C., Nerantzaki, D.M., Karavasilis, G., Vrana, V. and Paschaloudis, D. 2015, 'Greek consumers and the use of Bitcoin', The Business & Management Review, Vol. 6, No. 2, 2, pp. 295
- Vaitsi, A.S., Kehris, E., Karavasilis, G., Vrana, V. 2016 'Adoption and Use of Social Media by Hospitals' Staff in Greece', 9th annual Conference of the EuroMed Academy of Business, Innovation, Entrepreneurship and Digital Ecosystems, 14-16 September 2016 – University of Warsaw, Poland
- Karavasilis, G., Kyranakis, D., Paschaloudis, D. and Vrana, V., 2016, 'Measuring service quality in higher education: the Experience of Technological Education Institute of Central Macedonia, Greece', The Asian Conference on Education & International Development 2016, Art Center of Kobe, Kobe, Japan, Sunday, April 3 - Wednesday, April 6, 2016
- Parousis, E., Kazas, K., Kalpaktoglou, D., Vouroutzidou, P., Vrana, V., 2015, 'The Usage of Social Media Networks from Local Authorities' Websites: Preliminary Findings', 9th International conference on "New Horizons in Industry, Business and Education (NHIBE 2015)", 27-29 August, Skiathos, Greece.
- Gakis, P., Vrana, V. & Paschaloudis, D., 2015, 'Impact of socioeconomic characteristics on customers' Intention to use Internet Banking in Greece', World Finance & Banking Symposium, 17-19 December, Hanoi, Vietnam.
- Kotsampasis A., Vrana V., Sarigiannidis, L. & Paschaloudis, D. 2013, A model for investigating e-banking. Adoption in Greece. New Horizons in Industry, Business and Education (NHIBE 2013), Chania, Greece, Conference Proceedings
- Mouza, A. M., & Kotridou, E. E-government applications: Factors affecting the employees' satisfaction and effectiveness in Greek municipalities. International Journal of Business and Social Science.
- Mouza, A. M., & Tsigarida, N. Empathy in Frontline Employees: The Link between Unemployed and Manpower Employment Organization under Economic Recession. International Journal of Business and Social Science, 10(10), 2019.
- Mouza, A. M., & Taousanis, A. The economic crisis and public libraries in Greece: Investigating the threats and challenges via job description. Library Management, 39(3/4), 216-232, 2018
- Mouza, A. M., & Taousanis, A. Exploring the Significant Differences in the Importance and

Frequency of Librarians' Duties among Different Library Sizes. *Journal of Business & Economic Policy*, 5(3), 2018.

- Mouza, A. M., & Grigoriadou, S. P. Job analysis of academic librarians in Greece: Investigating differences among institutions regarding obligations and responsibilities. *Library Management*, 37(1/2), 29-54, 2016.
- Mouza, A. M., & Souchamvali, D. Effect of Greece's New Reforms and Unplanned Organizational Changes on the Stress Levels of Primary School Teachers. *Social Indicators Research*, 1-14, 2016.

3.2.1.6 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.1.6.1 Ποιες είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η χρηματοδότηση του Προγράμματος στηρίζεται αποκλειστικά σε διδάκτρα, που καταβάλλουν οι φοιτητές. Πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων, ύψους 1.200 € για κάθε εξάμηνο σπουδών και η απαλλαγή διδάκτρων για φοιτητές που πληρούν τα κριτήρια του νόμου.

3.2.1.6.2 Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει κάθε χρόνο για το ύψος των διδάκτρων, ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές ανάγκες του Π.Μ.Σ. και να επιτυγχάνονται οι στόχοι του.

3.2.1.6.3 Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. (από τα διδάκτρα των φοιτητών) χρησιμοποιούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους για τη χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών του προγράμματος, δηλαδή αμοιβές διδασκόντων, δαπάνες γραμματειακής, διοικητικής, οργανωτικής και τεχνικής υποστήριξης, δαπάνες μετακίνησης, δαπάνες αγοράς συγγραμμάτων, αναλωσίμων, εξοπλισμού, ανάπτυξης και απόκτησης εκπαιδευτικού υλικού και λοιπά έξοδα (δαπάνες δημοσιότητας, φιλοξενίας, κλπ). Το υπόλοιπο μέρος των διαθέσιμων πόρων χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη του έργου των τριών ερευνητικών εργαστηρίων του Τμήματος και πιο συγκεκριμένα για δαπάνες σύνταξης και υποβολής προτάσεων συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα, δημοσιεύσεων, συμμετοχής σε συνέδρια.

3.2.1.7 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;⁷

3.2.1.7.1 Ποια είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής και η διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών περιγράφονται αναλυτικά στον οδηγό του Π.Μ.Σ. του Τμήματος. Πρόκειται για μία καλά δομημένη διαδικασία που περιλαμβάνει τα στάδια της κατάθεσης αιτήσεων, της αρχικής αξιολόγησης των αιτήσεων με συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής και της τελικής αξιολόγησης με προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων.

3.2.1.7.2 Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, το πτυχίο των οποίων έχει αναγνωρισθεί από τον ΔΟΑΤΑΠ, διοικητικής, οικονομικής και τεχνολογικής κατεύθυνσης, χωρίς να αποκλείονται και οι πτυχιούχοι άλλης κατεύθυνσης. Υποψηφιότητα μπορούν να θέσουν και τελειόφοιτοι φοιτητές, με την προϋπόθεση ότι θα έχουν πάρει το πτυχίο τους ή θα έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους πριν από την έναρξη των μαθημάτων, έστω και αν τους απομένει η ορκωμοσία. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής είναι η πιστοποιημένη από επίσημους φορείς γνώση της αγγλικής γλώσσας, όπως προκύπτει από την κατοχή ενός από τα εξής πτυχία: (α) Ελληνικό Πτυχίο Γλωσσομάθειας για την Αγγλική Γλώσσα επιπέδου τουλάχιστον Β2, ή άλλο

⁷ Συμπληρώστε τον Πίνακα 4.

ισοδύναμο, όπως π.χ. Lower Cambridge ή Michigan, κ.ά., (β) IELTS, με ελάχιστο βαθμό 5,5 που να έχει αποκτηθεί στο ημερολογιακό έτος μέχρι τέσσερα χρόνια πριν από τη δημοσίευση της προκήρυξης, (γ) TOEFL, με ελάχιστο βαθμό 180, που να έχει αποκτηθεί στο ημερολογιακό έτος μέχρι τέσσερα χρόνια πριν από τη δημοσίευση της προκήρυξης και (δ) πτυχίο από Αγγλόφωνο Πανεπιστήμιο ή πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας. Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, γίνεται από επιτροπή επιλογής στην οποία συμμετέχουν τρία μέλη Ε.Π. του Τμήματος, διαδοχικά σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση είναι προκριματική και αποσκοπεί σε μια πρώτη κατάταξη των υποψηφίων σύμφωνα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Τα κριτήρια αξιολόγησης της πρώτης φάσης περιλαμβάνουν : (α) επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές διοικητικής, οικονομικής ή τεχνολογικής κατεύθυνσης, (β) επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές άλλης κατεύθυνσης (ή η κατοχή δεύτερου πτυχίου άλλης κατεύθυνσης), (γ) διπλωματική εργασία σε θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, (δ) διαθέσιμη επαγγελματική εμπειρία, που είναι σχετική με θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, (ε) επιστημονικό και ερευνητικό έργο των υποψηφίων, όπως π.χ. μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών ή/και επιστημονικές εργασίες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά ή πρακτικά συνεδρίων, που είναι σχετικό με θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, (στ) κατοχή πτυχίων στην αγγλική γλώσσα ανώτερου επιπέδου από αυτό που συνιστά προϋπόθεση συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής ή κατοχή πτυχίου σε άλλη ξένη γλώσσα, (ζ) συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών και (η) συστατικές επιστολές (συνολικά). Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων, που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο αριθμό αξιολογικών μορίων στην πρώτη φάση, και αποβλέπει στην αξιολόγηση των υποψηφίων σε σχέση με τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, την ικανότητα επικοινωνίας με σαφήνεια και πειθώ, την ορθή κρίση, την ευρύτητα των γνώσεών τους, την ωριμότητα, την προδιάθεση για σκληρή εργασία και την ομαδικότητα. Με βάση την τελική βαθμολογία, που προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος της βαθμολογίας στην πρώτη και δεύτερη φάση (με συντελεστές στάθμισης κατά 75% και 25% αντίστοιχα), καταρτίζεται κατάλογος που περιλαμβάνει τους υποψήφιους, οι οποίοι κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος και γίνεται η τελική επιλογή με βάση τη σειρά επιτυχίας τους (οι ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο επιλέγονται).

3.2.1.7.3 Ποιο είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;

Το πρώτο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 179 αιτήσεις υποψηφίων και έγιναν δεκτοί 37 υποψήφιοι, ήτοι ποσοστό 21% περίπου. Το δεύτερο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 111 και έγιναν δεκτοί 45 υποψήφιοι, ήτοι 40,5%, ενώ το τρίτο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 89 αιτήσεις υποψηφίων και έγιναν 45 υποψήφιοι, ήτοι 50,5%. Κατά τη διάρκεια των επομένων ετών και συγκεκριμένα για το Ακαδημαϊκό Έτος 2014 κατατέθηκαν 179 αιτήσεις υποψηφίων και έγιναν δεκτοί 37 υποψήφιοι, ενώ για τα έτη 2015-2016 και 2016-2017 τα αντίστοιχα νούμερα ήταν 109 και 79 και έγιναν δεκτοί 45 υποψήφιοι για κάθε έτος (πίνακας 4.1)

3.2.1.7.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Ο κατάλογος των προκριθέντων υποψηφίων της πρώτης φάσης ανακοινώνεται από την Γραμματεία του Μ.Π.Σ.. Η Γραμματεία του Μ.Π.Σ. ενημερώνει τηλεφωνικά και με e-mail τους υποψήφιους για τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης της αξιολόγησης καθώς και για την ημερομηνία και την ώρα της προσωπικής συνέντευξης. Οι υποψήφιοι, που δεν προκρίθηκαν, μπορούν να δουν τη συνολική επίδοσή τους στο Γραφείο της Γραμματείας του Π.Μ.Σ ή να τους αποσταλεί ηλεκτρονικά. Ο πίνακας επιτυχόντων και των δύο φάσεων ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. ώστε οι επιτυχόντες ενημερώνονται γραπτώς από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 15 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του και καταβάλλοντας την πρώτη δόση των διδάκτρων, στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί διδάκτρα. Η μη απάντηση ή η μη καταβολή της πρώτης δόσης των διδάκτρων από επιλεγέντα

υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον πίνακα επιτυχόντων. Η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών δημοσιοποιούνται στον δικτυακό τόπο του μεταπτυχιακού και πραγματοποιείται και γνωστοποίηση στους επιλεγθέντες μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3.2.1.7.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Η απαρένγκλιτη τήρηση των βασικών προϋποθέσεων εισαγωγής, των κριτηρίων βαθμολόγησης των υποψηφίων και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των επιλεγθέντων μεταπτυχιακών φοιτητών στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών.

3.2.1.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.1.8.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό ;

Βασική επιλογή του Τμήματος ήταν να αναπτύξει ένα αυτόνομο Π.Μ.Σ. πάνω στο κύριο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος, το οποίο θα είναι ικανό να συντηρείται και να αναπτύσσεται μεσοπρόθεσμα βασιζόμενο κατά κύριο λόγο σε ίδιες δυνάμεις του Τμήματος (διδασκτικό προσωπικό, υποδομές, χρηματοδότηση, κ.λπ.).

3.2.1.8.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Δεν υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών γιατί τα μαθήματα διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα.

3.2.1.8.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Το σύνολο των μαθημάτων διδάσκεται στην ελληνική γλώσσα. Πάντως αξίζει να σημειωθεί ότι στο 100% των διδασκόμενων μαθημάτων διατίθεται και αγγλική βιβλιογραφία και οι φοιτητές διεκπεραιώνουν τις εργασίες τους με βάση την διεθνή αρθρογραφία και βιβλιογραφία.

3.2.1.8.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Το Τμήμα θεωρεί σημαντική την διεθνοποίησή του και διερευνά ευκαιρίες προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Ανάπτυξη διμερών συνεργασιών στο Πρόγραμμα Erasmus. Ωστόσο, εμπόδιο αποτελεί ο μικρότερος αριθμός διαθέσιμων προγραμμάτων σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο για σύναψη διμερούς συνεργασίας.
- Συμμετοχή σε έργα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας, όπως τα Tempus, Mundus, κλπ. Επισημαίνεται ότι το Τμήμα συμμετείχε ήδη δύο φορές (προσκλήσεις των ετών 2008 και 2009) στην υποβολής πρότασης Tempus με αντικείμενο την ανάπτυξης ενός ευρωπαϊκού Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης, με συντονιστή εταίρο το Πανεπιστήμιο του Hasselt (Βέλγιο). Ο ρόλος του Τμήματος αφορούσε την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και τη συμμετοχή στις ανταλλαγές φοιτητών και καθηγητών.
- Πρόσκληση εκπαιδευτικού προσωπικού ή εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό για συμμετοχή στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Εμπόδια αποτελούν η χρηματοδότηση των επισκέψεων και τα ζητήματα μετακίνησης.

Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι στην προσπάθεια για διεθνοποίηση του Π.Μ.Σ. πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με ελληνικά Τ.Ε.Ι. και Πανεπιστήμια τα παρακάτω:

- Διοργάνωση διεθνών συνεδρίων. Προς την κατεύθυνση αυτή, το ΤμήμαQ

- Φιλοξένησε και συνδιοργανώσε το διεθνές συνέδριο «Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το Σεπτέμβριο του 2011 στις Σέρρες,
- Συνδιοργάνωσε το διεθνές συνέδριο «7th International Conference "New Horizons in Industry, Business and Education» στη Χίο και το Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το 2012 στη Λάρισα.
- Φιλοξένησε και συνδιοργάνωσε σε συνεργασία με το Οικονομικό Τμήμα του ΑΠΘ το 2ο Συνέδριο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης το 2017 στις Σέρρες
- Συμμετοχή των φοιτητών του Τμήματος σε διεθνή συνέδρια.

3.2.1.8.5 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;
Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του ΠΜΣ. Αξίζει όμως να σημειωθούν οι συνεργασίες στο τομείς της διοργάνωσης διεθνών συνεδρίων, η συμμετοχή των φοιτητών του Π.Μ.Σ. (σε συνεργασία με τους διδάσκοντες του ΠΜΣ) σε διεθνή συνέδρια, η συνεργασία με το έτερο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων για ενίσχυση των δράσεων εξωστρέφειας και διεθνοποίησης των προγραμμάτων σπουδών, η πρόσκληση για διδασκαλία ξένων εισηγητών και η συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού.

3.2.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση
3.2.2.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Δημόσια Διοίκηση».
3.2.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.⁸
<p>Ως προς το ιστορικό του Τμήματος:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων με τίτλο «Δημόσια Διοίκηση» ξεκίνησε τη λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 2015–2016. • Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών λειτουργεί ως Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) με συνεργαζόμενα Τμήματα το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και το Τμήμα Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας του Δι.ΠΑ.Ε. • Από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και το Τμήμα Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας της Σχολής Οικονομίας και Διοίκησης του Δι.ΠΑ.Ε. οργανώνουν και λειτουργούν από κοινού Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) με τίτλο «Δημόσια Διοίκηση».
3.2.2.3 Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;
<p>3.2.2.3.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι; Το Π.Μ.Σ. παρέχει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του προωθημένες γνώσεις σε επιστημονικά πεδία της Δημόσιας Διοίκησης που έχουν σχέση με:</p> <p>α) την προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σε συναφείς επιστημονικές περιοχές στον τομέα της δημόσιας διοίκησης και ιδίως στο αντικείμενο της οργάνωσης και διοίκησης του Δημόσιου Τομέα.</p> <p>β) την προετοιμασία εξειδικευμένων στελεχών και λειτουργών που ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στα διοικητικά τους καθήκοντα και ικανών να συμβάλουν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας Δημόσιων Υπηρεσιών και οργανισμών.</p> <p>γ) την προετοιμασία εξειδικευμένων στελεχών και λειτουργών με τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και αξίες, ώστε να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη της διοίκησης και οργάνωσης μονάδων του ευρύτερου δημόσιου τομέα προωθώντας και υποστηρίζοντας την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και της συνολικής λειτουργίας του Δημόσιου Τομέα.</p> <p>Η φιλοσοφία του Δ.Π.Μ.Σ. είναι να εξασφαλίσει για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερά θεμέλια, γνώσεις, μεθόδους και βασικές αρχές που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκμάθηση και προσωπική βελτίωση σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο εργασιακό περιβάλλον. Προς επιβεβαίωση όλων των παραπάνω, γίνεται έλεγχος της ανταπόκρισης του Δ.Π.Μ.Σ. του Τμήματος στις απαιτήσεις της κοινωνίας και της αγοράς, μέσω της παρακολούθησης της πορείας των αποφοίτων του προγράμματος.</p> <p>Η φυσιογνωμία του προγράμματος έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες τάσεις στην έρευνα και την επιστήμη, τις εξελίξεις στην εκπαίδευση στελεχών σε θέματα διοίκησης δημόσιων οργανισμών και τις ανάγκες τους στην άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, τις γενικές προδιαγραφές των αντίστοιχων προγραμμάτων ελληνικών και ξένων Α.Ε.Ι. και την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου και της λειτουργίας του προγράμματος στα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας.</p>

⁸ Συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση λειτουργίας Διατμηματικού ή Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το συγκεκριμένο Δ.Π.Μ.Σ. είναι το μόνο στη Δημόσια Διοίκηση που προσφέρεται στην εκτός της Περιφερειακής ενότητα Θεσσαλονίκης (όπως φαίνεται στην ενότητα «βιωσιμότητα» το άλλο Π.Μ.Σ. που υπάρχει στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στο αντικείμενο αυτό προσφέρεται στην Περιφερειακή ενότητα Θεσσαλονίκης) ενώ ταυτόχρονα διευκολύνει την παρακολούθηση εργαζόμενων. Επομένως το Δ.Π.Μ.Σ. δίνει τη δυνατότητα στον τοπικό πληθυσμό (κυρίως στους δημόσιους υπαλλήλους) φοιτώντας στο πρόγραμμα να αποκτήσει τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που διαφορετικά θα του ήταν ιδιαίτερα δύσκολο ή αδύνατο να αποκτήσει.

3.2.2.3.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι διαδικασίες αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πραγματοποιούνται μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων από τους φοιτητές αλλά και μέσω της συνεχόμενης αξιολόγησης αυτού από την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε), η οποία είναι επταμελής και αποτελείται από τέσσερα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και τρία μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού που εκλέγονται από τη Συνέλευση κάθε Τμήματος. Εντός του ακαδημαϊκού εξαμήνου και πριν από την εξέταση του κάθε μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν κάθε μάθημα που διδάσκονται με βάση ερωτηματολόγιο, που συμπληρώνουν. Η αξιολόγηση γίνεται με έντυπα ή ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια και με τη βοήθεια του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος. Στην περίπτωση έντυπων ερωτηματολογίων, αυτά συμπληρώνονται ανωνύμως και σφραγίζονται σε ειδικό φάκελο. Η όλη διαδικασία υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ. Μέσω των απαντήσεων των ερωτηματολογίων και αξιολόγησης των αναγκών της αγοράς εργασίας πραγματοποιήθηκε η πρώτη αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών στο τέλος της πρώτης τριετίας από την λειτουργία του.

3.2.2.3.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι διαθέσιμο από την ιστοσελίδα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση <http://mpa.ihu.gr/>

3.2.2.3.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Με την ολοκλήρωση του πέμπτου έτους λειτουργίας, το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 θα γίνει τηλεφωνική και ηλεκτρονική επικοινωνία με τους αποφοίτους του προγράμματος για την καταγραφή της επαγγελματικής τους αποκατάστασης. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Δ.Π.Μ.Σ απευθύνεται κυρίως σε Δημοσίους Υπαλλήλους και υπαλλήλους μη-κερδοσκοπικών οργανισμών και για το λόγο αυτό οι συντριπτική πλειοψηφία των μεταπτυχιακών φοιτητών είναι ήδη εργαζόμενοι.

3.2.2.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;⁹

3.2.2.4.1 Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το Δ.Π.Μ.Σ. είναι πλήρους φοίτησης και κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς συνολικά σε δέκα (10) μαθήματα. Οι σπουδές στο Δ.Π.Μ.Σ. πλήρους φοίτησης διαρκούν τρία εξάμηνα σπουδών και αντιστοιχούν σε 90 διδακτικές μονάδες (μονάδες ECTS). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τα δυο πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα έξι εξάμηνα. Με τη λήξη των έξι

⁹ Συμπληρώστε τους Πίνακες 13.1 και 13.2.

εξαμήνων ο φοιτητής διαγράφεται αυτοδίκαια από το μεταπτυχιακό. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (όπως σοβαροί ιατρικοί ή οικογενειακοί λόγοι) και έπειτα από ειδική αιτιολόγηση μπορεί να δοθεί από ένα επιπλέον εξάμηνο (πέρα από το 6ο) για την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του φοιτητή. Η χρονική διάρκεια των σπουδών δεν μπορεί να υπερβαίνει το προβλεπόμενο διάστημα. Σε περίπτωση οφειλής μαθημάτων ή καθυστέρησης εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας μπορεί να χορηγηθεί άδεια αναστολής φοίτησης διάρκειας που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Το αναλυτικό περιεχόμενο του συνόλου των μαθημάτων και περισσότερες πληροφορίες για τη δομή και τους κανόνες λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. περιέχονται και είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://mpa.ihu.gr/>. Η φυσιογνωμία του προγράμματος έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες τάσεις στην έρευνα και την επιστήμη, τις εξελίξεις στην εκπαίδευση διοικητικών στελεχών του δημόσιου τομέα, τις γενικές προδιαγραφές των αντίστοιχων προγραμμάτων ελληνικών και ξένων ΑΕΙ και την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου και της λειτουργίας του προγράμματος στα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας και του δημόσιου τομέα.

3.2.2.4.2 Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Το Δ.Π.Μ.Σ. είναι πλήρους φοίτησης και κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς συνολικά σε δέκα (10) μαθήματα. Κατά το Α' εξάμηνο κάθε φοιτητής παρακολουθεί 5 υποχρεωτικά μαθήματα. Κατά το Β' εξάμηνο κάθε φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει ένα υποχρεωτικό μάθημα και μπορεί να επιλέξει τα υπόλοιπα 4 μαθήματα από τον κατάλογο των μαθημάτων επιλογής. Κάθε μάθημα αντιστοιχεί σε έξι (6) πιστωτικές μονάδες - ECTS. Κατά το Γ' εξάμηνο οι φοιτητές πρέπει να εκπονήσουν μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, η οποία αντιστοιχεί σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες - ECTS. Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης απονέμεται μετά την επιτυχή συμπλήρωση 90 μονάδων ECTS.

3.2.2.4.3 Ποια είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Δεν κρίνεται απαραίτητη και για αυτό το λόγο δεν υπάρχει επιπρόσθετη κατηγοριοποίηση σε μαθήματα υποβάθρου, μαθήματα επιστημονικής περιοχής, μαθήματα γενικών γνώσεων και μαθήματα ανάπτυξης δεξιοτήτων.

3.2.2.4.4 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Η διδασκαλία του θεωρητικού μέρους όλων των μαθημάτων διαρκεί τρεις ώρες ανά εβδομάδα και μπορεί να περιλαμβάνει χρήση εργαστηρίου Η/Υ, όπου απαιτείται. Πρόσθετη διδασκαλία πρακτικού ή εργαστηριακού μέρους κάποιου μαθήματος είναι δυνατή και εκτός του τυπικού ωρολογίου προγράμματος, σε ειδικές περιπτώσεις μαθημάτων και μετά από συνεννόηση του διδάσκοντος με τους φοιτητές.

3.2.2.4.5 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Η διδασκαλία και οι εξετάσεις στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα σε περίπτωση πρόσκλησης αλλοδαπού διδάσκοντα. Η βιβλιογραφία και αρθρογραφία θα καλύπτει ελληνικές και διεθνείς πηγές. Η οργάνωση και ο συντονισμός της ύλης πραγματοποιείται με

γνώμονα τόσο το πρόγραμμα σπουδών όσο και τον διδάσκοντα – υπεύθυνο του μαθήματος. Δεν παρατηρείται επικάλυψη της ύλης μεταξύ των μαθημάτων. Στα ίδια πλαίσια δεν παρατηρούνται κενά ύλης και η ύλη των μαθημάτων κρίνεται ορθολογική. Η επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης γίνεται ανά έτος και στηρίζεται αφενός στην κρίση του διδάσκοντα και αφετέρου στις απαντήσεις από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών.

3.2.2.4.6 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Υπάρχουν όμως αυστηρές προϋποθέσεις στην παρακολούθηση των μαθημάτων και στον αριθμό των μαθημάτων που κάποιος φοιτητής μπορεί να αποτύχει που αν δεν τηρηθούν οδηγούν στην διαγραφή του φοιτητή από το πρόγραμμα.

3.2.2.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

3.2.2.5.1 Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Οι ημερομηνίες των εξετάσεων αποφασίζονται από το Διευθυντή του ΔΠΜΣ, μετά από εισήγηση της ΣΕ, με κριτήρια την καλύτερη εξυπηρέτηση των φοιτητών, τις ανάγκες και τις δυνατότητες των συνεργαζόμενων Τμημάτων. Σε κάθε μάθημα διενεργούνται γραπτές εξετάσεις μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων. Στο Δ.Π.Μ.Σ. προβλέπονται δύο εξεταστικές περιόδους, στο τέλος κάθε εξαμήνου. Για όσους φοιτητές αποτύχουν στις εξετάσεις κάποιου μαθήματος, προβλέπεται μία επαναληπτική εξεταστική περίοδος τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με συνεκτίμηση του βαθμού της τελικής εξέτασης και του βαθμού σε ερευνητικές ή άλλες εργασίες, που τους έχουν ανατεθεί.

Στις περιπτώσεις φοιτητών με αποδεδειγμένα και χρόνια προβλήματα υγείας, που δεν επιτρέπουν τη συμμετοχή τους σε γραπτές εξετάσεις, θα παρέχονται κατά περίπτωση και με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής του ΔΠΜΣ, πρόσθετες ακαδημαϊκές διευκολύνσεις, όπως είναι π.χ. η προφορική εξέταση, η παράταση χρόνου στις εξετάσεις, η επιείκεια στα συντακτικά και ορθογραφικά λάθη, ή άλλες διευκολύνσεις, που θα κριθούν κατά περίπτωση αναγκαίες.

3.2.2.5.2 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών, τα είδη της αξιολόγησης και η βαρύτητα καθενός στον τελικό βαθμό, προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα, που είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει πριν από την έναρξη των μαθημάτων σχετική δήλωση στην Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. σχετικά με τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών. Ο διδάσκων είναι επίσης υποχρεωμένος να γνωστοποιεί στους φοιτητές με την έναρξη των μαθημάτων τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσής τους και να τους παρέχει διευκρινήσεις. Επίσης, οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν αρχείο με τις επιδόσεις των φοιτητών σε όλες τις εργασίες, που αξιολογούνται και να ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με την επίδοσή τους σε αυτές σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη διεξαγωγή των εργασιών ή των λοιπών δραστηριοτήτων.

Στις περιπτώσεις φοιτητών με αποδεδειγμένα και χρόνια προβλήματα υγείας, η ακαδημαϊκή διευκόλυνση της προφορικής εξέτασης (αν αυτό αποφασιστεί από τη Συντονιστική Επιτροπή) θα πραγματοποιείται από διμελή επιτροπή, που θα αποτελείται από τον υπεύθυνο του μαθήματος και από τον Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ. (ή ένα άλλο μέλος της ομάδας του εκπαιδευτικού προσωπικού του ΔΠΜΣ, που θα ορίζεται από τον Διευθυντή). Η προφορική εξέταση θα ξεκινά με τη γνωστοποίηση των ίδιων θεμάτων ταυτόχρονα (χρονικά) με τη γραπτή εξέταση για τους υπόλοιπους φοιτητές και θα ολοκληρώνεται μετά τη λήξη της γραπτής εξέτασης, με προφορική εξέταση στα ίδια θέματα ενώπιον της διμελούς επιτροπής, στην ίδια ή σε διαφορετική αίθουσα (αν η προφορική εξέταση ξεκινήσει πριν από την ολοκλήρωση της γραπτής εξέτασης).

3.2.2.5.3 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;
Μετά την διεξαγωγή των γραπτών εξετάσεων, οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να εκδίδουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημερομηνία της γραπτής εξέτασης. Τα αποτελέσματα προσκομίζονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και περιλαμβάνουν τον τελικό βαθμό και ανάλυση του τρόπου, που αυτός προέρχεται από τις τελικές εξετάσεις και τις εργασίες. Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση των επιδόσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται από το 0,0 ως το 10,0 ως εξής : (α) 8,5 έως 10,0 'Άριστα', (β) 7,0 έως 8,4 'Λίαν καλώς', (γ) 5,0 έως 6,9 'Καλώς' και (δ) 0,0 έως 4,9 'Κακώς'. Βαθμολογία κάτω του 5 θεωρείται ανεπαρκής και επιβάλλει την επαναπαρακολούθηση του μαθήματος. Ο οδηγός του Δ.Π.Μ.Σ., που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά (<http://mpa.teicm.gr/>) στο δικτυακό τόπο του Δ.Π.Μ.Σ. και περιγράφει αναλυτικά το εξεταστικό σύστημα, περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με τη δυνατότητα επανεξέτασης του φοιτητή σε μάθημα στο οποίο απέτυχε και αναβαθμολόγησης, σε περίπτωση που θεωρεί ότι αδικήθηκε.

3.2.2.5.4 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;
Η ολοκλήρωση του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, προϋποθέτει την επιτυχή διεκπεραίωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του οδηγού του προγράμματος. Ο φοιτητής του προγράμματος πλήρους φοίτησης θα πρέπει να ετοιμάσει κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου ένα προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και να προτείνει επιβλέποντα καθηγητή. Επιβλέπων καθηγητής για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι: (α) μέλος Δ.Ε.Π. του τμήματος Οργάνωση & Διοίκησης Επιχειρήσεων ή του Τμήματος Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας, κάτοχος διδακτορικού διπλώματος ή (β) εξωτερικός συνεργάτης, διδάσκων του ΔΠΜΣ, κάτοχος διδακτορικού διπλώματος (σύμφωνα με το άρθρο 16 του παρόντος οδηγού). Το προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας συμπληρώνεται σε έντυπο που διανέμεται από τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ. Σε αυτό θα πρέπει να προσδιορίζεται το πρόβλημα που θα αναλυθεί, η επιχείρηση ή ο οργανισμός με τον οποίον ενδεχομένως θα γίνει η απαραίτητη συνεργασία, η μεθοδολογία και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Για τον φοιτητή του προγράμματος μερικής φοίτησης οι ενέργειες αυτές γίνονται στη διάρκεια του τέταρτου εξαμήνου.

Οι προτάσεις για εκπόνηση πτυχιακής εργασίας εξετάζονται από την Συντονιστική Επιτροπή. Η αποδοχή της πρότασης για εκπόνηση της εργασίας θα γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα, τα αναμενόμενα οφέλη και τυχόν στοιχεία πρωτοτυπίας στην προσέγγιση. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία εκπονείται μετά το πέρας της διδασκαλίας των μαθημάτων (δεύτερο εξάμηνο σπουδών για τους φοιτητές του προγράμματος πλήρους φοίτησης και τέταρτο εξάμηνο σπουδών για τους φοιτητές του προγράμματος μερικής φοίτησης) και με την προϋπόθεση ότι ο φοιτητής έχει ολοκληρώσει με επιτυχία το σύνολο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Η ελάχιστη διάρκεια εκπόνησης της μεταπτυχιακής εργασίας είναι τέσσερις μήνες από την αποδοχή της πρότασης για εκπόνηση της εργασίας, ενώ η μέγιστη διάρκεια είναι δώδεκα μήνες.

Η συγγραφή της εργασίας αυτής αποτελεί μία σημαντικότερη πρόκληση ποιότητας επιστημονικού έργου για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα αφενός και, αφετέρου μία μοναδική ευκαιρία για τους υποψηφίους να αποδείξουν την ικανότητά τους στη χρήση και εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων, που απέκτησαν κατά την διάρκεια των σπουδών τους, με την καθοδήγηση και έλεγχο επιβλέποντα καθηγητή. Ο επιβλέπων καθηγητής οριοθετεί και ελέγχει την συγκεκριμένη μορφή και φύση της μεταπτυχιακής εργασίας, την οποία και πραγματοποιεί εξ ολοκλήρου ο συγκεκριμένος φοιτητής.

3.2.2.5.5 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;
Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θα πρέπει να είναι αντίστοιχης ποιότητας με το επίπεδο σπουδών. Οι προδιαγραφές της αναφέρονται στον οδηγό εκπόνησης μεταπτυχιακών

διπλωματικών εργασιών, που εγκρίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να έχει τακτική επικοινωνία με τον επιβλέποντα καθηγητή ώστε να τον ενημερώνει και να τον συμβουλευτείται.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες πρέπει να έχουν ουσιαστικό επιστημονικό περιεχόμενο, ώστε να συνεισφέρουν στην εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση, προβάλλοντας έτσι το έργο και την ποιότητα του Δ.Π.Μ.Σ. του Τμήματος. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αποτελείται από το θεωρητικό επιστημονικό υπόβαθρο και την εφαρμοσμένη – «πειραματική» ανάλυση συγκεκριμένου τεχνικοοικονομικού θέματος. Η εργασία περιλαμβάνει επίσης μεθοδολογική ανάπτυξη, επιστημονικές παραδοχές, βιβλιογραφική ανασκόπηση με διεθνείς προδιαγραφές αναφορών, όπως και παραρτήματα, όπου απαιτείται. Τα απαιτούμενα επιστημονικά αποτελέσματα από την εργασία αυτή πρέπει να απαντούν στα ακόλουθα ερωτήματα: ποια είναι η σημασία της μελέτης από ακαδημαϊκή και πρακτική επιχειρησιακή πλευρά και ποια είναι τα οφέλη από τα επιστημονικά αποτελέσματα της εργασίας, για την επιστημονική κοινότητα και τον επιχειρηματικό κόσμο της Ελλάδας.

Όλες οι μεταπτυχιακές εργασίες ελέγχονται από λογισμικό λογοκλοπής πριν την παρουσίαση του. Με την ολοκλήρωση της συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και τον σχετικό έλεγχο λογοκλοπής, ορίζεται από τη ΣΕ του ΔΠΜΣ, τριμελής εξεταστική επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων καθηγητής και δύο άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή/και διδάσκοντες του ΔΠΜΣ, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Δειγματοληπτικά παρατίθενται παρακάτω ερευνητικές εργασίες που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο Διπλωματικών Εργασιών του Μεταπτυχιακού αυτού Προγράμματος και επελέγησαν για δημοσίευση και παρουσίαση σε κορυφαία διεθνή συνέδρια και επιστημονικά περιοδικά:

- Kiorpes, C. Vrana, V. Karavasilis, I. & Paschaloudis, D. 2017. 'Citizen Satisfaction from Local Government: Assessment in a Greek Municipality'. The Journal of American Academy of Business, Cambridge, Vol. 23, Num. 1, September
- Tsanidis, C., Nerantzaki, DM., Karavasilis, G., Vrana, V. and Paschaloudis, D. 2015, 'Greek consumers and the use of Bitcoin', The Business & Management Review, Vol. 6, No. 2, 2, pp. 295
- Vaitsi, A.S., Kehris, E., Karavasilis, G., Vrana, V. 2016 'Adoption and Use of Social Media by Hospitals' Staff in Greece', 9th annual Conference of the EuroMed Academy of Business, Innovation, Entrepreneurship and Digital Ecosystems, 14-16 September 2016 – University of Warsaw, Poland
- Parousis, E., Kazas, K., Kalpaktoglou, D., Vouroutzidou, P., Vrana, V., 2015, The Usage of Social Media Networks from Local Authorities' Websites: Preliminary Findings, 9th International conference on "New Horizons in Industry, Business and Education (NHIBE 2015), 27-29 August, Skiathos, Greece
- Gakis, P Vrana, V & Paschaloudis, D, 2015, 'Impact of socioeconomic characteristics on customers' Intention to use Internet Banking in Greece; World Finance & Banking Symposium , 17-19 December, Hanoi, Vietnam
- Kotsampasis A., Vrana V., Sarigiannidis, L. & Paschaloudis, D. 2013, A model for investigating e-banking. Adoption in Greece. New Horizons in Industry, Business and Education (NHIBE 2013), Chania, Greece, Conference Proceedings
- Mouza, A. M., & Kotridou, E. E-government applications: Factors affecting the employees' satisfaction and effectiveness in Greek municipalities. International Journal of Business and Social Science. Accepted
- Mouza, A. M., & Tsigarida, N. Empathy in Frontline Employees: The Link between Unemployed and Manpower Employment Organization under Economic Recession. International Journal of Business and Social Science, 10(10), 2019.
- Mouza, A. M., & Taousanis, A. The economic crisis and public libraries in Greece: Investigating the threats and challenges via job description. Library Management, 39(3/4), 216-232, 2018

- Mouza, A. M., & Taousanis, A. Exploring the Significant Differences in the Importance and Frequency of Librarians' Duties among Different Library Sizes. *Journal of Business & Economic Policy*, 5(3), 2018.
- Mouza, A. M., & Grigoriadou, S. P. Job analysis of academic librarians in Greece: Investigating differences among institutions regarding obligations and responsibilities. *Library Management*, 37(1/2), 29-54, 2016.
- Mouza, A. M., & Souchamvali, D. Effect of Greece's New Reforms and Unplanned Organizational Changes on the Stress Levels of Primary School Teachers. *Social Indicators Research*, 1-14, 2016
- The Reflection of Greek Reality Concerning Taxation from the Perspective of Both Tax Payers and Taxmen, Evagelia Makri, Maria Tsourela, Dimitris Paschaloudis, Dafni M. Nerantzaki, World Academy of Science, Engineering and Technology, *International Journal of Law and Political Sciences*, Vol:10, No:11, 2016
- Karavasilis, G., Kyranakis, D., Paschaloudis, D. and Vrana, V., 2016, 'Measuring service quality in higher education: the Experience of Technological Education Institute of Central Macedonia, Greece', The Asian Conference on Education & International Development 2016, Art Center of Kobe, Kobe, Japan, Sunday, April 3 - Wednesday, April 6, 2016
- Theocharidis, A.I. Vrana, V Michailidis, E.N Zafiroopoulos, K Paschaloudis, D and Pantelidis, P., 2015, 'Social Influence in online social networks', International Conference on Internet Studies (NETs2015), 18-19 July, Tokyo, Japan.
- Κυρανάκης Δημήτριος, Πασχαλούδης Δημήτριος, Αποδοχή και Αξιολόγηση των νέων Εκπαιδευτικών Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση, 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Ελλάδας: Οικονομική Κρίση και Προοπτικές Ανάπτυξης». 5 - 6 Μαΐου 2017, Σέρρες
- Νικόλαος Αποστολίδης, Δημήτριος Πασχαλούδης, Η ποιότητα στην εκπαίδευση και ο ρόλος των ηγετών στα χρόνια της κρίσης, 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Ελλάδας: Οικονομική Κρίση και Προοπτικές Ανάπτυξης». 5 - 6 Μαΐου 2017, Σέρρες
- Αψηλίδου Καλούδα, Τσουρέλα Μαρία και Δημήτριος Πασχαλούδης, Ενδοκοινωνικές απάτες και φοροδιαφυγή, 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Ελλάδας: Οικονομική Κρίση και Προοπτικές Ανάπτυξης». 5 - 6 Μαΐου 2017, Σέρρες
- Reflection of Greek reality concerning taxation. Makri Evagelia, Tsourela Maria, Paschaloudis Dimitris, *The Macrotheme Review* 7(1) Spring 2018
- Η αποτύπωση της ελληνικής πραγματικότητας όσον αφορά τα φορολογικά μέτρα από την πλευρά των πολιτών και των εφοριακών. ΜΑΚΡΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, ΤΣΟΥΡΕΛΑ ΜΑΡΙΑ, ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Ελλάδας: Οικονομική Κρίση και Προοπτικές Ανάπτυξης». 5 - 6 Μαΐου 2017, Σέρρες
- Bitzidis N., Dimitridis S., Karavasilis G, Vrana V., Kehris E, and Vrana, V. 2020 Enhancing Entrepreneurship: The Greek National Electronic Public Procurement System – Internal Customer Opinions. In Andreas Masouras Georgios Maris and Androniki Kavoura, *Entrepreneurial Development and Innovation in Family Businesses and SMEs*, 87-108
- Bitzidis N., Dimitridis S., Karavasilis G, Vrana V., Kehris E, and Vrana, V. 2020, Satisfaction from an e-procurement Information System: The Case of Greek Electronic Public Procurement System (ESIDIS) In: Kavoura A., Kefallonitis E., Theodoridis, P. (eds) *Strategic Innovative Marketing and Tourism*. Springer Proceedings in Business and Economics. Springer, Cham
- Kyrtasoglou, M., Vrana, V., Karavasilis, G. Kehris, E. Assessing satisfaction and quality of life of the elderly served by the program "Help at Home". The case of Serres municipality. 8th ICCMI, Virtual Conference, 13-15 September

- Καζακλαρη, Γ. Καραβασίλης, Γ., Βράνα, Β. 2019. Παράγοντες διαμόρφωσης ευνοϊκού σχολικού κλίματος για μια ολιστική προσέγγιση των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, 2η ICOMEU 2019, 29 Nov-1Dec, Thessaloniki, Greece
- Παπαθανασίου Ν, Βράνα Β, Καραβασίλης Γ., 2019. Απόψεις – Στάσεις Εκπαιδευτικών Π.Ε. Σερρών στη σχολική βία. Συνεδριο για τη σχολική βία. 5-7 Απριλίου 2019, Θεσσαλονίκη.

3.2.2.6 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.2.6.1 Ποιες είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η χρηματοδότηση του Δ.Π.Μ.Σ. μπορεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 37, του νόμου 4485/2017 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές, να προέρχεται από : (α) τον προϋπολογισμό του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, (β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, (γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, (δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα, (ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών, (στ) μέρος των εσόδων των Ε.Λ.Κ.Ε., (ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία. Ενώ σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου και σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα λειτουργικά έξοδα ενός Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ως ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων μπορεί να καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

Η διαχείριση των εσόδων του Δ.Π.Μ.Σ. θα γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. και κατανέμονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4, του άρθρου 37 του ν. 4485/2017 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές, ως εξής : (α) εβδομήντα τοις εκατό (70%) για λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανέμονται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, αναλώσιμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των ιδρυμάτων αφορά σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους και (β) τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών των Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης.

3.2.2.6.2 Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η Σ.Ε. αποφασίζει κάθε χρόνο για την επιβολή ή όχι κατάλληλου τέλους φοίτησης, ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές ανάγκες του Π.Μ.Σ. και να επιτυγχάνονται οι στόχοι του. Η απόφαση για επιβολή ή όχι τέλους φοίτησης και η αναπροσαρμογή του κάθε χρόνο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του ΔΙΠΑΕ.

3.2.2.6.3 Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Τα έσοδα του Δ.Π.Μ.Σ. θα διατίθενται για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του προγράμματος όπως γραμματειακή και άλλη υποστήριξη, αμοιβές διδασκόντων, χορήγηση υποτροφιών υπό τη μορφή απαλλαγής από την καταβολή μέρους των διδάκτρων, αγορά έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού, εξοπλισμού εργαστηρίων και γραφείων, προμήθεια και συντήρηση εξοπλισμού, αναλώσιμα υλικά, έξοδα προβολής και διαφήμισης, έξοδα μετακινήσεων συνεδρίων και επίβλεψης πρακτικής άσκησης μεταπτυχιακών φοιτητών και διάφορα άλλα έξοδα που θα προκύψουν. Το Δ.Π.Μ.Σ. υποστηρίζει και προωθεί την έρευνα που διεξάγεται από τους διδάσκοντες και τους φοιτητές του Δ.Π.Μ.Σ. καθώς και ερευνητικές, εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές δραστηριότητες των διδασκόντων και φοιτητών του Δ.Π.Μ.Σ. όπως πραγματοποίηση εκπαιδευτικών ενημερωτικών επισκέψεων, συμμετοχή και μετακινήσεις σε

συνέδρια τόσο των φοιτητών όσο και των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, συμμετοχή και μετακινήσεις σε συνέδρια/σεμινάρια/θερινά σχολεία μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος που προάγουν το επιστημονικό επίπεδο των διδασκόντων του Δ.Π.Μ.Σ, δημοσίευση επιστημονικών εργασιών και άρθρων, διοργάνωση και συνδιοργάνωση συνεδρίων/ημερίδων/συμποσίων και επιμορφωτικών προγραμμάτων επιστημονικού περιεχομένου. Η διαχείριση γίνεται από τη συντονιστική επιτροπή του Δ.Π.Μ.Σ. Οι μετακινήσεις (δαπάνες ταξιδιού, δαπάνες διαμονής, ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και χιλιομετρική αποζημίωση) καθορίζονται στον Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙΠΑΕ.

3.2.2.7 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;¹⁰

3.2.2.7.1 Ποια είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Το Τμήμα προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκηρύσσοντας θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Δ.Π.Μ.Σ. Η Σ.Ε. αποφασίζει για το χρόνο δημοσίευσης στο διαδίκτυο ή/και στον Τύπο, στα γραφεία της Γραμματείας και στο Διαδίκτυο, σχετικής ανακοίνωσης προς τους ενδιαφερόμενους υποψήφιους, που προσδιορίζει: τον αριθμό των θέσεων στο πρόγραμμα, το ύψος των διδάκτρων, τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων για εισαγωγή στο Δ.Π.Μ.Σ., τη γενική διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων, όπως επίσης την προθεσμία και τη διεύθυνση υποβολής των δικαιολογητικών.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσα από το δικτυακό τόπο του Δ.Π.Μ.Σ. είτε σε ειδικά έντυπα, που διαθέτει η Γραμματεία. Μέσα στην προθεσμία που ανακοινώνεται, οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν το φάκελο της υποψηφιότητάς τους ηλεκτρονικά μέσα από το δικτυακό τόπο του Π.Μ.Σ. ή στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά, που θα πρέπει να καταθέσουν οι υποψήφιοι είναι: έντυπη αίτηση, αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, αντίγραφο πτυχίου/διπλώματος (με την αντίστοιχη αναγνώριση του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., αν προέρχεται από πανεπιστήμιο του εξωτερικού), πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας (για όλα τα πτυχία) ή Παράρτημα Διπλώματος, δύο συστατικές επιστολές, επιστημονικές δημοσιεύσεις ή διακρίσεις (εάν υπάρχουν), αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας (εάν υπάρχουν), αποδεικτικό γνώσης Αγγλικής Γλώσσας, αποδεικτικό συμμετοχής σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών (εάν υπάρχει), βεβαίωση εκπόνησης πτυχιακής εργασίας, όπου να αναγράφονται το θέμα, ο βαθμός και οι επιβλέποντες καθηγητές, αντίγραφο πτυχιακής εργασίας. Η Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις από υποψηφίους μεταπτυχιακούς φοιτητές, προωθεί το σύνολο των αιτήσεων με το συνοδευτικό υλικό στην επιτροπή επιλογής των υποψηφίων, που συγκροτείται από την Ε. .Ε. του Π.Μ.Σ. ειδικά για το σκοπό αυτό.

3.2.2.7.2 Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, γίνεται από την επιτροπή επιλογής διαδοχικά σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση είναι προκριματική και αποσκοπεί σε μια πρώτη κατάταξη των υποψηφίων σύμφωνα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων ή συνέντευξη μέσω τηλεδιάσκεψης (π.χ. Skype) που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο αριθμό αξιολογικών μορίων στην πρώτη φάση. Με βάση την τελική βαθμολογία, που προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος της βαθμολογίας στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται κατάλογος που περιλαμβάνει τους υποψήφιους, οι οποίοι κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος και γίνεται η τελική επιλογή με βάση τη σειρά επιτυχίας τους (οι ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο επιλέγονται).

Κατά την πρώτη φάση αξιολόγησης των υποψηφίων, η αρμόδια επιτροπή συντάσσει κατάλογο, στον οποίο κατατάσσονται οι υποψήφιοι ανάλογα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που

¹⁰ Συμπληρώστε τον Πίνακα 4.

συγκέντρωσαν. Τα κριτήρια αξιολόγησης της πρώτης φάσης με την αντίστοιχη (μέγιστη) βαθμολογία τους σε αριθμό αξιολογικών μορίων, έχουν ως εξής :

- Επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές Διοικητικής, Οικονομικής, Τεχνολογικής ή θεωρητικής κατεύθυνσης, σε Ανώτερες και Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες: 30 μόρια
- Κατοχή δεύτερου πτυχίου: 10 μόρια
- Πτυχιακή εργασία που είναι σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.: 10 μόρια
- Διαθέσιμη επαγγελματική εμπειρία, που είναι σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.: 15 μόρια
- Επιστημονικό και ερευνητικό έργο των υποψηφίων, όπως π.χ. μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών ή/και επιστημονικές εργασίες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά ή πρακτικά συνεδρίων: 15 μόρια
- Κατοχή πτυχίων σε ξένες γλώσσες: 5 μόρια
- Αποδεδειγμένη διεθνή εμπειρία: 5 μόρια
- Συστατικές επιστολές (συνολικά): 10 μόρια

Ο αριθμός αξιολογικών μορίων του παραπάνω πίνακα αποτελούν το μέγιστο βαθμό, που μπορεί να αποδοθεί, σύμφωνα με τη κρίση της Επιτροπής Επιλογής, σε κάθε περίπτωση κριτηρίου αξιολόγησης. Για το πρώτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει με βάση το βαθμό του πτυχίου, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για βαθμό πτυχίου πέντε) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κριτηρίου αυτού (για βαθμό πτυχίου άριστα δέκα). Για το δεύτερο και τρίτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει από το βαθμό πτυχίου άλλης κατεύθυνσης ή του δεύτερου πτυχίου ή της πτυχιακής εργασίας, σταθμισμένου κατά την κρίση της Επιτροπής Επιλογής με το επίπεδο και τη συνάφεια του γνωστικού αντικειμένου, στην κλίμακα από μηδέν μόρια μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κάθε κριτηρίου. Για το τέταρτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει από τη διάρκεια της επαγγελματικής εμπειρίας, σταθμισμένης κατά την κρίση της Επιτροπής Επιλογής με το επίπεδο (Διευθυντικό ή όχι) και τα καθήκοντα της θέσης, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για μηδενική εμπειρία) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κριτηρίου (και για μέγιστη διάρκεια απασχόλησης τα πέντε έτη). Ο μέγιστος αριθμός των δυνατών μορίων από την πρώτη φάση αξιολόγησης είναι ίσος με 100 και σταθμίζεται με συντελεστή βαρύτητας 70%.

Στη δεύτερη φάση προκρίνονται οι υποψήφιοι, που κατέλαβαν τις πρώτες θέσεις σε ποσοστό 150% των εισακτέων στον πίνακα αξιολογικής κατάταξης της πρώτης φάσης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, προκρίνονται όλοι οι ισοβαθμούντες με τον τελευταίο υποψήφιο. Η δεύτερη φάση αφορά την προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων, που έχουν προκριθεί από την πρώτη φάση, από την αρμόδια Επιτροπή Επιλογής. Καθένα από τα τρία μέλη της επιτροπής παραλαμβάνει τον κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση και αξιολογεί κάθε υποψήφιο σε κλίμακα από 0 έως 100 μόρια. Τα κύρια κριτήρια της αξιολόγησης είναι τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του, η ικανότητα επικοινωνίας με σαφήνεια και πειθώ, η ορθή κρίση, η ευρύτητα των γνώσεων του, η ωριμότητα, η προδιάθεση για σκληρή εργασία και η ομαδικότητα. Ο τελικός βαθμός από την προσωπική συνέντευξη κάθε υποψηφίου προκύπτει ως ο μέσος όρος της βαθμολογίας των τριών αξιολογητών. Η βαθμολογία αυτή σταθμίζεται με συντελεστή 30%. Η Επιτροπή Επιλογής συντάσσει πρακτικό, το οποίο περιλαμβάνει την επίδοση κάθε υποψηφίου και επισυνάπτει τα φύλλα αξιολόγησης κάθε αξιολογητή.

Από τη σταθμισμένη βαθμολογία στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται από την Επιτροπή Επιλογής ο πίνακας επιτυχόντων, που περιλαμβάνει τους υποψήφιους που κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος. Η τελική επιλογή γίνεται με βάση τη σειρά επιτυχίας στον πίνακα των επιτυχόντων (οι ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο υποψήφιο επιλέγονται), σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην επόμενη παράγραφο. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Ε. .Ε και ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ.

Οι επιτυχόντες ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 10 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

3.2.2.7.3 Ποιο είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;

Ο Ανώτατος αριθμός των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών στο Δ.Π.Μ.Σ. ορίζεται σε 80. Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφεται ο αριθμός των αιτήσεων, ο αριθμός των φοιτητών και το ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών.

	Τρέχον έτος*	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος – 5
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων	108	87	85	37	18	30
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	80 *	80**	80***	45	45	45
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	80	79	77	34	16	28
Ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών	74,1	91,9	90,5	91,8	88,8	93,3

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

**Από το έτος 2017-18 και μέχρι σήμερα το μεταπτυχιακό πρόγραμμα λειτουργεί ως Διατμηματικό με το τμήμα Εφοδιαστικής της Κατερίνης

3.2.2.7.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην οποία αναφέρονται τα κριτήρια επιλογής καθώς και η διαδικασία δημοσιεύονται στο Διαδίκτυο ή/και στον Τύπο, και στα γραφεία της Γραμματεία του τμήματος. Ο κατάλογος των προκριθέντων υποψηφίων της πρώτης φάσης ανακοινώνεται από την Γραμματεία του Δ.Μ.Π.Σ.. Η Γραμματεία του Δ.Μ.Π.Σ. ενημερώνει τηλεφωνικά και με e-mail τους υποψηφίους για τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης της αξιολόγησης καθώς και για την ημερομηνία και την ώρα της προσωπικής συνέντευξης. Οι υποψήφιοι, που δεν προκρίθηκαν, μπορούν να δουν τη συνολική επίδοσή τους στο Γραφείο της Γραμματείας του Δ.Π.Μ.Σ ή να τους αποσταλεί ηλεκτρονικά. Ο πίνακας επιτυχόντων και των δύο φάσεων ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Δ.Π.Μ.Σ. ώστε οι επιτυχόντες ενημερώνονται γραπτώς από τη Γραμματείας του Δ.Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 15 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του και καταβάλλοντας την πρώτη δόση των διδάκτρων, στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί δίδακτρα. Η μη απάντηση ή η μη καταβολή της πρώτης δόσης των διδάκτρων από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον πίνακα επιτυχόντων. Η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών δημοσιοποιούνται στον δικτυακό τόπο του μεταπτυχιακού και πραγματοποιείται και γνωστοποίηση στους επιλεχθέντες μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3.2.2.7.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Η απαρένγκλιτη τήρηση των βασικών προϋποθέσεων εισαγωγής, των κριτηρίων βαθμολόγησης των υποψηφίων και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των επιλεχθέντων μεταπτυχιακών φοιτητών στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ. διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών.

3.2.2.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.2.8.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό ;

Δεν υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό, γιατί η λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. καλύπτεται από διδάσκοντες του Ιδρύματος αλλά και από διδάσκοντες ΑΕΙ από την υπόλοιπη Ελλάδα.

3.2.2.8.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Δεν υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών γιατί τα μαθήματα διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα.

3.2.2.8.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Το σύνολο των μαθημάτων διδάσκεται στην ελληνική γλώσσα. Πάντως αξίζει να σημειωθεί ότι στο 100% των διδασκόμενων μαθημάτων διατίθεται και αγγλική βιβλιογραφία και οι φοιτητές διεκπεραιώνουν τις εργασίες τους με βάση την διεθνή αρθρογραφία και βιβλιογραφία.

3.2.2.8.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Το Τμήμα θεωρεί σημαντική την διεθνοποίησή του και διερευνά ευκαιρίες προς διάφορες κατευθύνσεις όπως ανάπτυξη διμερών συνεργασιών στο Πρόγραμμα Erasmus, συμμετοχή σε έργα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας κλπ. Επισημαίνεται ότι το Τμήμα συμμετείχε ήδη δύο φορές στην υποβολής πρότασης Tempus με αντικείμενο την ανάπτυξης ενός ευρωπαϊκού Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης, με συντονιστή εταίρο το Πανεπιστήμιο του Hasselt (Βέλγιο). Ο ρόλος του Τμήματος αφορούσε την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και τη συμμετοχή στις ανταλλαγές φοιτητών και καθηγητών.

3.2.2.8.5 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Δ.Π.Μ.Σ.. Αξίζει όμως να σημειωθούν οι συνεργασίες στο τομέις της διοργάνωσης διεθνών συνεδρίων, η συμμετοχή των φοιτητών του Δ.Π.Μ.Σ. (σε συνεργασία με τους διδάσκοντες του Δ.Π.Μ.Σ.) σε διεθνή συνέδρια, η συνεργασία με το έτερο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων για ενίσχυση των δράσεων εξωστρέφειας και διεθνοποίησης των προγραμμάτων σπουδών, η πρόσκληση για διδασκαλία ξένων εισηγητών και η συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού. καθώς και στην εκπόνηση επιστημονικών ερευνών – δημοσιεύσεων των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Π.Μ.Σ. με ακαδημαϊκούς του εξωτερικού.

3.2.3 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού
3.2.3.1 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. ¹¹
Το Π.Μ.Σ. οργανώνεται αυτοδύναμα από το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης.
3.2.3.2 Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;
<p>3.2.3.2.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι; Δεν υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας. Εντούτοις αξίζει να σημειωθούν τα εξής:</p> <p>(α) Η φιλοσοφία του Π.Μ.Σ. είναι να εξασφαλίσει για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερά θεμέλια, γνώσεις, μεθόδους και βασικές αρχές που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκμάθηση και προσωπική βελτίωση. Η δημιουργία του Π.Μ.Σ. έγινε με γνώμονα αφενός τις στρατηγικές και τις δυνατότητες του Τμήματος και αφετέρου τις εκτιμώμενες ανάγκες των φοιτητών του Π.Μ.Σ., της κοινωνίας και της οικονομίας. Ο στόχος του Τμήματος είναι η ανάπτυξη ενός αυτόνομου Π.Μ.Σ. πάνω στο κύριο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος, με εξειδίκευση στον τουρισμό. Στο πλαίσιο αυτό, βασική επιδίωξη ήταν η δημιουργία εξειδικεύσεων σπουδών, οι οποίες αφενός θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των φοιτητών και της κοινωνίας και αφετέρου θα μπορούν να υποστηρίζονται και να εξυπηρετούνται (κυρίως) από το εκπαιδευτικό προσωπικό του Ιδρύματος.</p> <p>(β) Το συγκεκριμένο Π.Μ.Σ. είναι το μόνο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού που προσφέρεται στην Περιφερειακή ενότητα Σερρών. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στην Ελλάδα με αντικείμενο τον τομέα του Τουρισμού είναι λίγα. Ταυτόχρονα διευκολύνει την παρακολούθηση εργαζόμενων καθώς υλοποιείται Σαββατοκύριακα και απογευματινά μαθήματα, δίνοντας τη δυνατότητα στον τοπικό πληθυσμό των Σερρών και της ευρύτερης περιφέρειας καθώς επίσης και σε όσους θέλουν να απασχοληθούν στο δυναμικό τομέα του τουρισμού φοιτώντας στο πρόγραμμα να αποκτήσουν τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που διαφορετικά θα ήταν ιδιαίτερα δύσκολο ή αδύνατο να αποκτήσουν.</p> <p>(γ) Η Ελλάδα είναι μια χώρα που ο τουρισμός αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων και κατέχει σημαντικό μερίδιο στην οικονομία και στην απασχόληση. Για το έτος 2017 με κατέλαβε την 14η θέση στην παγκόσμια κατάταξη χωρών με βάση τον αριθμό αφίξεων τουριστών. Το έτος 2019 οι εισπράξεις από τον εισερχόμενο τουρισμό ήταν 17,7 δις δολάρια. Η γενική συνεισφορά του ελληνικού τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας είναι 20,8% προσφέροντας 946200 θέσεις εργασίας εντός συνόρων που αντιστοιχεί στο 21,7% της συνολικής απασχόλησης. Σύμφωνα με έρευνα του ΣΕΤΕ η απασχόληση στον τουρισμό στην Ελλάδα αυξάνεται διαρκώς τα τελευταία 30 χρόνια με μέσο ετήσιο ρυθμό 2,8%. Το ποσοστό των απασχολούμενων στα καταλύματα που είναι απόφοιτοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα είναι μικρότερο σε σχέση με κύριους ανταγωνιστικούς προορισμούς στην Ευρώπη. Η τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην αναβάθμιση της ποιότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά υποδεικνύουν την ανάγκη για κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό και αναδεικνύουν την συνεισφορά του Π.Μ.Σ. προς την κατεύθυνση αυτή.</p>

¹¹ Συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση λειτουργίας Διατμηματικού ή Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

3.2.3.2.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι διαδικασίες αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πραγματοποιούνται μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων από τους φοιτητές. Μέσω των απαντήσεων των ερωτηματολογίων και αξιολόγησης των αναγκών της αγοράς εργασίας πραγματοποιήθηκαν δύο αναθεωρήσεις του προγράμματος σπουδών.

3.2.3.2.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι διαθέσιμο από την ιστοσελίδα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού <http://mbatourism.teicm.gr/>
Τα διδασκόμενα μαθήματα καθώς και το περίγραμμα του κάθε μαθήματος βρίσκονται στο σύνδεσμο. <http://mbatourism.ihu.gr/didaskomena-mathimata/>

3.2.3.2.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Με την ολοκλήρωση του πέμπτου έτους λειτουργίας έγινε τηλεφωνική επικοινωνία με τους αποφοίτους του προγράμματος και η καταγραφή της επαγγελματικής τους αποκατάστασης. Η τηλεφωνική επικοινωνία είναι εφικτή καθώς ο αριθμός των αποφοίτων του προγράμματος είναι σχετικά μικρός. Το Τμήμα σχεδιάζει να εξετάσει το ακαδημαϊκό έτος 2020-21 την επαγγελματική πορεία των αποφοίτων του ΠΜΣ.

3.2.3.3 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;¹²

3.2.3.3.1 Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατεύθυνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. πλήρους φοίτησης διαρκούν τρία εξάμηνα σπουδών και αντιστοιχούν σε 90 διδακτικές μονάδες (μονάδες ECTS). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τα δυο πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Στο περιεχόμενο του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται οι παρακάτω κατηγορίες μαθημάτων, που περιγράφονται συνοπτικά στη συνέχεια:

- Μαθήματα υποχρεωτικά/ κορμού. Είναι συνολικά πέντε (5) μαθήματα, που διαμορφώνουν το υπόβαθρο του προγράμματος ειδίκευσης στη διοίκηση επιχειρήσεων. Κάθε υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- Μαθήματα κατεύθυνσης/ επιλογής. Είναι τα υπόλοιπα πέντε (5) μαθήματα μαθήματα του προγράμματος σπουδών. Οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να επιλέξουν πέντε (5) από τα μαθήματα δώδεκα (12) μαθήματα. Ανάλογα με τις δυνατότητες του τμήματος και τις ανάγκες των φοιτητών και σύμφωνα με τον κανονισμό του Π.Μ.Σ. στο εξάμηνο προσφέρονται 6-8 μαθήματα. Κάθε μάθημα επιλογής ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία. Εκπονείται από όλους τους φοιτητές υποχρεωτικώς στο τελευταίο (τρίτο) εξάμηνο σπουδών και ισοδυναμεί με 30 μονάδες ECTS.

3.2.3.3.2 Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Δεν κρίνεται απαραίτητη και για αυτό το λόγο δεν υπάρχει επιπρόσθετη κατηγοριοποίηση σε μαθήματα υποβάθρου, μαθήματα επιστημονικής περιοχής, μαθήματα γενικών γνώσεων και μαθήματα ανάπτυξης δεξιοτήτων.

¹² Συμπληρώστε τους Πίνακες 13.1 και 13.2.

3.2.3.3.3 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Τέσσερα από τα πέντε μαθήματα στο πρώτο εξάμηνο είναι θεωρητικά και ένα έχει θεωρία και εργαστήριο. Στο δεύτερο εξάμηνο τρία από τα δώδεκα μαθήματα έχουν θεωρία και εργαστήριο και τα υπόλοιπα είναι θεωρητικά. Σε όλα τα μαθήματα υπάρχουν ασκήσεις με στόχο την καλύτερη εμπέδωση του θεωρητικού πλαισίου των μαθημάτων.

3.2.3.3.4 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Η οργάνωση και ο συντονισμός της ύλης πραγματοποιείται με γνώμονα τόσο το πρόγραμμα σπουδών όσο και τον διδάσκοντα – υπεύθυνο του μαθήματος. Δεν παρατηρείται επικάλυψη της ύλης μεταξύ των μαθημάτων. Στα ίδια πλαίσια δεν παρατηρούνται κενά ύλης και η ύλη των μαθημάτων κρίνεται ορθολογική. Η επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης γίνεται ανά έτος από τον διδάσκοντα αφενός με την προσωπική του κρίση, αφετέρου με βάση τις απαντήσεις από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών.

3.2.3.3.5 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Υπάρχουν όμως αυστηρές προϋποθέσεις στην παρακολούθηση των μαθημάτων και στον αριθμό των μαθημάτων που κάποιος φοιτητής μπορεί να αποτύχει που αν δεν τηρηθούν οδηγούν στην διαγραφή του φοιτητή από το πρόγραμμα.

3.2.3.4 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

3.2.3.4.1 Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Σε κάθε μάθημα διενεργούνται γραπτές εξετάσεις μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων. Στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται δύο εξεταστικές περιόδους, στο τέλος κάθε εξαμήνου. Για όσους φοιτητές αποτύχουν στις εξετάσεις κάποιου μαθήματος, προβλέπεται μία επαναληπτική εξεταστική περίοδος τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με συνεκτίμηση του βαθμού της τελικής εξέτασης και του βαθμού σε ερευνητικές ή άλλες εργασίες που τους έχουν ανατεθεί.

3.2.3.4.2 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Ο διδάσκων είναι υποχρεωμένος, επίσης, να γνωστοποιεί στους φοιτητές με την έναρξη των μαθημάτων τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσής τους και να τους παρέχει διευκρινήσεις. Οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν αρχείο με τις επιδόσεις των φοιτητών σε όλες τις εργασίες που αξιολογούνται και να ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με την επίδοσή τους σε αυτές σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη διεξαγωγή των εργασιών ή των λοιπών δραστηριοτήτων.

3.2.3.4.3 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών, τα είδη της αξιολόγησης και η βαρύτητα καθενός στον τελικό βαθμό, προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα, που είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει πριν από την έναρξη των μαθημάτων σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σχετικά με τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών.

Όσον αφορά τις γραπτές εξετάσεις, οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να εκδίδουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημερομηνία της γραπτής εξέτασης. Τα αποτελέσματα προσκομίζονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και περιλαμβάνουν τον τελικό βαθμό και ανάλυση του τρόπου που αυτός προέρχεται από τις

τελικές εξετάσεις και τις εργασίες. Ο οδηγός του Π.Μ.Σ., που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Τμήματος και περιγράφει αναλυτικά το εξεταστικό σύστημα, περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με τη δυνατότητα επανεξέτασης του φοιτητή σε μάθημα στο οποίο απέτυχε και αναβαθμολόγησης/ θεραπείας, σε περίπτωση που θεωρεί ότι αδικήθηκε.

3.2.3.4.4 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;
Η ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού προγράμματος προϋποθέτει την επιτυχή διεκπεραίωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του οδηγού του προγράμματος. Η συγγραφή της εργασίας αυτής αποτελεί μία σημαντικότερη πρόκληση ποιότητας επιστημονικού έργου για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα αφενός και, αφετέρου μία μοναδική ευκαιρία για τους υποψηφίους να αποδείξουν την ικανότητά τους στη χρήση και εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων, που απέκτησαν κατά την διάρκεια των σπουδών τους, με την καθοδήγηση και έλεγχο επιβλέποντα καθηγητή. Ο επιβλέπων καθηγητής οριοθετεί και ελέγχει την συγκεκριμένη μορφή και φύση της μεταπτυχιακής εργασίας, την οποία και πραγματοποιεί εξ ολοκλήρου ο συγκεκριμένος φοιτητής.

Ο φοιτητής του προγράμματος θα πρέπει να ετοιμάσει κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου ένα προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (Μ.Δ.Ε.) και να επιλέξει επιβλέποντα καθηγητή. Το προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας συμπληρώνεται σε έντυπο που διανέμεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.. Σε αυτό θα πρέπει να προσδιορίζεται το πρόβλημα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες διενεργούνται ατομικά.

Οι προτάσεις για εκπόνηση πτυχιακής εργασίας εξετάζονται από την ΣΕ. Η αποδοχή της πρότασης για εκπόνηση της εργασίας γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα, τα αναμενόμενα οφέλη και τυχόν στοιχεία πρωτοτυπίας στην προσέγγιση.

Με την ολοκλήρωση της συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη ΣΕ του Π.Μ.Σ., τριμελής εξεταστική επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων καθηγητής και δύο άλλα μέλη ΕΠ ή/και διδάσκοντες του Π.Μ.Σ., οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία υποστηρίζεται δημόσια ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Ο φοιτητής παρουσιάζει τα κύρια σημεία της εργασίας με τα συμπεράσματα. Στη συνέχεια η εξεταστική επιτροπή αξιολογεί την εργασία σύμφωνα με όσα αναφέρονται στον οδηγό εκπόνησης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών, που εγκρίνεται με απόφαση της συνέλευσης.

3.2.3.4.5 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες πρέπει να έχουν ουσιαστικό επιστημονικό περιεχόμενο, ώστε να συνεισφέρουν στην εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση, προβάλλοντας έτσι το έργο και την ποιότητα του Π.Μ.Σ. του Τμήματος. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αποτελείται από το θεωρητικό επιστημονικό υπόβαθρο και την εφαρμοσμένη – «πειραματική» ανάλυση συγκεκριμένου τεχνικοοικονομικού θέματος. Η εργασία περιλαμβάνει επίσης μεθοδολογική ανάπτυξη, επιστημονικές παραδοχές, βιβλιογραφική ανασκόπηση με διεθνείς προδιαγραφές αναφορών, όπως και παραρτήματα, όπου απαιτείται. Τα απαιτούμενα επιστημονικά αποτελέσματα από την εργασία αυτή πρέπει να απαντούν στα ακόλουθα ερωτήματα: ποια είναι η σημασία της μελέτης από ακαδημαϊκή και πρακτική επιχειρησιακή πλευρά και ποια είναι τα οφέλη από τα επιστημονικά αποτελέσματα της εργασίας, για την επιστημονική κοινότητα και τον επιχειρηματικό κόσμο της Ελλάδας. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες διενεργούνται ατομικά και μόνο. Όσον αφορά στη βαθμολογική αξιολόγηση της εργασίας, αυτή αντιστοιχεί σε 30 ΔΜ οι οποίες αντιπροσωπεύουν φόρτο εργασίας ενός εξαμήνου πλήρους φοίτησης.

Πριν την παρουσία της κάθε διπλωματικής εργασίας ελέγχεται με εφαρμογή/εργαλείο ανίχνευσης πιθανής λογοκλοπής. Αντιπαραβάλλει τα κείμενα των εργασιών και άρθρων με κείμενα από το διαδίκτυο, με δημοσιευμένες εργασίες (όπως άρθρα περιοδικών και βιβλίων), με τις εργασίες που

έχουν κατατεθεί στη βάση δεδομένων του λογισμικού που χρησιμοποιείται από άλλους φοιτητές και με τις εργασίες που υπάρχουν στα ιδρυματικά αποθετήρια και ανιχνεύει πιθανή λογοκλοπή και σε μεταφρασμένο κείμενο.

Τέλος, η αξιολόγηση της Διπλωματικής Εργασίας βασίζεται σε ένα σύνολο κανόνων ποιότητας, που απαιτεί τη διοικητική επιστήμη και περιλαμβάνουν την τυχόν πρωτότυπη ή καινοτόμο συνεισφορά της, την τυχόν ύπαρξη δημοσιεύσεων σε έγκυρα διεθνή περιοδικά ή συνέδρια, καθώς και τον χαρακτήρα της εργασίας. Κάθε μέλος αξιολογεί ξεχωριστά και στο τέλος υπολογίζεται ο μέσος όρος βαθμολογίας των τριών μελών

Ερευνητικές εργασίες που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο Διπλωματικών Εργασιών του Μεταπτυχιακού αυτού Προγράμματος επελέγησαν για δημοσίευση και παρουσίαση σε κορυφαία διεθνή συνέδρια και επιστημονικά περιοδικά:

- Paschaloudis D., Koukidou E., Kottas A., Saliaka K. (2016) Attitudes of MBA Students Towards Social Networking Sites for Online Travel Related Activities. In: Katsoni V., Stratigea A. (eds) Tourism and Culture in the Age of Innovation. Springer Proceedings in Business and Economics. Springer, Cham
- Teneketzis Stavros K, Tsourela Maria, Paschaloudis Dimitris. Cultural heritage and tourist product. A case study of sustainable tourism of Amphipolis in Greece. 16th International Entrepreneurship Forum (IEF) Conference 14-16 September, 2017 Kathmandu, Nepal
- Lazaridou K., Vrana V., Paschaloudis D. (2017) Museums + Instagram. In: Katsoni V., Upadhya A., Stratigea A. (eds) Tourism, Culture and Heritage in a Smart Economy. Springer Proceedings in Business and Economics. Springer, Cham
- Samoladas, I. Zilianakis, C. Lazaridou, K. Papadopoulou, K.Tsolaki, E. & Nerantzaki D.M 2016. Citizen Perspectives on the development of Local Cultural Resources: The Municipality of Serres. Tourism and Culture in the Age of Innovation. Part of the series Springer Proceedings in Business and Economics
- Paschaloudis, D. Koukidou, E. Kottas, A. & Saliaka, K. 2016. Attitudes of MBA Students Towards Social Networking Sites for online travel related activities Tourism and Culture in the Age of Innovation. Part of the series Springer Proceedings in Business and Economics
- Vrana, V., Khan, F., Karavasilis, G., Kehris, V. & Kydros, D. 2018. Indian Cultural Institutions on Instagram. In: Kavoura A., Kefallonitis E., Giovanis A. (eds) Strategic Innovative Marketing and Tourism (pp. 693-701) Springer Proceedings in Business and Economics. Springer, Cham
- Theocharidis, A.I. Karavasilis, G Vrana, V Kehris, E. Antoniadis, K. 2018. What Is Affecting Customers' Intention To Perform Social Media Marketing Activities In The Hotel Industry? In V.Katsoni (ed.) Exploring Smart Tourism: The cultural and sustainability synergies. (pp 375-391) Springer, Cham
- Theocharidis, A.I. Vrana, V. Karavasilis, G. Kehris, E. and Albertos Azaria. 2019. Factors Affecting Consumers' Intention to Book a hotel through Social Media 3rd International Scientific Conference, TOURMAN 2019, "Tourism, travel and hospitality at crossroads: The way ahead", 24-27 October. Thessaloniki, Greece
- Artzanidis, G. & Fragidis, G 2019. Identifying Trends and selecting new technologies for e-marketing in tourism enterprises, 3rd International Scientific Conference, TOURMAN 2019, "Tourism, travel and hospitality at crossroads: The way ahead", 24-27 October. Thessaloniki, Greece
- Ekmetsoglou T. Karavasilis, G. Vrana, V. Kehris, E. Azaria, A. 2018. Where should I go to eat? Factors affecting consumers' choice. 6th ICCMI International Conference on Contemporary Marketing Issues, June 27-29, Athens, Greece
- Soulidou, A. Karavasilis, G. Vrana, V. Kehris, E. Theocharidis, A.I. Azaria, A. 2018. Factors Affecting Hotel Selection. Greek Customers' Perception. 2nd International Scientific Conference, TOURMAN 2019, "In search of excellence in tourism, travel & hospitality management" 25-28 October 2018, Rhodes, Greece, pp. 90-98.

- Theocharidis, A.I., Argyropoulou, M. Karavasilis, G. Vrana, V. & Kehris, E. 2020. An Approach towards Investigating Factors Affecting Intention to Book a Hotel Room through Social Media. Sustainability, 12(21), 8973.

3.2.3.5 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.3.5.1 Ποιες είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η χρηματοδότηση του Προγράμματος στηρίζεται αποκλειστικά σε δίδακτρα, που καταβάλλουν οι φοιτητές.

3.2.3.5.2 Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το ύψος των διδάκτρων του μεταπτυχιακού ανέρχεται σε 3300 ευρώ. Η συντονιστική επιτροπή του Π.Μ.Σ. και η Γενική Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζουν κάθε χρόνο για την κατανομή των πόρων ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές ανάγκες του Π.Μ.Σ. και να επιτυγχάνονται οι στόχοι του.

3.2.3.5.3 Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. (από τα δίδακτρα των φοιτητών) χρησιμοποιούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους για τη χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών του προγράμματος, δηλαδή αμοιβές διδασκόντων, δαπάνες γραμματειακής, διοικητικής, οργανωτικής και τεχνικής υποστήριξης, δαπάνες μετακίνησης, δαπάνες αγοράς συγγραμμάτων, αναλωσίμων, εξοπλισμού, ανάπτυξης και απόκτησης εκπαιδευτικού υλικού και λοιπά έξοδα (δαπάνες δημοσιότητας, φιλοξενίας, κλπ). Το υπόλοιπο μέρος των διαθέσιμων πόρων χρησιμοποιούνται για δαπάνες δημοσιεύσεων, συμμετοχής σε συνέδρια.

3.2.3.6 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;¹³

3.2.3.6.1 Ποια είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής και η διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών περιγράφονται αναλυτικά στον οδηγό του Π.Μ.Σ. Πρόκειται για μία καλά δομημένη διαδικασία που περιλαμβάνει τα στάδια της κατάθεσης αιτήσεων, της αρχικής αξιολόγησης των αιτήσεων με συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής και της τελικής αξιολόγησης με προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων.

3.2.3.6.2 Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Το Τμήμα, το αργότερο ως τις 30 Ιουνίου, προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκηρύσσοντας θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Π.Μ.Σ. Η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. αποφασίζει για το χρόνο δημοσίευσης στο Διαδίκτυο ή/και στον Τύπο, και στα γραφεία της Γραμματείας, σχετικής ανακοίνωσης ή/και προς τους ενδιαφερόμενους υποψήφιους, που προσδιορίζει: τον αριθμό των θέσεων στο πρόγραμμα, το ύψος των διδάκτρων, τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ., τη γενική διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων, όπως επίσης την προθεσμία και τη διεύθυνση υποβολής των δικαιολογητικών.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται σε ειδικά έντυπα, που διατίθενται από τη γραμματεία ή/και στο Δικτυακό τόπο του Π.Μ.Σ. Μέσα στην προθεσμία, που ανακοινώνεται, οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν την αίτηση με το φάκελο της υποψηφιότητάς τους, στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά, που θα πρέπει να περιέχονται στον φάκελο υποψηφιότητας κάθε υποψήφιου είναι: αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, αντίγραφο πτυχίου / διπλώματος (με την αντίστοιχη αναγνώριση του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., αν προέρχεται από πανεπιστήμιο του εξωτερικού. Σε

¹³ Συμπληρώστε τον Πίνακα 4.

περίπτωση που βρίσκεται σε διαδικασία αναγνώρισης από το ΔΟΑΤΑΠ κατατίθεται η αίτηση αναγνώρισης από τον Οργανισμό και η αναγνώριση κατατίθεται κατά τη διάρκεια των σπουδών καθώς Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80)). σ), πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας (για όλα τα πτυχία) ή Παράρτημα Διπλώματος, δύο συστατικές επιστολές (κατά προτίμηση από μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων), επιστημονικές δημοσιεύσεις ή διακρίσεις (εάν υπάρχουν), αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας (εάν υπάρχουν), αποδεικτικό γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας, αποδεικτικό συμμετοχής σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών (εάν υπάρχουν), βεβαίωση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, όπου να αναγράφονται το θέμα, ο βαθμός και οι επιβλέποντες καθηγητές (και εφόσον αφορά θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού), αντίγραφο διπλωματικής εργασίας (έντυπο ή ηλεκτρονικό - εφόσον αφορά θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού). Όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά πρέπει να είναι πρωτότυπα ή ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα εγγράφων, που έχουν εκδοθεί από υπηρεσίες και φορείς, που υπάγονται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου 4250/2014 ή ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα ιδιωτικών ή αλλοδαπών εγγράφων.

Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ., στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις από υποψηφίους μεταπτυχιακούς φοιτητές, προωθεί το σύνολο των αιτήσεων με το συνοδευτικό υλικό στη Συντονιστική Επιτροπή για την επιλογή των υποψηφίων.

Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, γίνεται διαδοχικά σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση είναι προκριματική και αποσκοπεί σε μια πρώτη κατάταξη των υποψηφίων σύμφωνα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων ή συνέντευξη μέσω τηλεδιάσκεψης (π.χ. Skype) που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο αριθμό αξιολογικών μορίων στην πρώτη φάση. Με βάση την τελική βαθμολογία, που προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος της βαθμολογίας στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται κατάλογος που περιλαμβάνει τους υποψήφιους, οι οποίοι κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος και γίνεται η τελική επιλογή με βάση τη σειρά επιτυχίας τους. Κατά την πρώτη φάση αξιολόγησης των υποψηφίων, η αρμόδια επιτροπή συντάσσει κατάλογο, στον οποίο κατατάσσονται οι υποψήφιοι ανάλογα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Τα κριτήρια αξιολόγησης της πρώτης φάσης με την αντίστοιχη (μέγιστη) βαθμολογία τους σε αριθμό αξιολογικών μορίων, έχουν ως εξής :

- Επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού: μόρια 20
- Επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές διοικητικής, οικονομικής ή τεχνολογικής κατεύθυνσης: μόρια 15
- Επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές άλλης κατεύθυνσης (ή η κατοχή δεύτερου πτυχίου άλλης κατεύθυνσης) : μόρια 10
- Πτυχιακή εργασία που είναι σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. : μόρια 10
- Διαθέσιμη επαγγελματική εμπειρία, που είναι σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. : μόρια 15
- Επιστημονικό και ερευνητικό έργο των υποψηφίων, όπως π.χ. μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών ή/και επιστημονικές εργασίες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά ή πρακτικά συνεδρίων: μόρια 10
- Κατοχή πτυχίων στην αγγλική γλώσσα ανώτερου επιπέδου από αυτό που συνιστά προϋπόθεση συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής ή κατοχή πτυχίου σε άλλη ξένη γλώσσα: μόρια 5
- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών: μόρια 5
- Συστατικές επιστολές: μόρια 10

Ο αριθμός αξιολογικών μορίων του παραπάνω πίνακα αποτελούν το μέγιστο βαθμό, που μπορεί να αποδοθεί, σύμφωνα με τη κρίση της Συντονιστικής Επιτροπής, σε κάθε περίπτωση κριτηρίου αξιολόγησης. Για το πρώτο και δεύτερο κριτήριο αξιολόγησης, όπου η κατοχή τίτλου σπουδών στη διοίκηση επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού καθώς και σε σπουδές διοικητικής, οικονομικής ή τεχνολογικής κατεύθυνσης, η βαθμολογία θα προκύπτει με βάση το βαθμό του πτυχίου, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για βαθμό πτυχίου πέντε) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κριτηρίου αυτού (για βαθμό πτυχίου άριστα δέκα). Για το τρίτο και τέταρτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει από το βαθμό του δεύτερου πτυχίου ή της διπλωματικής εργασίας, σταθμισμένου κατά την κρίση της Συντονιστικής Επιτροπής με το επίπεδο και τη συνάφεια του γνωστικού αντικείμενου με θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για βαθμό πτυχίου ή διπλωματικής πέντε) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κάθε κριτηρίου. Για το πέμπτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει από τη διάρκεια της επαγγελματικής εμπειρίας, σταθμισμένης κατά την κρίση της Συντονιστικής Επιτροπής με το επίπεδο (Διευθυντικό ή όχι) και τα καθήκοντα της θέσης, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για μηδενική εμπειρία) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κριτηρίου (και για μέγιστη διάρκεια απασχόλησης τα πέντε έτη). Ο μέγιστος αριθμός των δυνατών μορίων από την πρώτη φάση αξιολόγησης είναι ίσος με 100 και σταθμίζεται με συντελεστή βαρύτητας 70%.

Στη δεύτερη φάση προκρίνονται οι υποψήφιοι, που κατέλαβαν τις πρώτες θέσεις σε ποσοστό 150% των εισακτέων στον πίνακα αξιολογικής κατάταξης της πρώτης φάσης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, προκρίνονται όλοι οι ισοβαθμούντες με τον τελευταίο υποψήφιο. Η δεύτερη φάση αφορά την προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων, που έχουν προκριθεί από την πρώτη φάση, από την αρμόδια επιτροπή επιλογής. Καθένα από τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής παραλαμβάνει τον κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση και αξιολογεί κάθε υποψήφιο σε κλίμακα από 0 έως 100 μόρια. Τα κύρια κριτήρια της αξιολόγησης είναι τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του, η ικανότητα επικοινωνίας με σαφήνεια και πειθώ, η ορθή κρίση, η ευρύτητα των γνώσεών τους, η προδιάθεση για σκληρή εργασία και η ομαδικότητα. Ο τελικός βαθμός από την προσωπική συνέντευξη κάθε υποψηφίου προκύπτει ως ο μέσος όρος της βαθμολογίας των τριών αξιολογητών. Η βαθμολογία αυτή σταθμίζεται με συντελεστή 30%. Η Συντονιστική Επιτροπή συντάσσει πρακτικό, το οποίο περιλαμβάνει την επίδοση κάθε υποψηφίου και επισυνάπτει τα φύλλα αξιολόγησης κάθε αξιολογητή.

Από τη σταθμισμένη βαθμολογία στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται από την επιτροπή επιλογής ο πίνακας επιτυχόντων, που περιλαμβάνει τους υποψηφίους που κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος. Η τελική επιλογή γίνεται με βάση τη σειρά επιτυχίας στον πίνακα των επιτυχόντων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην επόμενη παράγραφο 10. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση του τμήματος και ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ.

Οι επιτυχόντες ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 15 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

3.2.3.6.3 Ποιο είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφεται ο αριθμός των αιτήσεων, ο αριθμός των φοιτητών και το ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών

	Αριθμός αιτήσεων	Αριθμός φοιτητών	Ποσοστό αποδοχής των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών
2019-2020	11	11	100%
2018-2019	15	12	80%
2017-2018	25	22	88%
2016-2017	14	14	100%
2015-2016	24	20	83%
2014-2015	26	19	73%
2013-2014	8	6	75%

3.2.3.6.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην οποία αναφέρονται τα κριτήρια επιλογής καθώς και η διαδικασία δημοσιεύονται στο Διαδίκτυο και στα γραφεία της Γραμματεία του τμήματος. Ο κατάλογος των προκριθέντων υποψηφίων της πρώτης φάσης ανακοινώνεται από την Γραμματεία του Π.Μ.Σ.. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ενημερώνει τηλεφωνικά και με e-mail τους υποψήφιους για τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης της αξιολόγησης καθώς και για την ημερομηνία και την ώρα της προσωπικής συνέντευξης. Οι υποψήφιοι, που δεν προκρίθηκαν, μπορούν να δουν τη συνολική επίδοσή τους στο Γραφείο της Γραμματείας του Π.Μ.Σ ή να τους αποσταλεί ηλεκτρονικά. Ο πίνακας επιτυχόντων και των δύο φάσεων ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. ώστε οι επιτυχόντες ενημερώνονται γραπτώς από τη Γραμματείας του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός χρονικού διαστήματος που καθορίζεται στο ενημερωτικό email που τους αποστέλλεται αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του και καταβάλλοντας την πρώτη δόση των διδάκτρων, στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί διδάκτρα. Η μη απάντηση ή η μη καταβολή της πρώτης δόσης των διδάκτρων από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον πίνακα επιτυχόντων. Η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών δημοσιοποιούνται στον δικτυακό τόπο του μεταπτυχιακού σεβόμενοι πάντα τα προσωπικά δεδομένα και σύμφωνα με τον Κανονισμό Γενικής Προστασίας Δεδομένων (GDPR) εφαρμόζεται στις χώρες της Ευρωπαϊκής και πραγματοποιείται και γνωστοποίηση στους επιλεχθέντες μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3.2.3.6.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Η απαρέγκλιτη τήρηση των βασικών προϋποθέσεων εισαγωγής, των κριτηρίων βαθμολόγησης των υποψηφίων και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των επιλεχθέντων μεταπτυχιακών φοιτητών στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών.

3.2.3.7 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.3.8.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό ;

Υπάρχει μικρή συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό, γιατί η λειτουργία του Π.Μ.Σ. καλύπτεται από διδάσκοντες του Ιδρύματος αλλά και από διδάσκοντες σε άλλα ΑΕΙ από την υπόλοιπη Ελλάδα όπως επίσης και σε εξωτερικούς συνεργάτες κατόχους διδακτορικού διπλώματος.

3.2.3.7.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-14 έως και 2017-18 τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. διδάσκονταν στην αγγλική γλώσσα και υπήρχε η δυνατότητα παρακολούθησης από αλλοδαπούς φοιτητές όπως αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα.

	Αριθμός φοιτητών	Αριθμός αλλοδαπών φοιτητών	Ποσοστό
2019-2020	11	0	0%
2018-2019	13	0	0%
2017-2018	23	3	13%
2016-2017	14	0	0%
2015-2016	24	5	20,8%
2014-2015	22	0	0%
2013-2014	6	0	0%

3.2.3.7.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. διδάσκονται στην Ελληνική γλώσσα. Μικρός αριθμός διαλέξεων που γίνονται από προσκεκλημένους καθηγητές ακαδημαϊκών ιδρυμάτων της αλλοδαπής γίνονται στην αγγλική γλώσσα

3.2.3.7.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Το Τμήμα θεωρεί σημαντική την διεθνοποίησή του και διερευνά ευκαιρίες προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Ανάπτυξη διμερών συνεργασιών στο Πρόγραμμα Erasmus. Ωστόσο, εμπόδιο αποτελεί ο μικρότερος αριθμός διαθέσιμων προγραμμάτων σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο για σύναψη διμερούς συνεργασίας.
- Συμμετοχή σε έργα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας, όπως τα Tempus, Mundus, κλπ. Επισημαίνεται ότι το Τμήμα συμμετείχε ήδη δύο φορές (προσκλήσεις των ετών 2008 και 2009) στην υποβολής πρότασης Tempus με αντικείμενο την ανάπτυξης ενός ευρωπαϊκού Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης, με συντονιστή εταίρο το Πανεπιστήμιο του Hasselt (Βέλγιο). Ο ρόλος του Τμήματος αφορούσε την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και τη συμμετοχή στις ανταλλαγές φοιτητών και καθηγητών.
- Πρόσκληση εκπαιδευτικού προσωπικού ή εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό για συμμετοχή στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Εμπόδια αποτελούν η χρηματοδότηση των επισκέψεων και τα ζητήματα μετακίνησης.

Στο πλαίσιο αυτό αναπτύχθηκε συνεργασία με το πανεπιστήμιο South West University "Neofit Rilski" στο Blagoevgrad Bulgaria η οποία είχε αποτέλεσμα τη συμμετοχή στο πρόγραμμα Project N° 573897-EPP-1-2016-1-BG-EPPKA2-CBHE-JP "Licence, Master professionnels en formation ouverte et à distance pour le développement du tourisme durable en Chine, au Vietnam et au Kirghizstan - LMPT", Grant Agreement Number – 2016 – 3216 / 001 – 001 και έχει στόχο την ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού στην Κίνα, το Βιετνάμ και το Κυργιστάν και τη δημιουργία προγραμμάτων σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο βιώσιμου τουρισμού. Στο πρόγραμμα εκτός από το πανεπιστήμιο South West University "Neofit Rilski" που είναι ο leader, συμμετέχουν ακόμα

22 ανώτατα ιδρύματα και φορείς από 9 χώρες. Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με επιτυχία τον Νοέμβριο του 2019.

Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι στην προσπάθεια για διεθνοποίηση του Π.Μ.Σ. πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με ελληνικά Πανεπιστήμια τα παρακάτω:

- Διοργάνωση διεθνών συνεδρίων. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Τμήμα φιλοξένησε και συνδιοργάνωσε το διεθνές συνέδριο «Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το Σεπτέμβριο του 2011 στις Σέρρες, συνδιοργάνωσε το διεθνές συνέδριο «7th International Conference "New Horizons in Industry, Business and Education» στη Χίο και το Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το 2012 στη Λάρισα. Το τμήμα επίσης συμμετείχε στη διοργάνωση και φιλοξένησε 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα «Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Ελλάδας: Οικονομική Κρίση και Προοπτικές Ανάπτυξης» στις 5 και 6 Μαΐου 2017.
- Συμμετοχή των φοιτητών του Τμήματος σε διεθνή συνέδρια. Εμπόδιο αποτελεί η εξεύρεση πόρων για τη συμμετοχή σε συνέδρια. Βέβαια αξίζει να σημειωθεί ότι στα προαναφερθέντα διεθνή συνέδρια συμμετείχαν μεταπτυχιακοί φοιτητές σε συνεργασία με διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. ως εισηγητές εργασιών.

3.2.3.7.5 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Το άρθρο Theocharidis, A.I. Vrana, V. Karavasilis, G. Kehris, E. and Albertos Azaria. 2019. Facto Affecting Consumers' Intention to Book a hotel through Social Media πήρε βραβείο καλύτερου άρθρου (best paper award) στο συνέδριο 3rd International Scientific Conference, TOURMAN 2019, "Tourism, travel and hospitality at crossroads: The way ahead", 24-27 October. Thessaloniki, Greece. Το άρθρο αποτελεί μέρος της διπλωματικής εργασίας του φοιτητή Θεοχαρίδη Αναστάσιου-Ιωάννη με τους επιβλέποντες καθηγητές του.

Πέρα από αυτό δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του ΠΜΣ. Αξίζει όμως να σημειωθούν οι συνεργασίες στο τομείς της διοργάνωσης διεθνών συνεδρίων, η συμμετοχή των φοιτητών του Π.Μ.Σ. (σε συνεργασία με τους διδάσκοντες του ΠΜΣ) σε διεθνή συνέδρια, η συνεργασία με το έτερο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων για ενίσχυση των δράσεων εξωστρέφειας και διεθνοποίησης των προγραμμάτων σπουδών, η πρόσκληση για διδασκαλία ξένων εισηγητών και η συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού. καθώς και στην εκπόνηση επιστημονικών ερευνών – δημοσιεύσεων των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Π.Μ.Σ. με ακαδημαϊκούς του εξωτερικού.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	
3.3.1.	<p>Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;</p> <p>Το Τμήμα θα λειτουργήσει πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021. Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών έχει εγκριθεί και έχει δημοσιευτεί σε ΦΕΚ. Στο χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2020-2021 θα ανακοινωθεί η πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων εκπόνησης διδακτορικών σπουδών από τους ενδιαφερόμενους.</p> <ul style="list-style-type: none"> Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι; Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης αυτού του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι; Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών; Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν Διδακτορικό δίπλωμα από το Τμήμα;
3.3.2.	<p>Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;</p> <ul style="list-style-type: none"> Προσφέρονται μαθήματα διδακτορικού κύκλου; Ποια είναι αυτά; Προσφέρονται μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας; Ποια είναι αυτά;
3.3.3.	<p>Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;</p> <ul style="list-style-type: none"> Υπάρχει συμμετοχή συναφών θεματικά ειδικών επιστημόνων από άλλα ΑΕΙ ή ερευνητικά Ιδρύματα στη σύνθεση των 7μελών και 3μελών επιτροπών; Πώς παρακολουθείται διαχρονικά η επίδοση και η πρόοδος των υποψηφίων διδακτόρων; Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων; Εφαρμόζονται κοινές (μεταξύ των διδασκόντων) διαδικασίες αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων; Πώς αξιολογείται η διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων; Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της διδακτορικής διατριβής; Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη διδακτορική διατριβή; Ποιές;
3.3.4.	<p>Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδακτόρων;¹⁴</p> <ul style="list-style-type: none"> Ποιά είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδακτόρων; Με ποιά συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται; Ποιό είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων διδακτόρων;¹⁵ Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων διδακτόρων; Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής υποψηφίων διδακτόρων;

¹⁴ Συμπληρώστε τον Πίνακα 5.

¹⁵ Η ερώτηση αυτή μπορεί να απαντηθεί με βάση τα στοιχεία που συμπληρώσατε στον Πίνακα 5.

<p>3.3.5. Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχει γενικό σεμινάριο σε τακτή χρονική βάση (εβδομαδιαίο, μηνιαίο) όπου καθηγητές και ερευνητές στο Τμήμα παρουσιάζουν τη δουλειά τους για ενημέρωση των συναδέλφων τους, αλλά και των φοιτητών; • Υπάρχει δυνατότητα πρόσκλησης ομιλητών από άλλα παν/μια και ερευνητικά κέντρα για να δώσουν ομιλίες και να ενημερώσουν για το έργο τους;
<p>3.3.6. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στις 7μελείς και 3μελείς επιτροπές; Σε ποιο ποσοστό; • Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών υποψηφίων διδακτόρων; • Παρέχεται δυνατότητα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής σε ξένη γλώσσα; • Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού; • Παρέχονται από το Τμήμα κίνητρα στους υποψήφιους διδάκτορες για την συμμετοχή τους σε διεθνή «Θερινά Προγράμματα» (summer schools), διεθνή ερευνητικά συνέδρια, υποβολή άρθρων σε έγκριτα περιοδικά, κλπ.; • Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών; Ποιες;

4. Διδακτικό έργο

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα του επιτελούμενου σ' αυτό διδακτικού έργου, σε όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό και διδακτορικό)

Για κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει να απαντηθούν και να σχολιαστούν τα ακόλουθα τουλάχιστον σημεία:
(α) Ποιά, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

(β) Ποιές ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ποιούς ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

4.1.1 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται;

Το εκπαιδευτικό έργο και η αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού (μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. και επιστημονικοί συνεργάτες) ελέγχεται συστηματικά με συγκεκριμένη διαδικασία αξιολόγησης που έχει διαμορφωθεί από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ιδρύματος, σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις της ΕΘ.Α.Ε.Ε.. Σημειώνεται ότι το Τμήμα έχει υιοθετήσει διαδικασίες αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές ήδη από το ακαδημαϊκό έτος 2004 – 2005, όταν η θέσπιση τέτοιων πρωτοβουλιών ήταν ακόμη τελείως προαιρετική.

Η διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές εφαρμόζεται την 9η ή 10η εβδομάδα μαθημάτων με ένα μικτό σύστημα που περιλαμβάνει την διανομή έντυπων ερωτηματολογίων στην τάξη (τα οποία στη συνέχεια παραδίδονται, σκανάρονται και επεξεργάζονται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π.) ή την διανομή κουπονιών συμμετοχής στους φοιτητές, οι οποίοι στη συνέχεια αποκτούν πρόσβαση στο σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. και συμπληρώνουν το ερωτηματολόγιο σε ηλεκτρονική μορφή. Όλοι οι φοιτητές, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί, καλούνται να αξιολογήσουν, μεταξύ άλλων, τα μαθήματα, τους διδάσκοντες, τα συγγράμματα, κ.ά. Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείται βασίζεται στο πρότυπο ερωτηματολόγιο της ΕΘ.Α.Ε.Ε. και είναι ένα εύχρηστο εργαλείο για την αποτύπωση της συνολικής εικόνας κάθε διδάσκοντα, όπως αυτή προσλαμβάνεται από τους φοιτητές.

Από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων όλα τα προηγούμενα χρόνια προκύπτει ότι οι μέσες αποκρίσεις των φοιτητών, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών, εμφανίζουν αρκετά υψηλές τιμές, γεγονός που σημαίνει ότι σε γενικές γραμμές το διδακτικό έργο αξιολογείται θετικά από τους φοιτητές του Τμήματος.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης εμφανίζονται ως συμπλήρωμα στο Παράρτημα. Ενδεικτικά αναφέρεται ο μέσος όρος των αξιολογήσεων των φοιτητών στο ακαδ. έτος 2019 – 2020 σε ορισμένες κύριες ερωτήσεις:

- Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς; 4,61
- Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος; 4,62
- Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη; 4,58
- Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος; 4,54
- Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα; 4,65
- Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα; 4,65
- Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος; 4,57
- Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα, χρησιμοποιώντας παραδείγματα; 4,65
- Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους; 4,70
- Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές); 4,78

Σημειώνεται ότι για κάποια εξάμηνα δεν πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, λόγω πλημμελούς λειτουργίας της ΜΟ.ΔΙ.Π. και της ανάγκης συγχώνευσης των επιμέρους συστημάτων. Επίσης, κατά το Εαρινό εξάμηνο 2019-20 δεν πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση λόγω της πανδημίας και των ειδικών συνθηκών που επικράτησαν.

4.1.2 Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές;
Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, κάθε διδάσκων μπορεί να εισέρχεται στο σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. με χρήση των προσωπικών του στοιχείων διαπίστευσης και να ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που έχουν κάνει οι φοιτητές στα μαθήματα που διδάσκει. Συγκεκριμένα μπορεί να βλέπει:

- Το μέσο όρο των απαντήσεων όλων των φοιτητών σε κάθε ερώτηση, καθώς και την μέγιστη και την ελάχιστη τιμή απαντήσεων.
- Τη θετική ή αρνητική απόκλιση από τον αντίστοιχο μέσο όρων όλων των άλλων διδασκόντων του Τμήματος στην αντίστοιχη ερώτηση (αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως μία ένδειξη αν η επίδοση του είναι καλύτερη ή χειρότερη την επίδοση του «μέσου όρου» του Τμήματος).
- Τα σχόλια των φοιτητών, που εκφράζονται υπό μορφή ελεύθερου κειμένου.

4.1.3 Ποιος είναι ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Τα στοιχεία για τον μέσο εβδομαδιαίο φόρτο διδακτικού έργου των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα.

Ακαδημαϊκό προσωπικό	Αριθμός	Ώρες διδασκαλίας / εβδομάδα	% εβδομαδιαίου διδακτικού έργου	Μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου (ώρες)
Μέλη Δ.Ε.Π.	15	138	67,3	9,2
Συνεργάτες (Επιστημονικοί & Εργαστηριακοί)	8	45	22,0	5,6
Μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π.	2	22	10,7	11
Μέλη Ε.Τ.Ε.Π.	1			
ΣΥΝΟΛΟ	28	205	100%	

Ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος εργασίας διδακτικού έργου των μελών Δ.Ε.Π. είναι 9,2 ώρες, δηλαδή είναι κατά περίπου 50% υψηλότερος του υποχρεωτικού ωραρίου των μελών Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων. Αυτό αποτελεί σαφή ένδειξη ότι τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος εξακολουθούν να έχουν μεγάλο φόρτο διδακτικού έργου, ιδίως επειδή υποστηρίζουν την διδασκαλία δύο προγραμμάτων σπουδών, δηλαδή του Τ.Ε.Ι. και του ΔΙ.ΠΑ.Ε., ο οποίος λειτουργεί περιοριστικά προς την ανάπτυξη άλλων δραστηριοτήτων, όπως για την καλύτερη υποστήριξη των αναγκών συνεργασίας με φοιτητές, για την ανάπτυξη ερευνητικού έργου και τη διασύνδεση με φορείς ΚΠΠ. Ο αντίστοιχος μέσος εβδομαδιαίος φόρτος εργασίας των μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π. είναι 11 ώρες, και των Επιστημονικών Συνεργατών (δηλαδή των έκτακτων συνεργατών που προσλαμβάνονται κάθε χρόνο για να παράσχουν συγκεκριμένο διδακτικό έργο) είναι 5,6 ώρες.

Από την ποσοστιαία αναλογία του φόρτος εργασίας διδακτικού έργου των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος προκύπτει ότι τα 2/3 του διδακτικού έργου εκτελείται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και το 1/5 περίπου από εξωτερικούς συνεργάτες. Αυτό είναι θετικό στοιχείο γιατί σημαίνει ότι υπάρχει σταθερότητα στις σχέσεις που διαμορφώνονται στην εκπαιδευτική διαδικασία και θα πρέπει να συνεχιστεί και να ενισχυθεί και στο μέλλον.

4.1.4 Πόσα από τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Όλα τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν στα Προγράμματα Μεταπτυχιακά Σπουδών (σε ένα τουλάχιστον, ή σε περισσότερα Π.Μ.Σ.). Επιπλέον, μέλη Δ.Ε.Π.

του Τμήματος διδάσκουν ή έχουν διδάξει στο παρελθόν σε προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών άλλων Τμημάτων και άλλων Ιδρυμάτων.

4.1.5 Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας;

Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες ή βραβεία διδασκαλίας. Υπάρχουν σκέψεις προς την κατεύθυνση αυτή, με την προϋπόθεση ότι θα ωριμάσει η διαδικασία αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου των διδασκόντων και η αντικειμενικότητα των αποτελεσμάτων της.

4.1.6 Συνεισφέρουν στο διδακτικό έργο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος και σε τί ποσοστό;

Το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών πρόκειται να ξεκινήσει τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2020-2021. Στον Κανονισμό Λειτουργίας του προγράμματος διδακτορικών σπουδών προβλέπεται η συμμετοχή με υποστηρικτικό ρόλο των υποψηφίων διδασκόντων στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος. Θεωρείται βέβαιο ότι η δυνατότητα αυτή θα αξιοποιηθεί στο μέλλον.

Το Τμήμα δεν χρησιμοποιεί τους μεταπτυχιακούς φοιτητές για την υποστήριξη της παροχής διδακτικού έργου. Το θεσμικό πλαίσιο είναι αρκετά ασαφές ως προς τις δυνατότητες ένταξης τους με υποστηρικτικό ρόλο στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος. Συνήθως μεταπτυχιακοί φοιτητές χρησιμοποιούνται σε άλλα Τμήματα/ Ιδρύματα για την επίβλεψη και υποστήριξη των προπτυχιακών φοιτητών στην εκτέλεση εργαστηριακών ασκήσεων, ιδίως όταν χρησιμοποιείται πολύτιμος ή επικίνδυνος τεχνολογικός/ μηχανολογικός εξοπλισμός. Στο Τμήμα μας δεν υπάρχει μεγάλη ανάγκη υποστήριξης αυτής της μορφής, γιατί τα εργαστηριακά μας μαθήματα αφορούν τη χρήση προγραμμάτων λογισμικού από τους φοιτητές.

4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;¹⁶

Ποσοτικά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας, περιέχονται στους πίνακες 12.1 και 12.2. Με βάση τα στοιχεία αυτά διατυπώνονται συγκεκριμένα σχόλια και συμπεράσματα, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

4.2.1 Ποιες συγκεκριμένες διδακτικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται;

Τα 14 από τα 38 μαθήματα γενικής υποδομής του Π.Π.Σ. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. είναι θεωρητικά, ενώ στα 24 από αυτά, δηλαδή στο 63%, η διδασκαλία γίνεται με συνδυασμό διαλέξεων και ασκήσεων πράξης. Αντίστοιχα, στα 29 από τα 37 μαθήματα του Π.Π.Σ. του Τ.Ε.Ι., δηλαδή στο 78%, η διδασκαλία γίνεται με συνδυασμό διαλέξεων και ασκήσεων πράξης, ενώ 12 μαθήματα, δηλαδή το 24%, είναι μικτά, δηλ. περιλαμβάνουν συνδυασμό διαλέξεων και εργαστηρίων.

4.2.2 Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων;

Η επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων απαιτεί τη διαμόρφωση νέου περιγράμματος σπουδών και μπορεί να συμβαίνει με δύο τρόπους:

α) Όταν αποφασίζεται αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών.

β) Με πρωτοβουλία ενός διδάσκοντα που έχει διαπιστώσει ότι το περίγραμμα του μαθήματος (στόχοι, ύλη, διδακτικές και εξεταστικές μέθοδοι, διδακτικά συγγράμματα, κ.λπ.) δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των φοιτητών ή στις τάσεις στην επιστήμη ή την αγορά εργασίας.

¹⁶ Συμπληρώστε τους Πίνακες 6 και 7.

Στην περίπτωση αυτή αιτιολογεί στην Συνέλευση την ανάγκη αλλαγής του περιγράμματος του μαθήματος και προτείνει το νέο περίγραμμα μαθήματος.

Σημειώνεται ότι η πολιτική του Τμήματος είναι: α) να ενθαρρύνει τους διδάσκοντες να κάνουν τροποποιήσεις στο περίγραμμα μαθήματος στο πλαίσιο κάθε αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών, αλλά β) να αποθαρρύνει τους διδάσκοντες από το να κάνουν τροποποιήσεις στο περίγραμμα μαθήματος πριν από την παρέλευση τριετίας, εκτός αν συντρέχουν ειδικοί και σπουδαίοι λόγοι, ώστε να ωριμάσει η διδασκαλία και να αποδώσουν τα αποτελέσματά της. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στην ενότητα 3.1.2.6.

4.2.3 Ποιο είναι το ποσοστό των φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις;

Τα ποσοστά συμμετοχής των φοιτητών στις εξετάσεις των μαθημάτων κατά το ακαδ. έτος 2019-2020 παρουσιάζονται στους πίνακες 12.1 και 12.2. Σημειώνεται ότι ειδικά για το εαρινό εξάμηνο του ακαδ. έτος 2019-2020 τα ποσοστά συμμετοχής είναι χαμηλότερα από το συνηθισμένο, καθώς η διδασκαλία και οι εξετάσεις έλαβαν χώρα αποκλειστικά με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Σε γενικές γραμμές τα ποσοστά συμμετοχής των φοιτητών στις εξετάσεις των μαθημάτων κυμαίνονται στο 50% περίπου και κρίνονται χαμηλά. Θεωρείται ότι είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων, που περιλαμβάνουν τις δυσκολίες των φοιτητών να ανταποκριθούν στις μαθησιακές απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών, το μαζικό μοντέλο της εκπαίδευσης που δεν επιτρέπει να ασχοληθεί κανείς με τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε φοιτητή, τη σχετική έλλειψη ενδιαφέροντος από την πλευρά των φοιτητών και τη χαμηλή αντιληπτή αξία για το πτυχίο του Τ.Ε.Ι.. Όλοι αυτοί οι παράγοντες συντελούν στο να καθυστερούν οι φοιτητές να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και να έχουμε σημαντικό αριθμό λιμναζόντων φοιτητών (περίπου 1000 φοιτητές βρίσκονται μετά το 8ο τυπικό έτος των σπουδών τους).

4.2.4 Ποια είναι τα ποσοστά επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις;

Τα ποσοστά επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις των μαθημάτων κατά το ακαδ. έτος 2019-2020 παρουσιάζονται στους πίνακες 12.1 και 12.2. Δεν είναι εύκολο να βγει ένας μέσος όρος, ωστόσο γίνονται οι ακόλουθες γενικές παρατηρήσεις:

- Μεγαλύτερα ποσοστά επιτυχίας παρουσιάζονται στα θεωρητικά μαθήματα, που στην πλειοψηφία τους είναι μαθήματα μανάτζμεντ. Το θετικό από αυτό είναι ότι τα μαθήματα αυτά αποτελούν το κατ' εξοχήν αντικείμενο σπουδών στην οργάνωση και διοίκηση επιχειρήσεων.
- Μεγαλύτερα ποσοστά αποτυχίας παρουσιάζονται στα μαθήματα που απαιτούν μαθηματικές γνώσεις ή εφαρμόζουν ποσοτικές μεθόδους ανάλυσης. Αυτό αποτελεί αποτέλεσμα των γνωστών αδυναμιών που έχουν οι νεοεισερχόμενοι φοιτητές στα μαθηματικά.

Τα μεγάλα ποσοστά αποτυχίας στα μαθήματα αποτελούν ένα σημαντικό πρόβλημα που απασχολεί το εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος. Καθώς η περίπτωση της υποβάθμισης του επιπέδου των σπουδών δεν αποτελεί επιλογή, οι διδάσκοντες θα πρέπει να δώσουν έμφαση στην καλύτερη εισαγωγή των φοιτητών στο νέο εκπαιδευτικό περιβάλλον, ώστε να τους δημιουργήσουν κίνητρα να παρακολουθούν με μεγαλύτερη επιμέλεια τις σπουδές τους. Για το σκοπό αυτό το Τμήμα έχει αποφασίσει να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να εφαρμόσει από το επόμενο ακαδ. έτος το θεσμό του προσωπικού Συμβούλου Σπουδών, ως το μέλος Δ.Ε.Π. με το οποίο οι φοιτητές θα μπορούν να αναπτύξουν στενούς και διαρκείς δεσμούς επικοινωνίας και σχέσεις εμπιστοσύνης.

4.2.5 Ποιος είναι ο μέσος βαθμός πτυχίου;

Στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 δεν πραγματοποιήθηκε ορκωμοσία λόγω: α) της συγχώνευσης των Ιδρυμάτων στο ΔΙΠΑΕ, β) των ειδικών συνθηκών λόγω κορονοϊού. Κατά το προηγούμενο ακαδημ. έτος 2018-19, ο μέσος βαθμός πτυχίου των πτυχιούχων ήταν 7,02, ενώ λιγότερο από το 10% των πτυχιούχων έχει ιδιαίτερα χαμηλό βαθμό πτυχίου (κάτω από 6). Επίσης,

παρατηρείται ότι ο μέσος βαθμός πτυχίου αυξάνεται όλα τα προηγούμενα χρόνια (βλέπε πίνακα 6).

Αυτό αποτελεί μία ένδειξη ενός «φαινομένου δεισιμίας» στο Τμήμα, το οποίο γίνεται αντιληπτό και στην καθημερινή εκπαιδευτική λειτουργία του Τμήματος. Από την μία πλευρά έχουμε τους φοιτητές που ενδιαφέρονται για τις σπουδές, παρακολουθούν επισταμένως τα μαθήματα, ανταποκρίνονται με όρεξη στις μαθησιακές δραστηριότητες και τελικά επιτυγχάνουν στις εξετάσεις. Οι φοιτητές αυτοί διενεργούν ουσιαστικές σπουδές, αποκομίζουν πολύτιμες γνώσεις και αναπτύσσουν τις απαραίτητες ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται από τους μελλοντικούς εργαζόμενους και τα στελέχη διοίκησης επιχειρήσεων. Από την άλλη πλευρά έχουμε τους φοιτητές που δεν έχουν μεγάλο ενδιαφέρον ή χάνουν το ενδιαφέρον τους για τις σπουδές - συχνά γιατί έχουν μαθησιακές αδυναμίες- με αποτέλεσμα να μην παρακολουθούν συστηματικά τις εκπαιδευτικές διαδικασίες και να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών. Ως αποτέλεσμα αυτού του πλημμελούς τρόπου φοίτησης, συνήθως δεν προσέρχονται στις εξετάσεις ή προσέρχονται πλημμελώς προετοιμασμένοι, με αποτέλεσμα να αποτυγχάνουν.

4.2.6 Ποια είναι η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου;

Η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου των φοιτητών για το ακαδημαϊκό έτος 2019–2020 ήταν τα 6,3 έτη, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του συστήματος της ηλεκτρονικής γραμματείας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η μεγάλη μέση διάρκεια σπουδών (υπερβαίνει τον δείκτη $n+2$) συνδέεται άμεσα με τις ειδικότερες συνθήκες και απαιτήσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τ.Ε.Ι. (καθώς δεν έχουμε πτυχιούχους από το πρόγραμμα του Δι.ΠΑ.Ε.). Πιο συγκεκριμένα, προϋπόθεση για την απόκτηση πτυχίου Τ.Ε.Ι. είναι η πραγματοποίηση Πρακτικής Άσκησης διάρκειας ενός εξαμήνου, καθώς επίσης και η εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας, η έναρξη των οποίων γίνεται στο 8ο εξάμηνο σπουδών. Ειδικά ως προς την πρακτική άσκηση τονίζεται ότι η έναρξή της ορίζεται την 1η Απριλίου και η λήξη της την 30η Σεπτεμβρίου. Επομένως, γίνεται αντιληπτό ότι ο φοιτητής του Τ.Ε.Ι. αναγκαστικά μπαίνει στο 5ο έτος φοίτησης για να ολοκληρώσει τις σπουδές του. Επίσης, καθώς η πρακτική άσκηση είναι απασχόληση πλήρους ωραρίου, ο φοιτητής δεν έχει πολύ διαθέσιμο χρόνο για να ολοκληρώσει παράλληλα και την πτυχιακή του, η ολοκλήρωση και η παρουσίαση της οποίας απαιτεί επιπλέον χρόνο.

Η σύνδεση της πρακτικής άσκησης με την πτυχιακή εργασία αποτελεί ένα αποτελεσματικό τρόπο ώστε να ολοκληρώνουν ταχύτερα οι φοιτητές τις σπουδές τους. Όπως αναφέρθηκε και στην ενότητα 3.1.5.7, το Τμήμα πρόκειται να μεριμνήσει προς αυτήν την κατεύθυνση προβαίνοντας σε συνεργασία με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών.

4.3. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

4.3.1 Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές η ύλη των μαθημάτων στην αρχή του εξαμήνου;

Η ύλη των μαθημάτων μαζί με τον προγραμματισμό της διδασκαλίας περιλαμβάνεται στο περίγραμμα του μαθήματος, το οποίο διατίθεται μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος. Επιπλέον, η σελίδα του μαθήματος στο σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης (σχεδόν όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών έχουν σελίδα στο σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης) περιλαμβάνει πληροφορίες για το μάθημα και την ύλη. Μάλιστα, οι σημειώσεις, οι διαφάνειες, το υποστηρικτικό υλικό, οι ασκήσεις, πληροφορίες για τις εξετάσεις και γενικά όλες οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες και το περιεχόμενο είναι μονίμως αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος και προσβάσιμα από τους φοιτητές ήδη από την αρχή κάθε εξαμήνου. Τέλος, είναι κοινή πρακτική οι διδάσκοντες να περιγράφουν τις εκπαιδευτικές διαδικασίες που θα εφαρμοστούν και την ύλη των μαθημάτων κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας των μαθημάτων, ιδίως στις εισαγωγικών διαλέξεις.

4.3.2 Περιγράφονται οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;
Οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα αποτελούν βασικές αρχές του συστήματος ECTS και είναι βασικά συστατικά των περιγραμμάτων μαθήματος. Επομένως, όλα τα μαθήματα περιγράφουν στο περίγραμμα μαθήματος τους μαθησιακούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Τα περιγράμματα μαθήματος δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών και με αυτόν τον τρόπο είναι γνωστά στους φοιτητές και στον κάθε ενδιαφερόμενο.

4.3.3 Υπάρχει διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων;
Δεν υπάρχει άμεση διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων. Ωστόσο, η αξιολόγηση της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων γίνεται έμμεσα, με τους εξής τρόπους:

- α) Με τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων αξιολόγησης των μαθημάτων από τους φοιτητές, καθώς υπάρχει ερώτηση που αναφέρεται στην εκτίμηση του βαθμού που επιτεύχθηκαν οι στόχοι του μαθήματος.
- β) Με την συμπλήρωση απογραφικού δελτίου μαθήματος από τους διδάσκοντες, καθώς υπάρχει ενότητα στην οποία καλείται να απαντήσει τεκμηριωμένα αν θεωρεί ότι επιτεύχθηκαν οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος.

4.3.4 Σε ποιο βαθμό τηρείται το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων;

Οι διδάσκοντες πριν την έναρξη του μαθήματος υπογράφουν το ημερήσιο δελτίο παρουσίας, το οποίο ελέγχεται από τους υπευθύνους των Τομέων και τον Πρόεδρο.

Σε περίπτωση έκτακτου και προσωρινού κωλύματος κάποιου διδάσκοντα εφαρμόζεται διαδικασία για την ενημέρωση του Τμήματος (ενημερώνεται με e-mail ο Πρόεδρος και ο Διευθυντής Τομέα) και των φοιτητών (γίνεται ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Τμήματος, στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης και στον πίνακα ανακοινώσεων που βρίσκεται έξω από κάθε αίθουσα διδασκαλίας).

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των φοιτητών στο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης των μαθημάτων (βλέπε το συμπληρωματικό παράρτημα), η συνέπεια των διδασκόντων στις υποχρεώσεις τους αξιολογείται πολύ υψηλά, το οποίο αποτελεί σαφή ένδειξη ότι το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων τηρείται σε πολύ μεγάλο βαθμό.

4.3.5 Είναι ορθολογική η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων;

Με ευθύνη του Προέδρου διαμορφώνεται και ανακοινώνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα, στο οποίο προσδιορίζονται για κάθε τυπικό εξάμηνο του προγράμματος σπουδών τα μαθήματα, οι ώρες διδασκαλίας, οι διδάσκοντες και οι αίθουσες διδασκαλίας.

Η οργάνωση και η δομή του ωρολογίου προγράμματος σπουδών κρίνεται ορθολογική και αποτελεσματική. Για παράδειγμα, λαμβάνεται μέριμνα ώστε η διδασκαλία των μαθημάτων να κατανέμεται ισομερώς μεταξύ πρωινών και απογευματινών ωρών, καθώς και μεταξύ όλων των ημερών της εβδομάδας, έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα σε όλους τους φοιτητές, ιδίως τους εργαζόμενους, να παρακολουθούν κάποια από τα μαθήματα.

4.3.6 Πόσα (και ποια) από τα βασικά εισαγωγικά Μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ/ΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων;

Τα μισά σχεδόν (6 από 14 – ουσιαστικά από τα 12, καθώς 2 μαθήματα αφορούν τη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας) από τα βασικά εισαγωγικά μαθήματα διδάσκονται από μέλη Δ.Ε.Π. των δύο ανώτερων βαθμίδων. Τα μαθήματα αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Αρχές Διοίκησης Επιχειρήσεων
- Μαθηματικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων
- Εισαγωγή στα Πληροφοριακά Συστήματα και τον Ψηφιακό Κόσμο
- Επιχειρησιακή Επικοινωνία

- Μικροοικονομική
- Βάσεις Δεδομένων

4.3.7 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπíπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο;

Είναι γεγονός ότι, όταν το Τμήμα λειτουργούσε με το καθεστώς των Τ.Ε.Ι., υπήρχαν αρκετά μέλη Δ.Ε.Π. που αναγκάζονταν να διδάσκουν μαθήματα που δεν ενέπιπταν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο. Αυτό συνέβαινε γιατί αφενός οι ώρες υποχρεωτικής διδασκαλίας ήταν πολλές και αφετέρου η διάρθρωση του προγράμματος σπουδών έπρεπε να ακολουθεί αυστηρούς και ανελαστικούς κανόνες ως προς τον αριθμό και το είδος των μαθημάτων (για παράδειγμα, ήταν καθορισμένος ο μέγιστος αριθμός των διαθέσιμων μαθημάτων επιλογής), σύμφωνα με όσα ορίζονται στην Υ.Α. 46350/Ε5 (ΦΕΚ Β', 625/18-5-2006).

Σήμερα δεν υπάρχουν μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού που διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπíπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, αφενός για την ικανοποίηση από το έργο τους και τις δυνατότητες προσωπικής ανάπτυξης των μελών Δ.Ε.Π. και αφετέρου -και σημαντικότερο- για την βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης προς τους φοιτητές.

4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

4.4.1 Είδη και αριθμός βοηθημάτων (π.χ. βιβλία, σημειώσεις, υλικό σε ιστοσελίδες, κλπ) που διανέμονται στους φοιτητές.

Οι φοιτητές δηλώνουν και λαμβάνουν συγγράμματα για κάθε μάθημα που παρακολουθούν μέσω του συστήματος Εύδοξος (Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων και Λοιπών Βοηθημάτων). Το Τμήμα εφαρμόζει το σύστημα της πολλαπλής βιβλιογραφίας, δηλαδή το περίγραμμα μαθήματος περιλαμβάνει σχεδόν στο σύνολο των μαθημάτων περισσότερα από ένα συγγράμματα, από τα οποία οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν αυτό που θέλουν. Το σύστημα της πολλαπλής βιβλιογραφίας δεν εφαρμόζεται σε πολύ λίγα μαθήματα μόνο, κυρίως γιατί δεν υπάρχουν στην αγορά περισσότερα από ένα κατάλληλα συγγράμματα.

Μέσα από το σύστημα Εύδοξος παρέχεται πρόσβαση και σε πλήθος επιστημονικών συγγραμμάτων που μπορούν ελεύθερα να αποκτήσουν/κατεβάσουν οι φοιτητές (χωρίς να εμπíπτουν στον περιορισμό του ενός (εμπορικού) συγγράμματος που έχουν δικαίωμα να προμηθευτούν). Αρκετοί καθηγητές επιλέγουν τέτοια ελεύθερα συγγράμματα και τα συστήνουν στους φοιτητές μέσα από τη σελίδα του κάθε μαθήματος στο σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης. Οι διδάσκοντες αναρτούν στην σελίδα του μαθήματος στο σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό, όπως ασκήσεις, σημειώσεις και λοιπό εκπαιδευτικό υλικό, είτε σε έντυπη ψηφιοποιημένη μορφή, είτε σε ηλεκτρονική/ πολυμεσική μορφή που διατίθεται μέσω του διαδικτύου. Πολιτική του Τμήματος είναι πλέον οι εκτυπώσεις να περιορίζονται μόνο στις πολύ αναγκαίες, οι οποίοι επιπροσθέτως θα πρέπει να είναι ολιγοσέλιδες (λιγότερο από 10 σελίδες), όπως για παράδειγμα η εκφώνηση μίας άσκησης ή μία μελέτη περίπτωσης που θα συζητηθεί την ίδια μέρα στην αίθουσα.

4.4.2 Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων; Πώς εφαρμόζεται;

Υπάρχει εγκεκριμένη διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων η οποία εφαρμόζεται προς το τέλος κάθε ακαδ. έτους και αποσκοπεί στην προετοιμασία της διανομής συγγραμμάτων για το επόμενο ακαδ. έτος. Οι διδάσκοντες ενημερώνονται από την Γραμματεία για την έναρξη της διαδικασίας (έπειτα από πρόσκληση από το σύστημα Εύδοξος) και εισηγούνται προς τη Συνέλευση του Τμήματος τροποποιήσεις των συγγραμμάτων, οι οποίες συζητούνται και συνήθως εγκρίνονται.

4.4.3 Πώς και πότε συγκεκριμένα διατίθενται τα βοηθήματα;

Η Υπηρεσία Εύδοξος αποφασίζει για τη διανομή των συγγραμμάτων (συνήθως από εγκεκριμένα σημεία διανομής ή από πρατήρια διανομής των εκδοτικών οίκων. Επίσης, στο εαρινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2019-2020 έγινε διανομή κατ' οίκον, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών προστασίας από την πανδημία).

Η λειτουργία του συστήματος Εύδοξος και η συνολική διαδικασία διανομής συγγραμμάτων κρίνεται γενικά ικανοποιητική. Το πιο αρνητικό στοιχείο είναι ότι οι φοιτητές λαμβάνουν τα συγγράμματα μετά την παρέλευση του μισού εξαμήνου και προς τη λήξη του (κοντά στα Χριστούγεννα ή μετά το Πάσχα αντίστοιχα για το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο), με αποτέλεσμα να μην μπορούν να τα χρησιμοποιούν για τη μελέτη και τις εργασίες τους κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας του μαθήματος. Αυτό είναι ένα σημαντικό πρόβλημα που έχει αντικειμενικές δυσκολίες επίλυσης για διάφορους λόγους, αλλά θα πρέπει να μεριμνήσουν από τη διοίκηση της Υπηρεσίας Εύδοξος για την καλύτερη ρύθμιση ή την επίλυσή του.

4.4.4 Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των διδασκόντων στα Απογραφικά Δελτία Μαθήματος, το ποσοστό της διδακτέας ύλης που καλύπτεται από τα βοηθήματα είναι πάνω από το 80%, κατά μέσο όρο. Αυτό το ποσοστό κρίνεται αποδεκτό και ικανοποιητικό, γιατί πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι τα περισσότερα συγγράμματα δεν ανανεώνονται συχνά με την κυκλοφορία νεότερων εκδόσεων (γιατί η ελληνική αγορά συγγραμμάτων είναι «ρηχή» και αυτό δεν είναι οικονομικά αποδοτικό), με αποτέλεσμα να μην περιλαμβάνουν τις νεότερες τάσεις στο γνωστικό πεδίο που καλύπτουν. Επίσης, ένα σύγγραμμα μπορεί να καλύπτει με γενικό τρόπο την επιστημονική γνώση που υπάρχει σε ένα γνωστικό πεδίο ή να εστιάζει σε ένα μέρος της ώστε να παρέχει εξειδικευμένη γνώση. Ο διδάσκων μπορεί να θεωρεί ότι και στις δύο αυτές περιπτώσεις, ανάλογα με τους στόχους και τη φυσιολογία του μαθήματος, μπορεί να μην ικανοποιούνται οι στόχοι του μαθήματος και να απαιτείται η χρήση συμπληρωματικών πηγών. Εξάλλου η ίδια η φιλοσοφία της πολιτικής του «πολλαπλού συγγράμματος» απαιτεί να μην υπάρχει ταύτιση με τα περιεχόμενα ενός συγγράμματος και δίνει έμφαση στη διδασκαλία που γίνεται μέσα στην αίθουσα, με τη συμμετοχή και την αλληλεπίδραση των φοιτητών.

4.4.5 Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Στα περιγράμματα σπουδών που αναπτύχθηκαν με τη δημιουργία του νέου προγράμματος σπουδών του Τμήματος παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων για το σύνολο των μαθημάτων. Επίσης, όπως αναφέρθηκε και στην ενότητα 4.4.1, οι διδάσκοντες αναρτούν συμπληρωματικό εκπαιδευτικό περιεχόμενο και πλήθος άλλων πηγών μέσα από τις σελίδες των μαθημάτων στο σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης

4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

4.5.1 Αίθουσες διδασκαλίας:

(α) Αριθμός και χωρητικότητα.

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα.

(γ) Βαθμός χρήσης.

(δ) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του υποστηρικτικού εξοπλισμού.

Το Τμήμα διαθέτει επτά (7) αίθουσες διδασκαλίας χωρητικότητας 45 ατόμων περίπου η κάθε μία, μία (1) αίθουσα χωρητικότητας 70 ατόμων, ένα (1) αμφιθέατρο χωρητικότητας 140 ατόμων, ένα (1) αμφιθέατρο χωρητικότητας 92 ατόμων, μία (1) αίθουσα διαλέξεων του Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Επιχειρήσεων χωρητικότητας 40 ατόμων και μία (1) αίθουσα διαλέξεων του Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού χωρητικότητας 40 ατόμων.

Όλες οι αίθουσες διδασκαλίας είναι εξοπλισμένες με προβολικό σύστημα μόνιμα εγκατεστημένο στην οροφή της αίθουσας, με δυνατότητα σύνδεσης σε Η/Υ που έχει ενσύρματη πρόσβαση στο

διαδίκτυο. Η επίπλωση των αιθουσών διδασκαλίας, αν και δεν έχει ανανεωθεί εδώ και 30 χρόνια, είναι καλής ποιότητας και παραμένει λειτουργική. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι μόνο 2 αμφιθέατρα διαθέτουν σύστημα κλιματισμού/ ψύξης, καθώς και οι δύο αίθουσες διδασκαλίας των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών. Ο φωτισμός είναι ικανοποιητικός, αλλά πρέπει να εκσυγχρονιστεί ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα φωτισμού και να γίνεται εξοικονόμηση ενέργειας. Από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κατά τα παρελθόντα έτη από τα απογραφικά δελτία μαθήματος προκύπτει ότι οι διδάσκοντες στη συντριπτική τους πλειοψηφία θεωρούν ότι η χωρητικότητα και ο εξοπλισμός των αιθουσών διδασκαλίας είναι επαρκείς.

Οι χρήσεις των αιθουσών διδασκαλίας είναι εντατική για τις ανάγκες της διδασκαλίας και την καθημερινή λειτουργία του Τμήματος, αλλά επαρκής. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών κάνουν χρήση και των αιθουσών του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών για να καλύψουν τις ανάγκες τους.

Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι ανάγκες διδασκαλίας για τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Δι.Π.Α.Ε. αλλάζουν. Ο αριθμός των εισερχόμενων φοιτητών έχει αυξηθεί τα τελευταία 2 έτη, λόγω της ελκυστικότητας του προγράμματος σπουδών και του πτυχίου που απονέμει το Τμήμα, δίνεται έμφαση πλέον στις διαλέξεις (έναντι των ασκήσεων πράξης και των εργαστηρίων, όπως συνέβαινε στο πρόγραμμα σπουδών του Τ.Ε.Ι. – έγινε σχετική αναφορά στην ενότητα 3.1.2 που αφορά τη δομή του προγράμματος σπουδών), και επιπλέον επιδιώκουμε να προσελκύσουμε και να πείσουμε τους φοιτητές να παρακολουθούν συστηματικά τις διαλέξεις και τις εκπαιδευτικές διαδικασίες. Για τους λόγους αυτούς το Τμήμα χρειάζεται μεγαλύτερα αμφιθέατρα, χωρητικότητας περίπου 150-200 ατόμων, για να καλύψει επαρκώς τις ανάγκες διδασκαλίας στα υποχρεωτικά μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Δι.Π.Α.Ε., τα οποία έχουν περίπου 300 νέους εγγεγραμμένους κάθε έτος. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ολοκλήρωση της διαμόρφωσης του ήδη ανεγερμένου τρίτου ορόφου στο κτίριο των Εργαστηρίων της Σχολής, ή εναλλακτικά με τη ενοποίηση και αναδιαμόρφωση ορισμένων από τις μικρές αίθουσες διδασκαλίας που διαθέτει το Τμήμα.

4.5.2 Εκπαιδευτικά εργαστήρια:

(α) Αριθμός και χωρητικότητα

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων.

(γ) Βαθμός χρήσης.

(δ) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού.

(ε) Επάρκεια αποθηκών (εργαστηριακού εξοπλισμού, αντιδραστηρίων, κλπ)

Το Τμήμα διαθέτει τρία (3) εργαστήρια Η/Υ συνολικής χωρητικότητας 77 θέσεων εργασίας για τις ανάγκες του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών (λειτουργούν στις Αίθουσες 15, 17 και 19, με αντίστοιχη χωρητικότητα σε θέσεις εργασίας 27, 24 και 26 ατόμων) και ένα εργαστήριο Η/Υ συνολικής χωρητικότητας 30 θέσεων εργασίας (λειτουργεί στην Αίθουσα 14) που διατίθεται για τις ανάγκες των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.

Όλες οι αίθουσες εργαστηρίων είναι εξοπλισμένες με προβολικό σύστημα μόνιμα εγκατεστημένο στην οροφή της αίθουσας με δυνατότητα σύνδεσης σε Η/Υ που έχει ενσύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο. Όλες οι αίθουσες είναι μεγάλες (ιδίως οι 15 και 19) και οι χώροι είναι άνετοι και λειτουργικοί. Η επίπλωση των εργαστηρίων είναι βασική, ωστόσο τα καθίσματα χρήζουν συχνής ανανέωσης γιατί φθείρονται από την καθημερινή χρήση. Τα εργαστήρια του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών δεν διαθέτουν συστήματα κλιματισμού/ ψύξης. Ο φωτισμός είναι ικανοποιητικός, αλλά πρέπει να εκσυγχρονιστεί ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα φωτισμού και να γίνεται εξοικονόμηση ενέργειας. Από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κατά τα παρελθόντα έτη από τα Απογραφικά Δελτία προκύπτει ότι η πλειοψηφία των διδασκόντων κρίνει τα εργαστήρια επαρκή και τον εξοπλισμό τους ικανοποιητικό.

Τα εργαστήρια χρησιμοποιούνται σε μεγάλο βαθμό στη διδασκαλία και για αυτό είναι αναγκαία η συχνή συντήρηση και ανανέωση του εξοπλισμού. Υπολογίζεται ότι για το τρέχον ακαδ. έτος η εκπαίδευση στα εργαστήρια, συνολικά, ανέρχεται σε περίπου 70-90 ώρες ανά εβδομάδα. Στο νέο

πρόγραμμα σπουδών για τους φοιτητές του ΔΙ.ΠΑ.Ε. η εκπαίδευση στα εργαστήρια θα ανέρχεται περίπου στις μισές ώρες, δηλαδή σε 25-40 ώρες ανά εβδομάδα. Σημειώνεται ότι στο νέο πρόγραμμα σπουδών για τους φοιτητές του ΔΙ.ΠΑ.Ε. αρκετά μαθήματα θα κάνουν ευέλικτη χρήση των εργαστηρίων στην εκπαιδευτική διαδικασία, δηλαδή θα χρησιμοποιούν τα εργαστήρια για ορισμένες μόνο εβδομάδες, ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε μαθήματος (σχετική αναφορά γίνεται στην ενότητα 3.1.2.5).

Καθώς οι ανάγκες διδασκαλίας για τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. αλλάζουν, το Τμήμα θεωρεί ότι θα πρέπει να δημιουργήσει μία μεγάλη αίθουσα εργαστηρίου Η/Υ που θα μπορεί να φιλοξενήσει περίπου 50-60 θέσεις εργασίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την αναδιαμόρφωση της αίθουσας 15 ή 19, που έχουν εμβαδόν περίπου 100 τ.μ..

4.5.3 Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Ναι, τα εργαστήρια είναι ανοικτά πέραν των προγραμματισμένων ωρών των εργαστηριακών μαθημάτων. Υπάρχει πρόβλεψη για ελεύθερες ώρες λειτουργίας για εξάσκηση από τους φοιτητές ή για την εκπόνηση των εργασιών τους. Συνήθως αυτό γίνεται με την παρουσία και επίβλεψη από μέλος Ε.Ε.Δ.Ι.Π., το οποίο αναλαμβάνει και να υποστηρίζει τους φοιτητές στη μελέτη τους.

4.5.4 Επάρκεια και ποιότητα των χώρων και του εξοπλισμού των κλινικών.

Δεν αφορά το Τμήμα

4.5.5 Σπουδαστήρια:

(α) Αριθμός και χωρητικότητα

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων.

(γ) Βαθμός χρήσης.

Το Τμήμα δεν διαθέτει δικά του σπουδαστήρια για το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών. Οι προπτυχιακοί φοιτητές χρησιμοποιούν το σπουδαστήριο της Βιβλιοθήκης της Πανεπιστημιούπολης. Ωστόσο, το Τμήμα αναγνωρίζει τη σημασία που έχουν τα σπουδαστήρια για τη μελέτη των φοιτητών, ιδίως τη συνεργασία σε κοινές ομάδες εργασίες, που αποτελεί και μία οριζόντια δεξιότητα που αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία στο σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον. Το Τμήμα έχει στόχο να αιτηθεί χρηματοδότησης για να δημιουργήσει ευέλικτους χώρους σπουδαστηρίων για τους φοιτητές του. Ωστόσο, η αναμόρφωση των αιθουσών διδασκαλίας και των εργαστηρίων, όπως περιεγράφηκε στις προηγούμενες ενότητες, κρίνεται σημαντικότερη και έχει προτεραιότητα.

Το Τμήμα έχει δημιουργήσει ένα χώρο βιβλιοθήκης και σπουδαστηρίου για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Ο χώρος αυτός έχει έκταση περίπου 30 τ.μ. και περιλαμβάνει ένα τραπέζι συνεργασίας περίπου 8 ατόμων και 4 Η/Υ για την υποστήριξη της μελέτης των μεταπτυχιακών φοιτητών.

4.5.6 Προσωπικό Διοικητικής/Τεχνικής/Ερευνητικής Υποστήριξης

(α) Αριθμός και ειδικότητες

(β) Επάρκεια ειδικοτήτων

Το Τμήμα έχει ένα μόνο μέλος διοικητικής υποστήριξης που στελεχώνει τη Γραμματεία του Τμήματος. Παρά τις υψηλές ικανότητες που έχει και τις φιλότιμες προσπάθειες που καταβάλει, η αποδοτική και αποτελεσματική διοικητική υποστήριξη της λειτουργίας του Τμήματος και η εξυπηρέτηση του ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού φοιτητών του Τμήματος δεν είναι εφικτή. Είναι αναγκαία η άμεση κατά το δυνατόν στελέχωση του Τμήματος με τουλάχιστον ένα ακόμη μέλος διοικητικού προσωπικού.

Το Τμήμα έχει τρία μέλη Ε.Ε.Δ.Ι.Π. , που διακρίνονται σε 1 μέλος Ε.ΤΕ.Π. και 2 μέλη Ε.ΔΙ.Π. και εντάσσονται και λειτουργούν ένα μέλος σε κάθε Τομέα. Ο αριθμός και οι ειδικότητές τους κρίνονται επαρκείς και το έργο τους είναι σημαντικό για την εύρυθμη λειτουργία των εργαστηριακών μαθημάτων. Ειδικότερα, το έργο τους είναι η αυτοδύναμη διδασκαλία ή η

υποστήριξη της διδασκαλίας στο εργαστηριακό σκέλος των μαθημάτων, καθώς και η γενικότερη υποστήριξη της λειτουργίας των εργαστηρίων (για παράδειγμα, ελεύθερες ώρες εργαστηρίων). Επίσης, αναλαμβάνουν έργο για την γενικότερη υποστήριξη της εκπαιδευτικής λειτουργίας του Τμήματος και η συμβολή τους κρίνεται ουσιαστική και πολύτιμη.

Το Τμήμα δεν διαθέτει τεχνικό προσωπικό και υπάρχει άμεση ανάγκη πρόσληψης/ προσθήκης ενός πληροφορικού που θα αναλάβει την συντήρηση του πάσης φύσεως τεχνολογικού εξοπλισμού του Τμήματος, την ανάπτυξη/ ανανέωση και διαχείριση του ιστοχώρου του Τμήματος και των τριών μεταπτυχιακών του, την ανάπτυξη παρουσίας του Τμήματος στα κοινωνικά δίκτυα και τις πλατφόρμες κινητών τεχνολογιών, την τεχνική υποστήριξη της λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων του Ιδρύματος για λογαριασμό του Τμήματος (Ηλεκτρονική Γραμματεία, συστήματα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης και τηλεεκπαίδευσης, κ.λπ.), την ανάπτυξη επιμέρους και ειδικής πληροφοριακής υποδομής για τις ανάγκες της αποτελεσματικής καθημερινής λειτουργίας του Τμήματος και την υποστήριξη των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας. Σήμερα ορισμένες από αυτές τις εργασίες εκτελούνται από τα μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν συναφές αντικείμενο με τα πληροφοριακά συστήματα και από το μέλος Ε.ΔΙ.Π. που έχει ως ειδικότητα την πληροφορική, ενώ οι υπόλοιπες δεν εκτελούνται καθόλου (π.χ. παρουσία στα κοινωνικά δίκτυα, δημιουργία νέου ιστοχώρου, κ.λπ.).

4.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

5.6.1 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην παρουσίαση των μαθημάτων; Πώς;

Σε όλα τα μαθήματα οι καθηγητές χρησιμοποιούν ΤΠΕ στην παρουσίαση των μαθημάτων (π.χ. προβολή ηλεκτρονικών διαφανειών και εκπαιδευτικού υλικού, προβολή περιεχομένου από το διαδίκτυο, κ.λπ.). Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ γενικά κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός.

5.6.2 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στη διδασκαλία; Πώς;

Σε όλα τα μαθήματα οι καθηγητές χρησιμοποιούν ΤΠΕ στη διδασκαλία. Σήμερα σχεδόν όλα τα μαθήματα έχουν σελίδα στο σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, ενώ απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος είναι ότι όλα τα μαθήματα του νέου προγράμματος σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. θα έχουν σελίδα στο σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, ακόμη και αυτά που διδάσκονται από εξωτερικούς συνεργάτες. Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ γενικά κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός. Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου 2019-2020, λόγω των μέτρων προστασίας και των ειδικών συνθηκών διδασκαλίας λόγω κορονοϊού, η διδασκαλία των μαθημάτων και οι εξετάσεις έγιναν εξ ολοκλήρου εξ αποστάσεως με χρήση ΤΠΕ. Ειδικότερα, χρησιμοποιήθηκε το σύστημα τηλεδιάσκεψης Zoom για την σύγχρονη διδασκαλία των μαθημάτων και παράλληλα το σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης για την ασύγχρονη διδασκαλία και υποστήριξη των μαθημάτων. Όλα τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού ανταποκρίθηκαν με απόλυτη επιτυχία στις απαιτήσεις των συνθηκών και είχαν την ευκαιρία να αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τα πλεονεκτήματα της τηλεεκπαίδευσης και να πειραματιστούν με τις δυνατότητες που προσφέρει η ηλεκτρονική εκπαίδευση. Η εμπειρία αυτή μπορεί να αποτελέσει το εφαλτήριο για τον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών διαδικασιών που εφαρμόζει το Τμήμα και την αναζήτηση νέων μοντέλων εκπαίδευσης.

5.6.3 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Στα εργαστηριακά μαθήματα του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών η χρήση ΤΠΕ είναι ευρύτατη, με περιθώρια βέβαια βελτίωσης, σε συνδυασμό και με την ενίσχυση της τεχνολογικής υποδομής. Ειδικότερα, η εκπαίδευση των φοιτητών γίνεται με χρήση λογισμικού επεξεργασίας και αυτοματισμού γραφείου, με συστήματα διαχείρισης βάσεων δεδομένων, με επιχειρηματικό λογισμικό τύπου ERP, με επιχειρηματικό λογισμικό διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας, με ειδικό επιστημονικό λογισμικό τύπου MATLAB, κλπ. Ωστόσο, για την καλύτερη εκπαίδευση των

φοιτητών και την προετοιμασία τους για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας σήμερα και στο μέλλον απαιτείται η αναβάθμιση και ο εμπλουτισμός του λογισμικού και των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται (π.χ. έχει εκφραστεί το αίτημα για την εγκατάσταση SPSS για τη διενέργεια στατιστικής και οικονομετρικής ανάλυσης).

5.6.4 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Παλαιότερα η αξιολόγηση των φοιτητών γινόταν με παραδοσιακές μεθόδους, κυρίως με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Οι ΤΠΕ μπορεί να χρησιμοποιούνταν έμμεσα στην αξιολόγηση των φοιτητών, όπως για παράδειγμα για να υποβάλλουν εργασίες μέσα από το σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, αλλά η αξιολόγηση των φοιτητών δεν γινόταν άμεσα με χρήση ηλεκτρονικών μέσων (π.χ. ηλεκτρονικά κουίζ).

Ωστόσο, κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου 2019-2020, η διδασκαλία των μαθημάτων και οι εξετάσεις έγιναν αποκλειστικά εξ αποστάσεως με χρήση ΤΠΕ. Ειδικότερα, οι εξετάσεις έγιναν με ένα από τους ακόλουθους δύο τρόπους:

- α) γραπτές εξετάσεις μέσα από το σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης. Τα είδη της αξιολόγησης των φοιτητών αφορούσαν συνήθως κουίζ, σύντομες απαντήσεις, απαντήσεις ανάπτυξης, κ.λπ.
- β) προφορικές εξετάσεις που διενεργήθηκαν μέσα από το σύστημα τηλεδιάσκεψης zoom, με ταυτόχρονη εξέταση μικρών ομάδων φοιτητών.

Όλα τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού ανταποκρίθηκαν με απόλυτη επιτυχία στις απαιτήσεις της ηλεκτρονικής εξέτασης και αναγνώρισαν τα πλεονεκτήματα που μπορεί να προσφέρει. Η εμπειρία αυτή μπορεί να συντελέσει στον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών διαδικασιών στο Τμήμα στο μέλλον.

5.6.5 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα; Πώς;

Όπως προκύπτει από τα απογραφικά δελτία των μαθημάτων, όλοι οι διδάσκοντες χρησιμοποιούν ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές, όπως επικοινωνία με e-mail, ανάρτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα e-learning ανακοινώσεων, κ.λπ. Οι διδάσκοντες έχουν πλέον εντάξει και το μέσο της τηλεδιάσκεψης στις μεθόδους επικοινωνία και συνεργασίας με τους φοιτητές.

5.6.6 Ποιο το ύψος των επενδύσεων του Τμήματος σε ΤΠΕ κατά την τελευταία πενταετία;

Για τα ακαδ. έτη 2015-2016 και 2016-2017 οι συνολικές επενδύσεις ήταν της τάξεως των 9.000 € και περιλάμβαναν βοηθητικής φύσεως παρεμβάσεις, όπως ήταν καθίσματα εργασίας, λογισμικά MS Office και Η/Υ με οθόνη και λογισμικό.

Το ακαδ. έτος 2019-2020 κατατέθηκε πρόταση για «Προμήθεια εκπαιδευτικού/ εργαστηριακού/ ερευνητικού εξοπλισμού βασικής έρευνας» για τον εξοπλισμό των ερευνητικών εργαστηρίων που λειτουργούν στο Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων. Το ύψος του αιτούμενου εξοπλισμού είναι 105.850€ και αφορά την προμήθεια Η/Υ, προβολέων, διαδραστικού πίνακα, βιντεοπροβολέων, δικτυακών πολυμηχανημάτων, κ.ά. Η πρόταση εντάσσεται σε πρόγραμμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την αναβάθμιση του εργαστηριακού και επιστημονικού εξοπλισμού των Πανεπιστημίων και είναι ανταγωνιστική, δηλαδή θα αξιολογηθεί και θα χρηματοδοτηθεί στην βάση συγκεκριμένων κριτηρίων επιλεξιμότητας.

4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

4.7.1 Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα μαθήματα.

Η αναλογία φοιτητών / διδάσκοντες περιγράφηκε στην ενότητα 2.2.1. Για το σύνολο των εγγεγραμμένων φοιτητών (3.166) είναι 211 ενώ για τους ενεργούς φοιτητές νΧ2 (1700) είναι 113. Αν λάβουμε υπόψη και τους επιστημονικούς συνεργάτες (6 θέσεις πλήρους απασχόλησης για το ακαδ. έτος 2019-2020), τότε η τιμή του δείκτη διαμορφώνεται στους 81 φοιτητές ανά διδάσκοντα.

Σημειώνεται ότι η επικοινωνία, η υποστήριξη και γενικότερα οι σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ φοιτητών και διδασκόντων δεν είναι οι ίδιες για τα μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. και για τους εξωτερικούς επιστημονικούς συνεργάτες.

Είναι σαφές ότι ένα τέτοιο μέγεθος αναλογίας διδασκόντων προς διδασκόμενους, αν και εναρμονίζεται με το μαζικό μοντέλο εκπαίδευσης που εφαρμόζει η χώρα μας, δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις της εκπαίδευσης που δίνουν έμφαση στη μικρο-διδασκαλία και την άμεση επικοινωνία και συνεργασία του φοιτητή με τους διδάσκοντες. Σε αυτές τις συνθήκες, παρά τις καλές προθέσεις που μπορεί να έχουν οι διδάσκοντες, η συνεργασία με τους φοιτητές είναι επίπονη και δυσχερής και η ενασχόληση με τις ιδιαίτερες ανάγκες, τις απαιτήσεις και τα ενδιαφέροντα κάθε φοιτητή είναι πρακτικά αδύνατη.

Ο μικρός αριθμός μελών Δ.Ε.Π. και οι περιορισμοί στην πρόσληψη επιστημονικών συνεργατών καθιστούν σχεδόν αδύνατη τη δημιουργία μικρότερων τμημάτων για τη διδασκαλία των μαθημάτων. Αυτό γίνεται μόνο κατ' εξαίρεση σε μικρό αριθμό μαθημάτων στα οποία οι φοιτητές κάνουν υποχρεωτικά εργασίες (π.χ. Μέθοδοι Έρευνας και Σεμινάριο).

4.7.2 Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα εργαστήρια.

Η χωρητικότητα των εργαστηριακών αιθουσών είναι συγκεκριμένη και ανέρχεται σε 25-30 άτομα, όπως αναφέρθηκε στην ενότητα 4.5.2. Σε κάθε εργαστηριακή ομάδα ανατίθεται διδακτικό έργο σε έναν διδάσκοντα, οπότε στα εργαστήρια η αναλογία διδασκόντων διδασκομένων είναι 1:25 ως 1:30 περίπου.

4.7.3 Έχουν οι διδάσκοντες ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές; Τις τηρούν; Αξιοποιούνται από τους φοιτητές;

Σύμφωνα με τα απογραφικά δελτία των διδασκόντων, όλοι οι διδάσκοντες έχουν ανακοινωμένες ώρες γραφείου με έναν τουλάχιστον από τους ακόλουθους τρόπους: με ανακοίνωση έξω από το γραφείο τους, στην προσωπική τους ιστοσελίδα που διατηρείται στον ιστοχώρο του Τμήματος, ή με ανακοίνωση στις σελίδες των μαθημάτων τους στο σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης.

Οι ώρες συνεργασίας με φοιτητές τηρούνται από τους διδάσκοντες και οι φοιτητές κάνουν χρήση αυτών των ωρών για την επικοινωνία και τη συνεργασία με τους διδάσκοντες. Σε γενικές γραμμές η συνεργασία διδασκόντων-διδασκομένων είναι σε καλό επίπεδο και δεν υπάρχουν προβλήματα.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα έχει αποφασίσει να εφαρμόσει από το επόμενο ακαδ. έτος το θεσμό του Συμβούλου Σπουδών, ως ένα σταθερό σημείο αναφοράς των φοιτητών στη συνεργασία τους με τους διδάσκοντες για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν και την αξιοποίηση των ευκαιριών που τους παρουσιάζονται στις σπουδές τους.

4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

4.8.1 Πώς μεθοδεύεται η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία πραγματοποιείται με τους εξής τρόπους:

α) Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, με την παρουσίαση ερευνητικών διαδικασιών και αποτελεσμάτων και την ενθάρρυνση των φοιτητών. Σημειώνεται ότι το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει δύο μαθήματα (Μεθοδολογία Έρευνας και Σεμινάριο) που έχουν ως κύριο στόχο την παρουσίαση της ερευνητικής διαδικασίας, την ανάπτυξη ερευνητικών ικανοτήτων/ δεξιοτήτων και την προετοιμασία των φοιτητών για τη διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας και τη συγγραφή επιστημονικών κειμένων.

β) Με την εκπόνηση εργασιών, στις οποίες (ανάλογα με το είδος των εργασιών) οι φοιτητές καλούνται να εργαστούν ατομικά ή ομαδικά με σκοπό να διερευνήσουν ένα θέμα (να αναζητήσουν και να συλλέξουν πληροφορίες), να το αναλύσουν (να επεξεργαστούν τις πληροφορίες στη βάση συγκεκριμένων θεωριών και υποθέσεων) και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους.

γ) Με την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας, στην οποία οι φοιτητές λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο όπως με την εκπόνηση εργασιών, αλλά το θέμα της πτυχιακής εργασίας είναι πιο επιστημονικό/ερευνητικό, οι μέθοδοι έρευνας πιο επίσημες και η έκταση της έρευνας πιο μεγάλη. Οι ευκαιρίες και οι απαιτήσεις αντίστοιχα ενασχόλησης με την επιστημονική έρευνα είναι ασφαλώς μεγαλύτερες για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος.

4.8.2 Παρέχεται στους φοιτητές δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά έργα;

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν στις ερευνητικές δραστηριότητες των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Ο βαθμός συμμετοχής τους είναι μικρός, καθώς δεν υπάρχει σαφές θεσμικό πλαίσιο για την απασχόληση και την αμοιβή τους. Σημειώνεται ότι αρκετοί μεταπτυχιακοί φοιτητές δημοσιεύουν τα αποτελέσματα της διπλωματικής τους εργασίας σε συνέδρια και περιοδικά.

Οι προπτυχιακοί φοιτητές δεν συμμετέχουν κανονικά στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος, καθώς οι μη—πτυχιούχοι δεν μπορούν να υπογράψουν συμβάσεις ώστε να αμειφθούν και να αναλάβουν επίσημα την εκπόνηση ερευνητικού έργου. Η συμμετοχή προπτυχιακών φοιτητών μπορεί να συμβαίνει μόνο ευκαιριακά και κατ'εξάιρεση.

4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;

4.9.1 Με ποια εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού συνεργάζεται το Τμήμα και πώς;

Το Τμήμα έχει καλές σχέσεις επικοινωνίας και συνεργασίας με πολλά άλλα Τμήματα ελληνικών Πανεπιστημίων, αλλά δεν έχει συγκεκριμένες συνεργασίες για την επιδίωξη ειδικών αποτελεσμάτων και σκοπών. Ιδίως συνεργάζεται με ορισμένα από τα υπόλοιπα Τμήματα της Πανεπιστημιούπολης Σερρών αναφορικά με την παροχή εκπαιδευτικού έργου, όπως και με τα άλλα Τμήματα της Σχολής Οικονομίας και Διοίκησης.

4.9.2 Με ποια εκπαιδευτικά κέντρα του εξωτερικού συνεργάζεται το Τμήμα και πώς;

Στην ενότητα 3.1.4 αναφέρονται οι συνεργασίες του με πανεπιστήμια του εξωτερικού μέσω του προγράμματος ERASMUS. Συνολικά το Τμήμα έχει περίπου 30 συμφωνίες με αντίστοιχα Τμήματα του εξωτερικού.

4.9.3 Αναπτύσσονται συγκεκριμένες εκπαιδευτικές συνεργασίες με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς φορείς;

Αναπτύσσονται συνεργασίες με τον Δήμο Σερρών και άλλους τοπικούς Δήμους, την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και το Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών, καθώς και με επιμέρους τοπικούς φορείς (ενδεικτικά αναφέρονται η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Σερρών - και μέσω αυτής με πολλά σχολεία, το Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναίκων Σερρών, το Κέντρο Δια βίου Μάθησης Σερρών, κ.ά.). Οι συνεργασίες αυτές έχουν διπλή κατεύθυνση, καθώς τόσο τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές και ενημερωτικές δράσεις αυτών των φορέων (για παράδειγμα, μέλη Δ.Ε.Π. υποστηρίζουν τους μαθητές του Επαγγελματικού Λυκείου των Σερρών στην προετοιμασία επιχειρηματικών σχεδίων για τη συμμετοχή τους σε πανελλήνιους μαθητικούς διαγωνισμούς επιχειρηματικών ιδεών), όσο και μέλη αυτών των φορέων συμμετέχουν ως επισκέπτες στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος, συνήθως παρέχοντας ομιλίες προς τους φοιτητές.

4.10. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;¹⁷

Το ζήτημα της κινητικότητας των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού σχολιάζεται και στην ενότητα 3.1.4., αναφορικά με τη διεθνή διάσταση του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών. Στην ενότητα εκείνη γίνεται εκτενής αναφορά στις ενέργειες και τις επιδόσεις του Τμήματος.

4.10.1 Υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος σχετικά με την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας;

Δεν υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός σχετικά με την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Στο πλαίσιο λειτουργίας του ΔΙ.ΠΑ.Ε. είναι αναμενόμενο αναπτυχθεί περισσότερο η διεθνής διάσταση των προγραμμάτων σπουδών που προσφέρει το Τμήμα. Το Τμήμα θα πρέπει να αναπτύξει στρατηγικό σχεδιασμό, ο οποίος θα διαμορφωθεί σε συνάφεια και στο πλαίσιο του γενικότερου στρατηγικού σχεδιασμού διεθνοποίησης του Ιδρύματος.

4.10.2 Πόσες και ποιες συμφωνίες έχουν συναφθεί για την ενίσχυση της κινητικότητας του διδακτικού προσωπικού ή/και των φοιτητών;

Το Τμήμα έχει συνάψει περισσότερες από 30 συμφωνίες με αντίστοιχα Τμήματα του εξωτερικού για την ενίσχυση της κινητικότητας του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών. Τα στοιχεία των Ιδρυμάτων/ Τμημάτων και περισσότερες πληροφορίες για τις συμφωνίες αυτές υπάρχουν στην ενότητα 3.1.4.5. Αναλυτικά στοιχεία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος.

4.10.3 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματός μας συμμετείχαν στο πρόγραμμα κινητικότητας ακαδημαϊκού προσωπικού Erasmus+ και δίδαξαν σε συνεργαζόμενα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Την τελευταία πενταετία έλαβαν χώρα 5 τέτοιες επισκέψεις συνολικά. Περισσότερες πληροφορίες και σχόλια για τις μετακινήσεις αυτές υπάρχουν στην ενότητα 3.1.4.1. Αναλυτικά στοιχεία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος.

4.10.4 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στην εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματός μας μέσω του προγράμματος κινητικότητας ακαδημαϊκού προσωπικού Erasmus+. Την τελευταία διετία συμμετείχαν 4 μέλη Δ.Ε.Π. από συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού στην εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματος, ενώ την τελευταία πενταετία έλαβαν χώρα 5 τέτοιες επισκέψεις συνολικά. Περισσότερες πληροφορίες και σχόλια για τις μετακινήσεις αυτές υπάρχουν στην ενότητα 3.1.4.1. Αναλυτικά στοιχεία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος.

4.10.5 Πόσοι φοιτητές του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Φοιτητές του Τμήματός μας συμμετείχαν στο πρόγραμμα φοιτητικής κινητικότητας Erasmus+, αλλά η συμμετοχή αυτή είναι πολύ μικρή. Συνολικά 21 φοιτητές διενήργησαν ένα ή δυο εξάμηνα σπουδών σε συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού κατά την τελευταία πενταετία, ενώ κανείς φοιτητής δεν συμμετείχε κατά την τελευταία τριετία. Αναλυτικά στοιχεία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος.

Οι επιδόσεις αυτές δεν θεωρούνται ικανοποιητικές από το Τμήμα μας και θα πρέπει να γίνουν προσπάθειες από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, αλλά και από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Ιδρύματος, ώστε να βελτιωθούν. Στις ανεπαρκείς επιδόσεις του Τμήματος συντελούν διάφοροι παράγοντες, όπως οικονομικοί παράγοντες, η νοοτροπία των φοιτητών του Τμήματος και οι οργανωτικές ανεπάρκειες του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας στην υποστήριξη της διεθνούς κινητικότητας τα προηγούμενα χρόνια. Στο ζήτημα αυτό γίνεται εκτενής αναφορά στην ενότητα

3.1.4.2.

4.10.6 Πόσοι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Την τελευταία διετία συμμετείχαν 23 φοιτητές από συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού στην εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματος και την τελευταία πενταετία συμμετείχαν 53 φοιτητές. Επίσης, παρατηρείται μία σταθερή ανοδική τάση στην προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών. Αναλυτικά στοιχεία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος. Στο ζήτημα αυτό γίνεται εκτενής αναφορά και στην ενότητα 3.1.4.2.

4.10.7 Υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιήθηκε σε άλλο Ίδρυμα;

Δεν υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιήθηκε σε άλλο Ίδρυμα. Το Τμήμα δεν έχει αναλάβει πρωτοβουλίες ως προς αυτό το ζήτημα, ώστε να ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες. Ωστόσο, δεν υπάρχει ένα πλαίσιο σε επίπεδο Ιδρύματος ή Ι.Κ.Υ. που να προβλέπει και να ενθαρρύνει τέτοιες πρωτοβουλίες. Στο ζήτημα της μετακίνησης με σκοπό τη διδασκαλία σε συνεργαζόμενο Ίδρυμα του εξωτερικού έγινε εκτενής αναφορά στην ενότητα 3.1.4.1.

4.10.8 Πόσο ικανοποιητική είναι η λειτουργία και η στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους;

Η λειτουργία και οι προσφερόμενες υπηρεσίες του Γραφείου Διεθνών & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων κρίνονται οριακά ικανοποιητικές, γιατί η λειτουργία του Γραφείου υποστηρίζεται από ένα μόνο άτομο – το οποίο μάλιστα έχει διπλή ανάθεση καθηκόντων. Η καλύτερη στελέχωση του Γραφείου θα έδινε περισσότερες ευκαιρίες για καλύτερες υπηρεσίες και υποστήριξη προς τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας (διδάσκοντες και φοιτητές) και με τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα, καλύτερη παρακολούθηση των εξελίξεων και των τάσεων σε ζητήματα διεθνούς κινητικότητας και συστηματικότερη επικοινωνία και προβολή των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται από τα Τμήματα.

Επίσης, η κατανομή της χρηματοδότησης από το Ι.Κ.Υ. γίνεται στη βάση της χρηματοδότησης και απορρόφησης κονδυλίων κατά το προηγούμενο έτος. Αυτός ο τρόπος χρηματοδότησης ενισχύει την διατήρηση της υπάρχουσας κατάστασης και των υπαρχουσών επιδόσεων. Ανεξάρτητα από την βούληση και τις πολιτικές που μπορεί να αναπτύξει ένα Τμήμα, δεν θα μπορεί να χρηματοδοτήσει τις πρωτοβουλίες του και η ανάπτυξη της κινητικότητας θα είναι αναγκαστικά αργή. Το ΙΚΥ θα μπορούσε να λάβει ειδική μέριμνα για τα Ιδρύματα/ Τμήματα που έχουν ισχνές επιδόσεις, ώστε να παρέχει κίνητρα και να υποστηρίξει καλύτερα τις προσπάθειές ανάπτυξής τους σε αυτόν τον τομέα.

4.10.9 Τι ενέργειες για την προβολή και ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα προγράμματα κινητικότητας αναλαμβάνει το Τμήμα;

Το Τμήμα ενημερώνει τα μέλη τους και τους φοιτητές του για τις ευκαιρίες που προσφέρουν τα προγράμματα κινητικότητας με τους ακόλουθους τρόπους:

- Υπάρχει σύνδεσμος για το πρόγραμμα Erasmus+ στην πρώτη σελίδα του ιστοχώρου του Τμήματος. Η ιστοσελίδα παρέχει βασικές πληροφορίες για εισερχόμενους και εξερχόμενους φοιτητές και συνδέσμους σε άλλες πηγές πληροφόρησης (π.χ. ΙΚΥ).
- Διαδικτυακός τόπος του Γραφείου Διεθνών & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.
- Αφίσες του Γραφείου Διεθνών & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
- Ανακοινώσεις του Γραφείου Διεθνών & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για την έναρξη της περιόδου αιτήσεων.

¹⁷ Συμπληρώστε τον Πίνακα 9.

- Εκδηλώσεις ενημέρωσης των φοιτητών για το πρόγραμμα Erasmus+.
- Ανακοινώσεις για το πρόγραμμα Erasmus+ στις εκδηλώσεις καλωσορίσματος και τις άλλες εκδηλώσεις ενημέρωσης των φοιτητών.

4.10.10 Οργανώνονται εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα;

Οι εκδηλώσεις αυτού του τύπου αποτελούν αρμοδιότητα του Γραφείου Διεθνών & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια δεν γίνονται τέτοιες εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα (για παράδειγμα «welcome/ farewell events», «introductory week») για οικονομικούς και διαχειριστικούς λόγους. Παλαιότερα το Ίδρυμα έκανε συστηματικά τέτοιες εκδηλώσεις, όπως και μικρές εκδρομές ώστε οι εισερχόμενοι φοιτητές να γνωρίσουν τα αξιοθέατα της περιοχής.

Οι διδάσκοντες συχνά αναπτύσσουν δικές τους προσωπικές πρωτοβουλίες για το «καλωσόρισμα» και τον εγκλιματισμό των εισερχόμενων αλλοδαπών φοιτητών.

4.10.11 Πώς υποστηρίζονται οι εισερχόμενοι φοιτητές;

Ως προς τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας, οι αλλοδαποί φοιτητές έχουν τα ίδια προνόμια και παροχές με τους Έλληνες φοιτητές (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, φοιτητική ταυτότητα, κ.λπ.). Ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι τους παρέχεται δωρεάν διαμονή στον Φοιτητικό Ξενώνα του ΔΙ.ΠΑ.Ε. για φοιτητές Erasmus και δωρεάν σίτιση στο εστιατόριο του Ιδρύματος, τα οποία βρίσκονται εντός της Πανεπιστημιούπολης. Αυτή είναι και η σημαντικότερη προσφορά μας και κίνητρο προς τους εισερχόμενους φοιτητές.

4.10.12 Πόσα μαθήματα διδάσκονται σε ξένη γλώσσα για εισερχόμενους αλλοδαπούς σπουδαστές;

Διδάσκονται 13 μαθήματα στα αγγλικά για εισερχόμενους αλλοδαπούς σπουδαστές. Οι τίτλοι των μαθημάτων και περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν στην ενότητα 3.1.4.3.

4.10.13 Υπάρχει πρόσθετη (από το Τμήμα ή/και το Ίδρυμα) οικονομική ενίσχυση των φοιτητών και των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα κινητικότητας;

Η οικονομική βοήθεια για συμμετοχή στα προγράμματα κινητικότητας παρέχεται από το Ι.Κ.Υ.. Δεν υπάρχει πρόσθετη χρηματοδότηση από το Τμήμα ή το Ίδρυμα, ούτε για την κινητικότητα των φοιτητών, ούτε την κινητικότητα των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού. Στο ζήτημα της μετακίνησης με σκοπό τη διδασκαλία σε συνεργαζόμενο Ίδρυμα του εξωτερικού και τα προβλήματα που έχει γίνει εκτενής αναφορά στην ενότητα 3.1.4.1.

4.10.14 Πώς προωθείται στο Τμήμα η ιδέα της κινητικότητας φοιτητών και μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού και της Ευρωπαϊκής διάστασης γενικότερα;

Το Τμήμα προωθεί την ιδέα της κινητικότητας φοιτητών και μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού παρέχοντας ενημέρωση και γενικά με τις ενέργειες που περιγράφονται στην ενότητα 4.10.9.

Η ιδέα και οι θεσμοί της Ε.Ε. προωθούνται στους φοιτητές με την ένταξη του μαθήματος «Ευρωπαϊκή Οικονομική Ολοκλήρωση» ως υποχρεωτικό μάθημα στο 2ο εξάμηνο του προγράμματος σπουδών (τόσο στο πρόγραμμα του ΔΙ.ΠΑ.Ε., όσο και του Τ.Ε.Ι.).

4.10.15 Πώς ελέγχεται η ποιότητα (και όχι μόνον η ποσότητα) της κινητικότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού;

Μετά την μετακίνηση κάθε μετακινούμενος εκπαιδευτικός συντάσσει και υποβάλλει Έκθεση Αξιολόγησης, σύμφωνα με το έντυπο που έχει συντάξει το ΙΚΥ και τις διαδικασίες που έχει ορίσει. Η έκθεση αυτή είναι πολυσέλιδη και αποτυπώνει με πολύ αναλυτικό τρόπο τις εμπειρίες που αποκόμισε ο εκπαιδευτικός.

5. Ερευνητικό έργο

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα του επιτελούμενου σ' αυτό ερευνητικού έργου

Για κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει να απαντηθούν και να σχολιαστούν τα ακόλουθα τουλάχιστον σημεία:
(α) Ποιά, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

(β) Ποιές ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ποιούς ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

5.1.1 Υπάρχει συγκεκριμένη ερευνητική πολιτική του Τμήματος; Ποια είναι;

Δεν υπάρχει επίσημη ερευνητική πολιτική σε επίπεδο Τμήματος. Η έρευνα καθορίζεται από τα προσωπικά ερευνητικά ενδιαφέροντα κάθε μέλους Δ.Ε.Π., που παρακολουθεί κατά κανόνα τις διεθνείς ερευνητικές εξελίξεις.

Κατά τα προηγούμενα χρόνια που το Τμήμα λειτουργούσε με το θεσμικό πλαίσιο και τους στόχους των Τ.Ε.Ι. η έμφαση δίνονταν στο εκπαιδευτικό έργο και το ερευνητικό έργο είχε δευτερεύουσα σημασία. Αυτό γίνεται σαφές τόσο από το αυξημένο διδακτικό έργο των μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., όσο και από την έλλειψη προγραμμάτων διδακτορικών σπουδών, τα ισχνά προγράμματα χρηματοδότησης της έρευνας στα Τ.Ε.Ι. (π.χ. το πρόγραμμα του ΕΣΠΑ «Αρχιμήδης» που εφαρμόστηκε την περίοδο 2010-2015 ήταν το μοναδικό τέτοιο πρόγραμμα που αφορούσε την έρευνα στα Τ.Ε.Ι. – το Τμήμα συμμετείχε με δύο έργα στο συγκεκριμένο πρόγραμμα) και τους περιορισμούς στη φύση του ερευνητικού έργου (π.χ. εστίαση στην εφαρμοσμένη έρευνα).

Το Τμήμα θεωρεί ότι η διδασκαλία θα πρέπει να συμβαδίζει με την έρευνα και η πολιτική του είναι να δίνει σημασία εξίσου στις δράσεις και τα αποτελέσματα στην διδασκαλία και την έρευνα. Ο στόχος του Τμήματος είναι πλέον η προαγωγή της έρευνας σε αντικείμενα άμεσα συναφή με το αντικείμενο της Οργάνωσης και Διοίκησης των Επιχειρήσεων και η συνεχής συνεργασία και αλληλεπίδραση με επιστημονικούς φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Στις προθέσεις του Τμήματος είναι να αναπτύξει σύντομα μία ερευνητική πολιτική η οποία θα παρέχει ένα ευρύτερο πλαίσιο και τις γενικές κατευθύνσεις για τις ερευνητικές πρωτοβουλίες των μελών του. Ορισμένες βασικές αρχές αυτής της πολιτικής, οι οποίες ήδη εφαρμόζονται άτυπα και σήμερα ως προς το ερευνητικό έργο στο Τμήμα, είναι οι ακόλουθες:

- Η ενεργός συμμετοχή όλων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος και η κινητοποίηση των επιστημονικών συνεργατών στην ανάληψη ερευνητικών πρωτοβουλιών.
- Η συμμετοχή μελών του Τμήματος σε διεθνή ερευνητικά έργα/ προγράμματα.
- Η προσπάθεια για την αυτοδύναμη ανάληψη ερευνητικών έργων/ προγραμμάτων.
- Η έμφαση στη δημοσίευση ερευνητικών εργασιών σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια με κριτές.
- Ο αριθμός και η ποιότητα των δημοσιεύσεων αποτελεί σημαντικό κριτήριο εξέλιξης σε ανώτερη βαθμίδα.

Παράγοντες που δυσκολεύουν τη διεξαγωγή έρευνας στο Τμήμα είναι οι εξής:

- Οι λιγοστές δυνατότητες συμμετοχής σε ερευνητικά έργα κατά το παρελθόν συντελούν στη διαμόρφωση ενός αδύναμου ερευνητικού προφίλ του Τμήματος, το οποίο σε γενικές γραμμές αποτελεί εμπόδιο συμμετοχής σε νέες ερευνητικές πρωτοβουλίες.
- Οι λιγοστές ευκαιρίες χρηματοδότησης του ερευνητικού έργου.
- Ο μικρός αριθμός μελών Δ.Ε.Π., σε συνδυασμό με την πολλαπλότητα των επιμέρους επιστημονικών πεδίων που συγκροτούν το γνωστικό πεδίο της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, δεν επιτρέπει να αναπτύσσονται εύκολα συνέργειες σε κοινές ερευνητικές

δραστηριότητες.

- Η ανυπαρξία μέχρι τώρα διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, που θα μηήσουν νέους επιστήμονες και συνεργάτες στις διαδικασίες της επιστημονικής έρευνας. Σημειώνεται ότι το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 θα ξεκινήσει ο πρώτος κύκλος Διδακτορικού Προγράμματος Σπουδών, ωστόσο τα αποτελέσματα θα αργήσουν να ωριμάσουν και να φανούν στην πράξη.

5.1.2 Πώς παρακολουθείται η υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος;

Δεν υπάρχει επίσημη ερευνητική πολιτική σε επίπεδο Τμήματος. Η έρευνα καθορίζεται από τα προσωπικά ερευνητικά ενδιαφέροντα κάθε μέλους Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που εντάσσεται σε ένα από τους Τομείς του Τμήματος (Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ, Πληροφοριακών Συστημάτων και Επιχειρησιακής Έρευνας, και Οικονομικών και Χρηματοοικονομικής) και οι ερευνητικές του δραστηριότητες σχετίζονται ευρύτερα με τα αντικείμενα που καλύπτουν οι Τομείς. Για την ενίσχυση της διεπιστημονικής έρευνας, μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού μπορεί να εκτελούν ερευνητικές δραστηριότητες και να παρέχουν εκπαιδευτικό έργο σε αντικείμενα που εντάσσονται και στους άλλους Τομείς.

Η παρακολούθηση του ερευνητικού έργου των μελών Δ.Ε.Π. γίνεται μέσα από τη διαδικασία συμπλήρωσης των Απογραφικών Δελτίων που διεξάγει η ΜΟ.ΔΙ.Π.. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν αναπτύξει αξιολογικές ερευνητικές δραστηριότητες, λαμβάνοντας υπόψη τους αριθμούς δημοσιεύσεων και ετερο-αναφορών. Επίσης, διαχρονικά βελτιώνεται τόσο η ποσότητα, όσο και η ποιότητα του ερευνητικού έργου. Ολοένα και μεγαλύτερος αριθμός μελών Δ.Ε.Π. δημοσιεύουν σε έγκριτα διεθνή περιοδικά, που συγκαταλέγονται σε γνωστές βάσεις/ αξιολογήσεις, όπως οι ABS και Scimago, και σε περιοδικά με I.F.. Αρκετά μέλη Δ.Ε.Π. συμμετέχουν σε editorial boards διεθνών περιοδικών και ενεργούν ως reviewers σε κορυφαία διεθνή περιοδικά και συνέδρια. Η αναγνώριση της έρευνας που διεξάγεται στο Τμήμα είναι εμφανής και από τον ικανοποιητικό αριθμό ετεροαναφορών. Τέλος, αποτελέσματα ερευνών παρουσιάζονται σε εθνικά και διεθνή συνέδρια, καθώς επίσης και σε ειδικές ενημερωτικές ημερίδες. Τα στοιχεία αυτά υπάρχουν αναλυτικά στους πίνακες 15 και 16.

5.1.3 Πώς δημοσιοποιείται ο απολογισμός υλοποίησης της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος;

Τα αποτελέσματα της ερευνητικής δράσης των μελών του Τμήματος καταγράφονται συστηματικά στις εσωτερικές και εξωτερικές αξιολογήσεις του Τμήματος, στα ατομικά απογραφικά των μελών ΔΕΠ, καθώς και στις εκθέσεις πεπραγμένων των ερευνητικών προγραμμάτων, οι οποίες κατατίθενται στον Ε.Λ.Κ.Ε..

Το ερευνητικό έργο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος καταγράφεται στο σχετικό απογραφικό δελτίο του εκπαιδευτικού προσωπικού, που προτείνεται από την ΕΘ.Α.Α.Ε. και συμπληρώνεται και επικαιροποιείται σε ετήσια βάση.

Η δημοσιοποίηση της ερευνητικής δράσης των μελών του Τμήματος γίνεται μέσα από τη δημοσιοποίηση των εσωτερικών και των εξωτερικών εκθέσεων αξιολόγησης στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Επίσης, το ερευνητικό έργο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος δημοσιοποιείται στην προσωπική ιστοσελίδα κάθε μέλους, που διατηρείται στον ιστοχώρο του Τμήματος, η οποία θα πρέπει να περιέχει κατ' ελάχιστον το πλήρες βιογραφικό κάθε μέλους Δ.Ε.Π..

5.1.4 Παρέχονται κίνητρα για τη διεξαγωγή έρευνας στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας; Ποια είναι αυτά;

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένα κίνητρα, πέραν της διάθεσης που δείχνει όλο το προσωπικό για την ανάληψη ερευνητικών πρωτοβουλιών που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς φορείς. Μόνο ουσιαστικό κίνητρο θα μπορούσε να θεωρηθεί η διαδικασία εξέλιξης του κάθε μέλους Δ.Ε.Π. σε ανώτερη βαθμίδα, η οποία δίνει πρωταρχική σημασία στο ερευνητικό έργο.

Ένα κίνητρο που εφαρμόστηκε ορισμένες περιόδους στο Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας αφορούσε

την παροχή χρηματοδότησης 1.000 ευρώ, προερχόμενης από ίδιους πόρους του Ε.Λ.Κ.Ε., για τη δημοσίευση άρθρου σε έγκριτο επιστημονικό περιοδικό (με κριτήριο ένα ελάχιστο όριο impact factor), με περιορισμούς ως προς τον αριθμό των συμμετοχών/ χρηματοδοτήσεων που μπορεί να λάβει κάποιος. Η πρωτοβουλία αυτή κρίνεται θετική ως μία ελάχιστη παροχή κινήτρων από το Ίδρυμα για την ανάπτυξη του ερευνητικού έργου και προτείνουμε να εφαρμοστεί με την ίδια ή με ανάλογη μορφή και από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε..

5.1.5 Πώς ενημερώνεται το ακαδημαϊκό προσωπικό για τις δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας;

Τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος ενημερώνονται συνήθως με δική τους πρωτοβουλία, μέσα από το προσωπικό δίκτυο επαφών και συνεργασιών που διατηρεί και καθένα με επιστήμονες και φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στο Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας ο Ε.Λ.Κ.Ε. είχε αναλάβει κατά περιόδους την πρωτοβουλία να συντάσσει ενημερωτικό δελτίο για επερχόμενες προσκλήσεις ερευνητικών έργων και να τις αναρτά στην ιστοσελίδα του. Ωστόσο, αυτή η πρωτοβουλία εφαρμοζόταν μόνο περιστασιακά.

Θεωρούμε ότι είναι απαραίτητη η οργάνωση ενός Γραφείου Διασύνδεσης στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. που θα στελεχωθεί με έμπειρο προσωπικό ώστε να παρέχει αποτελεσματικές υπηρεσίες ενημέρωσης, διασύνδεσης και αξιοποίησης των ερευνητικών δυνατοτήτων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ίδρυματος. Οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να υπερβαίνουν την ενημέρωση για επερχόμενες προσκλήσεις ερευνητικών προγραμμάτων και να αφορά την παρακολούθηση των τάσεων στην έρευνα σε τομείς αιχμής διεθνώς και την συνακόλουθη ενημέρωση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΔΙ.ΠΑ.Ε., την υποστήριξη της συμμετοχής σε ερευνητικά έργα που αναπτύσσονται διεθνώς, την αναζήτηση συνεργατών σε ερευνητικές ιδέες/ προτάσεις των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΔΙ.ΠΑ.Ε., την παροχή τεχνικής υποστήριξης στην ανάπτυξη επιτυχημένων ερευνητικών προτάσεων, κ.α.

5.1.6 Πώς υποστηρίζεται η ερευνητική διαδικασία;

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι και εν λειτουργία μηχανισμοί για την υποστήριξη της επιστημονικής έρευνας. Ισχύουν όσα αναφέρθηκαν στην προηγούμενη ενότητα για την ανάγκη λειτουργίας ενός Γραφείου Διασύνδεσης στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. που να παρέχει αποτελεσματικές υπηρεσίες διασύνδεσης και αξιοποίησης του ερευνητικού δυναμικού του Ίδρυματος.

Ως προς τη διαχείριση των έργων, αυτή γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε.. Η διαχείριση των ερευνητικών έργων κρίνεται αρκετά πολύπλοκη και με πλήθος γραφειοκρατικών διαδικασιών (κάποιες απαιτούνται από τα Προγράμματα χρηματοδότησης και το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο, ενώ άλλες μάλλον αποτελούν προϊόν της κακής νοοτροπίας στη λειτουργία της ελληνικής δημόσιας διοίκησης). Η γραφειοκρατία αποτελεί μεγάλο πρόβλημα στην εκτέλεση ερευνητικών προσπαθειών, καθώς το ζητούμενο τείνει να μετατοπίζεται από το ίδιο το ερευνητικό έργο στην οικονομική/ διοικητική διαχείριση του έργου. Αρκετά μέλη Δ.Ε.Π. δεν βρίσκουν ενδιαφέρον και αποθαρρύνονται για αυτό το λόγο να συμμετάσχουν σε ερευνητικά έργα και να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την υποβολή ερευνητικών προτάσεων.

5.1.7 Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες έρευνας;

Δεν υπάρχουν αυτή τη στιγμή θεσμοθετημένες υποτροφίες έρευνας στο Τμήμα.

Παλαιότερα υπήρξε μία πρόσκληση του Προγράμματος Ενίσχυσης Μεταδιδακτορικών Ερευνητών, στην οποία το Τμήμα συμμετείχε επιτυχώς με το έργο «SHALE: Δες όλο το τοπίο - Υπηρεσία σημασιολογικού ιστού για την κατασκευή εννοιολογικών χαρτών». Επισημαίνεται ότι το πρόγραμμα αυτό απευθυνόταν σε Πανεπιστήμια, όχι σε Τ.Ε.Ι., ωστόσο η πρόταση του Τμήματος κατάφερε να αξιολογηθεί επιτυχώς και να τύχει χρηματοδότησης.

5.1.8 Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα στο εσωτερικό του Τμήματος;

Στις Συνελεύσεις του Τμήματος ανακοινώνονται οι ατομικές και συλλογικές ερευνητικές δράσεις που αναλαμβάνονται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και προσφέρεται η δυνατότητα γόνιμων επιστημονικών συζητήσεων. Κυρίως όμως τα αποτελέσματα της έρευνας των μελών του Τμήματος διαχέονται στο εσωτερικό του Τμήματος με την διενέργεια εκδηλώσεων δημοσιότητας (π.χ. ημερίδες δημοσιότητας των αποτελεσμάτων των ερευνητικών έργων), με τη διενέργεια επιστημονικών ομιλιών, καθώς και μέσα από τις ιστοσελίδες των μελών του Τμήματος.

Πρόθεση του Τμήματος είναι να αναπτύξει σταθερούς μηχανισμούς προβολής των ερευνητικών δράσεων και διάχυσης των αποτελεσμάτων τους στο εσωτερικό του Τμήματος, που θα λαμβάνουν χώρα σε τακτική βάση (π.χ. διοργάνωση μιας εκδήλωσης/ ομιλίας κάθε μήνα). Αυτή η πρωτοβουλία θα πρέπει να σχεδιαστεί ώστε να εφαρμοστεί πιο εύκολα και τακτικά στο άμεσο μέλλον, αφού πλέον το Τμήμα διαθέτει κανό αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών που δημοσιεύουν τις διπλωματικές τους εργασίες σε επιστημονικά συνέδρια και περιοδικά και πρόκειται να ξεκινήσει από το επόμενο ακαδ. έτος το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών.

5.1.9 Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα εκτός Τμήματος, στην ελληνική και διεθνή ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα;

Τα αποτελέσματα της έρευνας των μελών του Τμήματος διαχέονται στην ελληνική και διεθνή ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα με τη συμμετοχή των μελών του Τμήματος σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια και επιστημονικές συναντήσεις, με τη διενέργεια δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές, με τη συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής εκπαιδευτικού προσωπικού, καθώς και με την ανάρτηση των δημοσιεύσεων (αποτελεσμάτων ερευνητικού έργου) μέσα από ιστοσελίδες που διατηρούν τα μέλη Δ.Ε.Π. ή ο Ε.Λ.Κ.Ε. (όπου αυτό είναι νόμιμο).

5.1.10 Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα στο τοπικό και εθνικό κοινωνικό περιβάλλον;

Τα αποτελέσματα της έρευνας των μελών του Τμήματος διαχέονται στην τοπική και εν γένει στην ελληνική κοινωνία με τη συμμετοχή σε ομιλίες και εκδηλώσεις ενημέρωσης του κοινού για επιστημονικά θέματα, με την αρθρογραφία σε εφημερίδες και περιοδικά ειδικού ενδιαφέροντος, με τη συμμετοχή σε δημόσιες συζητήσεις σε ηλεκτρονικά και έντυπα ΜΜΕ και σε εθνικά συνέδρια και ημερίδες.

5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

5.2.1 Ποια ερευνητικά προγράμματα και δραστηριότητες υλοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την τελευταία πενταετία;

Κατά την τελευταία πενταετία έχουν αναπτυχθεί στο Τμήμα τα ακόλουθα έργα:

- α) ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ – Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στα Τ.Ε.Ι., υλοποιήθηκε το έργο «ACCESS: Methods and Models of Value Co-Creation in Service Science» με τη συμμετοχή πέντε μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, μελών Δ.Ε.Π. από Πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής (Ελβετία και Καναδά) και εξωτερικών συνεργατών από ερευνητικά κέντρα και τη βιομηχανία,
- β) PATHWAYS OF ACCESSIBLE HERITAGE TOURISM "ACCESS2HERITAGE", που εντάσσεται στο πρόγραμμα Interreg και έχει διάρκεια από το 2017 έως το 2020,
- γ) ERASMUS+ "Licence, Master professionnels en formation ouverte et a distance pour le developpement du tourisme durable en Chine, au Vietnam et au Kirghizstan - LMPT", στο οποίο το Τμήμα είχε το ρόλο της καθοδήγησης και παροχής υποστήριξης σε δύο Πανεπιστήμια του Βιετνάμ να αναπτύξουν προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα στον βιώσιμο τουρισμό,
- δ) Παροχή υπηρεσιών συμβούλου έρευνας στην εταιρεία Cleora GmbH, με διάρκεια από το 2015 έως το 2018.

5.2.2 Ποιο ποσοστό μελών ΔΕΠ/ΕΠ αναλαμβάνει ερευνητικές πρωτοβουλίες;

Όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος διενεργούν έρευνα σε ατομικό επίπεδο, για παράδειγμα για τη συγγραφή επιστημονικών άρθρων και άλλων μελετών. Όπως προκύπτει από τα βιογραφικά των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, η πλειοψηφία συμμετείχε κατά την τελευταία πενταετία, είτε ως επιστημονικά υπεύθυνοι είτε ως ερευνητές, σε τουλάχιστον ένα έργο έρευνας και ανάπτυξης που χρηματοδοτήθηκε από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους προερχόμενους από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.

5.2.3 Συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες ή/και μεταδιδασκονικοί ερευνητές στα ερευνητικά προγράμματα;

Στα ερευνητικά έργα συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες, που μπορεί να είναι διδάκτορες ή μεταδιδασκονικοί ερευνητές. Ενδεικτική είναι η περίπτωση του παλιότερου έργου «SHALE: Δες όλο το τοπίο - Υπηρεσία σημασιολογικού ιστού για την κατασκευή εννοιολογικών χαρτών» που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Ενίσχυσης Μεταδιδασκονικών Ερευνητών.

Το Τμήμα αναμένει ότι η έναρξη διδακτορικού κύκλου σπουδών από το επόμενο ακαδ. έτος θα αναβαθμίσει πολύ τις ερευνητικές πρωτοβουλίες και τις επιδόσεις του Τμήματος.

5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

5.3.1 Αριθμός και χωρητικότητα ερευνητικών εργαστηρίων.

Το Τμήμα διαθέτει τρία (3) Ερευνητικά Εργαστήρια που εντάσσονται ένα σε κάθε Τομέα Σπουδών. Σύμφωνα με το καταστατικό τους, τα εργαστήρια υποστηρίζουν τις επιστημονικές δραστηριότητες και πρωτοβουλίες του Τμήματος και συμβάλλουν στην επίτευξη των ερευνητικών και διδακτικών στόχων του Τμήματος.

Το θεσμοθετημένο εργαστήριο «Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών» του Τμήματος επανιδρύθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 με τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του. Το ερευνητικό αντικείμενο του Εργαστηρίου εντάσσεται στον πολυθεματικό χώρο των συστημάτων υπηρεσιών, ο οποίος αφορά άμεσα στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Το ερευνητικό αντικείμενο του Εργαστηρίου περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων: α) την έρευνα για τις οικονομικές, διοικητικές και λειτουργικές διαστάσεις των συστημάτων υπηρεσιών, β) τις υπηρεσίες που υποστηρίζονται ή εκτελούνται με ηλεκτρονικά μέσα (ηλεκτρονικές υπηρεσίες και ηλεκτρονικά συστήματα υπηρεσιών), γ) την ανάπτυξη της «Επιστήμης των Υπηρεσιών», και δ) ζητήματα εκπαίδευσης για την «Οικονομία των Υπηρεσιών».

Το θεσμοθετημένο εργαστήριο «Συστήματα Πληροφορικής και Υποστήριξης Διοικητικών Αποφάσεων» επανιδρύθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 με τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του. Το ερευνητικό αντικείμενο του Εργαστηρίου εντάσσεται στο χώρο των Πληροφοριακών Συστημάτων και των μεθόδων και τεχνικών για την στήριξη διοικητικών αποφάσεων, ο οποίος αφορά άμεσα στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Οι βασικές ερευνητικές κατευθύνσεις του Εργαστηρίου περιλαμβάνουν: α) τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τον έλεγχο πληροφοριακών συστημάτων, διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών ιστού, και β) την ανάπτυξη, την υλοποίηση και τη χρήση μεθόδων και τεχνικών που σχετίζονται με τη διαδικασία λήψης διοικητικών αποφάσεων.

Το «Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής Έρευνας» βρίσκεται σε άτυπη λειτουργία, καθώς δεν έχει εκδοθεί ακόμη ΦΕΚ ίδρυσης. Το αντικείμενο του αφορά τη διεξαγωγή εφαρμοσμένης οικονομικής έρευνας σε σχέση την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας σε εθνικό και περιφερειακό/ τοπικό επίπεδο και σε σχέση με διάφορους τομείς και κλάδους της ελληνικής οικονομίας.

5.3.2 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων των ερευνητικών εργαστηρίων.

Το «Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών» εγκαταστάθηκε και λειτουργεί σε χώρο 60 τ.μ. περίπου στο 2ο όροφο του κτιρίου Πολλαπλών Χρήσεων. Ο χώρος εξοπλίσθηκε με γραφεία και πάγκους εργασίας, καθίσματα και ηλεκτρονικούς υπολογιστές, συστήματα αδιάλειπτης τροφοδοσίας (ups) και εκτυπωτή.

Το «Εργαστήριο Συστημάτων Πληροφορικής και Υποστήριξης Επιχειρηματικών Αποφάσεων» εγκαταστάθηκε και λειτουργεί στην αίθουσα 14α της Σχολής Διοίκησης & Οικονομίας, σε χώρο 25 περίπου τ.μ., η οποία διαμορφώθηκε κατάλληλα και εξοπλίσθηκε με πάγκους εργασίας, καθίσματα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, συστήματα αδιάλειπτης τροφοδοσίας (ups) και εκτυπωτή.

Το «Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής Έρευνας» εγκαταστάθηκε και λειτουργεί σε χώρο 25 περίπου τ.μ. στο ισόγειο του κτιρίου εργαστηρίων της Σχολής Διοίκησης & Οικονομίας. Ο χώρος διαμορφώθηκε κατάλληλα και εξοπλίσθηκε με Βιβλιοθήκη, πάγκους εργασίας, καθίσματα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και εκτυπωτή.

5.3.3 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού.

(α) Το «Εργαστήριο Συστημάτων Υπηρεσιών» περιλαμβάνει 7 θέσεις εργασίας και χώρο συσκέψεων/ συνεργασίας. Το εργαστήριο προμηθεύτηκε τα ακόλουθα πακέτα λογισμικού, έπειτα από επιτυχή αξιολόγηση πρότασης χρηματοδότησης που υποβλήθηκε κατόπιν της ανοιχτής πρόσκλησης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την υποβολή προτάσεων σχετικά με την «Ανάπτυξη & βελτίωση υποδομών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση» (Ιούνιος 2010): QualiWare Lifecycle Manager, Casewise Corporate Modeler Suite, Microsoft Visual Studio 2010 Professional, PowerDesigner 15 Studio και PowerBuilder 12 Enterprise, Remark Web Survey και Remark Office OMR, SPSS, Visual-Paradigm και Active Endpoints ActiveVOS.

(β) Το «Εργαστήριο Συστημάτων Πληροφορικής και Υποστήριξης Επιχειρηματικών Αποφάσεων» προμηθεύτηκε τα ακόλουθα πακέτα λογισμικού, έπειτα από επιτυχή συμμετοχή στον ίδιο διαγωνισμό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Ιούνιος 2010): Rational System Architect, Rational Application Developer, ILOG CPLEX Optimization Studio και SIMUL8 Professional 2010.

(γ) Στο «Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής Έρευνας» οι διαθέσιμες υποδομές, είναι ένας Η/Υ με εγκατεστημένα τα λογισμικά : (α) Matlab, (β) E-Views, (γ) SPSS και (δ) LINGO, μέσω συμμετοχής στον ίδιο διαγωνισμό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Το υλικό και το λογισμικό των εργαστηρίων θεωρείται πλέον ξεπερασμένο για να ανταποκριθεί στις εξελίξεις της τεχνολογίας και τις απαιτήσεις της έρευνας σήμερα. Στα πακέτα λογισμικού δεν έχουν αναβαθμιστεί και οι άδειες χρήσης δεν έχουν ανανεωθεί από την απόκτησή τους (2010).

Εντός του 2020 έχει υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης συνολικού ύψους περίπου 50.000 ευρώ προς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, έπειτα από σχετική ανταγωνιστική πρόσκληση για χρηματοδότηση, για την ανανέωση και αναβάθμιση του τεχνολογικού εξοπλισμού των δύο θεσμοθετημένων εργαστηρίων του Τμήματος. Η πρόταση αφορά αγορά νέων Η/Υ και ορισμένων αδειών ειδικού λογισμικού για τη διεξαγωγή ερευνητικού έργου στο επιστημονικό πεδίο που θεραπεύουν.

5.3.4 Καλύπτουν οι διαθέσιμες υποδομές τις ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας;

Οι διαθέσιμοι ερευνητικοί χώροι κρίνονται οριακά επαρκείς για την εκτέλεση ερευνητικών έργων. Ο εργαστηριακός εξοπλισμός αποκτήθηκε πριν από μια δεκαετία περίπου και είναι πλέον ξεπερασμένος και περιορισμένων δυνατοτήτων. Η ανανέωση του εργαστηριακού εξοπλισμού είναι αναγκαία. Η αναμενόμενη χρηματοδότηση από το πρόγραμμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας θα αναζωογονήσει τα εργαστήρια, ωστόσο οι ανάγκες εξοπλισμού τους υπερβαίνουν κατά πολύ το ποσό των 50.000 που τέθηκε ως όριο χρηματοδότησης.

5.3.5 Ποια ερευνητικά αντικείμενα δεν καλύπτονται από τις διαθέσιμες υποδομές;

Οι υφιστάμενες υποδομές είναι εν γένει παλιές και ανεπαρκείς να καλύψουν τις ερευνητικές ανάγκες των μελών του Τμήματος. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα ερευνητικά αντικείμενα που δεν καλύπτονται καθόλου από τις ερευνητικές υποδομές του Τμήματος: χρηματοοικονομική, λογιστική, έρευνα μάρκετινγκ, διοίκηση ανθρώπινων πόρων, στρατηγική, ανάλυση επιχειρηματικής ευφυΐας, εφαρμογές σχεδιασμού και προτυποποίησης, εφαρμογές ανάλυσης εφοδιαστικής αλυσίδας, κ.α.

5.3.6 Πόσο εντατική χρήση γίνεται των ερευνητικών υποδομών;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. και οι φοιτητές (μεταπτυχιακοί κυρίως) κάνουν χρήση των ερευνητικών υποδομών στα πλαίσια των ερευνητικών εργασιών τους, ανάλογα με το θέμα και τις απαιτήσεις της εργασίας τους. Η χρήση των υποδομών σχετίζεται άμεσα και με το αντικείμενο του εκάστοτε ερευνητικού έργου. Ωστόσο, καθώς ο υφιστάμενος εξοπλισμός και το λογισμικό των επιστημονικών εργαστηρίων χρονολογείται από το 2010 περίπου, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι δεν ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες της έρευνας σήμερα. Πολύ συχνά, τόσο τα μέλη Δ.Ε.Π., όσο και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, προτιμούν να χρησιμοποιήσουν για την έρευνά τους σύγχρονα λογισμικά που διατίθενται με άδειες ανοικτού κώδικα ή ως free/ freemium, παρά να χρησιμοποιήσουν τα λογισμικά που είναι εγκατεστημένα στα ερευνητικά εργαστήρια του Τμήματος.

5.3.7 Πόσο συχνά ανανεώνονται οι ερευνητικές υποδομές; Ποια είναι η ηλικία του υπάρχοντος εξοπλισμού και η λειτουργική του κατάσταση και ποιες οι τυχόν ανάγκες ανανέωσης/επικαιροποίησης;

Όπως αναφέρθηκε στην ενότητα 5.3.3, οι υφιστάμενες ερευνητικές υποδομές σε υλικό Η/Υ και λογισμικό αποκτήθηκαν πριν από μια δεκαετία περίπου και έκτοτε δεν έχουν ανανεωθεί. Αναμένεται η μερική ανανέωσή τους προσεχώς, από νέο πρόγραμμα χρηματοδότησης από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες ενότητες. Είναι προφανές ότι πρέπει να ανανεώνονται σε τακτική βάση οι ερευνητικές υποδομές, ώστε να μην καθίστανται ξεπερασμένες και να μπορούν να καλύψουν τις ερευνητικές ανάγκες των μελών του Τμήματος.

5.3.8 Πώς χρηματοδοτείται η προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών;

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενα σημεία, η δημιουργία και ο εξοπλισμός των ερευνητικών εργαστηρίων του Τμήματος έγινε πριν από 10 χρόνια έπειτα από επιτυχή συμμετοχή σε σχετικό διαγωνισμό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για τη χρηματοδότηση της δημιουργίας ερευνητικών υποδομών σε Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.. Παρόμοιος διαγωνισμός έγινε το 2019, στον οποίο το Τμήμα υπέβαλε πρόταση χρηματοδότησης συνολικού ύψους περίπου 50.000 ευρώ (αυτό το ποσό αναλογούμε στο Τμήμα, έπειτα από την εφαρμογή κριτηρίων/ δεικτών) για την ανανέωση και αναβάθμιση του εξοπλισμού των ερευνητικών εργαστηρίων. Το ποσό αυτό επαρκεί για να καλύψει μόνο ορισμένες επείγουσες ανάγκες συντήρησης και ανανέωσης του εξοπλισμού, όχι για την τη δημιουργία καλά εξοπλισμένων ερευνητικών εργαστηρίων.

Η συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών αποτελεί κρίσιμο ζήτημα για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των ερευνητικών εργαστηρίων, ωστόσο εξαρτάται από εξωγενείς παράγοντες, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ανανεωθούν και να συντηρηθούν οι ερευνητικές υποδομές, ιδίως σε περιόδους οικονομικής δυσπραγίας. Οι πηγές χρηματοδότησης των εργαστηρίων περιλαμβάνουν:

- Ερευνητικά, αναπτυξιακά και συμβουλευτικά έργα.
- Διάθεση ερευνητικών και εν γένει επιστημονικών προϊόντων.
- Δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες που καταλείπονται στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. για τους σκοπούς του

- εργαστηρίου.
- Επιχορήγηση από δημόσιους φορείς ή διεθνείς οργανισμούς.

Σημειώνεται ότι η αυτοχρηματοδότηση μέσω συμμετοχής σε ερευνητικά έργα, που κανονικά θα έπρεπε να αποτελεί την πρώτη επιλογή για την ανανέωση και αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών, είναι στην πράξη ελάχιστα πιθανή επιλογή, γιατί αφενός η κατοχή των απαιτούμενων ερευνητικών υποδομών είναι συνήθως προϋπόθεση συμμετοχής στα ερευνητικά έργα, ώστε να προκύπτει η ικανότητα του εταίρου και η ωριμότητα της πρότασης, και αφετέρου η απόκτηση νέου εξοπλισμού και λογισμικού συχνά απαγορεύεται εντελώς ή επιτρέπεται σε πολύ μικρό βαθμό στα περισσότερα ερευνητικά έργα.

5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;¹⁸

Ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος, περιέχονται στον πίνακα 15*. Για λόγους συντομίας δεν παρουσιάζονται τα στοιχεία αυτά με πλήρη ανάλυση, παρά μόνο διατυπώνονται σχόλια και συμπεράσματα.

Σε γενικές γραμμές θεωρούμε ότι οι επιδόσεις των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος σε σχέση με τις δημοσιεύσεις αυτές κρίνονται ικανοποιητικές, λαμβάνοντας υπόψη τις δυσκολίες που υπήρχαν κυρίως στα προηγούμενα χρόνια που το Τμήμα λειτουργούσε με το θεσμικό πλαίσιο των Τ.Ε.Ι..

* Σημειώνεται ότι για όσα εξάμηνα δεν συμπληρώθηκαν απογραφικά δελτία διδασκόντων λόγω μη λειτουργίας του συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π., τα στοιχεία για τις επιστημονικές δημοσιεύσεις συλλέχθηκαν με απευθείας αποστολή από την ΟΜ.Ε.Α. προς τα μέλη Δ.Ε.Π. (όχι τους επιστημονικούς συνεργάτες) πινάκων για την καταχώρηση αυτών των στοιχείων. Η πρωτοβουλία αυτή έγινε προκειμένου να είναι δυνατή η σύνταξη της παρούσας έκθεσης, χωρίς να υπάρχουν κενά και περιεργές αυξομειώσεις των επιδόσεων.

5.4.1 Πόσα βιβλία/μονογραφίες δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Κατά την τελευταία πενταετία τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν δημοσιεύσει 12 βιβλία/μονογραφίες. Πρόκειται για καινούργιες εκδόσεις ή αναθεωρημένες εκδόσεις παλαιότερων βιβλίων. Αναλυτικά στοιχεία για τα βιβλία που εκδόθηκαν υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ενώ συγκεντρωτικά στοιχεία παρατίθενται στον πίνακα 15 στο παράρτημα.

5.4.2 Πόσες εργασίες δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ;

Κατά την τελευταία πενταετία τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν τις ακόλουθες δημοσιεύσεις :

(α) Σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές; 114

(β) Σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές; 2

(γ) Σε Πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων με κριτές; 115

(δ) Σε Πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων χωρίς κριτές; 0

Αναλυτικά στοιχεία για τις δημοσιεύσεις υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ενώ συγκεντρωτικά στοιχεία παρατίθενται στον πίνακα 15 στο παράρτημα.

Οι επιδόσεις αυτές κρίνονται ικανοποιητικές ποσοτικά και ποιοτικά και αναμένεται να βελτιωθούν περισσότερο στο μέλλον, καθώς οι ερευνητικές δραστηριότητες θα διέπονται από το θεσμικό καθεστώς της έρευνας στα Πανεπιστήμια.

¹⁸ Συμπληρώστε τον Πίνακα 15.

5.4.3 Πόσα κεφάλαια δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε συλλογικούς τόμους;
Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν δημοσιεύσει 14 κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους κατά την τελευταία πενταετία. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, όπως και στον Πίνακα 15.

5.4.4 Πόσες άλλες εργασίες (π.χ. βιβλιοκρισίες) δημοσίευσαν τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Κατά την τελευταία πενταετία τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν δημοσιεύσει μία εργασία σε αυτήν την κατηγορία. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, όπως και στον Πίνακα 15.

5.4.5 Πόσες ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια που δεν εκδίδουν Πρακτικά έκαναν τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Κατά την τελευταία πενταετία τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν τις ακόλουθες δημοσιεύσεις, ανά κατηγορία:

(α) Σε συνέδρια με κριτές: 10

(β) Σε συνέδρια χωρίς κριτές: 0

Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, όπως και στον Πίνακα 15.

5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;¹⁹

Όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 16, ο συνολικός αριθμός των ετεροαναφορών σε δημοσιεύσεις των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος υπολογίζεται σε 1233 κατά την τελευταία πενταετία (δηλαδή περισσότερες από 80 ανά μέλος Δ.Ε.Π.). Επίσης, παρατηρείται συνεχής αύξηση του αριθμού των ετεροαναφορών ως μέτρο του βαθμού αναγνώρισης ερευνητικού έργου των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος από χρόνο σε χρόνο. Αυτό παρατηρείται όχι μόνο ως προς το συνολικό αριθμό ετεροαναφορών για όλα τα μέλη Δ.Ε.Π., αλλά και σχεδόν για κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ξεχωριστά, όπως διαπιστώνεται από την ανάλυση των απογραφικών δελτίων διδάσκοντα κάθε μέλους Δ.Ε.Π.. Θεωρούμε ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν σαφή ένδειξη της ποιότητας του ερευνητικού έργου που παράγουν και δημοσιεύουν τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και είναι πολύ ενθαρρυντικά για τις προοπτικές της διεξαγωγής επιστημονικής έρευνας από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος με την ένταξή τους στο θεσμικό καθεστώς μελών Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίου.

5.5.1 Πόσες ετεροαναφορές (citations) υπάρχουν σε δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Κατά την τελευταία πενταετία τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν 1233 ετεροαναφορές (citations) σε δημοσιευμένες εργασίες τους. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ενώ συγκεντρωτικά στοιχεία αποτυπώνονται στο πίνακα 16.

5.5.2 Πόσες αναφορές του ειδικού ή του επιστημονικού τύπου έγιναν σε ερευνητικά αποτελέσματα μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;

Κατά την τελευταία πενταετία τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος δεν έχουν καμία αναφορά ειδικού ή του επιστημονικού τύπου σε δημοσιευμένες εργασίες τους.

5.5.3 Πόσες βιβλιοκρισίες για βιβλία μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά;

Για βιβλία μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία έχουν πραγματοποιηθεί 4

¹⁹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 16.

βιβλιοκρισίες.

5.5.4 Πόσες συμμετοχές μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων υπήρξαν κατά την τελευταία πενταετία; Να γίνει διάκριση μεταξύ ελληνικών και διεθνών συνεδρίων.

Κατά την τελευταία πενταετία τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν 24 συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων, τα περισσότερα από τα οποία ήταν διεθνή. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, όπως και στο πίνακα 16.

5.5.5 Πόσες συμμετοχές μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών υπάρχουν; Να γίνει διάκριση μεταξύ ελληνικών και διεθνών περιοδικών.

Κατά την τελευταία πενταετία τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν 7 συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών, τα περισσότερα από τα οποία ήταν διεθνή. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, όπως και στο πίνακα 16.

5.5.6 Πόσες προσκλήσεις μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος από άλλους ακαδημαϊκούς / ερευνητικούς φορείς για διαλέξεις/παρουσιάσεις κλπ. έγιναν κατά την τελευταία πενταετία;

Κατά την τελευταία πενταετία τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν τύχει 8 προσκλήσεων από άλλους ακαδημαϊκούς/ ερευνητικούς φορείς για διαλέξεις/παρουσιάσεις. Οι προσκλήσεις αυτές αναφέρονται στο σύνολό τους σχεδόν όχι σε μεμονωμένες διαλέξεις/ παρουσιάσεις, αλλά σε ανάθεση της διδασκαλίας μαθημάτων στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο και σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών άλλων Τμημάτων και Ιδρυμάτων. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, όπως και στο πίνακα 16.

5.5.7 Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος και πόσες φορές έχουν διατελέσει κριτές σε επιστημονικά περιοδικά;

Το στατιστικό αυτό δεν υπάρχει στη δομή του πίνακα 16.

Τα μέλη Δ.Ε.Π. εντάσσουν αυτό το στατιστικό στοιχείο στην ερώτηση για συμμετοχή σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών.

5.5.8 Πόσα διπλώματα ευρεσιτεχνίας απονεμήθηκαν σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος δεν έχουν λάβει διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Σημειώνεται ότι η έρευνα στο γνωστικό πεδίο της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων δεν έχει σε γενικές γραμμές τα χαρακτηριστικά εκείνα που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις για την απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

5.5.9 Υπάρχει πρακτική αξιοποίηση (π.χ. βιομηχανικές εφαρμογές) των ερευνητικών αποτελεσμάτων των μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Δεν είναι γνωστή η ύπαρξη συγκεκριμένων περιπτώσεων αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος σε τεχνολογικούς τομείς (π.χ. βιομηχανικές εφαρμογές), διότι η διαδικασία ανεύρεσης και κατηγοριοποίησης τέτοιων δεδομένων είναι ιδιαίτερη και χρονοβόρα.

5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;
<p>Υπάρχουν ερευνητικές συνεργασίες και ποιες; (α) Με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος; (β) Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού; (γ) Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού; Οι ερευνητικές συνεργασίες με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του Ιδρύματος, με φορείς και Ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού αναφέρονται στην ενότητα 5.2. και στον Πίνακα 17. Επίσης, στα απογραφικά δελτία διδασκόντων τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κάνουν αναφορά στις συνεργασίες τους με φορείς και Ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού. Τα στοιχεία αυτά είναι από τη φύση τους ιδιαίτερα λεπτομερή και εξατομικευμένα και είναι δύσκολο να παρουσιαστούν ως συγκεντρωτικά στοιχεία στην παρούσα ενότητα.</p>
5.7. Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;
<p>5.7.1 Ποια βραβεία ή/και διακρίσεις έχουν απονεμηθεί σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος; (α) σε επίπεδο ακαδημαϊκής μονάδας; (β) σε επίπεδο ιδρύματος; (γ) σε εθνικό επίπεδο; (δ) σε διεθνές επίπεδο; Έχουν απονεμηθεί κατά καιρούς διάφορα βραβεία ερευνητικού έργου σε μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, συνήθως ως βραβεία καλύτερης επιστημονικής εργασίας. Οι περιπτώσεις αυτές καταγράφονται στα βιογραφικά σημειώματα του επιστημονικού προσωπικού.</p> <p>5.7.2 Ποιοι τιμητικοί τίτλοι (επίτιμοι διδάκτορες, επισκέπτες καθηγητές, ακαδημαϊκοί, αντεπιστέλλοντα μέλη ακαδημιών κλπ). έχουν απονεμηθεί από άλλα ιδρύματα σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος; Δεν έχουν απονεμηθεί τιμητικοί τίτλοι σε μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος από άλλα Ιδρύματα.</p>
5.8 Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;
<p>Πόσοι προπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν σε ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος; Πόσοι μεταπτυχιακοί και πόσοι υποψήφιοι διδάκτορες; Το Τμήμα δεν ακόμα υποψήφιους διδάκτορες. Το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 θα ξεκινήσει το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών, όπως εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 22/27-07-2020 (θέμα 12B) απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. Μεταπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν στις ερευνητικές δραστηριότητες των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, αλλά ο βαθμός συμμετοχής τους είναι μικρός, καθώς δεν υπάρχει σαφές θεσμικό πλαίσιο για την απασχόληση και την αμοιβή τους. Γενικά εκτιμάται ότι περίπου 5%-10% των μεταπτυχιακών φοιτητών συμμετέχουν στις ερευνητικές δραστηριότητες των μελών Δ.Ε.Π. (δεν τηρούνται επίσημα στοιχεία), που κυρίως εστιάζονται στην έρευνα από κοινού ενός θέματος και την συγγραφή ενός επιστημονικού άρθρου. Αυτός ο βαθμός συμμετοχής, αν και μικρός, είναι αναμενόμενος και ικανοποιητικός, εάν ληφθεί υπόψη ότι τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος έχουν καθαρά χαρακτήρα επαγγελματικής εξειδίκευσης και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δεν έχουν προσδοκίες και προσανατολισμό προς την επιστημονική έρευνα. Προπτυχιακοί φοιτητές δεν συμμετέχουν στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος, καθώς οι μη—πτυχιούχοι δεν μπορούν να υπογράψουν συμβάσεις και να αναλάβουν την εκπόνηση ερευνητικού έργου.</p>

6. Σχέσεις με κοινωνικούς /πολιτιστικούς/ παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των σχέσεων του με ΚΠΠ φορείς

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

Το αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη και την ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας. Στόχος του Τμήματος είναι η μετάδοση διεπιστημονικών και σύγχρονων γνώσεων οικονομικής φύσης στους φοιτητές, καθώς και η μεγιστοποίηση των πολλαπλασιαστικών οφελών της έρευνας του Τμήματος στην περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας και ευρύτερα. Παρά τους περιορισμένους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους που διαθέτει Το Τμήμα, εν τούτοις έχει εμπλακεί σε σημαντικό αριθμό δράσεων με ουσιαστική διάχυση οφελών για την τοπική κοινωνία και την περιφέρεια.

Οι περισσότερες από τις συνεργασίες αυτές παραμένουν άτυπες, παρότι μπορεί να έχουν επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα. Για το λόγο αυτό, το Τμήμα θα πρέπει να επιδιώξει την επίσημοποίησή τους, για παράδειγμα με την υπογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας και Μνημονίων Κατανόησης, ώστε να αποκτήσουν οι σχέσεις αυτές πιο στέρεες βάσεις και στρατηγικό προσανατολισμό.

6.1.1 Ποια έργα συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς εκτελούνται ή εκτελέστηκαν στο Τμήμα κατά την τελευταία πενταετία;

Οι συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς αφορούν τη συμμετοχή μελών ή εκπροσώπων φορέων (όπως οι τοπικές αρχές, επιχειρηματικοί φορείς, επαγγελματικές εκδηλώσεις, κλπ.) στις εκδηλώσεις του Τμήματος και, αντίστοιχα, στη συμμετοχή μελών του Τμήματος, έπειτα από πρόσκληση, σε εκδηλώσεις αυτών των φορέων. Σε επίπεδο Τμήματος υπάρχει συνεργασία με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών (κοινή διοργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης, συμμετοχή σε μελών του Επιμελητηρίου και σε διαλέξεις και άλλες εκδηλώσεις, κ.α.), καθώς και με μεμονωμένες επιχειρήσεις (συμμετοχή σε διαλέξεις και άλλες εκδηλώσεις του Προπτυχιακού και των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών του Τμήματος).

Επίσης υπάρχει κοινή συμμετοχή σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά έργα. Αφορά κυρίως συνεργασίες με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών και τη Νομαρχία Σερρών, που είχαν ως αποτέλεσμα την από κοινού υλοποίηση δύο έργων του Interreg IV σχετικά με την επιχειρηματικότητα και την κατάρτιση, αντίστοιχα.

Μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν προσκληθεί ως ομιλητές και πλήθος εκδηλώσεων που διοργανώνουν διάφοροι ΚΠΠ φορείς της περιοχής, όπως το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών, ο Δήμος Σερρών, η περιφερειακή Ενότητα Σερρών, η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών, το Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Δήμου Σερρών, το Νοσοκομείο Σερρών, η Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Σερρών, το Γραφείο Unesco Σερρών, κ.α.

Επίσης υπάρχει συνεργασία του Τμήματος με τοπικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις που εδρεύουν στις περιοχές από όπου προέρχονται οι φοιτητές του Τμήματος, η οποία αναπτύσσεται στο

πλαίσιο εφαρμογής της πρακτικής άσκησης των φοιτητών. Οι σχέσεις αυτές είναι πολύχρονες, αφορούν μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων από διαφορετικούς κλάδους και με διαφορετικό μέγεθος, συντελούν στην εξωστρέφεια και την αναγνώριση του έργου που εκτελείται στο Τμήμα μας και αποτελούν ευκαιρίες αμφίπλευρου οφέλους, τόσο για το Τμήμα και τους φοιτητές του, όσο και για τις ίδιες τις επιχειρήσεις. Οι σχέσεις αυτές μπορούν να αξιοποιηθούν περισσότερο για την πολύπλευρή διασύνδεση του Τμήματος με φορείς ΚΠΠ.

6.1.2 Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν σ' αυτά;

Στις δράσεις αυτές έχουν συμμετάσχει σχεδόν όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ανάλογα με το αντικείμενο της δράσης και την ειδικότητα και τα ενδιαφέροντά τους. Επιπλέον, μέλη Δ.Ε.Π. έχουν μεμονωμένες συνεργασίες με φορείς.

6.1.3 Πόσοι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές του Τμήματος συμμετείχαν σε αυτά;

Οι φοιτητές του Τμήματος ενημερώνονται για αυτές τις δράσεις και εκδηλώσεις, συνήθως από τα ίδια τα μέλη Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν σε αυτές ή τις διοργανώνουν, και συμμετέχουν εθελοντικά.

6.1.4 Πώς αναγνωρίζεται και προβάλλεται η επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

Οι επιστημονικές συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς προβάλλεται μέσα από το Διαδίκτυο (ιστοσελίδα του της Πανεπιστημιούπολης Σερρών του ΔΙ.ΠΑ.Ε., ιστοσελίδα του Τμήματος ή των μεταπτυχιακών προγραμμάτων, ανά περίπτωση και από τις ιστοσελίδες των συνεργαζόμενων φορέων ή έργων/ δράσεων), καθώς επίσης συνήθως προβάλλεται και από τα τοπικά ΜΜΕ.

Ωστόσο, το Τμήμα αναγνωρίζει την αδυναμία του να προβάλει αποτελεσματικά την πολυποίκιλη επιστημονική συνεργασία του με ΚΠΠ φορείς. Παρά το γεγονός ότι γίνονται πολλές τέτοιες δράσεις, αυτές δεν καταγράφονται, ούτε προβάλλονται συστηματικά εντός και εκτός της ακαδημαϊκής κοινότητας, με αποτέλεσμα οι περισσότερες από αυτές να μένουν στην αφάνεια. Το Τμήμα θα πρέπει να μεριμνήσει για το ζήτημα αυτό και να λάβει μέτρα για την παρακολούθηση, τη συστηματική καταγραφή και την προβολή των δράσεων επιστημονικής συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς.

6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

6.2.1 Υπάρχουν μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών; Πόσο αποτελεσματικοί είναι κατά την κρίση σας;

Στο πλαίσιο του τετραετούς προγραμματισμού του Τμήματος για την περίοδο 2013-2017 έχει αναγνωρισθεί η ανάγκη ενδυνάμωσης των σχέσεων με την τοπική κοινωνία ως μία ευκαιρία αμφίπλευρου οφέλους και συνεργασίας με φορείς της τοπικής κοινωνίας σε θέματα τοπικής και περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης και σε θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού του Τμήματος. Παρόλα αυτά, δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς. Το Τμήμα θα πρέπει να επιδιώξει την επισήμοποίησή τους, για παράδειγμα με την υπογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας και Μνημονίων Κατανόησης, ώστε να αποκτήσουν οι σχέσεις αυτές πιο στέρεες βάσεις και στρατηγικό προσανατολισμό.

Ας σημειωθεί ότι οι σχέσεις με ΚΠΠ φορείς συνήθως αναπτύσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, σε επίπεδο Ιδρύματος και εν συνεχεία εξειδικεύονται σε επίπεδο Τμήματος, εκεί που υπάρχει αντικείμενο συνεργασίας και αμοιβαίο ενδιαφέρον. Επομένως, το Τμήμα περιμένει και τη συμβολή του Ιδρύματος για την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς.

6.2.2 Πώς αντιμετωπίζουν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;
Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος αναγνωρίζουν τη σημασία που έχει η ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς, τόσο για την επαύξηση της φήμης του Τμήματος και την προσφορά στην τοπική κοινωνία, όσο και για την βελτίωση των εκπαιδευτικών διαδικασιών και των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Ωστόσο, πολλά μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος θεωρούν ότι οι διδακτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες με τις οποίες είναι επιφορτισμένα δεν αφήνουν αρκετό διαθέσιμο χρόνο για την ανάπτυξη εξωδιδακτικών/ εξωπανεπιστημιακών δραστηριοτήτων. Επίσης, ορισμένα μέλη Δ.Ε.Π. διατηρούν ενδοιασμούς γιατί παλαιότερες εμπειρίες τους απέδωσαν πενιχρά αποτελέσματα και οφέλη (για παράδειγμα, οι επιχειρήσεις δεν υποστήριξαν στην πράξη την επιστημονική έρευνα και δεν ανταποκρίθηκαν στις συμφωνημένες υποχρεώσεις τους).

6.2.3 Πώς αντιμετωπίζουν οι ΚΠΠ φορείς την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;
Οι ΚΠΠ φορείς της τοπικής κοινωνίας αναγνωρίζουν τη σημασία και τη συμβολή που μπορεί να έχει το Τμήμα στις δράσεις τους και είναι γενικά θετικοί στην ανάπτυξη συνεργασιών. Παρόλα αυτά, αρκετές φορές μπορεί να υπάρχει διάσταση ως προς τη φιλοσοφία που διέπει την ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ του Τμήματος και των ΚΠΠ φορέων, καθώς επίσης και τις επιδιώξεις και τους στόχους της συνεργασίας. Για παράδειγμα, τα μέλη του Τμήματος συνήθως ενδιαφέρονται πρωτίστως για ευκαιρίες ανάπτυξης ερευνητικού έργου και έχουν μία πιο μακροχρόνια θεώρηση στη συνεργασία και στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, ενώ αντίθετα οι φορείς ΚΠΠ (ιδίως οι επιχειρηματικοί φορείς) εστιάζουν στα λειτουργικά τους ζητήματα και τα οικονομικά αποτελέσματα και επιδιώκουν να βρουν άμεσα πρακτικές λύσεις στα προβλήματα που τους απασχολούν.

6.2.4 Διαθέτει το Τμήμα πιστοποιημένα εργαστήρια για παροχή υπηρεσιών;
Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη ενότητα, το Τμήμα διαθέτει δύο θεσμοθετημένα εργαστήρια για την ανάπτυξη επιστημονικού/ ερευνητικού έργου. Τα εργαστήρια αυτά δεν είναι πιστοποιημένα για την παροχή (πιστοποιημένων) υπηρεσιών προς επαγγελματίες και επιχειρήσεις.

6.2.5 Αξιοποιούνται οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος στις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς;
Οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος, δηλαδή κατ' ουσίαν τα τρία ερευνητικά εργαστήρια που περιεγράφηκαν αναλυτικότερα στο κεφάλαιο 5, χρησιμοποιούνται στις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς, στο βαθμό που το αντικείμενο της συνεργασίας είναι σχετικό με το επιστημονικό αντικείμενο του κάθε εργαστηρίου και μπορεί να υποστηριχθεί από αυτό.

6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

6.3.1 Ανακοινώνονται τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας σε ειδικά περιοδικά ή στον τύπο;
Τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας ανακοινώνονται με δελτία τύπου στα τοπικά και σε άλλα ΜΜΕ. Επίσης, στις εκδηλώσεις για την δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των έργων στα οποία συμμετέχουν μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος προσκαλούνται τα τοπικά ΜΜΕ. Τέλος, τα επιστημονικά αποτελέσματα των έργων, ανάλογα με το είδος τους, τη σπουδαιότητά τους και την ύπαρξη των αναγκών χρηματοδοτικών πόρων, ανακοινώνονται σε συνέδρια και δημοσιεύονται σε περιοδικά.

6.3.2 Οργανώνει ή συμμετέχει το Τμήμα σε εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τμήματος;
Το Τμήμα συμμετέχει με εκπρόσωπό του που ορίζεται κάθε φορά σε εκδηλώσεις του Ιδρύματος με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το

παραγόμενο έργο του Πανεπιστημίου, καθώς και σε εκδηλώσεις των τοπικών φορέων ΚΠΠ, που μας καλούν για να μάθουν για το ερευνητικό και εκπαιδευτικό έργο του Ιδρύματος και του Τμήματος.

Το Τμήμα δεν έχει διοργανώσει εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τμήματος. Ωστόσο, στις προτεραιότητες του Τμήματος είναι η ανάπτυξη των σχέσεων συνεργασίας με φορείς της τοπικής κοινωνίας και η διενέργεια σχετικής εκδήλωσης (π.χ. ετήσιας συνάντησης συνεργασίας και ενημέρωσης).

6.3.3 Υπάρχει επαφή και συνεργασία με αποφοίτους του Τμήματος που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων;
Υπάρχει επαφή και συνεργασία με αποφοίτους του Τμήματος που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων και εκδηλώνεται κυρίως μέσα από την πρόσκληση των αποφοίτων του Τμήματος στις εκπαιδευτικές και λοιπές εκδηλώσεις του Τμήματος. Αυτή η επαφή και συνεργασία δεν γίνεται, ωστόσο, με επίσημο και οργανωμένο τρόπο, κυρίως γιατί δεν υπάρχουν οι αναγκαίες οργανωτικές και διοικητικές υποδομές που θα αναλάβουν αυτό το έργο (μεσοπρόθεσμος προγραμματισμός ενεργειών και προσκεκλημένων, διατήρηση αρχείου, κλπ.).

6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;

6.4.1 Εντάσσονται οι εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε ΚΠΠ χώρους στην εκπαιδευτική διαδικασία;

Γίνονται επισκέψεις σε παραγωγικούς και άλλους φορείς των Σερρών και της ευρύτερης περιοχής και συχνά συνδυάζονται με περιηγήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος. Παλαιότερα έχουν γίνει επισκέψεις σε ξενοδοχειακές μονάδες της λίμνης Κερκίνης, σε μεγάλες και γνωστές επιχειρήσεις των Σερρών (Κρι-Κρι, Δρομέας, κλπ.), ενώ πραγματοποιήθηκε μία επίσκεψη στην εταιρεία Alumil. Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις σε φορείς ΚΠΠ δεν διεξάγονται σε τακτική βάση γιατί είναι ιδιαίτερως γραφειοκρατικές διαδικασίες, τόσο αναφορικά με τη χρηματοδότηση και την μίσθωση των υπηρεσιών, όσο και σε σχέση με τις διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται για την ασφαλή μετακίνηση των φοιτητών. Μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν πραγματοποιήσει εκπαιδευτικές εκδρομές αναφέρουν ότι απαιτείται τουλάχιστον δεκαπενθήμερη προετοιμασία.

6.4.2 Οργανώνονται ομιλίες / διαλέξεις στελεχών ΚΠΠ φορέων;

Ναι, διοργανώνονται ομιλίες/ διαλέξεις από προσκεκλημένους που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων, τόσο στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, όσο και στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Ειδικότερα, διοργανώνονται περίπου 5 τέτοιες ομιλίες/ διαλέξεις συνολικά στο Τμήμα ανά εξάμηνο σπουδών. Σημειώνεται ότι οι ομιλίες/ διαλέξεις από προσκεκλημένους αυξήθηκαν την περίοδο που τα μαθήματα διεξάγονται διαδικτυακά λόγω των μέτρων προστασία από τον κορονοϊό γιατί οι διαδικασίες έγιναν πολύ ευκολότερες για όλους. Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος θα πρέπει να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες και τις ευκολίες που προσφέρουν τα συστήματα τηλεδιάσκεψης ώστε να πετύχουν τη συχνότερη συμμετοχή στελεχών ΚΠΠ φορέων στις εκπαιδευτικές διαδικασίες.

6.4.3 Απασχολούνται στελέχη ΚΠΠ φορέων ως διδάσκοντες;

Ναι, το Τμήμα απασχολεί ως διδάσκοντες στελέχη ΚΠΠ φορέων. Στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2 επιστημονικοί συνεργάτες του Τμήματος είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων. Τα περασμένα χρόνια, όταν το Τμήμα απασχολούσε περισσότερους επιστημονικούς συνεργάτες, ιδίως για τη διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του Τ.Ε.Ι., ο αριθμός αυτός ήταν ακόμη μεγαλύτερος.

6.5. Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;

6.5.1 Πόσο σταθερές και βιώσιμες είναι οι υπάρχουσες συνεργασίες;

Αρκετές από τις υπάρχουσες συνεργασίες είναι σταθερές και βιώσιμες. Στην κατηγορία αυτή εντάσσουμε τις συνεργασίες με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών, το Δήμο Σερρών, την Περιφερειακή Ενότητα Σερρών, κοκ. Επίσης, σταθερές και βιώσιμες είναι οι σχέσεις με πολλές επιχειρήσεις, ιδίως ως προς τη συνεργασία για την πρακτική άσκηση των φοιτητών, τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις, κοκ. Σε άλλες περιπτώσεις που αφορούν κυρίως τη συνεργασία για την εκτέλεση συγκεκριμένων ερευνητικών έργων ή άλλων έργων ανάπτυξης οι σχέσεις συνεργασίας έχουν περισσότερο ευκαιριακό χαρακτήρα.

6.5.2 Συνάπτονται προγραμματικές συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ Τμήματος και ΚΠΠ φορέων;

Οι περισσότερες από τις συνεργασίες που υπάρχουν με ΚΠΠ φορείς παραμένουν άτυπες, παρότι ορισμένες από αυτές μπορεί να έχουν σταθερό και επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα. Το Τμήμα θα πρέπει να επιδιώξει την επιστημοποίησή τους, για παράδειγμα με την υπογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας και Μνημονίων Συναντίληψης, ώστε να αποκτήσουν οι σχέσεις αυτές πιο στέρεες βάσεις και στρατηγικό προσανατολισμό.

6.5.3 Εκπροσωπείται το Τμήμα σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα;

Το Τμήμα δεν έχει θεσμική και επίσημη παρουσία σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα (π.χ. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών, Δήμος Σερρών, Περιφερειακή Ενότητα Σερρών, κοκ.). Σημειώνεται ότι η πρόσκληση για συμμετοχή σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα συνήθως εκδηλώνεται σε επίπεδο Ιδρύματος, και όχι σε επίπεδο Τμήματος.

Το Τμήμα έχει συμμετάσχει πολλές φορές με εκπροσώπους του σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα για την εκπόνηση συγκεκριμένων έργων και την ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων. Ενδεικτικά αναφέρονται οι τα έργα Interreg, στα οποία το Τμήμα και φορείς ΚΠΠ συμμετείχαν από κοινού ως εταίροι, η συμμετοχή στην οργανωτική επιτροπή του 1ου Balkans & Black Sea Cooperation Forum το 2017, κ.λπ.

6.5.4 Συμμετέχει ενεργά το Τμήμα στην εκπόνηση τοπικών /περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης;

Το Τμήμα έχει συμμετάσχει αρκετές φορές με εκπροσώπους του στην εκπόνηση τοπικών /περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης, ιδίως σε δράσεις του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Σερρών (Αναπτυξιακά Συνέδρια που έχει διοργανώσει στο παρελθόν), του Δήμου Σερρών (σε σχέση με συγκεκριμένα έργα/ δράσεις) και της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών (σε σχέση με συγκεκριμένα έργα/ δράσεις).

6.5.5 Υπάρχει διάδραση ή/και συνεργασία του Τμήματος με το περιβάλλον του, ιδίως με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης;

Υπάρχει ουσιαστική επικοινωνία και συνεργασία με αντίστοιχα Τμήματα άλλων Ιδρυμάτων για την ανταλλαγή γνώσης και τεχνογνωσίας σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά ζητήματα, ιδίως με τα Τμήματα των άλλων Ιδρυμάτων της Μακεδονίας, για λόγους γεωγραφικής εγγύτητας. Επίσης, υπάρχει συνεργασία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος με μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Ιδρυμάτων (ιδίως της Μακεδονίας, πάλι) σε ερευνητικές δραστηριότητες, όπως συμμετοχή σε ερευνητικά έργα, κοινές δημοσιεύσεις επιστημονικών άρθρων, κ.α.

6.5.6 Αναπτύσσει το Τμήμα και διατηρεί σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, καθώς και με την τοπική, περιφερειακή ή/και εθνική οικονομική υποδομή;

Στο πλαίσιο του τετραετούς προγραμματισμού 2013-2017 του Τμήματος αναγνωρίζεται η ανάγκη ενδυνάμωσης των σχέσεων με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία ως μία ευκαιρία αμφίπλευρου οφέλους. Ωστόσο, για τους λόγους που αναφέρθηκαν στις ενότητες 6.2. και 6.3., δεν υπάρχουν σταθερές και επίσημες σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία για τα ζητήματα αυτά.

6.5.7 Πώς συμμετέχει το Τμήμα στα μείζονα περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα;

Το Τμήμα δεν συμμετέχει επίσημα σε περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα. Μέλη Ε.Π. του Τμήματος συμμετέχουν με δική τους πρωτοβουλία σε εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα.

6.5.8 Το Τμήμα διοργανώνει ή/και συμμετέχει στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων που απευθύνονται στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον;

Τέτοιες δράσεις και εκδηλώσεις αναλαμβάνονται συνήθως σε επίπεδο Ιδρύματος ή Πανεπιστημιούπολης, όχι σε επίπεδο Τμήματος. Το Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας είχε σημαντική συμβολή στην διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων στην πόλη των Σερρών, με τη διάθεση των εγκαταστάσεών του για αυτού του είδους τις εκδηλώσεις (θεατρικές παραστάσεις, μουσικές εκδηλώσεις, εικαστικές εκθέσεις, λογοτεχνικές εκδηλώσεις, ομιλίες, εκθέσεις, κλπ.), ιδίως του συνεδριακού κέντρου και του ανοιχτού αμφιθεάτρου. Η πρωτοβουλίες αυτές ενθαρρύνονται και σήμερα από τη Διοίκηση του ΔΙ.ΠΑ.Ε. και συνεχίζουν να διοργανώνονται στις εγκαταστάσεις της Πανεπιστημιούπολης Σερρών.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξής του.

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

7.1 Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

7.1.1 Ποια είναι η συμμετοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας στη διαμόρφωση και παρακολούθηση της υλοποίησης, και στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των αναπτυξιακών του στρατηγικών;

Οι διαδικασίες στρατηγικής ανάπτυξης και γενικότερα οι αποφάσεις για ζητήματα που αφορούν στο μέλλον του Τμήματος συνδιαμορφώνονται από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος, δηλαδή με τη συμμετοχή εκπροσώπων των μελών Ε.Ε.Δ.Ι.Π. και εκπροσώπων των φοιτητών. Οι διαδικασίες είναι «ανοιχτές» έτσι ώστε να διασφαλίζεται τόσο η συμμετοχή, όσο και η διάχυση των πληροφοριών. Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται είναι οι εξής:

- α) Ορίζεται εισηγητική επιτροπή από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που αναλαμβάνει να μελετήσει το ζήτημα και να καταθέσει πρόταση/ εισήγηση προς τα μέλη της Συνέλευσης.
- β) Τα μέλη της Συνέλευσης συζητούν την εισήγηση, ενώ παράλληλα μπορούν να θέσουν τις δικές τους προτάσεις ή ζητήματα που θα πρέπει να απασχολήσουν τη Συνέλευση. Έπειτα από εκτεταμένο διάλογο, τα μέλη της Συνέλευσης συναποφασίζουν για το περιεχόμενο της στρατηγικής ανάπτυξης και συνδιαμορφώνουν το τελικό κείμενο.
- γ) Το τελικό κείμενο αποστέλλεται στα μέλη της Συνέλευσης.

Ως προς την παρακολούθηση της υλοποίησης, δεν εφαρμόζεται κάποια τυπική διαδικασία, αλλά η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των αναπτυξιακών στρατηγικών γίνεται στο πλαίσιο της λειτουργίας Συνέλευσης του Τμήματος. Συνήθως γίνεται συζήτηση σε κάποια από τις τελευταίες συνεδρίες του ακαδ. έτους για την αξιολόγηση των στόχων και των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί και για την διαμόρφωση των στόχων για τα επόμενα έτη, σύμφωνα με τις τρέχουσες εξελίξεις και τα νέα δεδομένα.

7.1.2 Συγκεντρώνει και αξιοποιεί το Τμήμα τα απαιτούμενα για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξής του στοιχεία και δείκτες;

Το Τμήμα συγκεντρώνει και αξιοποιεί τα απαιτούμενα στοιχεία και δείκτες για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξής του, κυρίως στο πλαίσιο λειτουργίας του συστήματος διασφάλισης της ποιότητας. Τα στοιχεία αυτά λαμβάνονται υπόψη για κάθε είδους δράση και πρωτοβουλία του Τμήματος σε σχέση με στρατηγικές και διαχειριστικές αποφάσεις (π.χ. λειτουργία των προγραμμάτων σπουδών και παροχή εκπαιδευτικού έργου, ανάπτυξη εκθέσεων εσωτερικής αξιολόγησης/ πιστοποίησης, κλπ.).

Τα στοιχεία συγκρίνονται με αυτά άλλων Τμημάτων και Ιδρυμάτων της χώρας (και της αλλοδαπής ορισμένες φορές), όπως αυτά προκύπτουν από μελέτες που συντάσσει το Υπουργείο ή ανεξάρτητες αρχές (ή ακόμη η Eurostat, άλλοι ευρωπαϊκοί οργανισμοί, ο ΟΟΣΑ, κλπ., ιδίως ως προς τη σύγκριση με τμήματα της αλλοδαπής). Ορισμένες φορές το Τμήμα διεξάγει δικές του έρευνες και συντάσσει αντίστοιχες εκθέσεις, όπως η μελέτη αντίστοιχων Τμημάτων και προγραμμάτων σπουδών που έγινε ως μέρος της Μελέτης Σκοπιμότητας και Βιωσιμότητας του Τμήματος προκειμένου να ενταχθεί στο Δι.Π.Α.Ε..

Πρόθεση του Τμήματος είναι να αναπτύξει περισσότερο το σύστημα στοιχείων και δεικτών που διατηρεί για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του έργου του και της στρατηγικής του ανάπτυξης. Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικά εμπόδια στην προσπάθεια υλοποίησης αυτής της επιδίωξης, τα σημαντικότερα από τα οποία είναι: α) η ανυπαρξία διοικητικού προσωπικού που θα υποστηρίζει τη λειτουργία του συστήματος συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων, β) η ανάγκη δημιουργίας νέων πληροφοριακών συστημάτων/ εφαρμογών για την συλλογή και διαχείριση των στοιχείων, γ) η ανυπαρξία τεχνικού προσωπικού για τη διαχείριση και συντήρηση των συστημάτων/ εφαρμογών αυτών. Η επιδίωξη αυτή φαίνεται πρακτικά ανεφάρμοστη υπό τις παρούσες συνθήκες στελέχωσης του Τμήματος.

7.1.3 Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου;

Οι προσπάθειες του Τμήματος για την προσέλκυση ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) Τηρεί όλους τους προβλεπόμενους κανόνες προκήρυξης νέων θέσεων μέσα από το σύστημα ΑΠΕΛΛΑ για την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων και την υποβολή υποψηφιοτήτων.
- β) Τηρεί όλους τους προβλεπόμενους κανόνες δημοσιότητας, επιδιώκοντας το μέγιστο αριθμό δημοσιεύσεων των νέων θέσεων στα ΜΜΕ.
- γ) Εφαρμόζει αδιάβλητες διαδικασίες κρίσης των υποψηφίων.

Το Τμήμα δεν έχει επιπλέον τρόπους και μέσα στη διάθεσή του για να παρέχει πρόσθετα κίνητρα που θα προσελκύσουν μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου. Το άτεγκτο θεσμικό πλαίσιο ως προς τις υποχρεώσεις των μελών Δ.Ε.Π. μπορεί να θεωρηθεί αντικίνητρο για την προσέλκυση υψηλού επιπέδου επιστημόνων (για παράδειγμα, έχει τύχει ενδιαφερόμενοι που έχουν πολλές ερευνητικές δραστηριότητες να αποτρέπονται από το γεγονός της αδυναμίας ευέλικτης διαχείρισης των καθημερινών υποθέσεών τους, ιδίως σε σχέση τα εκπαιδευτικά και άλλα καθήκοντα στην καθημερινή λειτουργία του Τμήματος).

7.1.4 Πώς συνδέεται ο προγραμματισμός προσλήψεων και εξελίξεων μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού με το σχέδιο ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος; Πόσους φοιτητές ζητάει τεκμηριωμένα το Τμήμα ανά έτος; Πόσοι φοιτητές τελικά σπουδάζουν ανά έτος και ποια είναι η προέλευσή τους ανά τρόπο εισαγωγής (εισαγωγικές εξετάσεις, μετεγγραφές, ειδικές κατηγορίες, κ.λπ.);

Ο προγραμματισμός των αναγκών σε εκπαιδευτικό προσωπικό λαμβάνει χώρα πρωταρχικά στους Τομείς του Τμήματος. Κάθε Τομέας διενεργεί σε ετήσια βάση προγραμματισμό για τις ανάγκες του, λαμβάνοντας υπόψη τις εκπαιδευτικές ανάγκες για τη αποτελεσματική διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Εκτός από τις ανάγκες διδασκαλίας, άλλα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη είναι οι κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού του Τμήματος, οι νέες τάσεις και οι εξειδικεύσεις αιχμής που αναπτύσσονται σε κάθε επιστημονικό πεδίο, η συμπληρωματικότητα των ερευνητικών ενδιαφερόντων των ήδη υπάρχοντων μελών Δ.Ε.Π. και οι γενικές τάσεις στην αγορά εργασίας για εξειδικευμένες ικανότητες / δεξιότητες των πτυχιούχων. Οι εισηγήσεις των Τομέων μεταφέρονται και συζητούνται στη Συνέλευση του Τμήματος με τη συμμετοχή όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Στο σημείο αυτό εξετάζονται οι εισηγήσεις και μέσα από το πρίσμα της συμβολής που μπορούν να επιφέρουν στο σχέδιο ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος.

Επισημαίνεται ότι ο αριθμός νέων θέσεων/ προσλήψεων και εν γένει οι διαδικασίες προσλήψεων και εξελίξεων των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού αποφασίζονται και ρυθμίζονται απόλυτα από το Υπουργείο Παιδείας.

7.1.5 Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου

Το Τμήμα δηλώνει στη διάρκεια κάθε ακαδ. έτους τον αριθμό νεοεισερχομένων φοιτητών για το επόμενο ακαδ. έτος. Με αίσθημα ευθύνης ως προς τις προσδοκίες εκπαίδευσης της νέας γενιάς

και τις ανάγκες της κοινωνίας για νέους, ικανούς και καλά καταρτισμένους επιστήμονες, το Τμήμα ζητάει σχεδόν σταθερά τα τελευταία χρόνια την εισαγωγή 250 φοιτητών ανά έτος (που μαζί με τους εισακτέους από κατατακτήριες και με άλλες διαδικασίες γίνονται περίπου 320-340 νεοεισερχόμενοι φοιτητές ανά έτος). Λαμβάνοντας υπόψη το διαθέσιμο εκπαιδευτικό προσωπικό και την υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή, ο αριθμός των 250 εισακτέων κρίνεται ότι αποτελεί το ανώτατο όριο για να μπορούν να εκπληρώνονται ικανοποιητικά οι εκπαιδευτικοί στόχοι του Τμήματος.

Το Τμήμα διαθέτει περιορισμένα μέσα να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου. Για παράδειγμα, δεν μπορεί να προκηρύξει υποτροφίες, να κάνει δημοσιεύσεις σε ΜΜΕ, κ.λπ. Οι ενέργειες που γίνονται από το Τμήμα για την προσέλκυση φοιτητών περιορίζονται σε ομιλίες προς μαθητές Λυκείου για το αντικείμενο σπουδών, τις διαδικασίες φοίτησης στο Τμήμα και τις ευκαιρίες επαγγελματικής αποκατάστασης. Οι ομιλίες αυτές γίνονται είτε κατά την επίσκεψη μαθητών Λυκείου στην Πανεπιστημιούπολη των Σερρών, με σκοπό την ενημέρωσή τους για τα θέματα αυτά, είτε με επισκέψεις μελών Δ.Ε.Π. στα Λύκεια της περιοχής, έπειτα από σχετική πρόσκληση.

7.2. Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

7.2.1 Υπάρχει διαδικασία διαμόρφωσης συγκεκριμένου βραχυ-μεσοπρόθεσμου (λ.χ. 5ετούς) σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε ότι είναι η διαδικασία αυτή;

Δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος. Ωστόσο, το Τμήμα έχει εφαρμόσει εκτάκτως τέτοιες διαδικασίες σε τρεις περιπτώσεις:

α) Ανάπτυξη τετραετούς ακαδημαϊκού προγραμματισμού για την περίοδο 2008-2012. Έγινε εκτάκτως, έπειτα από σχετική εντολή από το Υπουργείο.

β) Ανάπτυξη τετραετούς ακαδημαϊκού προγραμματισμού για την περίοδο 2013-2017. Η ανάπτυξη του ακαδημαϊκού προγραμματισμού ζητήθηκε εκτάκτως από το Υπουργείο (προκειμένου να προχωρήσει στο «σχέδιο Αθηνά»). Εφαρμόστηκε η διαδικασία που περιγράφεται στην ενότητα 7.1.1, δηλαδή η διαδικασία βασίστηκε σε σχετική εισήγηση επιτροπής μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος και ακολούθησε συζήτηση στη Συνέλευση του Τμήματος (όχι εξαντλητική, καθώς η διαδικασία έγινε υπό καθεστώς χρονικής πίεσης), με τη συμμετοχή όλης της ακαδημαϊκής κοινότητας.

γ) Σχετική εμπειρία μπορεί να θεωρηθεί η ανάπτυξη της Μελέτης Σκοπιμότητας – Βιωσιμότητας που έγινε την άνοιξη του 2019 προκειμένου να μετεξελιχθεί και να ενταχθεί το Τμήμα στο ΔΙ.ΠΑ.Ε.. Και σε αυτήν την περίπτωση εφαρμόστηκε η διαδικασία που περιγράφεται στην ενότητα 7.1.1 προκειμένου να αποφασιστεί και να πάρει την τελική της μορφή η Μελέτη Σκοπιμότητας – Βιωσιμότητας.

Η εμπειρία κρίνεται ικανοποιητική από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος, καθώς η διαμόρφωση της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος συμβάλει στην αποσαφήνιση των στόχων του Τμήματος και των μέτρων που απαιτούνται για την επίτευξή τους. Ωστόσο, η διαδικασία έχει προβλήματα, που σχετίζονται κυρίως με το γεγονός ότι δεν είναι γνωστά το περιβάλλον στο οποίο θα λειτουργήσουμε (θεσμικό πλαίσιο) και τα μέσα που θα έχουμε στη διάθεσή μας κατά την προγραμματική περίοδο (όχι μόνο οι οικονομικοί πόροι, αλλά επίσης οι οργανωτικοί και διοικητικοί πόροι και οι διαθέσιμοι πόροι για την παροχή εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου (νέες προσλήψεις, συμβάσεις σε εξωτερικούς συνεργάτες, κ.λπ.)). Χωρίς να γνωρίζεις τα διαθέσιμα μέσα δεν μπορείς να θέσεις τους κατάλληλους στόχους, ούτε να λάβεις μέτρα για την υλοποίησή τους. Επομένως, υπό τις παρούσες συνθήκες οι ενέργειες στρατηγικής ανάπτυξης διενεργήθηκαν περισσότερο ως ασκήσεις καταγραφής «κατ' αρχήν προθέσεων», βασιζόμενοι κυρίως στα δεδομένα της στιγμής, χωρίς να είναι γνωστά η πολιτική και οι προθέσεις του Υπουργείου Παιδείας, οι πόροι που θα διατεθούν, αν θα τηρηθούν οι υποσχέσεις που δίνονται κατά καιρούς από τους αρμόδιους φορείς και τότε θα υλοποιηθούν, και ποιες θα είναι οι αλλαγές

στο γενικότερο περιβάλλον λειτουργίας του Τμήματος (εκπαιδευτικό, ερευνητικό, οικονομικό-εργασιακό), κ.λπ..

7.2.2 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε ότι είναι;

Δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία παρακολούθησης του σχεδίου ανάπτυξης. Η παρακολούθηση της υλοποίησης του σχεδίου ανάπτυξης γίνεται κυρίως από τον Πρόεδρο του Τμήματος, ενώ και κάθε άλλο μέλος του Τμήματος μπορεί να επισημαίνει αδυναμίες και ευκαιρίες, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά του. Όπως αναφέρθηκε στην ενότητα 7.1.1, συνήθως γίνεται συζήτηση στη Συνέλευση του Τμήματος σε κάποια από τις τελευταίες συνεδρίες του ακαδ. έτους για την αξιολόγηση των στόχων και των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί και για την διαμόρφωση/ αναμόρφωση των στόχων για τα επόμενα έτη, σύμφωνα με τις τρέχουσες εξελίξεις και τα νέα δεδομένα.

7.2.3 Υπάρχει διαδικασία δημοσιοποίησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης και των αποτελεσμάτων του;

Το σχέδιο ανάπτυξης όπως και τα αποτελέσματα για την υλοποίησή του αποτελούν αντικείμενο διαβούλευσης στα πλαίσια της Συνέλευσης του Τμήματος. Τα αποτελέσματα κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη της Συνέλευσης και στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος, αλλά δεν κρίνεται σκόπιμη η δημοσιοποίησή του σχεδίου ανάπτυξης εκτός της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος και του Ιδρύματος, κυρίως γιατί οι στόχοι που τίθενται είναι εύκολο να μην υλοποιηθούν από τη στιγμή που δεν έχουμε έλεγχο στα μέσα υλοποίησής τους.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των διοικητικών υπηρεσιών και των υποδομών του

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

8.1.1 Πώς είναι στελεχωμένη και οργανωμένη η Γραμματεία του Τμήματος και των Τομέων;

Η Γραμματεία του Τμήματος είναι στελεχωμένη μόνο με ένα μέλος Διοικητικού Προσωπικού το οποίο είναι επιφορτισμένο πλήθος καθηκόντων και εκτελεί τεράστιο έργο. Εν ολίγοις, ασχολείται με τα φοιτητικά ζητήματα και υποστηρίζει τον ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό φοιτητών του Τμήματος, παρέχει διοικητική υποστήριξη στη Συνέλευση, το Συμβούλιο και τους 3 Τομείς Σπουδών του Τμήματος και υποστηρίζει γραμματειακά τα τρία προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η ανάγκη ενίσχυσης της διοικητικής/ γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος είναι άμεση και επείγουσα.

8.1.2 Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε πως είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες και το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος και των Τομέων για την εξυπηρέτηση των αναγκών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Υπάρχει ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας για την εξυπηρέτηση των φοιτητών του Τμήματος που επεκτείνεται σε όλη τη διάρκεια απασχόλησης του προσωπικού της Γραμματείας για την καλύτερη εξυπηρέτηση των φοιτητών. Η χρήση του διαδικτύου και των υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Γραμματείας (περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την ηλεκτρονική υποβολή των βαθμολογιών από τους διδάσκοντες και την ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων των μαθημάτων από τους φοιτητές) έχει βελτιώσει σημαντικά τη λειτουργία της Γραμματείας. Ωστόσο, εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των φοιτητών, καθώς και του όγκου εργασίας που απαιτείται για τη διεκπεραίωση των διοικητικών εργασιών, ο φόρτος εργασίας για το διοικητικό προσωπικό της Γραμματείας είναι μεγάλος και απαιτείται η απασχόληση τουλάχιστον ενός ακόμη στελέχους.

8.1.3 Πόσο αποτελεσματική είναι η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος; Πόσο ικανοποιητική για τις ανάγκες του Τμήματος είναι:

(α) η οργάνωση και το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης;

(β) των Υπηρεσιών Πληροφόρησης;

Η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος είναι αρμονική και αποτελεσματική.

Η οργάνωση της Βιβλιοθήκης και των Υπηρεσιών Πληροφορικής είναι ικανοποιητική, όπως και το ωράριο λειτουργίας τους.

Η Βιβλιοθήκη έχει μεταβεί επιτυχώς στην ψηφιακή εποχή και τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος υποστηρίζονται αποτελεσματικά στο έργο τους. Ωστόσο εντοπίζονται δύο βασικές αδυναμίες στη λειτουργία της:

α) ως προς τους φοιτητές, σε αρκετά μαθήματα δεν υπάρχουν αρκετά αντίτυπα των συγγραμμάτων που χρησιμοποιούνται ως βασικά εγχειρίδια μελέτης στη διδασκαλία των μαθημάτων.

β) ως προς τα μέλη ΔΕΠ και τους επιστημονικούς συνεργάτες, οι συνδρομές σε ηλεκτρονικά και έντυπα περιοδικά του γνωστικού πεδίου της οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων είναι περιορισμένες και συχνά το μοντέλο συνδρομής που έχει επιλεγεί δεν περιλαμβάνει την πρόσβαση στα πλέον πρόσφατα τεύχη, παρά μόνο στα παλαιότερα. Με τον τρόπο αυτό όμως τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας δεν έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν έγκαιρα τις νέες τάσεις που διαμορφώνονται στους τομείς του ερευνητικούς τους ενδιαφέροντος.

8.1.4 Πώς είναι στελεχωμένα και πώς οργανώνονται τα Εργαστήρια ή/και τα Σπουδαστήρια του Τμήματος;

Το Τμήμα διαθέτει 3 εργαστήρια για τη διεξαγωγή των μαθημάτων του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών και 1 εργαστήριο για τα μαθήματα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών. Τα εργαστήρια αυτά υποστηρίζονται από τα μέλη Ε.Ε.Δ.Ι.Π. που υπηρετούν στο Τμήμα. Σε όλα τα υποχρεωτικά εργαστηριακά μαθήματα έχει αναπτυχθεί εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο περιλαμβάνει οδηγίες και εργαστηριακές ασκήσεις για την εξάσκηση των φοιτητών.

8.1.5 Πόσο αποτελεσματική θεωρείτε πως είναι η λειτουργία τους;

Η λειτουργία των εργαστηρίων είναι ικανοποιητική. Σημαντική είναι η συμβολή των μελών Ε.Ε.Δ.Ι.Π.. Σημειώνεται ότι τα εργαστήρια παραμένουν ανοικτά για τους φοιτητές σε ώρες πέραν της διδασκαλίας των εργαστηριακών μαθημάτων προκειμένου να κάνουν πρακτική εξάσκηση και τις εργασίες τους, συνήθως με την επίβλεψη μέλους Ε.Ε.Δ.Ι.Π..

8.1.6 Πώς υποστηρίζονται οι υποδομές και υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Στο παρελθόν, οι υποδομές και οι υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών στο Τμήμα υποστηρίζονταν τεχνικά από εξωτερικούς συνεργάτες. Στη συνέχεια, με την πρόσληψη ενός μέλους Ε.ΤΕ.Π. ειδικότητας πληροφορικής υπήρξε ικανοποιητική κάλυψη των αναγκών τεχνικής υποστήριξης και συντήρησης του εξοπλισμού. Η μεταπήδηση του συγκεκριμένου μέλους Ε.ΤΕ.Π. στον κλάδο Ε.Ε.Δ.Ι.Π. με ταυτόχρονη αύξηση της συμμετοχής του στο διδακτικό/εργαστηριακό έργο δημιουργεί κενά στην τεχνική υποστήριξη των πληροφοριακών υποδομών του Τμήματος.

Η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών υποστηρίζεται κυρίως από το προσωπικό του Κέντρου Δικτύου της Πανεπιστημιούπολης. Ο αριθμός των ατόμων που απασχολούνται στο Κέντρο Δικτύου είναι μικρός (2 άτομα) και κρίνεται μάλλον ανεπαρκής.

Σήμερα οι ανάγκες του Τμήματος σε σχέση με τις υποδομές και τις υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών υποστηρίζονται οριακά γιατί οι ανάγκες του Τμήματος σε ψηφιακές και τεχνολογικές υποδομές έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και συνεχίζουν να αυξάνονται συνεχώς. Για παράδειγμα, ο ιστοχώρος του Τμήματος δεν είναι μόνο ένα μέσο προβολής του έργου του Τμήματος, αλλά είναι πλέον ένα εργαλείο καθημερινής επικοινωνίας με τους φοιτητές και την κοινωνία και θα πρέπει να είναι σύγχρονος, λειτουργικός, να ανανεώνεται συχνά και να είναι πάντα ενημερωμένος. Το ίδιο ισχύει και για τους ιστοχώρους των τριών μεταπτυχιακών του Τμήματος. Στη σημερινή εποχή η παρουσία του Τμήματος στα κοινωνικά δίκτυα και τις πλατφόρμες κινητής τεχνολογίας θα έπρεπε να είναι δεδομένη, ωστόσο στην πραγματικότητα δεν υφίσταται, γιατί δεν υπάρχει το κατάλληλο προσωπικό που θα αναπτύξει και θα υποστηρίζει αυτές τις εφαρμογές. Οι ανάγκες υποστήριξης τόσο των μελών Δ.Ε.Π., όσο και των φοιτητών, κορυφώθηκαν με την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής εκπαίδευσης σε όλες τις διαδικασίες του Τμήματος για την προστασία από τον κορονοϊό (διδασκαλία, εξετάσεις, πτυχιακές, επικοινωνία και συνεργασία με τους φοιτητές, κ.λπ.). Για τους λόγους αυτούς και προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών σε όλες τις διαδικασίες του Τμήματος θα πρέπει να γίνει η πρόσληψη ενός μέλους τεχνικού προσωπικού που θα έχει

αποκλειστική αρμοδιότητα την ανάπτυξη εφαρμογών και συστημάτων και την υποστήριξη και συντήρηση του υφιστάμενου εξοπλισμού και της πληροφορικής υποδομής του Τμήματος.

8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

8.2.1 Πώς εφαρμόζεται ο θεσμός του Συμβούλου Καθηγητή;

Η ανάπτυξη του θεσμού του Συμβούλου Καθηγητή είναι στις άμεσες προτεραιότητες του Τμήματος και έχει αποφασιστεί να εφαρμοστεί από το επόμενο ακαδ. έτος. Εξαιτίας του μικρού αριθμού μελών Δ.Ε.Π. και της πρόσφατης αναδιοργάνωσης των προγραμμάτων σπουδών και των διαδικασιών του Τμήματος, λόγω της ένταξης στο ΔΙ.ΠΑ.Ε., δεν κατέστη δυνατή η εφαρμογή του μέχρι σήμερα. Όμως οι ανάγκες επικοινωνίας με τους φοιτητές και υποστήριξής τους στις σπουδές τους αυξήθηκαν εν καιρώ πανδημίας και για το λόγο αυτό η Συνέλευση του Τμήματος αποφάσισε να διερευνήσει τρόπους για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση του θεσμού του Συμβούλου Καθηγητή, παρά τους αντικειμενικούς περιορισμούς που υπάρχουν.

8.2.2 Πόσο αποτελεσματικά υποστηρίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών;

Η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών είναι ικανοποιητική. Ιδιαίτερα θετικό στοιχείο είναι η ταχύτητα του ενσύρματου ίντερνετ, ενώ στον αντίποδα είναι η διαθεσιμότητα και η ταχύτητα του ασύρματου ίντερνετ. Ο εξοπλισμός Η/Υ που έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π. στη διάθεσή τους δεν είναι σε γενικές γραμμές σύγχρονος, αλλά εξακολουθεί να είναι λειτουργικός.

8.2.3 Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των εργαζόμενων φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Δεν υπάρχουν υπηρεσίες υποστήριξης των εργαζόμενων φοιτητών (π.χ. παιδικός σταθμός, κ.λπ.). Ωστόσο το Τμήμα λαμβάνει μέριμνα ώστε το πρόγραμμα διδασκαλίας και το πρόγραμμα των εξετάσεων να επεκτείνεται και στις απογευματινές ώρες, ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση και από εργαζόμενους φοιτητές. Επίσης, σε περίπτωση που ένα μάθημα διδάσκεται δύο φορές την εβδομάδα, λαμβάνεται μέριμνα ώστε να διδάσκεται μία τουλάχιστον φορά σε απογευματινές ώρες.

8.2.4 Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των περισσότερο αδύναμων φοιτητών και εκείνων που δεν ολοκληρώνουν εμπρόθεσμα τις σπουδές τους; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Δεν λειτουργεί επίσημα κάποια υπηρεσία υποστήριξης των περισσότερο αδύναμων φοιτητών. Εξαιτίας του μικρού αριθμού μελών Δ.Ε.Π.. Ωστόσο, γίνεται προσπάθεια από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος να ενθαρρύνουν και να υποστηρίζουν τους πιο αδύναμους φοιτητές (π.χ. μέριμνα για την επίλυση αποριών και εξατομικευμένη υποστήριξη) ώστε να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Πιστεύουμε ότι ο Σύμβουλος Σπουδών θα μπορέσει επίσης να συμβάλει έμμεσα στην επίλυση αυτού του χρόνιου και κρίσιμου προβλήματος του Τμήματος, μέσα από την παροχή συμβουλών και την ενθάρρυνση των φοιτητών να επικεντρωθούν στις σπουδές τους.

8.2.5 Παρέχονται υποτροφίες στους άριστους φοιτητές ή σε ειδικές κατηγορίες φοιτητών (πέραν των υποτροφιών του ΙΚΥ);

Δεν υπάρχουν υποτροφίες επίδοσης πέραν από αυτές του Ι.Κ.Υ. για τους φοιτητές του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Στους φοιτητές των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών δίνονται υποτροφίες επίδοσης, που χρηματοδοτούνται από τα έσοδα από δίδατρα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.

Τα τελευταία 3 χρόνια δίνονται υποτροφίες οικονομικής στήριξης υπό μορφή απαλλαγής από διδάκτρα στους φοιτητές των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, σύμφωνα με όσα ορίζει ο ισχύων νόμος.

8.2.6 Υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική του Τμήματος για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι;

Η πολιτική για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών περιλαμβάνει την παροχή σίτισης, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, συγγραμμάτων, και φοιτητικού επιδόματος. Το Τμήμα κάνει μία εκδήλωση για την υποδοχή των νεοεισερχόμενων φοιτητών κάθε Οκτώβριο με σκοπό το καλωσόρισμά τους, τη γνωριμία μεταξύ τους και την ενημέρωσή τους για τις σπουδές στο Τμήμα, για τις διαδικασίες του Τμήματος και για διάφορα άλλα φοιτητικά ζητήματα.

8.2.7 Πώς συμμετέχουν οι φοιτητές στη ζωή του Τμήματος και του Ιδρύματος γενικότερα;

Οι φοιτητές συμμετέχουν ενεργά στη ζωή του Τμήματος και του Ιδρύματος. Το Τμήμα διοργανώνει ενημερωτικές και επιμορφωτικές ημερίδες και προγράμματα για τους φοιτητές, σε συνεργασία με τις δομές του Ιδρύματος (π.χ. Γραφείο Πρακτικής Άσκησης, ΜΟ.ΔΙ.Π. κ.λπ.) και με άλλους φορείς. Το Ίδρυμα υποστηρίζει, διευκολύνει και ενισχύει στο μέτρο του δυνατού την ανάπτυξη πρωτοβουλιών και δράσεων από τους φοιτητές που μπορεί να έχουν εκπαιδευτικό χαρακτήρα (π.χ. συμμετοχή σε διαγωνισμούς επιχειρηματικών ιδεών, κ.λπ.), πολιτισμικό χαρακτήρα (μουσικές ή θεατρικές ομάδες) ή ψυχαγωγικό χαρακτήρα (φοιτητικές βραδιές, αθλητικές διοργανώσεις, κ.λπ.).

8.2.8 Πώς υποστηρίζονται ειδικά οι αλλοδαποί φοιτητές που μετακινούνται προς το Τμήμα;

Ως προς τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας, οι αλλοδαποί φοιτητές έχουν τα ίδια προνόμια και παροχές με τους Έλληνες φοιτητές. Οι εισερχόμενοι αλλοδαποί φοιτητές έχουν επιπλέον δικαίωμα να διαμένουν δωρεάν στις εστίες της Πανεπιστημιούπολης και να σιτίζονται δωρεάν. Επίσης, γίνονται εκδρομές ώστε να γνωρίσουν τα αξιοθέατα της περιοχής των Σερρών. Τα τελευταία χρόνια οι δράσεις καλωσορίσματος και εγκλιματισμού των αλλοδαπών φοιτητών έχουν ατονήσει, λόγω έλλειψης πόρων. Το κενό αυτό προσπαθούν να καλύψουν τα μέλη Δ.Ε.Π. που διδάσκουν τους αλλοδαπούς φοιτητές με δικές τους πρωτοβουλίες.

8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

8.3.1 Επάρκεια και ποιότητα των τεκμηρίων της βιβλιοθήκης.

Το Τμήμα δεν διαθέτει δική του βιβλιοθήκη, αλλά εξυπηρετείται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΔΙ.ΠΑ.Ε. στην Πανεπιστημιούπολη Σερρών. Η Βιβλιοθήκη είναι καλά εξοπλισμένη και κατά καιρούς εμπλουτίζεται με βιβλία που προτείνουν οι διδάσκοντες του Ιδρύματος. Ιδιαίτερα χρήσιμη είναι η δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης σε εκδοτικούς οίκους μέσω της Κοινοπραξίας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEALink) και της Υπηρεσίας Πληροφόρησης και Διαδανεισμού της Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος. Ωστόσο, οι συνδρομές σε ηλεκτρονικά και έντυπα περιοδικά στο γνωστικό αντικείμενο της οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων δεν είναι επαρκείς και δεν υπάρχει πρόσβαση σε πολλά από τα σημαντικά περιοδικά του χώρου. Τα στελέχη της Βιβλιοθήκης θα πρέπει να διαπιστώσουν αυτές τις ελλείψεις σε συνεργασία με τα μέλη Δ.Ε.Π. και να προβούν στις απαιτούμενες ενέργειες για την κάλυψη αυτών των κενών. Επίσης το μοντέλο συνδρομής που εφαρμόζεται σε αρκετές περιπτώσεις δεν περιλαμβάνει την πρόσβαση στα πλέον πρόσφατα τεύχη (για παράδειγμα, την πρόσβαση στα τεύχη του τελευταίου έτους).

Σημειώνεται ότι τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών χρηματοδότησαν από τα έσοδά τους τη δημιουργία χώρου αναγνωστηρίου και μίας μικρής βιβλιοθήκης για την κάλυψη των απαιτήσεων των μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν στην ενότητα 4.5.5.

8.3.2 Επάρκεια και ποιότητα κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού.

Η επάρκεια και ποιότητα του κοινόχρηστου τεχνητού εξοπλισμού κρίνεται ικανοποιητική.

8.3.3 Επάρκεια και ποιότητα χώρων και εξοπλισμού σπουδαστηρίων.

Το Τμήμα δεν διαθέτει δικό του σπουδαστήριο, αλλά εξυπηρετείται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΔΙΠΑΕ-Πανεπιστημιούπολη Σερρών. Περισσότερα για το θέμα αυτό αναφέρονται στην ενότητα 4.5.5.

8.3.4 Επάρκεια και ποιότητα γραφείων διδασκόντων.

Όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. διαθέτουν ατομικό χώρο γραφείου που διαθέτει βασικό εξοπλισμό και επίπλωση. Ωστόσο, υπάρχουν αρκετά προβλήματα στα γραφεία των διδασκόντων, όπως για παράδειγμα η έλλειψη κλιματιστικών συστημάτων. Επίσης, αρκετά γραφεία έχουν προβλήματα στεγάνωσης, θέρμανσης και ηχομόνωσης.

8.3.5 Επάρκεια και ποιότητα χώρων Γραμματείας Τμήματος και Τομέων.

Ο χώρος της Γραμματείας είναι επαρκής και ικανοποιητικός για την εργασία του προσωπικού και την εξυπηρέτηση των φοιτητών.

Οι Τομείς δεν έχουν Γραμματείες ή άλλους χώρους εργασίας/ συνεργασίας.

8.3.6 Επάρκεια και ποιότητα χώρων συνεδριάσεων.

Ο χώρος συνεδριάσεων των συλλογικών οργάνων του Τμήματος είναι οριακά λειτουργικός, καθώς είναι μικρός και δεν διαθέτει εποπτικά μέσα που θα διευκολύνουν τη συνεργασία των μελών του Τμήματος κατά τις Συνεδριάσεις.

8.3.7 Επάρκεια και ποιότητα άλλων χώρων (διδασκαλεία, πειραματικά σχολεία, μουσεία, αρχεία, αεροκτήματα, εκθεσιακοί χώροι κλπ).

Οι χώροι διδασκαλίας είναι αρκετά ικανοποιητικοί και επαρκώς εξοπλισμένοι (Η/Υ, εποπτικά μέσα, ενσύρματο Ίντερνετ – αδυναμία είναι η χαμηλή ταχύτητα του ασύρματου Ίντερνετ. Τα ζητήματα αυτά έχουν αναφερθεί και σε άλλες παραγράφους). Για τη βελτίωση όμως της εκπαιδευτικής διαδικασίας κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία:

- α) δύο μεγάλων αμφιθεάτρων χωρητικότητας 150-200 θέσεων, με ενοποίηση υφιστάμενων αιθουσών διδασκαλίας και αναμόρφωση των χώρων,
- β) ενός μεγάλου εργαστηρίου Η/Υ χωρητικότητας περίπου 50-60 θέσεων εργασίας, με την αναδιαμόρφωση του χώρου ενός υφιστάμενου εργαστηρίου,

Ιδιαίτερα χρήσιμη θα ήταν επίσης η δημιουργία:

- α) δύο ειδικά διαμορφωμένων αιθουσών που θα είναι ευέλικτες στο σχεδιασμό τους και θα υποστηρίζουν εναλλακτικές μεθόδους διδασκαλίας, ώστε να ενθαρρύνεται την ανάπτυξη ομαδικού πνεύματος και συνεργασίας μεταξύ των φοιτητών.
- β) ενός σπουδαστηρίου που θα λειτουργεί ταυτόχρονα και ως χώρος συνεργασίας για τους φοιτητές του Τμήματος.

8.3.8 Επάρκεια και ποιότητα υποδομών ΑΜΕΑ.

Υπάρχουν οι βασικές υποδομές για ΑΜΕΑ (ράμπες πρόσβασης, ειδικές μπάρες, κάγκελα, ανελκυστήρας, κ.λπ.) και κρίνονται επαρκείς (δεν μπορούμε να αξιολογήσουμε την ποιότητά τους, αλλά καταγράφουμε την ύπαρξή τους).

8.3.9 Πώς εξασφαλίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε υποδομές και εξοπλισμό του Ιδρύματος;

Η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε υποδομές και εξοπλισμό του Ιδρύματος είναι ελεύθερη κατά τις ώρες λειτουργίας του Ιδρύματος (9 το πρωί ως 9 το βράδυ. Στη συνέχεια η υπηρεσία φύλαξης των χώρων του Ιδρύματος ελέγχει και ασφαλίσει όλους τους χώρους. Κανένα

μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας δεν επιτρέπεται να παραμένει στους χώρους του ιδρύματος πέραν της 9ης νυκτερινής).

8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

8.4.1 Ποιες από τις λειτουργίες του Τμήματος υποστηρίζονται από ΤΠΕ;

- Υποδομή διαχείρισης δικτυακών λογαριασμών
- Ηλεκτρονική Γραμματεία
- Δήλωση Συγγραμμάτων (Σύστημα Εύδοξος)
- Σύστημα διασφάλισης ποιότητας – ΜΟ.ΔΙ.Π.
- Σύστημα απομακρυσμένης πρόσβασης στους πόρους της Βιβλιοθήκης
- Σύστημα Ηλεκτρονικής Εκπαίδευσης
- Σύστημα τηλεδιάσκεψης για παροχή σύγχρονης διδασκαλίας.
- Ανοικτά ακαδημαϊκά μαθήματα
- Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
- Διάφορες ηλεκτρονικές υπηρεσίες που προφέρονται από την κοινοπραξία των ελληνικών πανεπιστημίων GrNet.
- Ασύρματο δίκτυο Πανεπιστημιούπολης και Eduroam
- Υποβολή αίτησης υποψηφίων μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών (ΑΠΕΛΛΑ)
- Ηλεκτρονικές προμήθειες
- Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο (υπό ανάπτυξη).

8.4.2 Ποιες από αυτές και πόσο χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος;

Όλες οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές/συστήματα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ή σε μεγάλο βαθμό (ανάλογα με τη φύση τους) από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος.

8.4.3 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο;

Όλα τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στον ιστοχώρο του Τμήματος. Η ιστοσελίδα περιέχει κατ' ελάχιστον τα στοιχεία επικοινωνίας του μέλους Δ.Ε.Π., τις ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές στο γραφείο και το πλήρες βιογραφικό σημείωμα του μέλους Δ.Ε.Π..

8.4.4 Πόσο συχνά ανανεώνεται ο ιστότοπος του Τμήματος στο διαδίκτυο;

Ο ιστότοπος του Τμήματος παραμένει λειτουργικός και ενημερώνεται σε καθημερινή βάση με ανάρτηση ανακοινώσεων και άλλο περιεχόμενο.

Ωστόσο, λόγω της έλλειψης τεχνικού προσωπικού που θα είναι αποκλειστικά επιφορτισμένο με τη διαμόρφωση, διαχείριση και συντήρησή του, ο ιστότοπος δεν έχει αναμορφωθεί πρόσφατα. Το Τμήμα θεωρεί ότι η διαχείριση της παρουσίας του Τμήματος και όλων των προγραμμάτων σπουδών του στο διαδίκτυο, στα κοινωνικά δίκτυα και στις πλατφόρμες κινητών τεχνολογιών είναι εργασία πλήρους απασχόλησης και κρίνει αναγκαία την πρόσληψη ενός μέλους τεχνικού προσωπικού που θα αναλάβει αυτό το έργο. Στα καθήκοντα θα εντάσσεται ασφαλώς και η υποστήριξη όλων των τεχνολογικών υποδομών και των πληροφοριακών συστημάτων που έχει στην κατοχή του ή χρησιμοποιεί το Τμήμα (σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, κλπ – βλέπε ενότητα 8.4.1), καθώς και η υποστήριξη όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στην

αποτελεσματική χρήση όλων των συστημάτων και τεχνολογικών υποδομών που έχει τη διάθεσή του το Τμήμα.

8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

8.5.1 Γίνεται ορθολογική χρήση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;
Καταβάλλονται προσπάθειες ώστε να γίνεται ορθολογική και η καλύτερη δυνατή χρήση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος.

Για παράδειγμα, κατά την κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι αίθουσες να χρησιμοποιούνται με ορθολογικό τρόπο: οι μεγαλύτερες σε χωρητικότητα αίθουσες διατίθενται για τα μαθήματα στα οποία υπάρχει μεγαλύτερη προσέλευση φοιτητών. Μικρός αριθμός προβλημάτων δημιουργείται στις περιπτώσεις που μαθήματα τα οποία έχουν προγραμματιστεί να γίνουν σε μικρότερες αίθουσες έχουν μεγαλύτερη του αναμενόμενου προσέλευση φοιτητών. Τα προβλήματα αυτά λύνονται από τον διδάσκοντα με προσωρινή ή μόνιμη μεταφορά του μαθήματος σε μεγαλύτερη αίθουσα, που είναι διαθέσιμη.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα έχει επάρκεια χώρων και αιθουσών διδασκαλίας, αλλά χρειάζεται ανασχεδιασμός και αναδιαμόρφωση ορισμένων χώρων. Για παράδειγμα, το Τμήμα έχει στη διάθεσή του 7 μικρές αίθουσες διδασκαλίας χωρητικότητας 80 ατόμων περίπου, οι οποίες δημιουργήθηκαν για να καλύψουν τις ανάγκες της διδασκαλίας στα Τ.Ε.Ι. (διδασκαλία όλων των μαθημάτων που προγράμματος σπουδών σε κάθε εξάμηνο (εαρινό και χειμερινό), λίγα θεωρητικά μαθήματα, πολλές ασκήσεις πράξης και εργαστήρια, κ.λπ.). Σήμερα το Τμήμα χρειάζεται μεγαλύτερους χώρους για να ανταποκριθεί στις ανάγκες των 300 περίπου φοιτητών ανά ακαδ. έτος. Αντίστοιχη είναι η κατάσταση και οι νέες ανάγκες στα εργαστήρια του Τμήματος. Τα ζητήματα αυτά έχουν αναφερθεί πολλαπλώς και σε άλλες παραγράφους.

8.5.2 Γίνεται ορθολογική χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;
Καταβάλλονται προσπάθειες ώστε να γίνεται ορθολογική και η καλύτερη δυνατή χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού του Τμήματος.

Λόγω της καθημερινής χρήσης του εξοπλισμού του Τμήματος από φοιτητές και διδάσκοντες, η φθορά που επέρχεται φυσιολογικά στη λειτουργία τους είναι μεγάλη - μεγαλύτερη σε σχέση με την κανονική χρήση του αντίστοιχου εξοπλισμού υπό άλλες συνθήκες (για παράδειγμα στο σπίτι). Για το λόγο αυτό οι ανάγκες καθημερινής συντήρησης και ανανέωσης του εξοπλισμού σε τακτά χρονικά διαστήματα είναι μεγαλύτερες.

8.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

8.6.1 Προβλέπεται διαδικασία σύνταξης και εκτέλεσης προϋπολογισμού του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Δεν προβλέπεται από τη νομοθεσία και από τον Εσωτερικό κανονισμό Λειτουργίας η διαδικασία σύνταξης και εκτέλεσης οικονομικού προϋπολογισμού του Τμήματος.

8.6.2 Προβλέπεται διαδικασία κατανομής πόρων; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Δεν γίνεται κυριολεκτικά κατανομή πόρων στα Τμήματα. Η διαδικασία προμηθειών γίνεται με την κατάθεση αιτήματος για τη δέσμευση ποσού, το οποίο εγκρίνεται διαδοχικά από ανώτερα διοικητικά επίπεδα και από τις οικονομικές Υπηρεσίες του Ιδρύματος, ώστε να καταλήξει σε διενέργεια διαγωνισμού προμήθειας. Η διαδικασία είναι ιδιαίτερα γραφειοκρατική και χρονοβόρα.

Τα τελευταία χρόνια εφαρμόζεται ηλεκτρονικό σύστημα προμηθειών. Η άποψη των μελών του Τμήματος είναι ότι η διαδικασία έχει γίνει πιο σύνθετη και γραφειοκρατική, παρά απλούστερη,

ταχύτερη και αποτελεσματική, γιατί με την εφαρμογή του συστήματος ηλεκτρονικών προμηθειών διατηρήθηκαν όλες οι γραφειοκρατικές διεργασίες και επιπλέον προστέθηκαν κι άλλες.

8.6.3 Προβλέπεται διαδικασία απολογισμού; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Δεν προβλέπεται από τη νομοθεσία και από τον Εσωτερικό κανονισμό Λειτουργίας η διαδικασία σύνταξης οικονομικού απολογισμού του Τμήματος.

9. Συμπεράσματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να εντοπίσει τα κυριότερα θετικά και αρνητικά του σημεία, όπως αυτά συνάγονται από τις προηγούμενες ενότητες και να αναγνωρίσει ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών του σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους που προκύπτουν από τα αρνητικά του σημεία

9.1. Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;

9.1.1. Διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης

Θετικά στοιχεία:

- Η αναγνώριση της σημαντικότητας, η αποδοχή των αρχών της διαδικασίας και η θετική στάση της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος προς τις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας και εσωτερικής αξιολόγησης.
- Η ενίσχυση της συνοχής του Τμήματος με την ενεργοποίηση και τη συμμετοχή όλης της ακαδημαϊκής κοινότητας για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης.
- Το αποτέλεσμα της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης, καθώς η έκθεση που συντάσσεται παρέχει μια συνολική εικόνα της υφιστάμενης κατάστασης, των διαθέσιμων μέσων και των δυνατοτήτων και ελλείψεων/ αδυναμιών του Τμήματος να ανταποκριθεί στην αποστολή και να πετύχει τους στόχους του.
- Η ύπαρξη του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. που βοηθά σημαντικά σε όλη την διαδικασία. Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε στην ενότητα 7.1.2, η υφιστάμενη στελέχωση του Τμήματος είναι ανεπαρκής για την υποστήριξη των διαδικασιών εσωτερικής αξιολόγησης και διασφάλισης ποιότητας. Επίσης, για την επίτευξη περισσότερων και πιο σύνθετων αποτελεσμάτων και στόχων, απαιτείται η συλλογή περισσότερων στοιχείων, από πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές, και η ανάπτυξη σύνθετων δεκτών, που δεν υποστηρίζονται από το πληροφοριακό σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. στην τρέχουσα μορφή του.

Αρνητικά στοιχεία:

- Η ελλιπής στελέχωση σε διοικητικό και τεχνικό προσωπικό στο Τμήμα, που να είναι σε θέση να υποστηρίξει τη λειτουργία του συστήματος διασφάλισης ποιότητας και τη συλλογή και επεξεργασία του μεγάλου πλήθους στοιχείων που απαιτούνται.
- Η αδυναμία των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται από το Τμήμα και το Ίδρυμα να παρέχουν τα απαιτούμενα συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία σε μορφή που να μπορεί άμεσα να ενσωματωθεί στην έκθεση αξιολόγησης, χωρίς περεταίρω επίπονες μετατροπές και χρονοβόρες επεξεργασίες. Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις τα συστήματα της ηλεκτρονικής γραμματείας και της ΜΟ.ΔΙ.Π. αλληλοκαλύπτονται, καθώς χρησιμοποιούν τα ίδια δεδομένα για να παράγουν αναφορές με διαφορετική δομή και περιεχόμενο.
- Η αδυναμία παροχής της δέουσας προσοχής ορισμένες φορές στο ζήτημα της διεκπεραίωσης των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας. Αποτέλεσμα της αδυναμίας αυτής είναι να μην καταστεί δυνατή η διενέργεια όλων των διαδικασιών συλλογής στοιχείων σε ορισμένα από τα περασμένα έτη. Αυτό οφείλεται ασφαλώς και στο συγκυριακό γεγονός της ανάγκης συγχώνευσης των επιμέρους συστημάτων και διαδικασιών των ΜΟ.ΔΙ.Π. των τεσσάρων Ιδρυμάτων που συγκρότησαν μέσα από διαδικασία συγχώνευσης το ΔΙ.ΠΑ.Ε..
- Η ανταπόκριση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας και εσωτερικής αξιολόγησης δεν είναι πάντα η καλύτερη δυνατή (π.χ. μέλη Δ.Ε.Π. και φοιτητές δεν συμπληρώνουν πάντα τα απογραφικά και τα δελτία αξιολόγησης). Ορισμένα μέλη Δ.Ε.Π. θεωρούν ότι τα απογραφικά δελτία απαιτούν πολλές πληροφορίες, που μπορεί να μην είναι απαραίτητο να συλλέγονται σε εξαμηνιαία βάση. Επίσης, πολλοί φοιτητές θεωρούν βαρετό να κάνουν αξιολόγηση σε κάθε μάθημα, (μάλιστα κάνουν διπλή αξιολόγηση στα μαθήματα που έχουν ξεχωριστό θεωρητικό και εργαστηριακό σκέλος, ή που έχει ανατεθεί σε διαφορετικούς διδάσκοντες η θεωρία και η

άσκηση πράξης στο πρόγραμμα σπουδών του Τ.Ε.Ι.), ένα συναίσθημα που αυξάνεται σταδιακά καθώς κάνουν νέες αξιολογήσεις εντός της εβδομάδας διεκπεραίωσης της διαδικασίας. Θα πρέπει να γίνονται συνεχείς προσπάθειες από τη διοίκηση του Τμήματος και την ΟΜ.Ε.Α. υπενθύμισης και ευαισθητοποίησης προς τα μέλη Δ.Ε.Π. και τους φοιτητές για την ανάγκη τήρηση των διαδικασιών.

- Ο μεγάλος φόρτος εργασίας που απαιτείται για τη σύνταξη των εκθέσεων εσωτερικής αξιολόγησης. Το πρότυπο της ΕΘ.Α.Ε.Ε. μπορεί να απλοποιηθεί και να δώσει βαρύτητα στα πλέον ουσιαστικά ζητήματα. Η διαδικασία θα πρέπει να γίνει πιο ευέλικτη, σύντομη και ουσιαστική.
- Η ασάφεια που υπάρχει σχετικά με τον τρόπο που θα χρησιμοποιηθούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και ο «τιμωρητικός» χαρακτήρας που φαίνεται να τη χαρακτηρίζει (π.χ. σύνδεση της αξιολόγησης με τη χρηματοδότηση ή ακόμη και με την κατάργηση Τμημάτων).

9.1.2. Προγράμματα Σπουδών

Θετικά στοιχεία:

- Το Τμήμα διαθέτει ένα σύγχρονο πρόγραμμα σπουδών που είναι ευέλικτο, παρέχει κατευθύνσεις σπουδών με τη δυνατότητα επιλογής κύριας και δευτερεύουσας εξειδίκευσης και ανταποκρίνεται στις σημερινές τάσεις της επιστήμης και τις ανάγκες της οικονομίας. Γενικά, με όρους συγκριτικής αξιολόγησης, θεωρούμε ότι το νέο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος δεν υπολείπεται των καλύτερων αντίστοιχων προγραμμάτων σπουδών στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Ο ενθουσιασμός που υπάρχει στα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας του Τμήματος από τη λειτουργία του νέου προγράμματος σπουδών και γενικότερα από την «πανεπιστημοποίηση» του Τμήματος. Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Πανεπιστημίων δίνει πολλές περισσότερες ευκαιρίες στην καθημερινή λειτουργία του Τμήματος και για την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού και ερευνητικού του έργου.
- Το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό του Τμήματος απαρτίζεται σχεδόν ισάριθμα από νέους σε ηλικία επιστήμονες και από έμπειρα μέλη Δ.Ε.Π.. Αυτό το μείγμα των μελών Δ.Ε.Π. μπορεί να προσφέρει θετικά στην αντιμετώπιση των προκλήσεων, τον εκσυγχρονισμό των δράσεων και την στρατηγική ανάπτυξη του Τμήματος. Επίσης, το Τμήμα διαθέτει έμπειρα μέλη Ε.Ε.Δ.Ι.Π. που υποστηρίζουν τις εκπαιδευτικές και λοιπές δραστηριότητες και αξιοποιεί νέους επιστήμονες ως εξωτερικούς συνεργάτες, που είναι γνώστες των σύγχρονων τάσεων στην επιστήμη και τη διδασκαλία.
- Η εκπαιδευτική νοοτροπία του Τμήματος εστιάζει παραδοσιακά στην παροχή πρακτικών γνώσεων και την ανάπτυξη πρακτικών δεξιοτήτων στους φοιτητές, λόγω της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας που είχαν τα προγράμματα σπουδών στα Τ.Ε.Ι.. Το νέο πρόγραμμα σπουδών αξιοποιεί την έμφαση στο πρακτικό και εφαρμοσμένο περιεχόμενο των σπουδών στην οργάνωση και διοίκηση επιχειρήσεων και το πλαισιώνει πλέον με το κατάλληλο θεωρητικό υπόβαθρο, ώστε οι φοιτητές να αποκτούν τις κατάλληλες επιστημονικές γνώσεις και να βασίζονται σε στέρεες βάσεις τις επιστημονικές και επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες που αναπτύσσουν.
- Το αντικείμενο της οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων αφορά ένα ιδιαίτερα ευρύ επιστημονικό πεδίο που παρέχει σε μεγάλο βαθμό «οριζόντιες» γνώσεις και δεξιότητες και δίνει τη δυνατότητα για πρόσβαση σε πολλά επιστημονικά πεδία και αντικείμενα εργασίας. Οι φοιτητές του Τμήματος δημιουργούν στέρεες βάσεις για να ασχοληθούν με την οργάνωση, τη διαχείριση και τη διοίκηση επιχειρήσεων και οργανισμών και έχουν πολλές επιλογές να συνεχίσουν τις σπουδές τους και να εξειδικευτούν στη συνέχεια, σύμφωνα με τις ευκαιρίες καριέρας που θα τους παρουσιαστούν και τα ενδιαφέροντα που θα αναπτύξουν. Σημειώνεται ότι πολλοί πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων επιδιώκουν να κάνουν σπουδές στην οργάνωση και διοίκηση επιχειρήσεων, μέσα από κατατακτήριες εξετάσεις ή με αίτηση στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, για να αποκτήσουν όχι μόνο τις εξειδικευμένες γνώσεις, αλλά και

αυτές τις «οριζόντιες» γνώσεις οργάνωσης και διοίκησης και την ευρύτητα πνεύματος που απαιτείται για τη λειτουργία στο σύγχρονο, δυναμικό επιχειρηματικό περιβάλλον.

- Το Τμήμα λειτουργεί αυτοδύναμα τρία προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών που είναι επιτυχημένα, όπως προκύπτει από τη μακροχρόνια λειτουργία τους, και ανταποκρίνονται στις ανάγκες ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας και των ανθρώπων της. Τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών μπορούν να αξιοποιηθούν κατάλληλα για την βελτίωση των επιδόσεων διασύνδεσης του Τμήματος με την κοινωνία και την αγορά εργασίας και την ανάπτυξη συνεργασιών.
- Το Τμήμα έχει πλέον τη δυνατότητα οργάνωσης προγράμματος δικτατορικών σπουδών και έχει κάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την έναρξη του προγράμματος από το επόμενο ακαδ. έτος (2020-2021). Αυτό θα συμβάλει σημαντικά στην αναβάθμιση των ερευνητικών δραστηριοτήτων από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, την επίτευξη καλύτερων επιδόσεων στο ερευνητικό έργο και γενικά την επιστημονική ολοκλήρωση των χαρακτηριστικών του Τμήματος.
- Τα προγράμματα σπουδών του Τμήματος ανταποκρίνονται στις ανάγκες των παραγωγικών φορέων της τοπικής και της ευρύτερης κοινωνίας. Ωστόσο, το Τμήμα θα πρέπει να αναπτύξει περισσότερο τις σχέσεις συνεργασίας με τους οικονομικούς φορείς και τους φορείς της τοπικής κοινωνίας.

Αρνητικά στοιχεία:

- Οι ανάγκες διδακτικού έργου δεν καλύπτονται στο σύνολό τους από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και πρέπει να προσλαμβάνονται αρκετοί εξωτερικοί συνεργάτες. Αυτό δεν θα ήταν αναγκαστικά πρόβλημα από μόνο του, καθώς συνήθως οι εξωτερικοί συνεργάτες του Τμήματος είναι εξαιρετικοί επιστήμονες, γνώστες των νέων επιστημονικών τάσεων και των σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας. Ωστόσο, γίνεται συχνά πρόβλημα στην πράξη γιατί δεν είναι έγκαιρα γνωστός ο αριθμός των θέσεων που εγκρίνονται/ χρηματοδοτούνται και οι διαδικασίες πρόσληψης καθυστερούν να ολοκληρωθούν, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνεται καλός προγραμματισμός και προετοιμασία της διδασκαλίας του διδακτικού έργου.
- Τα τελευταία 6 χρόνια έχει γίνει η πρόσληψη/ προσθήκη ενός μόνο μέλους Δ.Ε.Π. στο Τμήμα. Αυτό δημιουργεί προβλήματα στη στελέχωσή του, τα οποία έχουν επιπτώσεις τόσο στο σήμερα, καθώς η αναλογία φοιτητών προς μέλος Δ.Ε.Π. είναι τεράστια και ο φόρτος εργασίας των μελών Δ.Ε.Π. που προκύπτει από το σύνολο των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών υποχρεώσεων που έχουν είναι υπερβολικός, όσο και μακροπρόθεσμα, όταν τα πλέον έμπειρα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος θα αρχίσουν να συνταξιοδοτούνται. Αυτή η κατάσταση θα δημιουργήσει ένα κενό στη συνέχεια του Τμήματος.
- Για όσο χρονικό διάστημα το Τμήμα λειτουργεί δύο προγράμματα σπουδών (για τους φοιτητές που εισήχθησαν στο Δί.ΠΑ.Ε. και στο Τ.Ε.Ι., αντίστοιχα) θα υπάρχουν δυσκολίες στην οργάνωση των ξεχωριστών διαδικασιών (διδασκαλία, εξετάσεις, λοιπές λειτουργίες) και επιβαρυνμένο πρόγραμμα διδακτικού και διοικητικού έργου για τους διδάσκοντες.

9.1.3. Διδακτικό έργο

Θετικά στοιχεία:

- Τα περιγράμματα των μαθημάτων έγιναν όλα από την αρχή και περιέχουν σαφείς μαθησιακούς στόχους, καλό χρονοπρογραμματισμό της διδασκαλίας της ύλης, πολλαπλή βιβλιογραφία και ποικιλία μεθόδων αξιολόγησης, ώστε να παράγουν αξιόλογα μαθησιακά αποτελέσματα και να ανταποκρίνονται στους εκπαιδευτικούς στόχους και τις μαθησιακές ανάγκες των φοιτητών και των μελλοντικών στελεχών οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων.
- Οι φοιτητές έχουν ιδιαίτερα θετική άποψη για το περιεχόμενο των σπουδών και το διδακτικό έργο, όπως αποτυπώνεται στις αξιολογήσεις τους για τα μαθήματα.
- Οι διδακτικές υποδομές του Τμήματος (οι αίθουσες διδασκαλίας, τα εργαστήρια και ο εξοπλισμός τους) κρίνονται επαρκή. Ωστόσο, η διαφορετική οργάνωση της διδασκαλίας στο νέο πρόγραμμα σπουδών (για παράδειγμα, η μεγαλύτερη έμφαση στις διαλέξεις, η

προαιρετική παρακολούθηση των εργαστηρίων, κοκ.) καθιστά αναγκαία την αναμόρφωση των χώρων (αύξηση της χωρητικότητας των αιθουσών διδασκαλίας και των εργαστηρίων) και απαιτούν τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού. Το Τμήμα έχει ήδη αναλάβει πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση αυτή και περιμένει την ανταπόκριση και την στήριξη από τη Διοίκηση του Πανεπιστημίου.

- Η πολιτική του Τμήματος για τη λειτουργία των εργαστηριακών αιθουσών πέραν των προγραμματισμένων ωρών διδασκαλίας των εργαστηριακών μαθημάτων δίνει την ευκαιρία στους φοιτητές να μελετούν και να εξασκούνται στη χρήση ΤΠΕ, συχνά με την επίβλεψη και υποστήριξη μέλους Ε.Ε.Δ.Ι.Π.
- Ο ικανοποιητικός βαθμός χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία από όλους τους διδάσκοντες και η ενσωμάτωση σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας.
- Ορισμένα μέλη Δ.Ε.Π. έχουν εκφράσει την πρόθεσή τους να διδάξουν ορισμένα μαθήματα επιλογής/ κατεύθυνσης στην αγγλική γλώσσα για τους Έλληνες φοιτητές. Αυτό δεν έχει εφαρμοστεί μέχρι σήμερα, κυρίως λόγω της αντίδρασης μερίδας των φοιτητών.
- Η εμπειρία της ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης λόγω των έκτακτων συνθηκών που επέβαλε η πανδημία του κορονοϊού κρίθηκε από όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. ότι είχε θετικές πτυχές και μπορεί να οδηγήσει στην ανάπτυξη νέων, υβριδικών μεθόδων διδασκαλίας ή ακόμη και νέων προγραμμάτων σπουδών που θα βασίζονται στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Οι θετικές αυτές εμπειρίες θα μπορούσαν να συντελέσουν στην ανάπτυξη πιο ευέλικτων και πιο αποτελεσματικών διαδικασιών στα υφιστάμενα προγράμματα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των υφιστάμενων προγραμμάτων μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, την ανάπτυξη νέων προγραμμάτων σπουδών που θα απευθύνονται σε αλλοδαπούς φοιτητές, κ.λπ.. Για να αξιοποιηθούν αυτές οι εμπειρίες θα πρέπει να υπάρξουν αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των Πανεπιστημίων που να δίνουν τη δυνατότητα αξιοποίησης διαδικασιών ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών, και όχι κατ' εξαίρεση, όπως γίνεται σήμερα.

Αρνητικά στοιχεία:

- Η ανεπαρκής στελέχωση του Τμήματος σε μέλη Δ.Ε.Π. έχει ως αποτέλεσμα τον υπερβολικά μεγάλο αριθμό στο λόγο διδασκόμενων προς διδάσκοντες, όπως αναφέρθηκε αναλυτικά στην ενότητα 3. Αυτό επιδρά τόσο στην ποιότητα της διδασκαλίας, όσο και στην δυνατότητα που έχουν οι διδάσκοντες να επικοινωνήσουν ξεχωριστά με κάθε φοιτητή και να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις απαιτήσεις και τις ανάγκες κάθε φοιτητή. Για παράδειγμα, παρότι η Συνέλευση έχει αναγνωρίσει την ανάγκη να εφαρμοστούν εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες όπως η μικρο-διδασκαλία και ο Σύμβουλος Σπουδών των φοιτητών, ο μικρός αριθμός μελών Δ.Ε.Π. αποτελεί τροχοπέδη στην εφαρμογή τους. Επίσης, στην πράξη τα μέλη Δ.Ε.Π. δεν μπορούν να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα να πάρουν εκπαιδευτική άδεια για την επιστημονική τους ανάπτυξη, καθώς οι διδακτικές και διοικητικές ανάγκες του Τμήματος είναι πολύ μεγάλες και δεν μπορούν να καλυφθούν εύκολα από τα υπόλοιπα μέλη.
- Η ανεπαρκής στελέχωση του Τμήματος με διδακτικό προσωπικό, ώστε να είναι δυνατή η καλύτερη υποστήριξη των φοιτητών στις μαθησιακές τους δραστηριότητες (π.χ. εξάσκηση στα εργαστήρια, καλύτερη υποστήριξη στην εκπόνηση εργασιών και πτυχιακών, κλπ.). Ενδεικτικό ως προς αυτό είναι το γεγονός ότι τα Αγγλικά δεν έχουν διδαχθεί στους νεοεισερχόμενους φοιτητές του ΔΙ.ΠΑ.Ε. για 3 συνεχόμενα εξάμηνα, γιατί δεν λειτουργεί Κέντρο Ξένων Γλωσσών στην Πανεπιστημιούπολη Σερρών, δεν διατέθηκαν πιστώσεις το περασμένο έτος για την πρόσληψη επιστημονικού συνεργάτη με τις διαδικασίες του Π.Δ. 407/1980, ενώ για το ακαδ. έτος 2020-2021 που χορηγήθηκε η πίστωση, η διαδικασία πρόσληψης αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιανουάριο του 2021!
- Το χαμηλό ποσοστό επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις των μαθημάτων, ιδιαίτερα στα μαθήματα των τριών πρώτων εξαμήνων του προγράμματος σπουδών, που οφείλεται εν πολλοίς στην νοοτροπία του ανέμελου φοιτητή που κάνει «φοιτητική ζωή». Λαμβάνοντας

υπόψη ότι μεγάλο μέρος των φοιτητών του Τμήματος εισάγεται έχοντας πετύχει χαμηλές επιδόσεις στις πανελλήνιες εξετάσεις, η αποτυχία αυτή στις εξετάσεις οφείλεται επίσης στις γενικότερες μαθησιακές αδυναμίες που έχουν αρκετοί φοιτητές και στη δυσκολία να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των πανεπιστημιακών μαθημάτων. Το πρόβλημα φαίνεται δυσεπίλυτο καθώς συνδυάζει τις μαθησιακές αδυναμίες των φοιτητών από τη πλευρά με το μαζικό μοντέλο εκπαίδευσης που εφαρμόζεται και την αδυναμία διδασκαλίας σε μικρές ομάδες από την άλλη πλευρά, ενώ ο στόχος πρέπει να παραμένει σταθερά και απαρέγκλιτα η επίτευξη υψηλού επιπέδου επιστημονικής κατάρτισης των φοιτητών. Η μόνη προσέγγιση για την επίλυση του προβλήματος αυτού είναι η ανάπτυξη φοιτητοκεντρικών μεθόδων διδασκαλίας που θα εξατομικεύουν στις μαθησιακές ανάγκες των φοιτητών, οι οποίες απαιτούν ωστόσο τη διάθεση περισσότερων εκπαιδευτικών πόρων.

- Το χαμηλό ποσοστό προσέλευσης των φοιτητών στις διαλέξεις και στις εξετάσεις των μαθημάτων. Αυτό είναι μία παράδοση που δημιουργήθηκε στην φοιτητική κοινότητα ήδη από τη λειτουργία του Τ.Ε.Ι. και βασίστηκε στην πεποίθηση των φοιτητών ότι οι διαλέξεις δεν είναι σημαντικές στα προγράμματα σπουδών των Τ.Ε.Ι. και οι φοιτητές πρέπει και αρκεί να παρακολουθούν τα εργαστηριακά μαθήματα, καθώς η εκπαίδευση που τους παρέχεται είναι «πρακτική» και η συμμετοχή τους στα εργαστήρια είναι υποχρεωτική. Επίσης, η νοοτροπία αυτή αναπτύχθηκε και γιατί υπήρχαν πολλές δυνατότητες για συμμετοχή στις εξετάσεις (όλα τα μαθήματα διδάσκονταν και εξετάζονταν σε κάθε εξάμηνο, δηλαδή τόσο στο χειμερινό όσο και στο εαρινό, και η εξεταστική περίοδος κάθε εξαμήνου ήταν διπλή, με αποτέλεσμα ο φοιτητής να μπορεί να δίνει 4 φορές εξετάσεις ένα μάθημα μέσα στο ακαδ. έτος – αντί για 2 που είναι στα Πανεπιστήμια). Οι διδάσκοντες θα πρέπει να εμπνεύσουν τους φοιτητές και να τους παρακινήσουν να είναι συνεπείς στις εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες και υποχρεώσεις.
- Η διεθνοποίηση του Τμήματος και η χαμηλή κινητικότητα διδασκόντων και φοιτητών από/προς το Τμήμα μέσω του προγράμματος ERASMUS. Τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας θα πρέπει να ενημερωθούν καλύτερα για τις δυνατότητες που έχουν και τα πολύτιμα οφέλη που θα αποκομίσουν και να ενθαρρυνθούν να συμμετάσχουν σε τέτοιες δραστηριότητες. Οι επιδόσεις του Τμήματος σε αυτόν το τομέα θα πρέπει βελτιωθούν οπωσδήποτε – ακόμη περισσότερο τώρα που λειτουργεί σε ένα ίδρυμα που έχει έντονα διεθνή προσανατολισμό στην στρατηγική του. Σε αυτόν το στόχο σημαντική θα πρέπει να είναι η συμβολή από τα Γραφεία Διεθνών Σχέσεων σε επίπεδο Πανεπιστημιούπολης και σε επίπεδο Ιδρύματος, που θα πρέπει να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες ενημέρωσης και ενθάρρυνσης, να ενημερώνουν σωστά και έγκαιρα τους ενδιαφερόμενους και γενικά να διευκολύνουν τις διαδικασίες συμμετοχής των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος.

9.1.4. Ερευνητικό έργο

Θετικά στοιχεία:

- Η αναπτυγμένη κουλτούρα έρευνας και ο ικανοποιητικός αριθμός δημοσιεύσεων και ετεροαναφορών, δεδομένων των συνθηκών λειτουργίας του Τμήματος όλα τα προηγούμενα χρόνια υπό καθεστώς Τ.Ε.Ι. (πολλές ώρες υποχρεωτικής διδασκαλίας, ανυπαρξία διδακτορικών φοιτητών και ερευνητικών συνεργατών, ελάχιστες πρωτοβουλίες για τη χρηματοδότηση της έρευνας στα Τ.Ε.Ι., θεσμική επιταγή για εφαρμοσμένη έρευνα στα Τ.Ε.Ι., κλπ.).
- Η συμμετοχή του Τμήματος σε ορισμένα σημαντικά διεθνή προγράμματα εκπαίδευσης έρευνας.
- Η συμμετοχή μεγάλου μέρους των μελών του Τμήματος – περίπου των μισών μελών – σε σημαντικά έργα έρευνας και ανάπτυξης που υποστηρίζονται από ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.
- Η ύπαρξη τριών ερευνητικών εργαστηρίων, τα δύο εκ των οποίων είναι ήδη θεσμοθετημένα.

Αρνητικά στοιχεία:

- Το Τμήμα δεν διαθέτει επίσημη ερευνητική πολιτική που να θέτει στόχους και προτεραιότητες

στην έρευνα. Αποτέλεσμα αυτού είναι τα μέλη Δ.Ε.Π. να επικεντρώνουν τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα στο γνωστικό τους αντικείμενο και να μην ευνοούνται οι ερευνητικές συνεργασίες και συνέργειες μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π..

- Ο μικρός αριθμός μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος και η ύπαρξη πολλών και διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων των μελών Δ.Ε.Π., λόγω της ευρύτητας του γνωστικού πεδίου της οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων, δυσχεραίνει την ανάπτυξη ερευνητικών συνεργειών για την ανάληψη κοινών ερευνητικών δράσεων και τη διενέργεια κοινών δημοσιεύσεων.
- Οι δυσχέρειες στην στελέχωση των ερευνητικών δράσεων λόγω της ανυπαρξίας έως σήμερα διδακτορικών φοιτητών και ερευνητικών συνεργατών. Επίσης, οι δυσχέρειες στον εκσυγχρονισμό των ερευνητικών υποδομών του Τμήματος.
- Ο μεγάλος καθημερινός φόρτος εργασίας των μελών Δ.Ε.Π. που προέρχεται από τις αυξημένες ανάγκες για την παροχή διδακτικού και διοικητικού έργου.
- Η πρόσβαση σε ηλεκτρονικά επιστημονικά περιοδικά μέσω του προγράμματος HEALINK και των συνδρομών που έχει η Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος δεν καλύπτει ικανοποιητικά ορισμένα γνωστικά αντικείμενα με αποτέλεσμα μεγάλο μέρος της αρθρογραφίας να μην είναι προσβάσιμο. Σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχει πρόσβαση σε ορισμένα από τα καλύτερα περιοδικά, ενώ συχνά το μοντέλο συνδρομών που έχει επιλεγεί εξαιρεί την πρόσβαση στην πιο σύγχρονη αρθρογραφία (για παράδειγμα, η πρόσβαση στα άρθρα των τελευταίων 1-2 ετών απαιτούν premium συνδρομές) – με ό,τι συνεπάγεται αυτό για την έρευνα.
- Οι αδυναμίες στη διασύνδεση με τις επιχειρήσεις με αντικειμενικό σκοπό την ανάπτυξη ερευνητικού έργου πάνω στα πραγματικά προβλήματα και τις προσκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

9.1.5 Σχέσεις με ΚΠΠ φορείς

Θετικά στοιχεία:

- Η κοινή αντίληψη όλων των μελών του Τμήματος για την ανάγκη ενδυνάμωσης των σχέσεων με τους ΚΠΠ φορείς.
- Η πρακτική άσκηση έχει ως αποτέλεσμα την άμεση επαφή του Τμήματος με τους παραγωγικούς φορείς και θα πρέπει να αξιοποιηθεί συστηματικά για την ανάπτυξη σχέσεων και συνεργασιών.
- Μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν συμμετάσχει επανειλημμένως ως επιστημονικοί συνεργάτες ή σύμβουλοι ΚΠΠ φορέων. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει όχι μόνο να ενθαρρυνθούν και να αυξηθούν, αλλά επίσης να διευρυνθούν και να συστηματοποιηθούν. Το Τμήμα θα πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση αυτή (παροχή κινήτρων στα μέλη Δ.Ε.Π., ανάπτυξη ενός πλαισίου για την συστηματική υποστήριξη τέτοιων δράσεων, κ.λπ.).
- Μέλη των παραγωγικών φορέων συνεργάζονται με το Τμήμα ως επιστημονικοί συνεργάτες ή ως επισκέπτες διδάσκοντες.

Αρνητικά στοιχεία:

- Ο μεγάλος φόρτος διδακτικών και διοικητικών καθηκόντων των μελών Δ.Ε.Π. και οι απαιτήσεις του ερευνητικού έργου καθιστούν την αφιέρωση χρόνου για την ανάπτυξη σχέσεων με τους ΚΠΠ φορείς «απλή πολυτέλεια».
- Κατά την άποψη αρκετών μελών του Τμήματος δεν υπάρχουν κίνητρα, υποστήριξη και συστηματικές πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη σχέσεων με τους ΚΠΠ φορείς.
- Κατά την άποψη αρκετών μελών του Τμήματος οι ερευνητικές πρωτοβουλίες από τους ΚΠΠ της περιοχής είναι περιορισμένες και δεν προσφέρουν ευκαιρίες για ουσιαστική συνεργασία και επιστημονική ανάπτυξη. Από την εμπειρία που υπάρχει ως σήμερα, οι ανάγκες ερευνητικής συνεργασίας των ΚΠΠ φορέων πολλές φορές είναι ευκαιριακές και «ρηχές» και γίνονται απλά και μόνο για λόγους κάλυψης των κριτηρίων ένταξής τους σε κάποιο πρόγραμμα επιχειρηματικής χρηματοδότησης. Επίσης, ενώ οι επιχειρήσεις γενικά επιδιώκουν συνεργασίες με Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα για να μελετήσουν τεχνικά και

τεχνολογικά ζητήματα, δεν έχουν το ίδιο ενδιαφέρον για έρευνα στα ζητήματα της οργάνωσης διοίκησης επιχειρήσεων, γιατί οι επιχειρηματίες και οι μάνατζερ θεωρούν ότι οι ίδιοι τα γνωρίζουν καλύτερα και μπορούν να τα επιλύσουν από μόνοι τους.

9.1.6 Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

Θετικά στοιχεία:

- Η δυναμική που μπορεί να αναπτύξει το ΔΙ.ΠΑ.Ε. ως ένα μεγάλο, πολύ-επιστημονικό και σύγχρονο Πανεπιστήμιο που έχει εγκαταστάσεις στις περισσότερες μεγάλες πόλεις της Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας. Τονίζεται ιδιαίτερα ο διεθνής προσανατολισμός του ΔΙ.ΠΑ.Ε., που μπορεί να διαμορφώσει το βασικό χαρακτηριστικό των πρωτοβουλιών και των δράσεων που θα αναπτύξει το Τμήμα στα επόμενα χρόνια.
- Η κοινή αντίληψη όλων των μελών του Τμήματος για την στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης.
- Η ύπαρξη κειμένων για τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος, όπως η Μελέτη Σκοπιμότητας – Βιωσιμότητας για την ένταξη του Τμήματος στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. και ο τετραετής ακαδημαϊκός προγραμματισμός της περιόδου 2013-2017.
- Η ύπαρξη στρατηγικών στόχων για την ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Τμήματος, όπως η ανάπτυξη φοιτητοκεντρικών μεθόδων διδασκαλίας, ο εκσυγχρονισμός των εκπαιδευτικών διαδικασιών στα προγράμματα σπουδών, η ενδυνάμωση και η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, η ανάπτυξη ξενόγλωσσου προγράμματος σπουδών σε προπτυχιακό και/ή σε μεταπτυχιακό επίπεδο, κ.α..
- Η καλή ανταπόκριση όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στις προκλήσεις της ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Οι εμπειρίες που αποκτήθηκαν μπορούν να αποτελέσουν το εφαλτήριο για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών που θα ενσωματώνουν την ηλεκτρονική εξ αποστάσεως εκπαίδευση στα εκπαιδευτικά μοντέλα που θα εφαρμόσει το Τμήμα μελλοντικά.

Αρνητικά στοιχεία:

- Η αδυναμία διάθεσης και ελέγχου των πόρων, η ανυπαρξία κατάλληλου θεσμικού πλαισίου που να υποστηρίζει ουσιαστικά το αυτοδιοικητο και τη στρατηγική ακαδημαϊκή ανάπτυξη και ο συνεπαγόμενος κίνδυνος οι προθέσεις και οι πρωτοβουλίες στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος να αποτελούν απλές ασκήσεις καταγραφής προθέσεων που παραμένουν στα χαρτιά.
- Ο ανεπαρκής ρυθμός προκήρυξης νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π. από το Υπουργείο Παιδείας για τη στελέχωση του Τμήματος.
- Η γραφειοκρατία και η κακή οργάνωση των διαφόρων διαδικασιών ανατρέπουν την εφαρμογή κάθε προγραμματισμού και αναγκάζουν το Τμήμα να επικεντρώνεται στη διαχείριση της καθημερινότητας και την επίλυση των άμεσων προβλημάτων που ανακύπτουν.

9.1.7 Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

Θετικά στοιχεία:

- Η παροχή διαδικτυακών υπηρεσιών για τις περισσότερες λειτουργίες του Τμήματος (ηλεκτρονική γραμματεία, σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ, εφαρμογές διασύνδεσης με τα πληροφοριακά συστήματα της βιβλιοθήκης, κλπ.).
- Η σύμπνοια και η αρμονική συνεργασία όλων των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας του Τμήματος (μέλη Δ.Ε.Π., μέλη ΕΕΔΙΠ και διοικητικό προσωπικό).
- Το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ υποστηρίζει ικανοποιητικά το έργο της συλλογής και επεξεργασίας μεγάλου όγκου δεδομένων και το προσωπικό της ΜΟΔΙΠ υποστηρίζει ικανοποιητικά τη διαδικασία.
- Το ΔΙ.ΠΑ.Ε. αποτελεί πλέον ένα από τα μεγαλύτερα Πανεπιστήμια της χώρας και μπορεί να αναπτύξει σημαντικές δράσεις και πλεονεκτήματα σε σχέση με την οργάνωση της καθημερινής του λειτουργίας και την απόκτηση ή ανάπτυξη μέσων και υποδομών.

Αρνητικά στοιχεία:

- Η ανεπαρκής στελέχωση της Γραμματείας με διοικητικό προσωπικό, σε βαθμό που να δυσχεραίνεται σημαντικά η παροχή διοικητικού έργου και να καθίσταται ορισμένες φορές προβληματική η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές και τα μέλη Δ.Ε.Π..
- Η ανυπαρξία τεχνικού προσωπικού στο Τμήμα με γνώσεις και δεξιότητες πληροφορικής που θα αναλάβει την ανάπτυξη και συντήρηση των απαραίτητων εφαρμογών και συστημάτων του Τμήματος, συμπεριλαμβανομένης της ιστοσελίδας του Τμήματος και της παρουσίας στα δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης για την αποτελεσματική ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας και της κοινωνίας, τη συλλογή επιπλέον στοιχείων και την επεξεργασία σύνθετων δεικτών εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος, κλπ.. Χωρίς τα κατάλληλα συστήματα επικοινωνίας και πληροφορικής το έργο του Τμήματος θα δυσχεραίνεται, θα διεξάγεται με κόπο και χωρίς να μπορεί να αποφέρει τα καλύτερα αποτελέσματα.
- Η οργάνωση των υπηρεσιών του Ιδρύματος σε τέσσερις πανεπιστημιούπολεις αναπόφευκτα δημιουργεί προβλήματα συντονισμού της καθημερινής λειτουργίας και των πρωτοβουλιών. Η ανάπτυξη αποτελεσματικού διοικητικού μοντέλου είναι μία διαρκής πρόκληση για τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;

9.2.1 Ευκαιρίες αξιοποίησης θετικών σημείων

- Η διαρκής βούληση και η προσήλωση της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος σε δράσεις που αποσκοπούν στη συνεχή βελτίωση και ανάπτυξη του Τμήματος αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα δυνατά σημεία του Τμήματος. Το Τμήμα αποδείχθηκε ότι είναι έτοιμο να ανταποκριθεί με σπουδή και αποτελεσματικότητα σε κάθε πρόκληση και σε κάθε ευκαιρία που παρουσιάστηκε. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ήταν από τα πρώτα Τμήματα Τ.Ε.Ι. που ίδρυσαν μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και έχει καταφέρει να διατηρεί ως σήμερα τρία μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, αν και λειτουργεί σε μία πόλη της ελληνικής επαρχίας. Επίσης, ανταποκρίθηκε επιτυχώς στην πρόκληση της συγχώνευσης και ενσωμάτωσης στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. δημιουργώντας νέες διαδικασίες και ένα νέο, σύγχρονο, διεπιστημονικό και ανταγωνιστικό πρόγραμμα σπουδών.
- Η δυναμική που μπορεί να αναπτύξει το ΔΙ.ΠΑ.Ε. ως ένα μεγάλο, πολύ-επιστημονικό και σύγχρονο Πανεπιστήμιο, ιδίως για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών που έχουν διεθνή προσανατολισμό. Το όνομα και η φήμη του ΔΙ.ΠΑ.Ε. μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη εξωστρέφειας, ιδίως προς την κατεύθυνση της δημιουργίας διεθνών προγραμμάτων σπουδών, τη συμμετοχή σε ερευνητικά έργα και την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα Ιδρύματα.
- Η θετική στάση που έχει υιοθετήσει το Τμήμα σε σχέση με τις διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης και διασφάλισης ποιότητας μπορεί να αξιοποιηθεί έτσι ώστε η αξιολόγηση να μετεξελιχθεί σε διαδικασία παραγωγής πρακτικών αποτελεσμάτων και βελτιώσεων. Βασική προϋπόθεση είναι η ανάληψη πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αναδεικνύονται από τη διαδικασία της αξιολόγησης.
- Η θετική στάση που έχουν τα μέλη του Τμήματος στον θεσμό της αξιολόγησης μπορεί να βοηθήσει κάθε διδάσκοντα να βελτιωθεί. Αυτό ωστόσο προϋποθέτει ότι πρέπει να μειωθεί δραστικά ο χρόνος που μεσολαβεί ανάμεσα στην συμπλήρωση των ερωτηματολογίων των φοιτητών και των δελτίων με τα οποία ενημερώνονται οι διδάσκοντες για τις επιδόσεις τους. Θα πρέπει να αξιολογηθεί αν είναι επιτρεπτή η επεξεργασία των ερωτηματολογίων – ασφαλώς με ανώνυμο τρόπο – όσο διαρκεί ακόμη η διδασκαλία των μαθημάτων που αξιολογήθηκαν, ώστε τα αποτελέσματα της αξιολόγησης να αποτελέσουν την πρώτη ύλη για ένα γόνιμο διάλογο μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. και των φοιτητών για την βελτίωση των εκπαιδευτικών διαδικασιών.

- Η τοπική κοινωνία έχει αναγνωρίσει τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, κυρίως μέσα από τις δυνατότητες που παρέχονται για την ανάπτυξη του επιστημονικού δυναμικού στην περιοχή. Το Τμήμα έχει αναπτύξει σχέσεις ουσιαστικής συνεργασίας με την τοπική κοινωνία και τους ΚΠΠ φορείς. Η συνεργασία με τους ΚΠΠ φορείς μακροπρόθεσμα θα πρέπει να αποκτήσει έναν σταθερό χαρακτήρα. Το Τμήμα θα πρέπει να αξιοποιήσει την επαφή που δημιουργείται με τους ΚΠΠ φορείς με αφορμή την πρακτική άσκηση των φοιτητών, ενώ θα πρέπει να επιδιώξει και τη σύνδεση της πρακτικής άσκησης με την πτυχιακή εργασία. Οι σχέσεις με τους ΚΠΠ φορείς θα πρέπει να εμβαθυνθούν, να αποκτήσουν σταθερό χαρακτήρα και να επεκταθούν και σε νέους τομείς, κυρίως στην έρευνα.
- Το Τμήμα μπορεί να βελτιώσει την εικόνα που έχει στην τοπική και την ευρύτερη κοινωνία αξιοποιώντας τα θετικά χαρακτηριστικά του προγράμματος σπουδών (σύγχρονο, διεπιστημονικό, καλά οργανωμένο περιεχόμενο, απόφοιτοι με καλές προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης, κ.λπ.). Επίσης, θα πρέπει να αναλάβει περισσότερες και συστηματικότερες δράσεις εξωστρέφειας και προβολής του έργου του.
- Η εμπειρία της ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης λόγω των έκτακτων συνθηκών που επέβαλε η πανδημία του κορονοϊού μπορεί να οδηγήσει στην ανάπτυξη νέων, υβριδικών μεθόδων διδασκαλίας ή ακόμη και νέων προγραμμάτων σπουδών που θα βασίζονται στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

9.2.1 Ενδεχόμενοι κίνδυνοι και τρόποι αντιμετώπισης

- Η αξιολόγηση μπορεί να αντιμετωπιστεί ως μία γραφειοκρατική διαδικασία καταγραφής προθέσεων και ως ένα εργαλείο επιβολής ποινών και περικοπών, αντί να χρησιμοποιηθεί ως μηχανισμός βελτίωσης των Τμημάτων και άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν και αναδεικνύονται μέσω αυτής. Στην περίπτωση αυτή θα χαθεί από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας η εμπιστοσύνη στο θεσμό της αξιολόγησης, που θα αντιμετωπίζεται ως ένα πρόσθετο επαχθές και ανούσιο βάρος.
- Οι βάσεις εισαγωγής στο Τμήμα παραμένουν χαμηλές. Σε αυτό έχει συμβάλει και η τακτική του Υπουργείου να επιμένει να συσχετίζει με κάθε δυνατό τρόπο τα νέα Τμήματα των Πανεπιστημίων με τα προϋπάρχοντα Τμήματα των Τ.Ε.Ι.. Είναι γεγονός ότι ένα μικρό μέρος των εισακτέων φοιτητών δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις σπουδών του Τμήματος *αν δεν αλλάξει μαθησιακή νοοτροπία και δεν καταλάβει μεγάλη προσπάθεια* (εκτιμούμε ότι το πρόβλημα είναι μάλλον στα κίνητρα και τα ενδιαφέροντα των φοιτητών, παρά στις μαθησιακές ικανότητές τους). Επομένως, το Τμήμα θα πρέπει αφενός να προβάλλει το έργο του και το πρόγραμμα σπουδών που παρέχει, ώστε να προσελκύσει νεοεισερχόμενους φοιτητές με καλύτερες μαθησιακές επιδόσεις, και αφετέρου να προσπαθήσει να εμπνεύσει και να παρακινήσει τους φοιτητές του να προσπαθήσουν περισσότερο ώστε να αναβαθμίσουν τις μαθησιακές τους ικανότητες και να μπορέσουν να πετύχουν αξιόλογα αποτελέσματα στις σπουδές τους και μέσα από αυτές.
- Το Τμήμα έχει ουσιαστικές ανάγκες στελέχωσης σε όλα τα επίπεδα (εκπαιδευτικό, τεχνικό, διοικητικό). Οι ελλείψεις αυτές και οι καθυστερήσεις στη στελέχωση του Τμήματος αποτελούν τροχοπέδη στην ανάπτυξή του. Θα μπορούσε να οδηγήσουν, εφόσον συνεχιστούν επί μακρόν, στην κάμψη της ζωντάνιας και του ηθικού των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, την φυσική τους εξάντληση από τον μεγάλο φόρτο εργασίας και τελικά την παραίτησή τους από το να αναλαμβάνουν αναπτυξιακές πρωτοβουλίες.
- Η ελλιπής και συχνά καθυστερημένη χρηματοδότηση για την κάλυψη των καθημερινών λειτουργικών αναγκών του Τμήματος – και πολύ περισσότερο για την ανάπτυξη νέων πρωτοβουλιών και καινοτομιών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία προγραμματισμού δράσεων.
- Ο ενδιαυσμός που υπάρχει σε μερίδα μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας ότι με τον καιρό οι περιφερειακές Πανεπιστημιούπολεις και τα Τμήματα που λειτουργούν σε αυτές θα αρχίσουν να «λανθάνουν της προσοχής» της Διοίκησης του Ιδρύματος.

- Η γενικότερη νοοτροπία στην ελληνική Πολιτεία και τους φορείς της δημόσιας διοίκησης που αφήνει τα προβλήματα να διογκώνονται και σπεύδει να τα λύσει μόνο όταν γίνουν αφόρητα. Κατά την άποψή μας , αυτή η νοοτροπία αφορά πρωτίστως τις Υπηρεσίες του Υπουργείου και με μικρό βαθμό τις Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου μας και τα όργανά του Τμήματός μας. Το αποτέλεσμα είναι να γίνονται πολλές δράσεις, αλλά χωρίς προγραμματισμό, καθυστερημένα και επομένως με κατώτερα του δυνατού αποτελέσματα.

10. Σχέδια βελτίωσης

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να καταρτίσει σχέδιο δράσης για την άρση των αρνητικών σημείων και την ενίσχυση των θετικών του, καθορίζοντας προτεραιότητες με βάση τις δυνατότητές του.

10.1. Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

Εκπαίδευση

- Παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών και διενέργεια βελτιωτικών παρεμβάσεων.
- Έναρξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών.
- Ανάπτυξη του Συμβούλου Σπουδών.
- Διενέργεια έρευνας που αποτυπώνει την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του Τμήματος.
- Διενέργεια έρευνας που αποτυπώνει τις γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται από τις επιχειρήσεις από τους πτυχιούχους οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων.
- Διενέργεια εκδηλώσεων και άλλων δράσεων ενημέρωσης και προβολής του προγράμματος Erasmus+ στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικού μαθήματος στο νέο σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης της Πανεπιστημιούπολης Σερρών για κάθε μάθημα του νέου προπτυχιακού προγράμματος σπουδών.
- Δημιουργία μελέτης καλών πρακτικών για την ηλεκτρονική εξ' αποστάσεως εκπαίδευση.
- Διαμόρφωση ενός πλήρους συστήματος δεικτών που θα πρέπει να παρακολουθεί το Τμήμα για τον έλεγχο και την αξιολόγηση της δράσης του.
- Καταγραφή όλων των οδηγιών/ κανονισμών, των πληροφοριακών συστημάτων/ εφαρμογών και γενικά όλων των διαδικασιών που εφαρμόζει το Τμήμα.
- Ανάπτυξη δράσεων για τη διασύνδεση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών με την πτυχιακή εργασία.
- Αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών και κρίσιμων διαδικασιών του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών στη Διοίκηση Μονάδων Φιλοξενίας και Τουρισμού, έτσι ώστε να γίνει πιο ελκυστικό και να προσελκύει μεγαλύτερο αριθμό υποψηφίων.

Έρευνα

- Έναρξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών.
- Οργάνωση εκδηλώσεων προβολής του ερευνητικού έργου που αναπτύσσεται από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος.
- Δημιουργία μηχανισμού άμεσης ενημέρωσης και αλληλεπίδρασης των μελών Δ.Ε.Π. και των λοιπών επιστημονικών και ερευνητικών συνεργατών του Τμήματος για τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα.

Προσωπικό

- Άμεση τοποθέτηση ενός τουλάχιστον μέλους διοικητικού προσωπικού στη Γραμματεία του Τμήματος (είναι αρμοδιότητα της Διοίκησης του Ιδρύματος).
- Κάλυψη της νέας θέσης μέλους Δ.Ε.Π. που έχει δοθεί στο Τμήμα
- Άμεση προκήρυξη για την κάλυψη της θέσης μέλους Δ.Ε.Π. που θα δημιουργηθεί λόγω της επικείμενης συνταξιοδότησης μέλους Δ.Ε.Π. του Τμήματος.
- Πρόσληψη ενός μέλους τεχνικού προσωπικού για την υποστήριξη των τεχνολογιών υποδομών του Τμήματος (ιστοσελίδα Τμήματος και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, πληροφοριακά συστήματα και εφαρμογές, παρουσία στα κοινωνικά δίκτυα, διαχείριση και

συντήρηση όλων των Η/Υ και του λοιπού εξοπλισμού, υποστήριξη των μελών Δ.Ε.Π. και των φοιτητών στη χρήση των τεχνολογικών υποδομών του Τμήματος). Είναι αρμοδιότητα της Διοίκησης του Ιδρύματος.

Υποδομές – εξοπλισμός

- Δημιουργία νέου διαδικτυακού τόπου του Τμήματος.
- Δημιουργία παρουσίας του Τμήματος στα κοινωνικά δίκτυα.
- Διαμόρφωση δύο νέων αιθουσών διδασκαλίας χωρητικότητας 150-200 θέσεων για την κάλυψη των αναγκών διδασκαλίας των φοιτητών του ΔΙ.ΠΑ.Ε..
- Διαμόρφωση νέου εργαστηρίου Η/Υ χωρητικότητας 50-60 θέσεων εργασίας για τη διεξαγωγή των εργαστηριακών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.
- Αναβάθμιση των Η/Υ και του λοιπού εξοπλισμού στα επιστημονικά εργαστήρια του Τμήματος.
- Υποστήριξη και συντήρηση των Η/Υ και του λοιπού εξοπλισμού σε όλα τα εργαστήρια και τις αίθουσες διδασκαλίας.
- Σύνταξη ετήσιας έκθεσης προτεραιοτήτων προμήθειας ή αναβάθμισης δομών, πόρων και εξοπλισμών για την απορρόφηση οικονομικών πόρων.

Συνεργασίες

- Ανάπτυξη συστηματικών και επίσημων δράσεων διασύνδεσης και συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς, με έμφαση αρχικά στο Δήμο Σερρών και το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών.
- Ανάπτυξη διαδικασίας και μηχανισμών για την καταγραφή και παρακολούθηση των συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς σε σχέση με εκπαιδευτικές, ερευνητικές και άλλες δράσεις.
- Διοργάνωση σεμιναρίων με προσκεκλημένους από επιχειρήσεις, ερευνητικούς και κοινωνικούς φορείς.

10.2. Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

Εκπαίδευση

- Αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών μετά από την ολοκλήρωση ενός πλήρους κύκλου εφαρμογής του.
- Διενέργεια μελέτης βέλτιστων πρακτικών στα προγράμματα σπουδών στη διοίκηση επιχειρήσεων και συγκριτική αξιολόγηση του προγράμματος σπουδών σε σχέση με τα αντίστοιχα προγράμματα σπουδών άλλων Πανεπιστημίων στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Διενέργεια μελέτης για την καλύτερη ανάπτυξη των «οριζόντων δεξιοτήτων» των φοιτητών του Τμήματος.
- Μελέτη ενίσχυσης της φοιτητοκεντρικής προσέγγισης στη διδασκαλία και στη μάθηση. Μέριμνα για την ανανέωση των διδακτικών μεθόδων και των μεθόδων αξιολόγησης των μαθημάτων προκειμένου να μειωθούν τα ποσοστά αποτυχόντων φοιτητών και να αυξηθούν τα ποσοστά προσέλευσης και παρακολούθησης της διδασκαλίας.
- Ενίσχυση των ενεργειών πρακτικής άσκησης φοιτητών του προγράμματος σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε..
- Διαμόρφωση κανονισμού για τη διεξαγωγή πρακτικής άσκησης από τους φοιτητές του προγράμματος σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε..
- Διαμόρφωση κανονισμού για την εκπόνηση πτυχιακής από τους φοιτητές του προγράμματος σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε..
- Διδασκαλία μαθημάτων του προγράμματος σπουδών στην Αγγλική γλώσσα.
- Βελτίωση της διαδικασίας συλλογής δεδομένων, υπολογισμού δεικτών ποιότητας και γενικά της προετοιμασίας της εσωτερικής αξιολόγησης και της διασφάλισης ποιότητας.

- Δημιουργία συλλόγου αποφοίτων (alumni) για τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και θέσπιση εκδηλώσεων και διαδικασιών για τη συμμετοχή των αποφοίτων του Τμήματος.
- Αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων, εφόσον κριθεί αναγκαίο.
- Αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση, εφόσον κριθεί αναγκαίο.

Έρευνα

- Διαμόρφωση ερευνητικής στρατηγικής του Τμήματος.
- Αξιοποίηση ή θεσμοθέτηση συνεργασιών με Πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα και επιχειρήσεις της Ελλάδος και του εξωτερικού.
- Δημιουργία άτυπου «εσωτερικού γραφείου Διασύνδεσης του Τμήματος» για την ενημέρωση των μελών Δ.Ε.Π. και των λοιπών επιστημονικών και ερευνητικών συνεργατών του Τμήματος για τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα.

Προσωπικό

- Σχεδιασμός προσλήψεων μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του Τμήματος.
- Σχεδιασμός προσλήψεων μελών Ε.Ε.Δ.Ι.Π. και διοικητικού προσωπικού, σύμφωνα με τις ανάγκες του Τμήματος.
- Διαμόρφωση ενός πλαισίου παροχής κινήτρων και επιβράβευσης του προσωπικού του Τμήματος για την επίτευξη σημαντικών στόχων και επιτευγμάτων, ιδίως στη διδασκαλία και την έρευνα και την διασύνδεση του Τμήματος.

Υποδομές

- Κατάλληλη διαρρύθμιση ορισμένων αιθουσών διδασκαλίας, ώστε να ενισχύεται η συνεργασία και η ομαδική εργασία.
- Δημιουργία σπουδαστηρίου, που θα λειτουργεί ταυτόχρονα και ως χώρος συνεργασίας για τους φοιτητές του Τμήματος για την εκπόνηση των εργασιών τους, το οποίο θα υποστηρίζεται από τους υποψήφιους διδάκτορες και τους ακαδημαϊκούς υποτρόφους του Τμήματος.
- Συντήρηση και αναβάθμιση των Η/Υ, του λογισμικού και του λοιπού εξοπλισμού των γραφείων και των εργαστηρίων, ώστε να παραμένουν λειτουργικά.

Συνεργασίες

- Ανάπτυξη προτεραιοτήτων και στρατηγικού σχεδίου για την ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς σε εκπαιδευτικές, ερευνητικές και άλλες δράσεις.

10.3. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

Η λειτουργία του ΔΙ.ΠΑ.Ε. κρίνεται από την ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος ιδιαίτερα ικανοποιητική και αποτελεσματική ως σήμερα. Η Διοίκηση έχει συντάξει από τον πρώτο καιρό λειτουργίας του νέου Ιδρύματος Οργανισμό και Εσωτερικό Κανονισμό και έχει πάρει σημαντικές πρωτοβουλίες οργανωτικού και διαχειριστικού χαρακτήρα για τον καλύτερο συντονισμό και την εύρυθμη λειτουργία όλων των οργάνων και δομών του Ιδρύματος. Οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να συνεχιστούν, γιατί η αποτελεσματική λειτουργία ενός τόσο μεγάλου Πανεπιστημίου που έχει 4 μεγάλες Πανεπιστημιούπολεις και λειτουργεί σε 6 πόλεις είναι από μόνη της μία πρόκληση. Οι σημαντικότερες προτάσεις προς τη Διοίκηση του Ιδρύματος αφορούν τα ακόλουθα:

- Στελέχωση του Τμήματος με διοικητικό και τεχνικό προσωπικό για την άμεση κάλυψη των αναγκών διοικητικής υποστήριξης και λειτουργίας του Τμήματος και ανάπτυξης και διαχείρισης των πληροφοριακών υποδομών του Τμήματος, αντίστοιχα.

- Στελέχωση του Τμήματος με μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού (μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Δ.Ι.Π.) ώστε να βελτιωθεί η αναλογία διδασκόμενων προς διδάσκοντες, να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη φοιτητοκεντρικών μοντέλων μάθησης και να ενισχυθεί η ανάπτυξη ερευνητικών δράσεων και συνεργειών.
- Βελτίωση της εξυπηρέτησης των φοιτητών από τις επιμέρους διοικητικές υπηρεσίες και δομές του Ιδρύματος, κυρίως προς την κατεύθυνση της ταχύτητας και της ποιότητας/αποτελεσματικότητας εξυπηρέτησης. Ανάπτυξη περισσότερων ηλεκτρονικών διαδικασιών εξυπηρέτησης των φοιτητών. Βελτίωση των υπηρεσιών φοιτητική μέριμνας. Είναι γνωστό ότι το επίπεδο εξυπηρέτησης των φοιτητών από τις διοικητικές υπηρεσίες ενός Πανεπιστημίου και η ποιότητα του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου λειτουργούν ως συγκοινωνούντα δοχεία.
- Επανασχεδιασμός και αναμόρφωση των αιθουσών διδασκαλίας και των εργαστηρίων. Δημιουργία δύο μεγάλων αιθουσών διδασκαλίας, αμφιθεατρικού στυλ, με τη συνένωση και αναδιαμόρφωση (τεσσάρων) υφιστάμενων αιθουσών διδασκαλίας. Αναδιαμόρφωση χώρων και αναβάθμιση ηλεκτρολογικών εξοπλισμών για τη δημιουργία ενός εργαστηρίου 50-60 θέσεων εργασίας για τη διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων.
- Βελτίωση της ποιότητας του χώρου εργασίας στα γραφεία των μελών Δ.Ε.Π. (ηχομόνωση, στεγανοποίηση και κλιματισμός για τους καλοκαιρινούς μήνες).
- Δημιουργία ενός Γραφείου Διασύνδεσης που θα στελεχωθεί με έμπειρο προσωπικό ώστε να παρέχει αποτελεσματικές υπηρεσίες ενημέρωσης, διασύνδεσης και αξιοποίησης των ερευνητικών δυνατοτήτων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος. Οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να υπερβαίνουν την ενημέρωση για επερχόμενες προσκλήσεις ερευνητικών προγραμμάτων και να αφορά την παρακολούθηση των τάσεων στην έρευνα σε τομείς αιχμής διεθνώς και την συνακόλουθη ενημέρωση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΔΙ.ΠΑ.Ε., την υποστήριξη της συμμετοχής σε ερευνητικά έργα που αναπτύσσονται διεθνώς, την αναζήτηση συνεργατών σε ερευνητικές ιδέες/ προτάσεις των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΔΙ.ΠΑ.Ε., την παροχή τεχνικής υποστήριξης στην ανάπτυξη επιτυχημένων ερευνητικών προτάσεων, κ.α.
- Αναβάθμιση των υποδομών της Βιβλιοθήκης, τόσο σε κεντρικό επίπεδο, όσο στην Πανεπιστημιούπολη Σερρών, ιδίως ως προς τις τεχνολογικές υποδομές, τα πληροφοριακά συστήματα και τις συνδρομές σε ηλεκτρονικό και έντυπο επιστημονικό περιεχόμενο. Τα μέλη του Τμήματος έχουν εκφράσει επανειλημμένως την άποψη ότι οι συνδρομές σε περιοδικά που θεραπεύουν το διεπιστημονικό και πολύπλευρο πεδίο της οργάνωσής και διοίκησης επιχειρήσεων είναι λίγα και σε πολλές περιπτώσεις οι συνδρομές που υπάρχουν δεν καλύπτουν τις πιο πρόσφατες δημοσιεύσεις.
- Βελτίωση και επέκταση του συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. και της ηλεκτρονικής γραμματείας ώστε να συλλέγονται με πιο εύκολο τρόπο τα αναγκαία στοιχεία και να παράγονται αποτελέσματα που να είναι σε άμεση αντιστοιχία με τις απαιτήσεις των εκθέσεων εσωτερικής αξιολόγησης και διασφάλισης ποιότητας (π.χ. να δημιουργούνται οι διάφοροι πίνακες άμεσα, χωρίς να χρειάζεται επιπλέον επεξεργασία και κοπιαστικές μετατροπές).
- Δημιουργία ενός συστήματος χρηματοδότησης που να υποστηρίζει κάποια σχετική οικονομική αυτονομία των Τμημάτων, ώστε να Τμήματα να μπορούν να προγραμματίζουν κάποιες δράσεις και να αναλαμβάνουν εκπαιδευτικές και άλλες πρωτοβουλίες (για παράδειγμα, προβολής του έργου, δικτύωσης, κ.α.).
- Πρωτοβουλίες σε κεντρικό επίπεδο για την υποστήριξη των δράσεων δικτύωσης, εξωστρέφειας και διεθνοποίησης του Τμήματος.
- Πρωτοβουλίες σε κεντρικό επίπεδο για τη θεσμοθέτηση σχέσεων συνεργασίας ΚΠΠ φορείς.
- Συνέχιση της λειτουργίας του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης και αξιοποίηση και αναβάθμιση της εμπειρίας, της οργάνωσης και του δικτύου συνεργασιών που έχουν αναπτυχθεί από την εποχή της λειτουργίας του στο πλαίσιο των Τ.Ε.Ι..

10.4. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία

- Η στελέχωση του Τμήματος θα πρέπει να είναι επαρκής και να γίνεται έγκαιρα. Οι ανάγκες στελέχωσης του Τμήματος αφορούν όλες τις κατηγορίες προσωπικού (μέλη Δ.Ε.Π., ΕΕΔΙΠ, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό). Το γεγονός ότι πρακτικά δεν υπήρχαν νέες θέσεις στο Τμήμα για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει την τελευταία πενταετία (μόνο μία νέα θέση μέλους Δ.Ε.Π.) καθιστά αναγκαία και επείγουσα την χορήγηση νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Δ.Ι.Π., διοικητικού και τεχνικού προσωπικό, ώστε να μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία του απρόσκοπτα και αποτελεσματικά.
- Η χρηματοδότηση για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας του Τμήματος, τόσο σε σχέση με την πρόσληψη επιστημονικών συνεργατών για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών, όσο και σε σχέση με τα υλικά και τα μέσα που απαιτούνται για την καθημερινή λειτουργία του Τμήματος, δεν έχει βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια. Ουσιαστικά, έπειτα από τις δραστικές περικοπές που σημειώθηκαν κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης, το Τμήμα λειτουργεί με τη μισή περίπου χρηματοδότηση, σε σύγκριση με την περίοδο προ της οικονομικής κρίσης, τη στιγμή που ο αριθμός των φοιτητών έχει αυξηθεί κατά 1/3 περίπου και οι απαιτήσεις από τη λειτουργία του Τμήματος έχουν ασφαλώς αυξηθεί.
- Η διαδικασία της αξιολόγησης θα πρέπει να είναι ουσιαστική και να αποσκοπεί στην βελτίωση των Τμημάτων και την άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Όταν η αξιολόγηση γίνεται μία γραφειοκρατική, ανούσια και χωρίς αντίκρισμα διαδικασία ή χρησιμοποιείται ως ένα εργαλείο επιβολής ποινών και περικοπών, τότε τα οποιαδήποτε προσδοκώμενα οφέλη ακυρώνονται στην πράξη και τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας χάνουν την εμπιστοσύνη τους στο θεσμό της αξιολόγησης.
- Ο προγραμματισμός των δράσεων θα πρέπει να γίνεται έγκαιρα για να αποφέρει ικανοποιητικά αποτελέσματα. Η γενικότερη νοοτροπία που επικρατεί στο ελληνικό δημόσιο είναι μην γίνεται καλός προγραμματισμός δράσεων και να αναλαμβάνονται δράσεις και πρωτοβουλίες καθυστερημένα, όταν τα προβλήματα διογκώνονται και γίνονται ασφυκτικά. Για παράδειγμα, συχνά λαμβάνουμε εντολές να υποβάλουμε στοιχεία, έγγραφα και εκθέσεις μέχρι το τέλος της ίδια ημέρας.
- Η αφόρητη γραφειοκρατία αποτελεί παράγοντα αναποτελεσματικότητας στον προγραμματισμό και την καθημερινή λειτουργία του Τμήματος, ιδίως υπό τις τρέχουσες συνθήκες λειτουργίας του, δηλαδή με ένα μόνο μέλος διοικητικού προσωπικού για τη στελέχωση της Γραμματείας. Η γραφειοκρατία τόσο στην καθημερινή λειτουργία του Τμήματος, όσο και σε σχέση με τη διαχείριση των πάσης φύσεων εκπαιδευτικών και ερευνητικών έργων, συντελεί στην απογοήτευση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος, που ορισμένες φορές μπορεί να διστάζουν να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη τέτοιων έργων εξ αιτίας αυτού του λόγου. Η δουλειά των μελών Δ.Ε.Π. είναι να εκτελούν εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο, όμως συχνά η χρόνος τους και η ενεργητικότητά τους διατίθενται για να διεκπεραιώνουν τις διαδικασίες της δημόσιας διοίκησης.
- Η αυτονομία των Ιδρυμάτων και των Τμημάτων είναι υποτυπώδης. Ιδιαίτερα σε σχέση με τα Τμήματα, σημειώνεται ότι στην πράξη δεν έχουν στην αρμοδιότητά τους την διαχείριση κανενός πρόσθετου πόρου για τη λήψη αναπτυξιακών αποφάσεων.
- Η λειτουργία των Τμημάτων ρυθμίζεται ασφυκτικά και δεν υπάρχουν περιθώρια ανάπτυξης διαφορετικότητας (που μπορεί να είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση ειδικών συνθηκών) και καινοτομίας για την αξιοποίηση ευκαιριών.
- Οι συχνές αλλαγές του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Πανεπιστημίων, ιδίως όταν συμβαίνουν ως παλινωδίες, δημιουργούν αναστάτωση στην καθημερινή λειτουργία, επιδρούν παραλυτικά στις διαδικασίες και δεν επιτρέπουν τον προγραμματισμό, την υλοποίηση δράσεων και την ανάπτυξη των Τμημάτων.
- Οι Υπηρεσίες του Υπουργείου και οι εποπτευόμενοι αυτού φορείς του θα πρέπει να έχουν επίσης το ρόλο να υποστηρίζουν τη λειτουργία των Τμημάτων, όχι μόνο να την ελέγχουν. Ως

παράδειγμα αναφέρεται η πρόσφατη (2018) περίπτωση της ευκαιρίας ανάπτυξης κοινών προγραμμάτων σπουδών με δύο Πανεπιστήμια του Βιετνάμ, κατά την οποία, στο ερώτημά μας πως μπορούμε να βρούμε συγκεκριμένες λύσεις στα ειδικά ζητήματα που αντιμετωπίζαμε, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου μας συνέστησαν ... να διαβάσουμε το νόμο.

11. Πίνακες

Οι πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται σε οριζόντια διάταξη σελίδας.

(Το υπόλοιπο της σελίδας είναι εσκεμμένα κενό)

ΕΠΙΤΟΜΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΙΔΡΥΜΑ: ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ : ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Αριθμός προσφερόμενων κατευθύνσεων: 3

Αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων: 3

Σχετικός πίνακας	Ακαδημαϊκό έτος	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15
# 1	Συνολικός αριθμός μελών ΔΕΠ	15	15	15	14	14	14
# 1	Λοιπό προσωπικό	18	18	18	29	30	29
# 2	Συνολικός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών σε κανονικά έτη φοίτησης (ν Χ 2)	1700	1496	1363	1324	1189	1105
# 3	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις στις πανελλαδικές	250	250	250	225	225	250
# 3	Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	342	343	306	320	264	253
# 7	Αριθμός αποφοίτων	**	70	114	101	124	133
# 6	Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	- **	7,02	6,74	6,66	6,71	6,72
# 4	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις ΠΜΣ	145	145	145	77	78	88
# 4	Αριθμός αιτήσεων για ΠΜΣ	151	153	150	131	142	153
# 12.1	Συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου	39/ 50	39	39	39	39	39
# 12.1	Σύνολο υποχρεωτικών μαθημάτων (Υ)	35/ 36	35	35	35	35	35
# 12.1	Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής	16/ 46	16	16	16	16	16
# 15	Συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων ΔΕΠ	41	75	72	39	39	36
# 16	Αναγνώριση ερευνητικού έργου (σύνολο)	241	315	386	145	146	150
# 17	Διεθνείς συμμετοχές						

Παρατηρήσεις:

- Στο Λοιπό προσωπικό λογίζονται οι εργαστηριακοί/ επιστημονικοί συνεργάτες, ως αριθμός συμβάσεων και όχι ως προσλαμβανόμενοι με ωράριο πλήρους απασχόλησης. Βλέπε και υποσημείωση/ οδηγία στον πίνακα 1.

- Ο συνολικός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών σε κανονικά έτη φοίτησης εμφανίζεται αυξημένος τα τελευταία έτη γιατί δεν έγιναν ορκωμοσίες (από την άνοιξη του 2019 κι έπειτα), ώστε να διαγραφούν οι φοιτητές από το σύστημα της Γραμματείας και, παρότι έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους, φαίνονται ως ενεργοί φοιτητές. Ορκωμοσίες δεν έγιναν γιατί: α) με τη δημιουργία του ΔΙ.ΠΑ.Ε. έπρεπε να διευθετηθούν διάφορα ζητήματα σχετικά με την απονομή των πτυχίων, β) αρκετοί φοιτητές που τελείωσαν τις σπουδές τους στο πρόγραμμα σπουδών του ΤΕΙ αποφάσισαν να συνεχίσουν με τη διαδικασία που προβλέπει ο νόμος για να αποκτήσουν το πτυχίο του ΔΙΠΑΕ, γ) τα μέτρα προστασίας από τον κορονοϊό απαγορεύουν τις συγκεντρώσεις.
- Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου Τ.Ε.Ι. είναι 39 και πτυχίου ΔΙ.ΠΑ.Ε. είναι 50. Και στις ακόλουθες στήλες ο πρώτος αριθμός αφορά το πρόγραμμα σπουδών του Τ.Ε.Ι και ο δεύτερος το πρόγραμμα σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε..

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2019-20		2018-19		2017-18		2016-17		2015-16		2014-15	
		A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ
Καθηγητές	Σύνολο	5	2	5	2	3	0	3	0	3	0	3	0
	Από εξέλιξη	2	2	2	2								
	Νέες προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	2	0	2	0	3	2	3	2	2	2	2	2
	Από εξέλιξη	2		2									
	Νέες προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	2	3	2	3	2	1	2	0	3	0	3	0
	Από εξέλιξη												
	Νέες προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Λέκτορες	Σύνολο	1	0	1	0	2	2	2	2	2	2	2	2
	Νέες προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Μέλη ΕΕΔΙΠ	Σύνολο	3	0	3	0	3	0	3	1	0	0	0	0
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο	12	6	12	6	12	6	20	9	21	9	20	9
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	3	2
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις).

A: Άρρενες, Θ: Θήλειες

Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15
Προπτυχιακοί	3340	3195	2551	2359	2242	2175
Μεταπτυχιακοί (ΜΔΕ)	138	142	143	77	78	88
Διδακτορικοί	0	0	0	0	0	0

Παρατηρήσεις: Ο αριθμός των προπτυχιακών φοιτητών βαίνει αυξανόμενος τα τελευταία δύο έτη γιατί δεν έχουν γίνει ορκωμοσίες (παράλληλα έχει αυξηθεί και ο αριθμός των νέο-εισερχόμενων – βλέπε πίνακα 3), ώστε να διαγραφούν οι φοιτητές από το σύστημα της Γραμματείας. Σχετική εξήγηση υπάρχει στις παρατηρήσεις του συγκεντρωτικού πίνακα(παραπάνω). Ο αριθμός αυτός θα έπρεπε να είναι μικρότερος περίπου κατά ανά έτος 150, δηλαδή περίπου 3050 για το 2018-2019 και 2900 για το 2019-2020.

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

Εισαχθέντες με:	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15
Εισαγωγικές εξετάσεις	236	199	182	240	219	232
Μετεγγραφές (εισορές προς το Τμήμα)	21	39	31	30	20	10
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)**	15	46	27	7	3	3
Κατατακτήριες εξετάσεις (Πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	32	30	28	30	22	8
Άλλες κατηγορίες	38	29	38	27	2	6
Σύνολο**	342	343	306	320	264	253
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	0	0

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Προσοχή: ο αριθμός των εκροών πρέπει να αφαιρεθεί κατά τον υπολογισμό του Συνόλου.

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)*
Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων»
Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 18

	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	30	40	35	79	109	179
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	3	4	3	13	11	36
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	27	36	32	66	98	143
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	35	35	35	35	35	35
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	28	26	33	35	35	35
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	14	12	31	35	35	35
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	0	0

* Σε περίπτωση περισσότερων του ενός Π.Μ.Σ. συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε** ΠΜΣ.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση»

Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 18

	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	108	87	85	37	18	30
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	0	2	2	1	0	0
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	108	85	83	36	18	30
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	80 ***	80***	80***	45	45	45
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	80	79	77	34	16	28
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	22	21	24	14	17	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	0	0

Παρατηρήσεις: *** Από το έτος 2017-18 και μέχρι σήμερα το μεταπτυχιακό πρόγραμμα λειτουργεί ως Διατμηματικό με το τμήμα Εφοδιαστικής της Κατερίνης

Τίτλος ΠΜΣ: «Μεταπτυχιακές Σπουδές στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού»
Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 18

	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	11	15	25	14	24	26
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	0	3	3	0	4	7
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	11	12	22	14	20	19
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	30	30	30	30	30	30
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	11	13	23	14	24	24
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	21	8	17	12	10	5
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	3	0

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων* του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

	Τρέχον έτος**	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος - 5
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)						
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος						
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων						
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων						
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων						
Απόφοιτοι						
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων						

* Απόφοιτοι = Αριθμός Διδακτόρων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2014-2015	141	3,70	73,33	21,48	1,48	6,72
2015-2016	124	7,26	68,55	22,58	1,61	6,71
2016-2017	101	4,90	74,51	19,61	0,98	6,66
2017-2018	114	7,02	64,04	25,44	3,51	6,74
2018-2019	70	8,00	48,00	34,00	10,00	7,02
2019-2020	0**	-	-	-	-	-
Σύνολο						

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξήγηση: Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 26 (=15%)].

Παρατηρήσεις: ** Στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 δεν πραγματοποιήθηκε ορκωμοσία λόγω: α) της συγχώνευσης των Ιδρυμάτων στο ΔΙΠΑΕ, β) των ειδικών συνθηκών για την προστασία από τον κορονοϊό.

Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Στον πίνακα αυτόν θα αποτυπωθούν τα εξελικτικά στοιχεία 7 συνολικά ετών: του έτους στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης και των 6 προηγούμενων ετών. Προσαρμόστε τις χρονολογίες ανάλογα.

Έτος αποφοίτησης	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)								Δεν έχουν αποφοιτήσει (καθυστερούντες)	Σύνολο
	K ²⁰	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	K+6	K+6 και πλέον		
2013-2014	5	54	38	24	8	12	0	0	1076	1217
2014-2015	2	34	32	3	0	4	0	0	1248	1323
2015-2016	1	40	11	0	0	0	0	0	1349	1405
2016-2017	0	32	33	22	21	13	9	5	1475	1610
2017-2018	0	23	13	2	32	0	1	10	1736	1906
2018-2019	0	2	3	11	5	5	0	6	2055	2087
2019-2020	3	11	7	28	8	6	0	9	2481	2553

*Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

²⁰ Όπου K = Κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα (π.χ. αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε K=4 έτη, K+1=5 έτη, K+2=6 έτη,..., K+6=10 έτη).

Πίνακας 8. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
2014-2015					
2015-2016					
2016-2017					
2017-2018					
2018-2019					
2019-2020					
Σύνολο					

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Παρατηρήσεις: Μελέτες παρακολούθησης της επαγγελματικής ένταξης των αποφοίτων του Τμήματος έχουν γίνει κατά το παρελθόν. Η πιο πρόσφατη έρευνα έγινε το 2014. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η απορροφητικότητα των πτυχιούχων του Τμήματος από την αγορά εργασίας είναι αρκετά υψηλή. Πιο συγκεκριμένα το 72,1% των ερωτηθέντων αποφοίτων δήλωσαν εργαζόμενοι (13,5% στο Δημόσιο και 58,6% στον Ιδιωτικό τομέα), ενώ το 27% ήταν άνεργοι και το 0,9% άεργοι. Όσον αφορά τον χρόνο αναζήτησης εργασίας βρέθηκε ότι, μεταξύ των εργαζομένων, περίπου έξι στους 10 ερωτηθέντες (58,5%) βρήκε εργασία σε διάστημα μικρότερο των 6 μηνών, το 13,8% σε διάστημα 6-12 μήνες, το 13,8% σε διάστημα ένα έως δύο έτη και το υπόλοιπο 13,9% πάνω από 2 έτη.

Αντίστοιχες έρευνες έγιναν από το Τμήμα το 2011, το 2007 και το 1997.

Το Τμήμα αντιλαμβάνεται τη σημασία αυτών των στοιχείων και δεσμεύεται να δημιουργήσει ένα σύστημα παρακολούθησης της επαγγελματικής ένταξης των αποφοίτων, σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες του Δι.ΠΑ.Ε., που θα εφαρμόζεται σε τακτική βάση.

Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών

			2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	0	0	7	2	5	7	21
		Άλλα							
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	11	12	9	12	6	3	53
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	0	0	0	2	2	1	5
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	0	2	2	0	0	1	5
		Άλλα							
Σύνολο			17	19	23	17	14	14	102

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

Πίνακας 10. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων ΠΜΣ	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
2014-2015					
2015-2016					
2016-2017					
2017-2018					
2018-2019					
2019-2020					
Σύνολο					

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων ΠΜΣ, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Παρατηρήσεις:

Δεν έχουν διενεργηθεί έρευνες και δεν τηρούνται στοιχεία για την επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών. Περιγραφική αναφορά στην επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών υπάρχει στην ενότητα 3.2 για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Εκεί αναφέρεται επίσης η αναγνώριση της ανάγκης παρακολούθησης της επαγγελματικής ένταξης των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών και η πρόθεση να αναπτυχθούν σχετικές διαδικασίες ή να διεξαχθούν έρευνες προσεχώς.

Πίνακας 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

		2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού		10	10	2	1	1	25
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού		15	15	17	19	19	104
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Σύνολο			25	25	19	20	20	129

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

Πίνακας 12.1 Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2019-2020)¹

Εξάμηνο Σπουδών	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μαθήματος ³	Υποβάθρου (Υ) Επιστ. Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Σε ποιο εξάμηνο σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Προαπαιτούμενα μαθήματα ⁴	Ιστότοπος ⁵	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ⁶
1ο	Αρχές Διοίκησης Επιχειρήσεων	101	5	Υ	Υ	3		ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΟΛΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ 1 ^{ου} & 2 ^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΕΛΙΔΑ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ https://elearning.cm.ihu.gr/course/index.php?categoryid=23	ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ http://ba.ihu.gr/?q=node/13
1ο	Εισαγωγή στην Λογιστική	102	5	Υ	Υ	3				Ο ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΤΥΔΩΝ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ http://ba.ihu.gr/?q=node/32
1ο	Στατιστική Ι	103	5	Υ	Υ	4				
1ο	Μαθηματικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων	104	5	Υ	Υ	5				
1ο	Εισαγωγή στα Πληροφοριακά Συστήματα και τον Ψηφιακό Κόσμο	105	5	Υ	Υ	3				
1ο	Επιχειρησιακή Επικοινωνία	106	5	Υ	Υ	3				
1ο	Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων Ι*	107	-	Υ	Υ	3				
2ο	Μικροοικονομική	201	5	Υ	Υ	5				
2ο	Στατιστική ΙΙ	202	5	Υ	Υ	4				
2ο	Βάσεις Δεδομένων	203	5	Υ	Υ	4				
2ο	Οικονομικά Μαθηματικά	204	5	Υ	Υ	3				
2ο	Χρηματοοικονομική Λογιστική	205	5	Υ	Υ	3				
2ο	Ευρωπαϊκή Οικονομική Ολοκλήρωση	206	5	Υ	Υ	3				

2ο	Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων II*	207	-	Υ	Υ	3			
3ο	Μακροοικονομική	301	5	Υ	ΕΠ	3			
3ο	Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	302	5	Υ	ΕΠ	3			
3ο	Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Επιχειρήσεων	303	5	Υ	ΕΠ	4			
3ο	Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	304	5	Υ	ΕΠ	3			
3ο	Μάρκετινγκ	305	5	Υ	ΕΠ	5			
3ο	Μεθοδολογία Έρευνας	306	5	Υ	ΕΠ	4			
4ο	Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Διοικ. Αποφάσεων I	401	5	Υ	ΕΠ	5			
4ο	Χρηματοοικονομική Διοίκηση	402	5	Υ	ΕΠ	4			
4ο	Διοίκηση δικτύου διανομών (logistics)	403	5	Υ	ΕΠ	3			
4ο	Διοίκηση Πωλήσεων	404	5	Υ	ΕΠ	3			
4ο	Συμπεριφορά Καταναλωτή	405	5	Υ	ΕΠ	3			
4ο	Δημόσιες Σχέσεις	406	5	Υ	ΕΠ	3			
5ο	Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Διοικ. Αποφάσεων II	501	5	Υ	ΕΠ	5			
5ο	Επιχειρησιακός Σχεδιασμός και Επιχειρηματικότητα	502	5	Υ	ΕΠ	4			
5ο	Ηλεκτρονικές Επιχειρήσεις	503	5	Υ	ΕΠ	4			
6ο	Οργάνωση και Διοίκηση Παραγωγικών Συστημάτων	601	5	Υ	ΕΠ	5			
6ο	Ηλεκτρονικό Εμπόριο	602	5	Υ	ΕΠ	4			
6ο	Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Ηθική	603	5	Υ	ΕΠ	3			
7ο	Διοίκηση Ποιότητας	701	5	Υ	ΕΠ	3			
7ο	Μοντελοποίηση Επιχειρήσεων	702	5	Υ	ΕΠ	3			
7ο	Ψηφιακό Μάρκετινγκ	703	5	Υ	ΕΠ	4			

8ο	Στρατηγική Επιχειρήσεων	801	5	Υ	ΕΠ	3			
8ο	Εργασιακές Σχέσεις	802	5	Υ	ΕΠ	3			
8ο	Διοικητική Λογιστική	803	5	Υ	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Διοικητική Οικονομική	A01	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Χρηματοοικονομική Ανάλυση	A02	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Αρχές Οικονομικής Σκέψης	A03	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Εφαρμογές Θεωρίας Παιγνίων στη Διοίκηση	A04	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Κοστολόγηση και Τιμολόγηση	A05	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Ζητήματα Σύγχρονης Ελληνικής Οικονομίας	A06	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Αξιολόγηση Επενδύσεων και Οικονομοτεχνικές Μελέτες	A07	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Επιχειρηματική Μελέτη	K01	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Μάρκετινγκ υπηρεσιών	B01	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Ολοκληρωμένες επικοινωνίες μάρκετινγκ	B02	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Επικοινωνία μέσω κοινωνικής δικτύωσης	B03	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Οργανωσιακή Συμπεριφορά	B04	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Διεθνές Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ	B05	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Ειδικά θέματα διαδικτυακού μάρκετινγκ	B06	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Τουριστικό Μάρκετινγκ	B07	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Ειδικά θέματα βάσεων δεδομένων	Γ01	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Αξιολόγηση Επενδύσεων και Οικονομοτεχνικές Μελέτες	A07	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Σχεδιασμός δικτυακών τόπων	Γ02	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Εισαγωγή στον Προγραμματισμό	Γ03	5	Ε	ΕΠ	4			
5ο/7ο	Διοίκηση Προμηθειών	Γ04	5	Ε	ΕΠ	3			

5ο/7ο	Σχεδιασμός και Βελτιστοποίηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Γ05	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Σχεδιασμός Συστημάτων Υπηρεσιών	Γ06	5	Ε	ΕΠ	3			
5ο/7ο	Ανάλυση και Σχεδιασμός Επιχειρηματικών Διαδικασιών	Γ07	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Λογιστική εταιρειών	Α08	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Περιφερειακή Οικονομική και Οικονομική Ανάπτυξη	Α09	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Ειδικά Θέματα Λογιστικής	Α10	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Ελεγκτική	Α11	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Ειδικά Θέματα Εφαρμοσμένης Στατιστικής	Α12	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Στοιχεία Δικαίου Επιχειρήσεων	Α13	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Διοίκηση Μ.Μ.Ε.	Β08	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Ηγεσία και Διαχείριση Αλλαγών	Β09	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Διοίκηση Οργανισμών	Β10	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Συμπεριφορά καταναλωτή και μέσα κοινωνικής δικτύωσης	Β11	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Ειδικά θέματα επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων	Β12	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Αθλητικό μάρκετινγκ και μάρκετινγκ	Β13	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Γ08	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Διοίκηση Τεχνολογίας Καινοτομίας	Γ09	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Διοίκηση Έργων	Γ10	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Ανάπτυξη διαδικτυακών εφαρμογών	Γ11	5	Ε	ΕΠ	3			
6ο/8ο	Επιχειρηματική Ευφυΐα και Επιχειρηματική Αναλυτική	Γ12	5	Ε	ΕΠ	3			

6ο/8ο	Ειδικά θέματα επιχειρησιακής έρευνας	Γ13	5	Ε	ΕΠ	3			
8ο	Πτυχιακή Εργασία		5	Ε	ΕΠ	-			
6ο/8ο	Πρακτική Άσκηση		5	Ε	ΕΠ	-			
κ.ο.κ.⁷									

1 Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

2 Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξαμήνου)

3 Χρησιμοποιείστε τις ακόλουθες συντομογραφίες :

Υ = Υποχρεωτικό

Ε = κατ' επιλογήν από πίνακα μαθημάτων

ΕΕ = Μάθημα ελεύθερης επιλογής

Π = Προαιρετικό

Αν το Τμήμα κατηγοριοποιεί τα μαθήματα με διαφορετικό τρόπο, εξηγήστε.

4 Σημειώστε τον/τους κωδικούς αριθμούς του/των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

5 Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

6 Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

7 Συμπληρώστε όλα τα μαθήματα που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών.

Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Ακολουθούν τα μαθήματα του ΠΠΣ του Τ.Ε.Ι.

A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	102Ο11	4	(Υ)	ΜΓΥ	2Θ 1ΑΠ		ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΧΟΥΝ ΣΕΛΙΔΑ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΕΡΙΠΟΥ 90% https://elearning.cm.ihu.gr/course/index.php?categoryid=24 & https://elearning.teicm.gr/course/category.php?id=3	ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ http://ba.ihu.gr/?q=node/13
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	105Μ11	5	(Υ)	ΜΓΥ	2Θ 2ΑΠ				
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	104Ο11	5	(Υ)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ				
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	106Π11	5	(Υ)	ΜΓΥ	2Θ/2Ε				
A	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	103Π11	5	(Υ)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ				
A	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101Ο11	6	(Υ)	ΜΓΥ	3Θ 2ΑΠ		Ο ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ http://ba.ihu.gr/?q=node/32		
B	ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	204Μ11	5	(Υ)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ				
B	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	203Π11	5	(Υ)	ΜΓΥ	2Θ/ 1ΑΠ/2 ^Ε				
B	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	201Ο11	6	(Υ)	ΜΓΥ	3Θ 1ΑΠ				
B	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	205Ο11	4	(Υ)	ΜΓΥ	2Θ 1ΑΠ				
B	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ I	202Π11	5	(Υ)	ΜΓΥ	2Θ/ 1ΑΠ/2Ε				
B	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	206Ο11	5	(Υ)	ΜΓΥ	2Θ 2ΑΠ				
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	303Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ				
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ Μ.Μ.Ε.	305Μ11	5	(Υ)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ				
Γ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ	304Ο11	4	(Υ)	ΜΕΥ	2Θ 1ΑΠ				
Γ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	306Π11	5	(Υ)	ΜΕΥ	2Θ/2Ε				
Γ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ II	302Π11	5	(Υ)	ΜΕΥ	2Θ/1ΑΠ/2Ε				
Γ	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	301Ο11	5	(Υ)	ΜΕΥ	2Θ 3ΑΠ				
Δ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	406Ο11	4	(Υ)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ				

Δ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	405Μ11	5	(Υ)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ			
Δ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	404Μ11	5	(Υ)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ			
Δ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	407Ο14	5	(Υ)	ΜΕΥ	2Θ 3ΑΠ			
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	403Π11	5	(Υ)	ΜΕΥ	2Θ 2Ε			
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι	402Π11Ε	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2Ε			
Ε	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	502Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ			
Ε	ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΝΑΝΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	504Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ			
Ε	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ	503Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ			
Ε	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ	501Π11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2Ε			
Ε	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	607Ο11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ			
Ε	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	605Π11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ			
ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	604Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2Ε			
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	601Π11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ			
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	603Ο11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ			
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	611Μ14	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ			
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	608Ο11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ			
ΣΤ	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	509Μ11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ			
ΣΤ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	709Ο11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ			
ΣΤ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	706Π11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ			
ΣΤ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	510Μ11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ			
ΣΤ	ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	602Μ11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ			

ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	612Μ14	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ			
Z	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	602Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ			
Z	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	701Π11	6	(Υ)	ΜΕΥ	2Θ 3Ε			
Z	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	702Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ			
Z	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	703Ο11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ			
Z	ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ	715Μ11	6	(ΕΥ)	ΕΥ	3Θ 2ΑΠ			
Z	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	708Ο11	6	(ΕΥ)	ΕΥ	3Θ 2ΑΠ			
Z	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ	707Π11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ			
Z	ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	714Μ11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ			

Πίνακας 12.2. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2019-2020)¹

Στο ακαδ. έτος 2019 – 2020 εφαρμόζεται το νέο πρόγραμμα σπουδών για τους φοιτητές που εισήχθησαν στο ΔΙ.ΠΑ.Ε.. Διδάχθηκαν τα 1^ο και 2^ο εξάμηνα σπουδών. Διδάχτηκαν επίσης τα εξάμηνα 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο και 7^ο από το πρόγραμμα σπουδών για τους φοιτητές που εισήχθησαν στο Τ.Ε.Ι..

Εξάμηνο σπουδών	Μαθήματα Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε) & αντίστοιχες ώρες/εβδ.	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις Κανονική/Επαναληπτική	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές;
1ο	Αρχές Διοίκησης Επιχειρήσεων	101	Γιοβάνης Νικόλαος/ Αναπληρωτής	3Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	285	169	68	51
1ο	Εισαγωγή στην Λογιστική	102	Δρογαλάς Γεώργιος / Επίκουρος (επισκέπτης καθ.)	3Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	285	193	108	64
1ο	Στατιστική Ι	103	Χαψά Ξανθήπιη/ Επίκουρη	3Δ & 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	287	201	80	53
1ο	Μαθηματικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων	104	Αθανάσινας Αθανάσιος/ Καθηγητής	3Δ & 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	287	182	30	54
1ο	Εισαγωγή στα Πληροφοριακά Συστήματα και τον Ψηφιακό Κόσμο	105	Βρανα Βασιλική/ Καθηγήτρια & Κεχρής Ευάγγελος/ Καθηγητής	2Δ & 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	287	189	138	51
1ο	Επιχειρησιακή Επικοινωνία	106	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης/ Αναπληρωτής	3Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	287	199	83	12
1ο	Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων Ι*	107	Δεν διδάχτηκε	3Δ							
2ο	Μικροοικονομική	201	Αθανάσινας Αθανάσιος/ Καθηγητής	3Δ & 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	196	77	18	-

2ο	Στατιστική II	202	Χαψά Ξανθίππη/ Επίκουρη	3Δ & 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	193	149	89	-
2ο	Βάσεις Δεδομένων	203	Κεχρής Ευάγγελος/ Καθηγητής	3Δ & 1Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	193	161	118	-
2ο	Βάσεις Δεδομένων	203Ε	Κεχρής Ευάγγελος/ Καθηγητής	3Δ & 1Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	190	160	117	-
2ο	Οικονομικά Μαθηματικά	204	Καρανάσιος Νικόλαος/ Επίκουρος	3Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	197	134	89	-
2ο	Χρηματοοικονομική Λογιστική	205	Δρογαλάς Γεώργιος/ Επίκουρος (επισκέπτης καθ.)	3Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	195	169	101	-
2ο	Ευρωπαϊκή Οικονομική Ολοκλήρωση	206	Καρανάσιος Νικόλαος/ Επίκουρος	3Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	195	142	137	-
2ο	Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων II*	207	Δεν διδάχτηκε	3Δ							

Παρατηρήσεις

- Τα στοιχεία για την Πολλαπλή Βιβλιογραφία και τη Χρήση Εκπαιδευτικών Μέσων προέρχονται από τα Περιγράμματα των μαθημάτων.
- Δεν έγινε αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου (απογραφικά δελτία μαθήματος) και για αυτό δεν γίνεται αναφορά στην επάρκεια των εκπαιδευτικών μέσων.
- Κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 δεν πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση του διδακτικού έργου λόγω των ειδικών συνθηκών και για τον λόγο αυτό δεν αναφέρονται τα σχετικά στοιχεία.

1 Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

2 Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου), όπως ακριβώς στον Πίνακα 12.1.

3 Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, συστήματα προβολής, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

4 Αν η απάντηση είναι **θετική**, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Επίσης, επισυνάψτε ένα δείγμα του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε και περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας, προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ. το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες.

Αν το μάθημα **ΔΕΝ** αξιολογήθηκε, αφήστε το πεδίο κενό.

Πρόγραμμα σπουδών Τ.Ε.Ι. (ακαδ. έτος 2019-2020)

Εξάμηνο σπουδών.	Μαθήματα Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε) & αντίστοιχες ώρες/εβδ.	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές;
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	303Μ11	Μουζά Άννα/ Καθηγήτρια	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	408	359	174	4
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ Μ.Μ.Ε.	305Μ11	Γιοβάνης Νικόλαος/ Αναπληρωτής	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	398	266	220	53
Γ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ	304Ο11	Καρανάσιος Νικόλαος/ Επίκουρος	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	254	193	151	4
Γ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	306Π11Θ	Κεχρής Ευάγγελος/ Καθηγητής	2Θ/2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	352	324	170	40
Γ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	306Π11Ε	Κεχρής Ευάγγελος/ Καθηγητής	2Θ/2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	213	166	165	67
Γ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ II	302Π11Θ	Χαψά Ξανθήπιτη/ Επίκουρη	2Θ/1ΑΠ/2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	347	320	243	35
Γ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ II	302Π11Ε	Χαψά Ξανθήπιτη/ Επίκουρη	2Θ/1ΑΠ/2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	268	241	219	149
Γ	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	301Ο11	Δρογαλάς Γεώργιος/ Επίκουρος (επισκέπτης καθ.)	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	431	338	195	36
Δ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	406Ο11	Δαρδακούλη/ Επιστ. Συνεργ.	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	335	215	170	-
Δ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	405Μ11	Γιοβάνης Νικόλαος/ Αναπληρωτής	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	379	171	139	

Δ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	404Μ11	Κοτζαβιάζογλου Ιορδάνης/ Αναπληρωτής	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	354	132	105	
Δ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	407Ο14	Παντελίδης Παναγιώτης/ Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	427	295	186	
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	403Π11Θ	Βρανα Βασιλική/ Καθηγήτρια	2Θ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	327	198	167	
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι	402Π11Θ	Δημητριάδης Σωτήριος/ Καθηγητής	3Θ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	496	207	170	
Ε	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	502Μ11	Κοτζαβιάζογλου Ιορδάνης/ Αναπληρωτής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	273	200	103	6
Ε	ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΝΑΝΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	504Μ11	Αζαρία Αλμπέρτος/ Επιστ. Συνεργ.	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	287	216	160	17
Ε	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ	503Μ11	Φραγκίδης Γαρύφαλλος/ Επίκουρος	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	323	226	130	-
Ε	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ	501Π11Θ	Δημητριάδης Σωτήριος/ Καθηγητής	3Θ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	310	220	150	135
Ε	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ	501Π11Ε	Δημητριάδης Σωτήριος/ Καθηγητής	3Θ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	176	0	140	30
Ε	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	506Π11Θ	Καραβασίλης Ι.	3Θ 2 ^Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	86	68	66	25
Ε	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	506Π11Ε	Κασμερίδης/ Καραβασίλης Ι.	3Θ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	76	61	61	38
Ε	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	607Ο11	Καραγιώργος Αλκιβιάδης/ Επιστ. Συνεργ.	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	67	31	27	11
Ε	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	605Π11	Τσουρέλα Μαρία/ Επίκουρη	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	77	62	40	-
ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	604Μ11Θ	Βρανα Βασιλική/ Καθηγήτρια	3Θ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	306	201	184	

ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	601Π11	Δημητριάδης Σωτήριος/ Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	340	118	108	
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	603Ο11	Παντελίδης Παναγιώτης/ Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	362	271	176	
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	611Μ14	Μουζά Άννα/ Καθηγήτρια	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	49	28	26	
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	608Ο11	Αθανάσινας Αθανάσιος/ Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	83	77	49	
ΣΤ	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	509Μ11		3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	117	62	45	-
ΣΤ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	709Ο11	Καρανάσιος Νικόλαος/ Επίκουρος	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	65	37	37	
ΣΤ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	706Π11	Φραγκίδης Γαρύφαλλος/ Επίκουρος	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	69	23	19	
ΣΤ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	510Μ11	Αζαρία Αλμπέρτος/ Επιστ. Συνεργ.	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	11	5	4	
ΣΤ	ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	602Μ11	Κοτζαιβάζογλου Ιορδάνης/ Αναπληρωτής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	127	72	45	
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	612Μ14	Αζαρία Αλμπέρτος/ Επιστ. Συνεργ.	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	67	38	37	
Ζ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	602Μ11	Καρανάσιος Νικόλαος/ Επίκουρος	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	284	257	187	2
Ζ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	701Π11Ε	Πασχαλούδης Δημήτριος (Καθηγητής) Βρανα Βασιλική (Καθηγήτρια) Χαψά Ξανθίπη (Επίκουρη)	2Θ 3Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	209	162	162	-
Ζ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	701Π11Θ	Βρανα Βασιλική (Καθηγήτρια)	2Θ 3Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	220	187	163	48

Z	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	702M11	Τσουρέλα Μαρία/ Επίκουρη	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	257	216	170	-
Z	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	703O11	Παντελίδης Παναγιώτης/ Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	277	262	137	29
Z	ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ	715M11	Μουζά Άννα/ Καθηγήτρια	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	74	58	55	-
Z	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	708O11	Κωνσταντινίδης/ Επιστ. Συνεργ.	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	63	43	35	7
Z	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ	707Π11	Καρακίτσιου Αθανασία/ Επίκουρη	3Θ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	27	18	18	20
Z	ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	714M11	Φραγκίδης Γαρύφαλλος/ Επίκουρος	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	95	69	44	7

Παρατηρήσεις:

Κατά το εαρινό εξάμηνο δεν πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση διδακτικού έργου και διδασκόντων, λόγω των ειδικών συνθηκών, και για τον λόγο αυτό δεν αναφέρονται τα σχετικά στοιχεία.

Πίνακας 13.1 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2019 - 2020)

Τίτλος ΠΜΣ: « Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων»

α.α.	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; (Εαρ.- Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές;
1	ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	102	ΝΑΙ		Δημητριάδης Σωτήριος / Καθηγητής	Υ	Δ	ΧΕΙΜ	30	29	29	ΟΧΙ
2	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	211	ΝΑΙ		Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής	Ε	Δ	ΧΕΙΜ	30	30	30	ΟΧΙ
3	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101	ΝΑΙ		Αθανάσινας Αθανάσιος / Καθηγητής	Υ	Δ	ΧΕΙΜ	26	25	25	ΟΧΙ
4	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	105	ΝΑΙ		Παντελίδης Παναγιώτης / Καθηγητής	Υ	Δ	ΧΕΙΜ	29	29	29	ΟΧΙ
5	ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	103	ΝΑΙ		Πασχαλούδης Δημήτριος / Καθηγητής	Υ	Δ	ΧΕΙΜ	27	26	26	ΟΧΙ
6	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	104	ΝΑΙ		Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία / Καθηγήτρια	Υ	Δ	ΕΑΡ	30	30	30	ΟΧΙ
7	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	201	ΝΑΙ		Δημητριάδης Σωτήριος / Καθηγητής	Ε	Δ	ΕΑΡ	30	30	30	ΟΧΙ
8	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	221	ΝΑΙ		Παντελίδης Παναγιώτης / Καθηγητής	Ε	Δ	ΕΑΡ	9	9	9	ΟΧΙ
9	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	222	ΝΑΙ		Δρογαλάς Γεώργιος / Επικ. Καθηγητής	Ε	Δ	ΕΑΡ	8	7	7	ΟΧΙ
10	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ	224	ΝΑΙ		Παντελίδης Παναγιώτης / Καθηγητής	Ε	Δ	ΕΑΡ	14	14	14	ΟΧΙ
11	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	214	ΝΑΙ		Βράνα Βασιλική / Καθηγητής	Ε	Δ, Ε	ΕΑΡ	20	20	20	ΟΧΙ

12	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	212	ΝΑΙ		Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής	Ε	Δ, Ε	ΕΑΡ	18	18	18	ΟΧΙ
13	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	213	ΝΑΙ		Χειλάς Κωνσταντίνος / Καθηγητής	Ε	Δ, Ε	ΕΑΡ	16	16	16	ΟΧΙ

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση»

α.α.	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό Κατ'επιλογήν Ελεύθερης Επιλογής	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές;
1	Αρχές Μάνατζμεντ και Στρατηγικής στον Δημόσιο Τομέα	101	http://mpa.teicm.gr/		ΓΙΟΒΑΝΗΣ Ν. -ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Π.	Υ	3Θ	ΧΕΙΜ.	80	80	80	ΟΧΙ*
2	Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού σε Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς	102		ΜΟΥΖΑ Α. Μ. -ΤΣΟΥΡΕΛΑ Μ.	Υ	3Θ	ΧΕΙΜ.	80	80	80	ΟΧΙ*	
3	Μάρκετινγκ Υπηρεσιών	103		ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ Δ.-ΤΣΟΥΡΕΛΑ Μ.	Υ	3Θ	ΧΕΙΜ.	80	80	80	ΟΧΙ*	
4	Διαχείριση και Διοικητική Λογιστική Δημοσίων Υπηρεσιών και Οργανισμών	104		ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ Π.-ΠΑΖΑΡΣΚΗΣ Μ. - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Χ.	Υ	3Θ	ΧΕΙΜ.	80	80	80	ΟΧΙ*	
5	Εφαρμογές Νέων Τεχνολογιών στη Διοίκηση	105		ΒΡΑΝΑ Β. – ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ Ι. – ΦΡΑΓΚΙΔΗΣ Γ.	Υ	2Θ+1Ε	ΧΕΙΜ.	80	80	80	ΟΧΙ*	
6	Έρευνα στη Δημόσια Διοίκηση	201		ΒΡΑΝΑ Β. – ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ Γ. - ΧΑΨΑ Ξ.	Υ	2Θ+1Ε	ΕΑΡ.	80	80	80	ΟΧΙ*	
7	Επικοινωνία - Διαχείριση Κρίσεων	207		ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ Δ. – ΚΟΤΖΑΪΒΑΖΟΓΛΟΥ Ι.	Ε	3Θ	ΕΑΡ.	79	79	79	ΟΧΙ*	
8	Πληροφοριακά Συστήματα & Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	208		ΚΕΧΡΗΣ Ε. -ΣΑΜΟΛΑΔΑΣ Ι. – ΦΡΑΓΚΙΔΗΣ Γ.	Ε	2Θ+1Ε	ΕΑΡ.	73	73	73	ΟΧΙ*	
9	Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες (e-services)	209		ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ Δ.-ΤΣΟΥΡΕΛΑ Μ.	Ε	3Θ	ΕΑΡ.	76	76	76	ΟΧΙ*	
10	Διαχείριση Έργων και Προγραμμάτων	210		ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Σ. -ΚΑΡΑΚΙΤΣΙΟΥ Α. - ΛΑΣΚΑΡΙΔΟΥ	Ε	2Θ+1Ε	ΕΑΡ.	24	21	21	ΟΧΙ*	

11	Ειδικά θέματα στη Δημόσια Διοίκηση με ενότητες: (α) Ποιότητα και αποτελεσματικότητα στη Δημόσια Διοίκηση, (β) Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη	211			ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ Α. -ΑΗΔΟΝΗΣ Δ.	Ε	3Θ	ΕΑΡ.	74	70	70	ΟΧΙ*
-----------	--	-----	--	--	----------------------------	---	----	------	----	----	----	------

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού»

α.α.	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; (Εαρ.- Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές;
1	Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	101	ΝΑΙ	14	Αννα-Μαρία Μουζά	Υ	Δ	Χειμ	11	11	11	οχι
2	Μέθοδοι έρευνας	102	ΝΑΙ	14	Βασιλική Βράνα Γεώργιος Καραβασιλης	Υ	Δ	Χειμ	11	11	11	οχι
3	Αρχές Διοίκησης στον Τουρισμό	103	ΝΑΙ	15	Νικόλαος Γιοβάνης Αλμπέρτο Αζάρια	Υ	Δ	Χειμ	11	11	11	οχι
4	Χρηματοοικονομική Διοίκηση Υπηρεσιών	104	ΝΑΙ	15	Αθανάσιος Αθανασιανας	Υ	Δ	Χειμ	11	11	11	οχι
5	Τουριστικό Μάρκετινγκ	105	ΝΑΙ	15	Δημητριος Πασχαλούδης Μαρία Τσουρέλα	Υ	Δ	Χειμ	11	11	11	οχι
6	Εξυπηρέτηση πελατών στον τουρισμό	201	ΝΑΙ	16	Αλμπέρτο Αζάρια	Ε	Δ	Εαρ	5	5	5	οχι
7	Ειδικές Μορφές Τουρισμού	202	ΝΑΙ	16	Γαρύφαλλος Φραγκίδης	Ε	Δ	Εαρ	11	11	11	οχι
8	Επιχειρηματικότητα και Στρατηγική	203	ΝΑΙ	16	Νικόλαος Γιοβάνης Preslav Dimitrov	Ε	Δ	Εαρ	7	7	7	οχι
9	Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες στην Τουριστική Βιομηχανία	204	ΝΑΙ	17	Δημήτριος Πασχαλούδης Μαρία Τσουρέλα	Ε	Δ	Εαρ	10	10	10	οχι
10	Διαδίκτυο και Web 2.0 στον Τουρισμό: Εργαλεία Διαδικτυακής Προβολής και Επικοινωνίας	206	ΝΑΙ	17	Βασιλική Βράνα Ευάγγελος Κεχρής	Ε	Δ	Εαρ	11	11	11	οχι

11	Air transport – tourism development Μάνατζμεντ Αεροπορικών Επιχειρήσεων	208	ΝΑΙ	18	Παναγιώτης Κασιανίδης	Ε	Δ	Εαρ	11	11	11	οχι
-----------	--	-----	-----	----	-----------------------	---	---	-----	----	----	----	-----

Πίνακας 13.2 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ακαδ. έτος 2019-2020

Τίτλος ΠΜΣ: « Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων»

α.α	Μάθημα	Κωδικός	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης;	Διδακτ. Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία (Ναι/Όχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι)
1	ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	102	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	211	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	105	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	103	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
6	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	104	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	223	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	201	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	221	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
10	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	222	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
11	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ	224	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
12	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	214	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
13	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	212	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
14	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	213	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση »

α.α	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης;	Διδακτ. Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία (Ναι/Όχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1°, 2° κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι)
1	Αρχές Μάνατζμεντ και Στρατηγικής στον Δημόσιο Τομέα	101	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού σε Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς	102	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	Μάρκετινγκ Υπηρεσιών	103	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	Διαχείριση και Διοικητική Λογιστική Δημοσίων Υπηρεσιών και Οργανισμών	104	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	Εφαρμογές Νέων Τεχνολογιών στη Διοίκηση	105	3	ΝΑΙ	6	ΝΑΙ	1ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
6	Έρευνα στη Δημόσια Διοίκηση	201	3	ΝΑΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	Επικοινωνία - Διαχείριση Κρίσεων	207	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8	Πληροφοριακά Συστήματα & Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	208	3	ΝΑΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες (e-services)	209	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
10	Διαχείριση Έργων και Προγραμμάτων	210	3	ΝΑΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
11	Ειδικά θέματα στη Δημόσια Διοίκηση με ενότητες: (α) Ποιότητα και αποτελεσματικότητα στη Δημόσια Διοίκηση, (β) Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη	211	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Τίτλος ΠΜΣ: « Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων»

α.α	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης;	Διδακτ. Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία (Ναι/Όχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1°, 2° κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι)
1	Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	101	3	Όχι	6	Ναι	1°		Ναι	Ναι
2	Μέθοδοι έρευνας	102	3	Ναι (18)	6	Ναι	1°		Ναι	Ναι
3	Αρχές Διοίκησης στον Τουρισμό	103	3	Όχι	6	Ναι	1°		Ναι	Ναι
4	Χρηματοοικονομική Διοίκηση Υπηρεσιών	104	3	Όχι	6	Ναι	1°		Ναι	Ναι
5	Τουριστικό Μάρκετινγκ	105	3	Όχι	6	Ναι	1°		Ναι	Ναι
6	Εξυπηρέτηση πελατών στον τουρισμό	201	3	Όχι	6	Ναι	2°		Ναι	Ναι
7	Ειδικές Μορφές Τουρισμού	202	3	Όχι	6	Ναι	2°		Ναι	Ναι
8	Επιχειρηματικότητα και Στρατηγική	203	3	Όχι	6	Ναι	2°		Ναι	Ναι
9	Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες στην Τουριστική Βιομηχανία	204	3	Όχι	6	Ναι	2°		Ναι	Ναι
10	Διαδίκτυο και Web 2.0 στον Τουρισμό: Εργαλεία Διαδικτυακής Προβολής και Επικοινωνίας	206	3	Ναι (18)	6	Ναι	2°		Ναι	Ναι
11	Air transport – tourism development Μάνατζμεντ Αεροπορικών Επιχειρήσεων	208	3	Όχι	6	Ναι	2°		Ναι	Ναι

Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΜΔΕ)

Τίτλος ΠΜΣ: « Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2015-2016	35	0	1=2,9%	15=42,9%	19=54,2%	8,49
2016-2017	35	0	3=8,6%	10=28,6%	22=62,8%	8,64
2017-2018	31	0	0	11=35,5%	20=64,5%	8,62
2018-2019	12	0	0	4=33,3%	8=66,7%	8,60
2019-2020	(14)*					
Σύνολο	113	0	4=3,5%	40=35,4%	69=61,1%	8,59

* Δεν πραγματοποιήθηκε ορκωμοσία λόγω της συγχώνευσης των Ιδρυμάτων. Πιπρόκειται μόνο για «ανακήρυξη πτυχιούχων», γι' αυτό δεν υπολογίσθηκε το συγκεκριμένο έτος στα σύνολα και τα ποσοστά.

Επεξηγήσεις:

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].

Προσοχή! Το άθροισμα κάθε έτους πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στον **Πίνακα 4**.

Τίτλος ΠΜΣ: « Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2015-2016	17	0	0	1=5,9%	16=94,1%	9,69
2016-2017	14	0	0	1=6,7%	13=93,3%	9,38
2017-2018	24	0	0	0	24=100%	9,41
2018-2019	21	0	0	0	21=100%	9,22
2019-2020	*					
Σύνολο	76	0	0	2=2,6%	74=97,4%	9,43

* Δεν πραγματοποιήθηκε ορκωμοσία λόγω της συγχώνευσης των Ιδρυμάτων. Πιπρόκειται μόνο για «ανακήρυξη πτυχιούχων», γι' αυτό δεν υπολογίσθηκε το συγκεκριμένο έτος στα σύνολα και τα ποσοστά.

Τίτλος ΠΜΣ: « Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2015-2016	10	0	0	0	10=100%	9,36
2016-2017	12	0	0	0	12=100%	9,21
2017-2018	17	0	0	0	17=100%	9,32
2018-2019	8	0	0	0	8=100%	9,10
2019-2020	(21)**					
Σύνολο	47	0	0	0	47=100%	9,25

* Δεν πραγματοποιήθηκε ορκωμοσία λόγω της συγχώνευσης των Ιδρυμάτων. Πηροέκειται μόνο για «ανακήρυξη πτυχιούχων», γι' αυτό δεν υπολογίσθηκε το συγκεκριμένο έτος στα σύνολα και τα ποσοστά.

Πίνακας 15. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2015-2016	2	16		18		2			3	1
2016-2017	6	29		38		1			1	
2017-2018	2	36		27		4			3	
2018-2019	1	16		17		4			1	
2019-2020	1	17	1	15		3			2	
Σύνολο	12	114	1	115		14			10	1

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

- A = Βιβλία/μονογραφίες
- B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
- Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
- Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
- Ε = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
- ΣΤ = Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
- Z = Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος
- H = Άλλες εργασίες
- Θ = Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά
- I = Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Πίνακας 16. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z
2015-2016	146		1	5			
2016-2017	145			3	1		
2017-2018	386			6	3	1	
2018-2019	315		2	8	2	4	
2019-2020	241		1	2		3	
Σύνολο	1233		4	24	7	8	

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

A = Ετεροαναφορές

B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

Ε = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις

Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Πίνακας 17. Διεθνής Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία Τμήματος

		2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15	Σύνολο
Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα	Ως συντονιστές			1	1	2	1	
	Ως συνεργάτες (partners)	1	2	2	1			
Αριθμός μελών ΔΕΠ με χρηματοδότηση από διεθνείς φορείς ή διεθνή προγράμματα έρευνας		3	6	6				
Αριθμός μελών ΔΕΠ με διοικητικές θέσεις σε διεθνείς ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς οργανισμούς ή επιστημονικές εταιρείες								
Αριθμός ερευνητικών δημοσιεύσεων σε Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά		16	29	36	16	17		
Αριθμός διαλέξεων σε Διεθνή συνέδρια ως προσκεκλημένος ομιλητής								
Αριθμός προφορικών ανακοινώσεων σε διεθνή συνέδρια	προφορικών							
Αριθμός αναρτημένων ανακοινώσεων σε διεθνή συνέδρια	αναρτημένων	18	38	27	17	15		
Αριθμός συμμετοχών σε Editorial Board Διεθνών Επιστημονικών Περιοδικών			2	3	1			
Αριθμός συμμετοχής σε Προεδρία Διεθνών Συνεδρίων								
Αριθμός Διεθνών Επιστημονικών Συνεδρίων με συμμετοχή στην οργανωτική Επιτροπή	Ως πρόεδροι							

	Ως μέλη	2	8	6	3	5		
Αριθμός Διεθνών Επιστημονικών Συνεδρίων, στην Επιστημονική Επιτροπή των οποίων συμμετείχαν μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος		2	8	6	3	5		
Συγγραφή κεφαλαίων σε Επιστημονικά Βιβλία Διεθνών Εκδοτικών οίκων		3	4	4	1	2		
Διδασκαλία ως επισκέπτης καθηγητής σε Πανεπιστήμια του Εξωτερικού		0	0	0	2	2	1	
Εκπαίδευση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών εξωτερικού στα πλαίσια ERASMUS και ERASMUS-MUNDUS		11	12	9	12	6	3	

Σημείωση: Τα σκιασμένα πεδία δεν συμπληρώνονται.

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

12. Παραρτήματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα μπορεί, αν το επιθυμεί, να παραθέσει οποιαδήποτε στοιχεία θεωρεί ότι θα είναι χρήσιμα στην Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης και τα οποία ενδεχομένως δεν καλύπτονται επαρκώς στο κυρίως σώμα της Έκθεσης.

Σε κάθε περίπτωση, στα Παραρτήματα αναμένεται οπωσδήποτε να περιληφθεί ο Οδηγός Σπουδών του Τμήματος και πλήρης κατάλογος των επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία.

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΠΣ)
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Εισαγωγή

Ο Κανονισμός του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων συντάχθηκε σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις των νόμων 4009/2011 και 4485/2017. Το Τμήμα δύναται να διαμορφώνει Κανονισμό για ιδιαίτερα και επί μέρους θέματα που χρήζουν αντιμετώπισης και οι όποιες ρυθμίσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τα προβλεπόμενα στον Οργανισμό και στον Κανονισμό του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας, καθώς και με το ισχύον κάθε φορά θεσμικό πλαίσιο.

Με τον παρόντα Κανονισμό Προπτυχιακών Σπουδών καθορίζονται:

- α) Η οργάνωση των μαθημάτων και το ωρολόγιο πρόγραμμα.
- β) Η διδασκαλία ξένων γλωσσών.
- γ) Η οργάνωση της διδασκαλίας και η διάρκεια διδασκαλίας μαθημάτων.
- δ) Οι εκπαιδευτικές εκδρομές.
- ε) Οι εξεταστικές περίοδοι και το πρόγραμμα εξετάσεων.
- στ) Η διαδικασία διεξαγωγής των εξετάσεων.
- ζ) Οι βαθμοί εργαστηρίων και εξετάσεων και η βαθμολογική κλίμακα.
- η) Η εκπόνηση εργασιών.
- θ) Ο βαθμός πτυχίου, η ανακήρυξη πτυχιούχων, οι τίτλοι σπουδών και το Παράρτημα Διπλώματος.
- ι) Η αναγνώριση μαθημάτων λόγω μετεγγραφής ή κατάταξης και οι φιλοξενούμενοι φοιτητές.
- ια) Η Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας και η Αξιολόγηση.
- ιβ) Ο Οδηγός Σπουδών.
- ιγ) Η Ορκωμοσία, το Πτυχίο και τα Πιστοποιητικά.

Άρθρο 1

Οργάνωση μαθημάτων – Ωρολόγιο Πρόγραμμα

1. Οι σπουδές στο Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων οργανώνονται με βάση το εξαμηνιαίο μάθημα και το πρόγραμμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας (μαθήματα, εξετάσεις, αργίες κ.λπ.) οργανώνεται σύμφωνα με το Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του ΔΙΠΑΕ. Τα μαθήματα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων διακρίνονται σε:

- α) Μαθήματα γενικής υποδομής (ΜΓΥ) που είναι υποχρεωτικά για όλους τους Φοιτητές του Τμήματος.
- β) Μαθήματα ειδικής υποδομής (ΜΕΥ), τα οποία είναι υποχρεωτικά για όλους τους Φοιτητές του Τμήματος.
- γ) Μαθήματα εξειδίκευσης (ΜΕ) που είναι επιλεγόμενα και συγκροτούν την κύρια κατεύθυνση σπουδών (major) και την δευτερεύουσα κατεύθυνση σπουδών (minor) που επιλέγουν οι φοιτητές.

2. Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών για τα ακόλουθα: α) τον διαχωρισμό της διδασκαλίας των μαθημάτων σε Θεωρία (Θ), Ασκήσεις Πράξης (ΑΠ) και Εργαστήρια (Ε), και β) την ειδικότερη ανάλυση του περιγράμματος και των εβδομαδιαίων ωρών κάθε μαθήματος.

3. Πριν από την έναρξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου συντάσσεται με την φροντίδα της Συνέλευσης του Τμήματος και ανακοινώνεται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων του Τμήματος (ή τουλάχιστον σχέδιό του), το οποίο περιέχει:

- α) Το τυπικό πρόγραμμα σπουδών του εξαμήνου.
- β) Τα μέλη ΔΕΠ που θα διδάξουν κάθε μάθημα, αφού προηγηθεί σχετική έγγραφη δήλωση του διδακτικού έργου και επικυρωθεί το διδακτικό έργο όλων των μελών ΔΕΠ από τη Συνέλευση του Τμήματος.
- γ) Το Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό που ενδεχομένως κληθεί να διδάξει ορισμένα μαθήματα, αφού προηγηθεί η ανάθεση μαθημάτων στα μέλη Έκτακτου Εκπαιδευτικού Προσωπικού από τους Διευθυντές των Τομέων και η ανάθεση εγκριθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος.
- δ) Την ημέρα, την ώρα και την αίθουσα ή τον χώρο που θα πραγματοποιείται κάθε μάθημα.

4. Κατά την κατάρτιση του εβδομαδιαίου ωρολογίου προγράμματος του Τμήματος λαμβάνεται πρόνοια ώστε να συμπίπτει ελεύθερος χρόνος περίπου δύο (2) ωρών σε συγκεκριμένη ημέρα της εβδομάδας, που θα χρησιμοποιείται για τη σύγκληση των οργάνων του Τμήματος.

5. Η Γραμματεία του Τμήματος, αμέσως μετά την ανακοίνωση του ωρολογίου προγράμματος, ανακοινώνει το χρονοδιάγραμμα, με βάση το οποίο θα υποβληθούν οι δηλώσεις των μαθημάτων εκ μέρους των φοιτητών μέσω της Ηλεκτρονικής Γραμματείας. Οι δηλώσεις των μαθημάτων αρχίζουν την δεύτερη εβδομάδα και ολοκληρώνονται το αργότερο την έκτη εβδομάδα του εξαμήνου, εκτός αν συντρέχουν ειδικές συνθήκες που

καθιστούν αναγκαία την μετατροπή αυτού του χρονοδιαγράμματος. Στο διάστημα αυτό ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να υποβάλει αρχική δήλωση μαθημάτων και να την τροποποιεί, έως ότου την οριστικοποιήσει (οριστική υποβολή).

6. Διαμορφώνοντας τη δήλωση μαθημάτων, ο φοιτητής καταρτίζει το ατομικό του πρόγραμμα σπουδών, το οποίο περιλαμβάνει τα μαθήματα που επιθυμεί και πρόκειται να παρακολουθήσει. Κατά την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος σπουδών του εξαμήνου οι φοιτητές πρέπει να λαμβάνουν πρόνοια ώστε:

α) Οι νεοεισαχθέντες φοιτητές δηλώνουν και παρακολουθούν τα μαθήματα του πρώτου εξαμήνου του προγράμματος σπουδών.

β) Οι υπόλοιποι φοιτητές συμπεριλαμβάνουν στη δήλωσή τους και παρακολουθούν μαθήματα του τυπικού εξαμήνου σπουδών τους, στα οποία έχουν τη δυνατότητα να προσθέσουν και μαθήματα παρελθόντων εξαμήνων, μέχρι το όριο των σαράντα πέντε (45) πιστωτικών μονάδων. Ειδικά οι φοιτητές που έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα των παρελθόντων προσφερόμενων τυπικών εξαμήνων έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν και μαθήματα του αμέσως επόμενου του τυπικού εξαμήνου σπουδών που παρακολουθούν, μέχρι το όριο των σαράντα πέντε (45) πιστωτικών μονάδων..

γ) Ειδικά οι επί πτυχίω φοιτητές μπορούν να δηλώσουν το σύνολο των μαθημάτων του τυπικού και παρελθόντων εξαμήνων, χωρίς περιορισμό στις πιστωτικές μονάδες.

Άρθρο 2

Διδασκαλία ξένων γλωσσών

1. Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει και μαθήματα για την εκμάθηση ξένων γλωσσών. Η διδασκαλία ξένων γλωσσών αποσκοπεί στο να μπορούν οι φοιτητές να διαβάζουν και να κατανοούν κείμενα της ειδικότητάς τους που είναι γραμμένα στις γλώσσες αυτές.

2. Τα μαθήματα Αγγλικής Γλώσσας είναι μαθήματα γενικής υποδομής (ΜΓΥ) και είναι υποχρεωτικά. Οι φοιτητές πρέπει να τα περάσουν για να λάβουν πτυχίο, αλλά δεν φέρουν μονάδες ECTS και επομένως δεν συνυπολογίζονται στο βαθμό του πτυχίου. Η αξιολόγηση των φοιτητών στις εξετάσεις της Αγγλικής Γλώσσας θα φέρει τον χαρακτηρισμό «Επιτυχής Εξέταση» ή «Αποτυχία». Εναλλακτικά, οι φοιτητές μπορούν να περάσουν τα μαθήματα Αγγλικής Γλώσσας προσκομίζοντας Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας ή άλλο αντίστοιχο δίπλωμα αναγνωρισμένο από το Α.Σ.Ε.Π. ως εξής: α) επιπέδου Β2 (τουλάχιστον) για το μάθημα Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων Ι, και β) επιπέδου Γ2 για το μάθημα Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων ΙΙ. Η επιτυχής εξέταση στην Αγγλική Γλώσσα αναγράφεται στην Αναλυτική Βαθμολογία και το Συμπλήρωμα Διπλώματος του φοιτητή.

Άρθρο 3

Οργάνωση Διδασκαλίας

1. Η εκπαιδευτική διαδικασία κάθε μαθήματος περιλαμβάνει μία ή περισσότερες από τις παρακάτω τυπικές μορφές διδασκαλίας: Θεωρητική (Θ) ή από έδρας διδασκαλία, Ασκήσεις Πράξη (ΑΠ), Εργαστηριακές (Ε) ασκήσεις. Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας μπορεί να οργανώνονται επιπλέον σεμινάρια και άλλες εναλλακτικές μορφές διδασκαλίας, όπως επιχειρηματικά παιχνίδια, διαγωνισμοί, εκπαιδευτικές επισκέψεις, κλπ.. Με όλες τις μορφές διδασκαλίας επιδιώκονται συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα, με βάση τα προσόντα που αναγνωρίζονται σε φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, και καλλιεργούνται οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες με βάση τους δείκτες Επιπέδου έξι (6) (πρώτος κύκλος σπουδών) του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης, όπως αυτά προσδιορίζονται στο περίγραμμα του κάθε μαθήματος.

2. α) Η θεωρητική ή από έδρας διδασκαλία μαθήματος, παρουσιάζει εποπτικά μια ευρεία περιοχή ενός γνωστικού αντικείμενου και τον σχετικό με αυτή επιστημονικό προβληματισμό, σύμφωνα με το εγκεκριμένο περίγραμμα του μαθήματος.

β) Τμήμα της θεωρητικής διδασκαλίας μπορεί να περιλαμβάνει και ασκήσεις (Ασκήσεις Πράξης) για την εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων, οι οποίες συχνά έχουν τη μορφή μελετών περιπτώσεων ή σχετικών προβλημάτων, κλπ.

γ) Οι εργαστηριακές ασκήσεις πραγματοποιούνται υπό την επίβλεψη και με την καθοδήγηση του διδακτικού προσωπικού, με στόχο την εφαρμογή θεωρητικών ή τεχνολογικών μεθόδων, τον χειρισμό υπολογιστικών ή τεχνικών συστημάτων, την προώθηση της ομαδικής εργασίας, τη σύνταξη τεχνικών εκθέσεων κ.λπ., ώστε οι φοιτητές να αποκτούν τις κατάλληλες πρακτικές δεξιότητες.

δ) Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας μπορεί να ανατίθεται η εκπόνηση εργασιών, ατομικά ή ομαδικά, σε θέματα που προτείνει ο διδάσκων ή και ο ίδιος ο φοιτητής, με βάση το περίγραμμα του μαθήματος. Στην περίπτωση που ο βαθμός της εργασίας συμμετέχει στον τελικό βαθμό του φοιτητή στο συγκεκριμένο μάθημα, το ποσοστό συμμετοχής θα πρέπει να ανακοινώνεται στον φοιτητή κατά την ανάθεση της εργασίας.

ε) Τα σεμινάρια στοχεύουν στην επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων σε μεγαλύτερο βάθος και έκταση, με τη συνεργασία και καθοδήγηση του διδάσκοντα και τη βοήθεια σχετικής βιβλιογραφίας και οργανώνονται μετά από εισήγηση του διδάσκοντα και έγκριση από τη Γενική Συνέλευση του Τομέα.

3. Οι διδάσκοντες πρέπει να παροτρύνουν και να ενθαρρύνουν τους φοιτητές να παρακολουθούν τη διδασκαλία των μαθημάτων.

4. Στην περίπτωση κατά την οποία διδάσκων κωλύεται για λόγους υγείας, διοικητικές ή άλλες ακαδημαϊκές υποχρεώσεις (π.χ συμμετοχή σε συνέδριο ή εκλεκτορικό σώμα, κοκ.) να παραδώσει μάθημα, μεριμνά για την έγκαιρη ενημέρωση των φοιτητών, μέσω ανάρτησης σχετικής ανακοίνωσης στην ιστοσελίδα του Τμήματος και στον πίνακα ανακοινώσεων στην αίθουσα διδασκαλίας, σε συνεννόηση με μέλη του ΕΤΕΠ, και φροντίζει για την αναπλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος σε συγκεκριμένη ημέρα και ώρα, ενημερώνοντας σχετικά τον Πρόεδρο του Τμήματος.

Άρθρο 4

Διάρκεια διδασκαλίας μαθημάτων

1. Η διάρκεια της ωριαίας διδασκαλίας των θεωρητικών μαθημάτων, των ασκήσεων και των εργαστηρίων ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) τουλάχιστον λεπτά της ώρας, μετά τη λήξη οποίας ακολουθεί διάλειμμα, μέχρι δέκα πέντε (15) λεπτών.
2. Η διάρκεια των ωριαίων εργαστηριακών ασκήσεων σε ειδικές περιπτώσεις και εφόσον αυτό επιβάλλεται από διατάξεις διασφάλισης δημόσιας υγείας, ή άλλους τεκμηριωμένους λόγους, μπορεί να προσαρμόζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα, ύστερα από εισήγηση του διδάσκοντα.

Άρθρο 5

Εκπαιδευτικές εκδρομές

1. Για την αποτελεσματικότερη εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων των φοιτητών μπορεί να οργανώνονται με πρωτοβουλία και ευθύνη του Τμήματος και ύστερα από σχετική εισήγηση των διδασκόντων εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές μικρής χρονικής διάρκειας, που δεν υπερβαίνουν τις τρεις (3) συνεχόμενες εργάσιμες ημέρες, σε χώρους εργασίας και βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Η έγκριση παρέχεται μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα, σύμφωνη γνώμη του Προέδρου του Τμήματος και του Κοσμήτορα της Σχολής και έγκριση του Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων – και εφόσον επιβεβαιωθεί προηγουμένως η δυνατότητα κάλυψης της αναγκαίας δαπάνης.
2. Πολυήμερες εκπαιδευτικές εκδρομές, άνω των τριών (3) ημερών, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, πραγματοποιούνται μετά από έγκριση που παρέχεται από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Τμήματος και σύμφωνη γνώμη της Κοσμητείας της Σχολής Οικονομίας και Διοίκησης και της Συγκλήτου του ΔΙΠΑΕ, στην οποία περιλαμβάνεται το πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων και εκτίμηση της απαιτούμενης δαπάνης μεταφοράς των Φοιτητών.

Άρθρο 6

Εξετάσεις - Εξεταστικές περίοδοι - Πρόγραμμα εξετάσεων

1. Η αξιολόγηση επίδοσης σε κάθε μάθημα μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους παρακάτω τρόπους: α) γραπτή εξέταση με την ολοκλήρωση του εξαμήνου, β) προφορική εξέταση με την ολοκλήρωση του εξαμήνου, γ) αξιολόγηση γραπτής εργασίας που εκπονείται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, δ) αξιολόγηση σεμιναριακής ή εργαστηριακής εργασίας που εκπονείται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ε) αξιολόγηση γραπτής ή προφορικής προόδου ή άλλου τύπου ενδιάμεσης δοκιμασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, στ) αξιολόγηση της συμμετοχής στο πλαίσιο θεωρητικών,

σεμιναριακών ή εργαστηριακών μαθημάτων, ζ) συνδυασμός δύο ή και περισσότερων από τις παραπάνω μεθόδους. Ο καθορισμός του τρόπου και της διαδικασίας αξιολόγησης σε κάθε μάθημα αποτελεί αποκλειστικά ευθύνη του διδάσκοντα του μαθήματος.

2. α) Μετά τη λήξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου ακολουθεί η εξεταστική περίοδος διάρκειας έως τριών (3) εβδομάδων, κατά τη διάρκεια της οποίας οι φοιτητές εξετάζονται γραπτά ή προφορικά, κατά την κρίση του διδάσκοντα το μάθημα, σε όλη τη διδακτέα ύλη κάθε μαθήματος που προβλέπεται από το αναλυτικό πρόγραμμα και έχουν δηλώσει. Στις εξετάσεις περιόδου μπορούν να συμμετέχουν μόνο οι φοιτητές που έχουν δηλώσει τα αντίστοιχα μαθήματα.

β) Σε περίπτωση αποτυχίας στις εξετάσεις, οι φοιτητές δικαιούνται να επανεξεταστούν σε όλα τα μαθήματα, και των δύο εξαμήνων στην κοινή επαναληπτική εξεταστική περίοδο που διεξάγεται πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Η επαναληπτική εξεταστική περίοδος ξεκινά την πρώτη Δευτέρα του Σεπτεμβρίου και διαρκεί τρεις (3) εβδομάδες, εκτός αν συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι που απαιτούν την διαμόρφωση διαφορετικού χρονοδιαγράμματος.

3. Οι εξετάσεις διεξάγονται με βάση το πρόγραμμα που συντάσσεται και ανακοινώνεται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος, τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου. Το πρόγραμμα εξετάσεων περιλαμβάνει: το εξεταζόμενο μάθημα, τον εισηγητή των θεμάτων, την ημερομηνία, την ώρα και την αίθουσα εξετάσεων.

4. Τη γενική ευθύνη της εύρυθμης διεξαγωγής των εξετάσεων έχει ο Πρόεδρος του Τμήματος, ο οποίος μεριμνά έγκαιρα για τον ορισμό εποπτών και επιτηρητών, την καταλληλότητα των χώρων, τη διαθεσιμότητα των υλικών και μέσων καθώς και για το αδιάβλητο των εξετάσεων.

5. Ως επιτηρητές των εξετάσεων ορίζονται ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, μέλη του Έκτακτου Εκπαιδευτικού Προσωπικού και υποψήφιοι Διδάκτορες, στα πλαίσια των ωρών απασχόλησής τους. Σε περίπτωση έλλειψης του προαναφερόμενου προσωπικού, με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος ορίζονται ως επιτηρητές και μέλη ΔΕΠ και Διοικητικού Προσωπικού. Ως επιτηρητές είναι δυνατόν να ορίζονται και μεταπτυχιακοί φοιτητές, σύμφωνα με τον Κανονισμό του ΠΜΣ.

6. α) Τα θέματα των εξετάσεων εισηγείται αυτός ή αυτοί που δίδαξαν το μάθημα κατά το εξάμηνο που έληξε («εισηγητής») και σε περίπτωση απουσίας του ή κωλύματος, τα θέματα εισηγείται άλλος διδάσκων από τον ίδιο Τομέα, που ορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα.

β) Τα θέματα των εξετάσεων πρέπει να είναι κατανοητά, να μην δημιουργούν συγχύσεις στους εξεταζόμενους, να είναι σχετικά με τη διδαχθείσα ύλη, με εναλλασσόμενο βαθμό δυσκολίας μεταξύ των θεμάτων της ίδιας περιόδου ή και των διαφορετικών εξεταστικών περιόδων και να χαρακτηρίζονται από ποικιλία ως προς τον τύπο (ανάπτυξης, κρίσεως, συσχετίσεως, πολλαπλής επιλογής κ.λπ.), έτσι ώστε οι φοιτητές που έχουν παρακολουθήσει το μάθημα να είναι σε θέση να τα απαντήσουν στο σύνολο ή μέρος των, ανάλογα με τον βαθμό προετοιμασίας τους.

7. Η διάρκεια της γραπτής εξέτασης κάθε μαθήματος ορίζεται γενικά στις δύο (2) ώρες και για κάθε άλλη περίπτωση **αποφασίζει σχετικά** ο εισηγητής. Οι εξετάσεις κάθε μαθήματος διεξάγονται με την ευθύνη του εισηγητή, σε συνεργασία με τον επόπτη και τους επιτηρητές, οι οποίοι από κοινού διαχειρίζονται οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει κατά τη διάρκεια της εξέτασης, ενώ σε περίπτωση αδυναμίας τους, το πρόβλημα ρυθμίζεται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος.

8. Στην περίπτωση των προφορικών εξετάσεων, την ευθύνη της οργάνωσης και διεξαγωγής της διαδικασίας την έχει ο διδάσκων το εξεταζόμενο μάθημα, ο οποίος μπορεί να συνεπικουρείται ως προς το διαδικαστικό σκέλος από τις κατηγορίες ατόμων που μπορεί να λειτουργούν ως επιτηρητές εξετάσεων. Στις προφορικές εξετάσεις οι φοιτητές εξετάζονται σε ομάδες των δύο τουλάχιστον ατόμων.

9. Στην περίπτωση γραπτής ή προφορικής προόδου ή άλλου τύπου ενδιάμεσης δοκιμασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, την ευθύνη της οργάνωσης και διεξαγωγής της διαδικασίας την έχει ο διδάσκων το εξεταζόμενο μάθημα, ο οποίος μπορεί να συνεπικουρείται ως προς το διαδικαστικό σκέλος από τις κατηγορίες ατόμων που μπορεί να λειτουργούν ως επιτηρητές εξετάσεων.

10. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την προφορική εξέταση φοιτητών με αποδεδειγμένη πριν από την εισαγωγή τους στο Ίδρυμα δυσλεξία, η οποία πιστοποιείται με έγγραφο δημόσιου νοσοκομείου ή άλλου δημόσιου υγειονομικού ιδρύματος. Ο ενδιαφερόμενος Φοιτητής υποβάλλει σχετική αίτηση μαζί με το πιστοποιητικό δυσλεξίας στη Γραμματεία του Τμήματος και αποφασίζει σχετικά η Συνέλευση του Τμήματος. Οι εν λόγω φοιτητές θα πρέπει να ενημερώνουν με e-mail το διδάσκοντα το μάθημα για την επιλογή της προφορικής εξέτασης τρεις (3) ημέρες πριν την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση μη-ειδοποίησης του διδάσκοντα, και αυτοί οι φοιτητές θα εξετάζονται γραπτώς.

Άρθρο 7

Διαδικασία διεξαγωγής γραπτών εξετάσεων

1. Για την ανάπτυξη των θεμάτων, χορηγούνται με ευθύνη των επιτηρητών της αίθουσας στους εξεταζόμενους φοιτητές ειδικές σφραγισμένες με τη σφραγίδα του Τμήματος κόλλες αναφοράς ή τυπωμένες έντυπες φόρμες θεμάτων ή ερωτηματολογίων. Είναι δυνατή η εξέταση των φοιτητών με τη χρήση βιβλίων, σημειώσεων, τυπολογίων, ασκήσεων κ.λπ., έπειτα από έγκριση του εισηγητή και με την ευθύνη του.

2. Με ευθύνη των επιτηρητών και του επόπτη διασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αντικειμενικότητα των εξετάσεων. Η κατανομή των επιτηρητών στις αίθουσες γίνεται με ευθύνη του επόπτη και του εισηγητή. Στην αρχή της εξέτασης ή κατά την παράδοση των γραπτών γίνεται από τους επιτηρητές έλεγχος των στοιχείων ταυτότητας των εξεταζόμενων. Κατά την παράδοση του γραπτού ο επιτηρητής σημειώνει το τέλος των απαντήσεων διαγραμμίζοντας το σημείο που τελειώνουν οι απαντήσεις του φοιτητή, διαγράφοντας τα κενά και υπογράφοντας.

3. Φοιτητής που καταλαμβάνεται να αντιγράφει από βιβλία ή σημειώσεις ή από γραπτό συμφοιτητή του ή συνεννοείται με άλλον ή άλλους φοιτητές, εντός ή εκτός της αίθουσας, ή παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων, ή συμπεριφέρεται απρεπώς, μηδενίζεται, αφού σημειωθεί και μονογραφηθεί το γραπτό του από τον επιτηρητή που έκανε τη διαπίστωση αυτή. Κατά τη διαδικασία των εξετάσεων δεν επιτρέπεται η χρήση κινητών ή άλλων ηλεκτρονικών συσκευών, βιβλίων, σημειώσεων κ.λπ., εκτός των περιπτώσεων που κάποια από αυτά είναι αναγκαία κατά την κρίση του εισηγητή και ύστερα από ενημέρωση του επόπτη και των επιτηρητών.

4. Η γραμματειακή – τεχνική υποστήριξη της διαδικασίας των εξετάσεων (προετοιμασία εντύπων, παρουσιολόγιο εποπτών, επιτηρητών κ.λπ.) διενεργείται από τα μέλη ΕΤΕΠ του Τμήματος.

5. Τα γραπτά φυλάσσονται με ευθύνη του εξεταστή για ένα (1) έτος, μετά την παρέλευση του οποίου διατίθενται για ανακύκλωση με ευθύνη του ιδίου. Στην περίπτωση εξέτασης από τριμελή επιτροπή, τα γραπτά φυλάσσονται από τον πρόεδρο της τριμελούς επιτροπής. Τα γραπτά φυλάσσονται στο γραφείο του διδάσκοντα, στους χώρους του Πανεπιστημίου ή, στην περίπτωση που ο διδάσκων ανήκει στο έκτακτο προσωπικό, στο γραφείο του ΕΤΕΠ.

6. Ο φοιτητή μπορεί να ενημερωθεί για το γραπτό του και να λάβει τις αναγκαίες εξηγήσεις και διευκρινήσεις για τη βαθμολογία που έλαβε από τον διδάσκοντα-εισηγητή του μαθήματος εντός 2 μηνών από την εξέταση του μαθήματος.

7. Οι φοιτητές που έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος τρεις (3) φορές μπορούν να ζητήσουν με αίτησή τους στην Κοσμητεία επανεξέταση του γραπτού τους από τριμελή επιτροπή Καθηγητών του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Κοσμήτορα και στην οποία δεν συμμετέχει ο υπεύθυνος διδασκων- εισηγητής του μαθήματος.

8. Ο εισηγητής κάθε μαθήματος υποχρεούται να παραδίδει στη γραμματεία των εξετάσεων ένα (1) αντίγραφο των θεμάτων των εξετάσεων, μετά την παράδοσή τους στους εξεταζόμενους φοιτητές. Δημιουργείται στο Τμήμα «Τράπεζα Θεμάτων», σκοπός της οποίας είναι η διευκόλυνση των εξεταστικών διαδικασιών. Ειδικότερα, στην περίπτωση κατά την οποία εισηγητής δεν προσέλθει στις εξετάσεις και δεν έχει αποστείλει θέματα, τα θέματα των εξετάσεων ορίζονται από την «Τράπεζα Θεμάτων», με ευθύνη του Επόπτη και σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο του Τμήματος. Ο χαρακτήρας των θεμάτων είναι εμπιστευτικός. Η «Τράπεζα Θεμάτων» λειτουργεί και ως δανειστική μεταξύ των μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

Άρθρο 8

Βαθμολογία

1. Μετά τη διεξαγωγή των εξετάσεων του μαθήματος και πριν την έναρξη του επόμενου εξαμήνου (εαρινού για τις εξετάσεις του Ιανουαρίου και χειμερινού για τις εξετάσεις Σεπτεμβρίου), καθώς και πριν την έναρξη των θερινών διακοπών για τις εξετάσεις του Ιουνίου, ο διδάσκων καταχωρεί τον τελικό βαθμό του μαθήματος, μέσω της Ηλεκτρονικής Γραμματείας. Μετά την καταχώρηση του

βαθμού στην Ηλεκτρονική Γραμματεία, διόρθωση βαθμολογίας του επιτρέπεται μετά από σχετική εισήγηση του διδάσκοντα προς τη Γραμματεία του Τμήματος, η οποία ενημερώνει τον Πρόεδρο του Τμήματος. Διόρθωση βαθμού δεν μπορεί να γίνει μετά την παρέλευση δύο (2) μηνών από την καταχώρηση, στους οποίους δεν υπολογίζεται η διάρκεια των διακοπών.

2. Η βαθμολογία σε όλα τα μαθήματα εκφράζεται με την αριθμητική κλίμακα μηδέν έως δέκα (0 έως 10) και με βάση επιτυχίας το βαθμό πέντε (5).

3. Ο χαρακτηρισμός της επίδοσης των φοιτητών ορίζεται ως εξής:

- από 0 - 4,99: «κακώς»,

- από 5 - 6,49: «καλώς»,

- από 6,50 - 8,49: «λίαν καλώς»,

- από 8,50 - 10: «άριστα».

4. Η παρακολούθηση σε ένα μάθημα θεωρείται επιτυχής, εφόσον ο βαθμός που έλαβε ο φοιτητής στις εξετάσεις του μαθήματος είναι τουλάχιστον «Πέντε» (5) και επομένως έχει την ένδειξη τουλάχιστον «Καλώς».

5. Όλοι οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση ενός δεκαδικού ψηφίου

6. Η καταχώρηση βαθμού στην Ηλεκτρονική Γραμματεία επιτρέπεται μόνο εάν ο φοιτητής έχει δηλώσει το εξεταζόμενο μάθημα.

Άρθρο 9

Εκπόνηση Πτυχιακών Εργασιών

1. Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να αναλαμβάνουν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία σε θέματα που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο των μαθημάτων και με την κατεύθυνση του Τμήματος. Η πτυχιακή εργασία μπορεί να είναι ατομική ή ομαδική, με τη συμμετοχή έως δύο φοιτητών.

2. Τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και του Έκτακτου Προσωπικού μπορούν να προτείνουν στους φοιτητές θέματα ή θεματικά πεδία πτυχιακών εργασιών που είναι συγγενή με το γνωστικό αντικείμενο των διδασκόμενων από αυτούς μαθημάτων.

3. Ο Επιβλέπων Καθηγητής παρακολουθεί και ελέγχει την πρόοδο στην επεξεργασία του σχεδίου και του θέματος της πτυχιακής εργασίας και στη διερεύνηση της βιβλιογραφίας, καθοδηγεί τους φοιτητές στην αναζήτηση της καλύτερης λύσης, φροντίζει για την παροχή των αναγκαίων διευκολύνσεων σε χώρους και σε εξοπλισμό, εφόσον απαιτούνται.

5. Το Τμήμα συντάσσει Οδηγό Εκπόνησης Πτυχιακών Εργασιών, ο οποίος περιγράφει αναλυτικά τις οδηγίες ανάπτυξης και σύνταξης της πτυχιακής εργασίας και τις διαδικασίες υποβολής και εξέτασής της.

6. Η λογοκλοπή κατά την εκπόνηση Εργασιών αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο η προβλεπόμενη ποινή, καθώς και η διαδικασία επιβολής της ορίζονται στον Οργανισμό του Ιδρύματος. Μαζί με την υποβολή της πτυχιακής εργασίας ο φοιτητής καταθέτει δήλωση στην οποία αναφέρει: «Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό και στον Οδηγό Εκπόνησης Πτυχιακών Εργασιών του Τμήματος, δηλώνω υπεύθυνα ότι για τη συγγραφή της Εργασίας μου δεν χρησιμοποίησα ολόκληρο ή μέρος έργου άλλου συγγραφέα χωρίς να γίνεται αναφορά στην πηγή προέλευσης (βιβλίο, άρθρο από επιστημονικό περιοδικό ή εφημερίδα, ιστοσελίδα κ.λπ.) και ότι χρησιμοποίησα μόνον τις πηγές που αναφέρονται στη βιβλιογραφία.

Άρθρο 10

Βαθμός πτυχίου, Ανακήρυξη πτυχιούχων, Τίτλοι σπουδών

1. Ο βαθμός πτυχίου εξάγεται με προσέγγιση δύο (2) δεκαδικών ψηφίων και προκύπτει από τον τύπο: $B = \frac{\delta_1\beta_1 + \delta_2\beta_2 + \dots + \delta_n\beta_n}{\delta_1 + \delta_2 + \dots + \delta_n}$,

όπου $\beta_1, \beta_2, \beta_n$ είναι οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που παρακολούθησε ο Φοιτητής και $\delta_1, \delta_2, \delta_n$, οι αντίστοιχες διδακτικές μονάδες, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος.

2. Ο τελειόφοιτος ανακηρύσσεται «Πτυχιούχος του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Οικονομίας και Διοίκησης του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας», εφόσον συμπληρωθούν όλες οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, όπως αυτές ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό και στον Κανονισμό του Ιδρύματος.

3. Στους Πτυχιούχους του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων χορηγούνται οι ακόλουθοι τίτλοι σπουδών: α) Βεβαίωση φοιτητικής κατάστασης, β) Πιστοποιητικό αποφοίτησης και γ) Πτυχίο. Το πιστοποιητικό αποφοίτησης επέχει θέση αντιγράφου πτυχίου.

4. Ο τύπος του Πτυχίου καθορίζεται σύμφωνα με τα όσα ο νόμος ορίζει κάθε φορά.

Άρθρο 11

Παράρτημα Διπλώματος

1. Στους πτυχιούχους του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος, ο τύπος και το περιεχόμενο του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον νόμο 3374/2005.

2. Το Παράρτημα Διπλώματος είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο, το οποίο δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία που παρέχουν τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης. Επισυνάπτεται στους τίτλους προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών που χορηγούν τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης (πτυχία, διπλώματα κ.λπ.). Στο Παράρτημα δεν γίνονται

αξιολογικές κρίσεις και δεν υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση του τίτλου στο εξωτερικό. Το Παράρτημα Διπλώματος ακολουθεί το υπόδειγμα που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η UNESCO / CEPES. Στόχος του είναι να παράσχει επαρκή ανεξάρτητα στοιχεία για τη βελτίωση της διεθνούς «διαφάνειας» και τη δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων σπουδών (διπλώματα, πτυχία, πιστοποιητικά κ.λπ.). Σχεδιάστηκε για να δίνει περιγραφή της φύσης, του επιπέδου, του υπόβαθρου, του περιεχομένου και του καθεστώτος των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου, στον οποίο επισυνάπτεται το Παράρτημα Διπλώματος.

3. Το Παράρτημα Διπλώματος εκδίδεται χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα. Το πρωτότυπο του παραρτήματος πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις γνησιότητας που απαιτούνται για τον χορηγούμενο τίτλο σπουδών. Η ημερομηνία έκδοσης του παραρτήματος δεν συμπίπτει υποχρεωτικά με την ημερομηνία χορήγησης του τίτλου, αλλά δεν μπορεί ποτέ να είναι προγενέστερη από αυτή. Σε κάθε σελίδα του παραρτήματος θα πρέπει να αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του πτυχιούχου και ο αριθμός μητρώου. Όπως ορίζεται στον νόμο και στη σχετική υπουργική απόφαση το βασικό περιεχόμενο του παραρτήματος είναι ενιαίο για όλα τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης. Το ίδιο ισχύει και για τον τύπο και τους τομείς του παραρτήματος.

Άρθρο 12

Αναγνώριση μαθημάτων λόγω μετεγγραφής ή κατάταξης

1. Στους φοιτητές που εγγράφονται στο Τμήμα με μετεγγραφή ή κατατακτήριες εξετάσεις μπορεί να αναγνωρίζονται τα μαθήματα στα οποία έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσης και με τον ίδιο βαθμό που έχουν λάβει στο Τμήμα προέλευσης.

2. Ο ενδιαφερόμενος φοιτητής υποβάλλει σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, στην οποία αναφέρονται τα προτεινόμενα για αναγνώριση μαθήματα, ο βαθμός που έχει λάβει σε αυτά, καθώς και το περίγραμμά τους από το Τμήμα προέλευσης.

3. Για την αναγνώριση μαθήματος, αποφασίζει η ο διδάσκων που έχει την ευθύνη για τη διδασκαλία κάθε μαθήματος του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη και συγκρίνοντας το περίγραμμα μαθήματος του Τμήματος προέλευσης με αυτό του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων. Για να υπάρχει θετική εισήγηση αναγνώρισης μαθημάτων, τα περιγράμματα μαθήματος και των δύο (2) Τμημάτων θα πρέπει να συμπίπτουν τουλάχιστον κατά το 70% των διδακτικών ενοτήτων. Η εισήγηση του διδάσκοντα για την αναγνώριση μαθημάτων επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

4. Ειδικότερα στους φοιτητές που προέρχονται από κατατακτήριες εξετάσεις αναγνωρίζονται υποχρεωτικά τα μαθήματα στα οποία εξετάστηκαν κατά τις κατατακτήριες εξετάσεις, με τους αντίστοιχους βαθμούς που πέτυχαν.

Άρθρο 13

Φιλοξενούμενοι Φοιτητές

1. Οι φοιτητές Ιδρυμάτων της αλλοδαπής που φοιτούν στο Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων στα πλαίσια προγραμμάτων διεθνούς συνεργασίας εγγράφονται ως φιλοξενούμενοι φοιτητές. Οι φιλοξενούμενοι φοιτητές έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις που έχουν οι φοιτητές του Ιδρύματος, για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας.

2. Στους φιλοξενούμενους φοιτητές που ολοκληρώνουν την παρακολούθηση μαθημάτων και έλαβαν μέρος επιτυχώς σε εξετάσεις χορηγείται πιστοποιητικό σπουδών στο οποίο αναγράφεται ο τίτλος του μαθήματος, ο βαθμός και οι αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες.

Άρθρο 14

Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας και Αξιολόγηση

1. Το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων δεσμεύεται για την εφαρμογή Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας που θα υποστηρίζει την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και τον προσανατολισμό του προγράμματος σπουδών, θα προωθεί τον σκοπό και το αντικείμενό του, θα υλοποιεί τους στρατηγικούς του στόχους και θα καθορίζει τα μέσα και τους τρόπους επίτευξής τους, θα εφαρμόζει τις ενδεικνυόμενες διαδικασίες ποιότητας, με τελικό σκοπό τη διαρκή βελτίωσή του, στο πλαίσιο των σχετικών αποφάσεων της Συγκλήτου του ΔΙΠΑΕ και του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας (Ε.Σ.Δ.Π.) και της δομής λειτουργίας και των αρμοδιοτήτων της ΜΟΔΙΠ. Ειδικότερα, για την υλοποίηση της πολιτικής αυτής, το Τμήμα δεσμεύεται να εφαρμόσει διαδικασίες Διασφάλισης Ποιότητας που θα αποδεικνύουν:

- Την καταλληλότητα της δομής και της οργάνωσης του προγράμματος σπουδών.

- Την επιδίωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης.

- Την προώθηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου.

- Την καταλληλότητα των προσόντων του διδακτικού προσωπικού.

- Την προώθηση της ποιότητας και ποσότητας του ερευνητικού έργου των μελών του Τμήματος.

- Τους τρόπους σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα.

- Το επίπεδο ζήτησης των αποκτώμενων προσόντων των αποφοίτων στην αγορά εργασίας.

- Την ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών, όπως οι διοικητικές υπηρεσίες, οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας.

- Τη διενέργεια της ετήσιας ανασκόπησης και εσωτερικής επιθεώρησης του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του ΠΠΣ, καθώς και τη συνεργασία της ΟΜΕΑ με τη ΜΟΔΙΠ του ΔΙΠΑΕ.

2. Η διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου υποστηρίζεται από τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης, την αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές, το Πληροφοριακό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας της ΜΟΔΙΠ του ΔΙΠΑΕ, την ΟΜΕΑ του Τμήματος, καθώς και από τα συλλογικά όργανα του Τμήματος (Συνέλευση, Γενικές Συνελεύσεις Τομέων), αλλά και τα μονομελή όργανα Πρόεδρος Τμήματος και Διευθυντές Τομέων.

3. Η αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές γίνεται με ευθύνη των Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος μεταξύ της 7^{ης} και 9^{ης} εβδομάδας των παραδόσεων και τα συμπληρωμένα ανωνύμως έντυπα σφραγίζονται σε ειδικό φάκελο. Εναλλακτικά διανέμονται κωδικοί στους φοιτητές για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ηλεκτρονικά. Η ανάλυση των ερωτηματολογίων με τις παρατηρήσεις των φοιτητών και οι συγκριτικοί πίνακες εκδίδονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος (ΠΣ) της ΜΟΔΙΠ του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας (Πανεπιστημιούπολης Σερρών). Μετά την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού εξαμήνου, τα αναλυτικά αποτελέσματα της αξιολόγησης γίνονται γνωστά σε όλους τους διδάσκοντες (προσωπικά), στον Υπεύθυνο ΟΜΕΑ του Τμήματος και στον Πρόεδρο του Τμήματος. Τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα της αξιολόγησης αναρτώνται για κάθε εξάμηνο διδασκαλίας σε μόνιμο χώρο της ιστοσελίδας του Τμήματος. Το περιεχόμενο των συνοπτικών αποτελεσμάτων αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

4. Όλοι οι διδάσκοντες κάθε εξάμηνο συμπληρώνουν στο Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ τα Απογραφικά Δελτία Διδασκόντων και τα Απογραφικά Δελτία Μαθημάτων.

Άρθρο 15

Οδηγός Σπουδών

1. Μέχρι τον Ιούνιο κάθε ακαδημαϊκού έτους καταρτίζεται ή επικαιροποιείται και εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ο Οδηγός Σπουδών, ο οποίος αναρτάται στον δικτυακό τόπο του Τμήματος και μπορεί να διανέμεται (εφόσον το επιτρέπει η οικονομική κατάσταση του Ιδρύματος) στους φοιτητές, με προτεραιότητα στους πρωτοετείς, στην αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους από τη Γραμματεία του Τμήματος. Εάν δεν υπάρχουν ουσιώδεις αλλαγές, διανέμεται επικαιροποιημένος ο Οδηγός Σπουδών του προηγούμενου ή των προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών.

2. Ο Οδηγός Σπουδών περιλαμβάνει ιδίως: α) το πρόγραμμα μαθημάτων, τα περιγράμματα των μαθημάτων, τους Τομείς μαθημάτων, τα θέματα πρακτικής άσκησης και γενικώς τα θέματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του ισχύοντος Κανονισμού Σπουδών, β) τη διαδικασία χορήγησης κοινωνικών παροχών προς τους Φοιτητές (υποτροφίες, δάνεια, συγγράμματα κ.λπ.), γ) πληροφορίες για το

Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας, τη Σχολή και το Τμήμα, δ) τα ονοματεπώνυμα και την ιδιότητα των μελών ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και του Διοικητικού Προσωπικού του Τμήματος, ε) πληροφορίες για τη λειτουργία των εργαστηρίων, υπηρεσιών του Τμήματος και της Βιβλιοθήκης και ζ) κάθε άλλη πληροφορία που κρίνει αναγκαία η Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 16

Ορκωμοσία -Πτυχίο -Πιστοποιητικά

1. Φοιτητής που ολοκλήρωσε επιτυχώς όλες τις προϋποθέσεις, όπως αυτές ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό και στον Κανονισμό του Ιδρύματος, ανακηρύσσεται πτυχιούχος και δίδει την προβλεπόμενη από τον νόμο καθομολόγηση για να λάβει Πτυχίο. Η καθομολόγηση (ορκωμοσία) γίνεται ενώπιον του Πρύτανη του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας, του Κοσμήτορα της Σχολής Οικονομίας και Διοίκησης και του Προέδρου και των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων σε τακτική ημέρα και ώρα που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος. Η καθομολόγηση είναι αναγκαία προϋπόθεση για την χορήγηση του έγγραφου πτυχιακού τίτλου. Πριν από την καθομολόγηση μπορεί να δίδεται στους αποφοίτους σχετική βεβαίωση για την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους. Για να ορκισθεί ο πτυχιούχος πρέπει να καταθέσει στη Γραμματεία του Τμήματος το βιβλιάριο περίθαλψης που του έχει χορηγηθεί, την ακαδημαϊκή ταυτότητα και βεβαίωση της Βιβλιοθήκης ότι δεν υπάρχει εκκρεμότητά του σε αυτή.

2. Το πιστοποιητικό αποφοίτησης επέχει θέση αντιγράφου πτυχίου. Τα πτυχία, τα αντίγραφα πτυχίων και τα πιστοποιητικά αποφοίτησης προσυπογράφονται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και υπογράφονται από τον Πρύτανη του ΔΙΠΑΕ. Το πτυχίο (σε μεμβράνη) σφραγίζεται με την ανάγλυφη σφραγίδα του Ιδρύματος. Κάθε πτυχιούχος δικαιούται να λάβει δωρεάν δύο (2) πιστοποιητικά αποφοίτησης (αντίγραφα πτυχίων) και ένα πιστοποιητικό τελικής αναλυτικής βαθμολογίας των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και της πτυχιακής εργασίας. Προκειμένου να χορηγηθεί το πτυχίο (σε μεμβράνη), πρέπει ο πτυχιούχος να καταθέσει σε λογαριασμό του Ιδρύματος ποσόν, η αξία του οποίου ορίζεται από τη Σύγκλητο του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

3. Στο Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων πραγματοποιούνται δύο (2) ορκωμοσίες τον χρόνο. Μία (1) μεταξύ 1^{ης} και 15^{ης} Ιουλίου και μία (1) μεταξύ της 15^{ης} Νοεμβρίου και της 15^{ης} Δεκεμβρίου.

4. Η γραμματεία του Τμήματος ανακοινώνει στους πτυχιούχους δύο (2) εβδομάδες πριν την ορκωμοσία την ημερομηνία, την ώρα και το χώρο της τελετής, καθώς και τις υποχρεώσεις τους μέχρι την ορκωμοσία.

Άρθρο 18

Έγκριση και Τροποποίηση του Κανονισμού

Ο Κανονισμός Σπουδών διαμορφώνεται ή τροποποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Οι ερωτήσεις που περιέχονται στο ερωτηματολόγιο αυτό, όπως επίσης ο αριθμός των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από τους φοιτητές κατά τα εξάμηνα κατά τα οποία χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο αυτό, καθώς και ο μέσος όρος των αποκρίσεων των φοιτητών ανά ερώτηση εμφανίζεται στους πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας Α: Αξιολόγηση διδακτικού έργου και διδασκόντων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ							
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΤΕΙ) & ΤΜΗΜΑ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΔΙΠΑΕ)							
		2019-20 ΧΕΙΜ ΤΕΙ	2019-20 ΕΑΡ	2019-20 ΧΕΙΜ ΔΙΠΑΕ	2018-19 ΕΑΡ ΔΙΠΑΕ	2018-19 ΧΕΙΜ	2018-19 ΕΑΡ ΤΕΙ
	Αριθμός ερωτηματολογίων	831	-	285	-	-	418
1.	Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;	4,25		4,18			4,42
2.	Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;	4,31		4,31			4,47
3.	Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;	4,30		4,17			4,44
4.	Τα συγγράμματα (ή και επιπλέον υλικό) που προτάθηκαν βοήθησαν στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;	3,88		3,91			4,00
5.	Είναι διαθέσιμη στη βιβλιοθήκη (έντυπη ή ηλεκτρονική) βιβλιογραφία σχετική με το μάθημα;	3,78		3,87			3,74
6.	Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος σε σχέση με το εξάμηνό του;	3,82		3,84			3,69
7.	Θεωρείτε πως κατά τη διάρκεια των διαλέξεων γίνεται εμφανής η συσχέτιση του μαθήματος με το αντικείμενο του προγράμματος σπουδών;	4,14		4,18			4,20
8.	Το θέμα δόθηκε εγκαίρως και ήταν εύλογος ο χρόνος για την υποβολή και την παρουσίαση των εργασιών;	4,26		3,90			4,41
9.	Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;	3,67		3,66			3,78
10.	Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	4,37		4,22			4,54
11.	Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;	4,33		4,18			4,51
12.	Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο αντικείμενο του μαθήματος;	4,08		3,97			4,35
13.	Οι Ασκήσεις Πράξης ανταποκρίνονται στους στόχους του μαθήματος;	4,35		4,21			4,42

14.	Εξηγούνται επαρκώς οι βασικές αρχές των ασκήσεων ή υποδειγμάτων;	4,39		4,20			4,47
15.	Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το εξάμηνό του;	3,84		3,71			3,69
16.	Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ή τα συγγράμματα ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;	4,16		3,78			4,28
17.	Εξηγούνται επαρκώς οι βασικές αρχές των ασκήσεων ή υποδειγμάτων;	4,27		3,86			4,43
18.	Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;	4,15		3,85			4,38
19.	Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;	4,34		4,26			4,51
20.	Επιτυγχάνει να προσελκύσει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;	4,16		4,08			4,35
21.	Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;	4,25		4,19			4,40
22.	Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να αναπτύσσουν την κρίση τους;	4,33		4,24			4,45
23.	Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);	4,54		4,36			4,60
24.	Παρακολουθώ τακτικά τις διαλέξεις (θεωρητικό μέρος) - Ασκήσεις Πράξης του μαθήματος	4,07		4,20			4,01
25.	Παρακολουθώ τακτικά τα εργαστήρια του μαθήματος	4,71		3,86			4,72
26.	Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις που θέτει ο/η καθηγητής/τρια.	4,24		3,75			4,09
27.	Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος;	2,03		1,82			2,12

Από το Ακαδ. έτος 2017-18 χρησιμοποιείται ερωτηματολόγιο κατά τα πρότυπα της Α.ΔΙ.Π και ως εκ τούτου δεν παρουσιάζονται τα αποτελέσματα προηγούμενων ετών, καθώς τα στοιχεία δεν είναι συγκρίσιμα. Δεν πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση του διδακτικού έργου κατά το Χειμερινό εξάμηνο του Ακαδ. έτους 2018-19 λόγω της πλημμελούς λειτουργίας της ΜΟ.ΔΙ.Π., και λόγω των ειδικών συνθηκών της πανδημίας το Εαρινό εξάμηνο 2019-20.

Πίνακας Β: Αξιολόγηση διδακτικού έργου και διδασκόντων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΜΒΑ)							
		2019-20 ΧΕΙΜ	2019-20 ΕΑΡ	2018-19 ΧΕΙΜ	2018-19 ΕΑΡ	2017-18 ΧΕΙΜ	2017-18 ΕΑΡ
	Αριθμός ερωτηματολογίων	87	-	118	108	119	127
1.	Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;	4,40		3,74	3,96	3,99	4,43
2.	Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;	4,30		3,78	3,92	3,93	4,37
3.	Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;	4,23		3,62	3,74	3,84	4,38
4.	Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;	4,22		3,56	3,65	3,75	4,24
5.	Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στη Βιβλιοθήκη;	4,30		3,87	3,61	4,11	4,25
6.	Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;	4,57		4,23	4,54	4,42	4,63
7.	Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;	4,70		4,23	4,57	4,58	4,58
8.	Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;	4,23		3,74	3,60	4,05	4,13
9.	Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	4,49		3,55	3,78	3,93	4,37
10.	Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;	4,55		3,60	3,77	4,00	4,33
11.	Χρησιμότητα ύπαρξης Ασκήσεων	4,49		3,76	4,23	3,88	4,49
12.	Αξιολόγηση Ποιότητας Ασκήσεων	4,40		3,60	4,05	3,81	4,45
13.	Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;	4,34		3,71	3,85	3,86	4,37
14.	Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;	4,32		3,69	3,82	3,73	4,34
15.	Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα, χρησιμοποιώντας παραδείγματα;	4,41		3,74	3,99	3,89	4,43
16.	Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;	4,65		4,03	4,07	3,94	4,42
17.	Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);	4,83		4,24	4,38	4,28	4,55
18.	Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το έτος του και σε συνδυασμό με την ύλη του θεωρητικού μέρους του μαθήματος;	4,39		3,57	3,41	3,71	4,13
19.	Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ή το σύγγραμμα ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;	4,49		3,37	3,64	3,52	4,17

20.	Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των ασκήσεων ή υποδειγμάτων;	4,27		3,65	3,78	3,63	4,22
21.	Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;	4,73		4,27	3,93	3,96	4,45
22.	Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις.	4,30		4,08	4,15	4,34	4,23
23.	Μελετώ συστηματικά την ύλη.	3,80		3,42	3,05	3,58	3,72
24.	Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος:	2,03		2,26	1,96	2,57	2,66
25.	Είναι γενικά χρήσιμη και ενδιαφέρουσα η πρόσκληση ομιλητών για την παρουσίαση μέρους του περιεχομένου του μαθήματος;	4,34		3,84	3,90	4,07	4,07
26.	Πώς κρίνετε συνολικά την παρουσία των προσκεκλημένων ομιλητών στο συγκεκριμένο μάθημα;	4,22		3,78	3,71	3,98	4,00

Κατά το Εαρινό εξάμηνο του Ακαδ. έτους 2019-20 δεν πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση λόγω των ειδικών συνθηκών της πανδημίας.

Πίνακας Γ: Αξιολόγηση διδακτικού έργου και διδασκόντων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ							
		2019-20 ΧΕΙΜ	2019-20 ΕΑΡ	2018-19 ΧΕΙΜ	2018-19 ΕΑΡ	2017-18 ΧΕΙΜ	2017-18 ΕΑΡ
	Αριθμός ερωτηματολογίων	168	-	196	240	193	216
1.	Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;	4,61		4,45	4,70	4,33	4,06
2.	Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;	4,62		4,44	4,67	4,30	3,98
3.	Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;	4,58		4,39	4,64	4,29	3,99
4.	Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;	4,54		4,41	4,66	4,15	3,96
5.	Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στη Βιβλιοθήκη;	4,39		4,17	4,28	3,92	3,83
6.	Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;	4,60		4,69	4,39	4,64	4,46
7.	Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;	4,65		4,72	4,57	4,73	4,68
8.	Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;	4,44		4,12	4,23	4,06	4,06
9.	Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	4,65		4,38	4,70	4,40	4,31
10.	Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;	4,60		4,46	4,61	4,55	4,32
11.	Χρησιμότητα ύπαρξης Ασκήσεων	4,39		4,55	4,71	4,37	4,30
12.	Αξιολόγηση Ποιότητας Ασκήσεων	4,34		4,52	4,71	4,29	4,28
13.	Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;	4,65		4,45	4,72	4,37	4,20
14.	Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;	4,57		4,49	4,63	4,36	4,07
15.	Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα, χρησιμοποιώντας παραδείγματα;	4,65		4,59	4,78	4,44	4,18
16.	Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;	4,70		4,54	4,75	4,51	4,18
17.	Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);	4,78		4,64	4,80	4,78	4,41
18.	Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το έτος του και σε συνδυασμό με την ύλη του θεωρητικού μέρους του μαθήματος;	4,04		3,95	4,29	4,00	4,03
19.	Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ή το σύγγραμμα ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;	4,37		4,33	4,39	4,43	4,21

20.	Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των ασκήσεων ή υποδειγμάτων;	4,21		4,49	4,52	4,35	4,38
21.	Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;	4,44		4,45	4,52	4,55	4,47
22.	Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις.	4,60		4,43	4,30	4,49	4,24
23.	Μελετώ συστηματικά την ύλη.	4,19		3,67	4,03	3,86	3,61
24.	Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος:	3,06		2,48	3,03	2,68	2,48
25.	Είναι γενικά χρήσιμη και ενδιαφέρουσα η πρόσκληση ομιλητών για την παρουσίαση μέρους του περιεχομένου του μαθήματος;	4,13		4,46	4,59	4,34	-
26.	Πώς κρίνετε συνολικά την παρουσία των προσκεκλημένων ομιλητών στο συγκεκριμένο μάθημα;	4,13		4,48	4,56	4,43	-

Κατά το Εαρινό εξάμηνο του Ακαδ. έτους 2019-20 δεν πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση λόγω των ειδικών συνθηκών της πανδημίας.

Πίνακας Δ: Αξιολόγηση διδακτικού έργου και διδασκόντων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ							
		2019-20 ΧΕΙΜ	2019-20 ΕΑΡ	2018-19 ΧΕΙΜ	2018-19 ΕΑΡ	2017-18 ΧΕΙΜ	2017-18 ΕΑΡ
	Αριθμός ερωτηματολογίων	63	-	51	42	-	-
1.	Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;	4,03		3,96	4,26		
2.	Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;	3,87		3,86	4,14		
3.	Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;	4,03		3,86	4,21		
4.	Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;	3,93		3,88	4,12		
5.	Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στη Βιβλιοθήκη;	3,35		4,00	4,10		
6.	Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;	4,04		4,23	4,05		
7.	Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;	4,17		4,09	4,21		
8.	Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;	3,31		3,75	3,93		
9.	Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	3,98		3,71	4,26		
10.	Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;	3,92		3,82	4,33		
11.	Χρησιμότητα ύπαρξης Ασκήσεων	4,04		4,03	4,18		
12.	Αξιολόγηση Ποιότητας Ασκήσεων	3,96		3,73	4,18		
13.	Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;	4,10		3,92	4,24		
14.	Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;	3,95		3,63	4,24		
15.	Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα, χρησιμοποιώντας παραδείγματα;	4,11		3,85	4,26		
16.	Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;	4,10		3,84	4,17		
17.	Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);	4,25		3,94	4,31		
18.	Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το έτος του και σε συνδυασμό με την ύλη του θεωρητικού μέρους του μαθήματος;	3,27		3,67	4,25		
19.	Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ή το σύγγραμμα ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;	3,53		3,88	4,29		

20.	Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των ασκήσεων ή υποδειγμάτων;	3,87		3,88	4,47		
21.	Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;	3,87		4,06	4,45		
22.	Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις.	4,23		4,04	4,19		
23.	Μελετώ συστηματικά την ύλη.	3,60		3,61	3,60		
24.	Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος:	2,05		2,71	3,23		
25.	Είναι γενικά χρήσιμη και ενδιαφέρουσα η πρόσκληση ομιλητών για την παρουσίαση μέρους του περιεχομένου του μαθήματος;	4,06		4,06	4,07		
26.	Πώς κρίνετε συνολικά την παρουσία των προσκεκλημένων ομιλητών στο συγκεκριμένο μάθημα;	3,53		3,97	4,00		

Κατά το Ακαδ. έτος 2017-18 δεν πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση. Επίσης, κατά το Εαρινό εξάμηνο του Ακαδ. έτους 2019-20 δεν πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση λόγω των ειδικών συνθηκών της πανδημίας.